Predici la Duminica a XVII-a după Rusalii - Duminica femeii cananeence

Predici la Octoih:

https://independent.academia.edu/emystea/Octoih

https://archive.org/details/@steaemy?query=Octoih

***

Predici la Duminica a XVII-a după Rusalii - Duminica femeii cananeence (17. Octoih):

https://www.academia.edu/45160374/Predici_la_Duminica_a_XVII_a_dup%C4%83_Rusalii_Duminica_femeii_cananeence_17_Octoih_

https://archive.org/details/17.-predici-la-dum.-cananeencei

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 5
Comentarii patristice - Evanghelia despre femeia cananeancă............................7
Părintele Cleopa Ilie - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - Duminica femeii cananeence - Despre credinţa cea mare şi statornică 16
Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Duminica a XVII-a după Pogorârea Sfântului Duh - Femeia Cananeeancă..22
Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Duminica a 17-a după Rusalii – A Cananeencei - Evanghelia stăruinţei în rugăciune 34
Sfântul Teofan Zăvorâtul – Tâlcuiri 43
Mitropolitul Augustin Kandiotis de Florina - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - "Doamne, şi eu, nenorocita femeie, un căţel sunt. Cer dragostea Ta. Dă-mi o firimitură şi ajunge…" 44
Părintele Constantin Galeriu - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - Duminica femeii cananeence 47
Nicolae Steinhardt (Monahul Nicolae Delarohia) - Dăruind vei dobândi - Cuvinte de credinţă – Femeia hananeancă 57
Ierodiacon Visarion Iugulescu - Predică la Duminica Femeii cananeence 62
Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Iubesc, Doamne, ajută neiubirii mele!...- Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - Darul insistenţei duhovniceşti 72
Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula: Examenul cananeiencei 76
Pr. Constantin Necula - A vedea pe Hristosul Domnului (Luca 2, 22-40) 78
Pr. Constantin Necula - Voi locui în ei și voi umbla și voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul Meu 81
Pr. dr. Dorin Octavian Picioruş - Predică la Duminica a 17-a după Rusalii..........85
Părintele Ion Cârciuleanu - Duminica Canaanencei - Puterea rugăciunii............92
Părintele Iosif Trifa – Evanghelia Duminicii a XVII-a după Rusalii - Femeia cananeiancă 97
Traian Dorz - Cel care îmi ceri şi îmi dai totul...100
Traian Dorz - Meditaţii la Apostolul din Duminica a 17-a după Rusalii 102
Traian Dorz - O, mamă, ce faci, mamă?...104
Traian Dorz - Fii puternică şi mare...106
Traian Dorz - Acolo unde e credinţă 108
Vlad Gheorghiu - Şi eu sunt Cananeancă… 110
Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - Femeia cananeiancă şi rugăciunea de mijlocire...112

Pr. Vasile Florea - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - Femeia cananeeancă 118
Pr. Gheorghe Neamţiu - Predici pentru duminicile şi sărbătorile de peste an...120
Pr. Mihai Tegzeş - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - Nimeni nu este alungat afară din inima Domnului..124
Pr. Vasile Rob - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - O, femeie, mare este credinţa ta..133
Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - Duminica femeii cananeence 135
Părintele Alexandru - Predică la Duminica Cananeencei.................................139
Părintele Teofan Popescu şi Dosoftei Dijmarescu - Femeia cananeancă – Predici de la Mănăstirea Putna. Lecţia gândirii şi atitudinii duhovniceşti de care ne-am înstrăinat: "Neascultarea conştiinţei este cea care ne împiedică să fim oameni duhovniceşti"..142
Puterea lacrimilor şi a strigătului mamei îndurate şi ce înseamnă a te ruga pentru un altul ca pentru tine însuţi..150
Arhim. Mihail Daniliuc (2016): Strigătul femeii cananeence și strigătul mamelor noastre 150
Pr. Constantin Sturzu (2012): Al treilea chip al rugăciunii 152
Protos. Ștefan (Mănăstirea Putna) - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii (a Cananeencei) - 29 ianuarie 2017 155
Părintele Zaharia de la Essex: „Suferi-voi certarea Domnul pentru că am păcătuit Lui" 156
Puterea rugăciunii pentru copii lor a părinţilor cu inima zdrobită: "Dumnezeu aude întotdeauna rugăciunile părinţilor care nu se dau bătuţi, nu trece niciodată cu vederea inima înfrântă" 159
Da, Doamne, ca un câine … "Cine va încerca să se înfrunte cu răul în afara lui însuşi, fără ca înainte să-l fi învins pe cel rău înlăuntrul său…".......................163
Ce ne aduce înaintea lui Dumnezeu şi face să se împlinească cererile cele bune ale inimii? Marea deosebire dintre îndrăzneala la Dumnezeu a celor smeriţi şi tupeul celor mândri şi "şmecheri". Predica Arhim. Melhisedec de la Lupşa la Duminica femeii cananeence 167
Părintele Savatie Baştovoi – Hristos şi hananianca 171
Arhimandritul Simeon Kraiopoulos: ,,Fie binecuvântat! Oricâte aş pătimi, sunt puţine…" - Noi am rezista precum cananeanca? Cum reacţionăm la jigniri, la încercări, la suferinţe?...177

Pr. Ioan V. Covercă - Predică la Duminica a 17 - a după Rusalii (a femeii cananeence) 180
Pr. Eugen Tănăsescu - Dumnezeu nu ne vrea proşti.......................................186
Pr. Eugeniu Rogoti - Credinţa neaşteptată 189
"Sufletul nostru este bolnav, viaţa se veştejeşte, ceva moare în noi, iar noi trebuie să învăţăm de la cananeanca să strigăm din bezna deznădejdii, din adâncul inimii descurajate, din inima necazului ce pare să nu aibă dezlegare; să strigăm şi să plângem Domnului" 191
Duminica hananeencei - sau cum să ne agăţăm de Hristos cu încredinţare neclătinată 195
Ce înseamnă a te ruga pentru cineva?/ De ce e lumea în criză?/ Fragilitatea omului şi mila lui Dumnezeu/ Cum ne irosim, ucişi de ceea ce n-am trăit… (Recomandări duhovniceşti)..197
Pr. asist. dr. Alexandru Atanase Barna - Evanghelia de Duminică - Pâine și firimituri sau despre teologie 208
Ierom. Maxim Morariu - Ruga unei inimi de mamă.......................................212
Vasile-Robert Nechifor - Cananeeanca sau paradoxul ridicării prin coborâre ..216
Constantin Rus - Evanghelia de Duminică - Cananeeanca, o credință vie într-o smerenie desăvârșită 218
PS Sebastian al Slatinei şi Romanaţilor - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii – Femeia cananeiancă - credinţă, stăruinţă şi înţelepciune 223
Înaltpreasfințitul Ioachim, arhiepiscop al Romanului și Bacăului - Firmiturile Cinei celei de Taină vor hrăni toate popoarele lumii......................................228
Înaltpreasfințitul Calinic, arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților: „Rugăciunea sârguitoare Îl sensibilizează pe Dumnezeu" 234
PS Varlaam indică sursa salutului creştin „Doamne ajută!"............................238
Ips Timotei - Atitudinea Mântuitorului Hristos, modelul generozității fără margini 240
Preafericitul părinte patriarh Daniel - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - Credinţă tare izvorâtă din iubire îndurerată..245
„Credinţa vie se arată prin stăruinţa în rugăciune" 250
Icoane 252

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

Matei 15;21-28

În vremea aceea
21. Şi ieşind de acolo, a plecat Iisus în părţile Tirului şi ale Sidonului.
22. Şi iată o femeie cananeiancă, din acele ţinuturi, ieşind striga, zicând: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon.
23. El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt; şi apropiindu-se, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră.
24. Iar El, răspunzând, a zis: Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel.
25. Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă.
26. El însă, răspunzând, i-a zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor.
27. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor.
28. Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela.

Apostol

2. Corinteni 6:16-18, 7:1

16.Sau ce înţelegere este între templul lui Dumnezeu şi idoli? Căci noi suntem templu al Dumnezeului celui viu, precum Dumnezeu a zis că: "Voi locui în ei şi voi umbla şi voi fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul Meu".
17.De aceea: "Ieşiţi din mijlocul lor şi vă osebiţi, zice Domnul, şi de ce este necurat să nu vă atingeţi şi Eu vă voi primi pe voi.
18.Şi voi fi vouă tată, şi veţi fi Mie fii şi fiice", zice Domnul Atotţiitorul.

1. Având deci aceste făgăduinţe, iubiţilor, să ne curăţim pe noi de toată întinarea trupului şi a duhului, desăvârşind sfinţenia în frica lui Dumnezeu.

Comentarii patristice - Evanghelia despre femeia cananeancă

Duminica a 17-a după Rusalii (Ev. Matei 15, 21-28)

(Mt. 15, 21) Şi ieşind de acolo, a plecat Iisus în părţile Tirului şi ale Sidonului.

După ce a plecat dintre iudei, Domnul a venit în părțile Tirului și ale Sionului, lăsând în urmă pe iudei și venind la neamuri. Cei pe care i-a lăsat în urma Sa au rămas zadarnici; cei la care a venit au primit mântuire. Iar o femeie din acele ținuturi a ieșit și striga Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! O, mare taină! Domnul ieșise de la iudei, iar femeia ieșise din ținutul neamurilor. El a lăsat în urmă pe iudei, iar ea a lăsat în urmă idolatria și viață păcătoasă. Ceea ce pierduseră iudeii, a câștigat ea. Pe Cel de care ei se lepădaseră prin lege ea l-a mărturisit prin credință. Astfel, pentru fiica sa (neamuri) a venit să-l roage pe Domnul. Pe fiica sa, păcatul și idolatria o făcuse să rătăcească pe căi pătimașe și devenise chinuită de demon.

(Epifanie Latinul, Interpretări la evanghelii 58, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 21) Şi ieşind de acolo, a plecat Iisus în părţile Tirului şi ale Sidonului.

Se pare că femeia nu era din seminția lui Israel, din care s-au născut patriarhii, proorocii și părinții după trup ai Domnului Iisus Hristos; din care s-a născut Fecioara Maria, care a născut, la rândul ei, pe Hristos. În mod clar această femeie nu era dintre acești oameni, ci dintre neamuri.

Din ceea ce citim, Domnul a trecut în părțile Tirului și ale Sidonului, iar femeia cananeancă, trecută fiind de aceste hotare, căuta cu stăruință ajutor ca să-și scape fiica de sub stăpânirea diavolului. Tirul și Sidonul nu erau cetăți locuit, de israeliteni, ci de către neamuri, deși se aflau destul de aproape de aceștia. Striga cu stăruință, dorind să găsească ajutor și scăpare, însă era trecută cu vederea. Nu pentru că nu ar fi putut avea și ea parte de milă, ci pentru ca să se aprindă dorința și, precum am mai spus și înainte, ca smerenia să fie lăudată.

(Fericitul Augustin,Predica 77.1,traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 22) Şi iată o femeie cananeancă, din acele ţinuturi, ieşind striga, zicând: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon.

Pentru a zări motivul din sufletul ei, de a obține ceea ce dorea, trebuie să medităm câteva clipe asupra impactului avut de cuvintele ei. Există o credință puternică, potrivit căreia în Israel existau și încă mai există și astăzi o comunitate de prozeliți care au trecut de la neamuri la faptele legii, părăsindu-și viața cea veche și legându-se de religia unei legi străine și dominante. Canaaniții locuiau pe teritoriul Iudeii de astăzi. Fie că au fost aduși în timpul unui război, fie împrăștiați prin ținuturile vecine, fie aduși să slujească ca popor supus în bătălie, și-au purtat numele cu ei, dar le-a lipsit un ținut propriu lor. Amestecați cu iudeii, făceau parte dintre neamuri. Și pentru că o parte dintre aceștia erau numiți prozeliți, se prea poate ca această femeie canaaneancă să-și fi părăsit ținutul, preferând poziția de prozelit, adică de om plecat dintre neamuri, care a intrat într-una dintre comunitățile vecine. Venise în numele fiice sale, care reprezintă un simbol pentru toate neamurile. Și pentru că din lege cunoștea pe Domnul, I s-a adresat ca Fiu lui David pentru că în Isaia, se vorbește despre stăpânul regatului ceresc și veșnic ca despre o Mlădiţă care va ieşi din tulpina lui Iesei (Is. 11, 1). Această femeie, care a proorocit pe Iisus atât ca Fiul al lui David cât, și ca Domn, nu avea nevoie de nici o vindecare, ci căuta ajutor pentru fiica sa, adică pentru neamuri, pentru cei prinși în ghearele duhurilor necurate.

(Ilarie de Poitiers, La Matei 15.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 22) Şi iată o femeie cananeancă, din acele ţinuturi, ieşind striga, zicând: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon.

Marcu spune că după ce intrase într-o casă, voia să rămână tăinuit, dar nu a putut (Mc. 7, 4). De ce a plecat în aceste ținuturi? Pentru că atunci când i-a slobozit de sub stăpânirea legii mâncării, atunci a deschis o ușă de intrare pentru neamuri, fiind o anticipare pentru fapta lui Petru, care mai întâi a primit poruncă să nu se mai supună legii sub care se afla și apoi a fost trimis la Corneliu (Fap. 10, 1-48).

Dar dacă cineva va spune, De ce lasă pe această femeie să se apropie de El când El însuși poruncește „În calea păgânilor să nu mergeţi” (Mt. 10, 5)?

Vedem în primul rând că El, fiind Cine este, nu era obligat (în sensul strict al cuvântului) să se supună poruncii date ucenicilor Săi.

În al doilea rând, vedem că Iisus nu mergea acolo ca să propovăduiască. Chiar la lucrul acesta se referă Marcu când spune atât că Iisus a vrut să rămână neștiut, cât și că nu a putut rămâne tăinuit. Faptul că nu au fost primii la care a mers Iisus să propovăduiască era datorat misiunii Sale pe acest pământ în același fel în care nu era propriu dragostei sale pentru oameni să alunge pe cei care veneau la El. Căci dacă Hristos ar fi trebuit să meargă după cei ce fugeau de El, cu atât mai mult nu ar fi trebuit să refuze pe cei ce veneau la El.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 52.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 5, 23) El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt; şi apropiindu-se, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: „Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră”.

Așadar, femeia aceasta se ruga Domnului pentru fiica sa, adică pentru Biserica neamurilor. El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt, nu pentru că nu ar fi vrut să o vindece, ci pentru a-i descoperi marea sa credință și smerenia pe care o avea.

Apoi ucenicii, cuprinşi fiind de milă pentru ea, Îl roagă pe Mântuitor, spunând Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră. Dar Domnul le răspunde Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel. Spune acum asta mulțimii iudeilor ca să nu rămână fără scuză în ziua judecății când ar putea spune că Domnul a vrut să meargă mai degrabă la iudei decât la noi.

(Epifanie Latinul, Interpretări la evanghelii 57, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 5, 24) Iar El, răspunzând, a zis: „Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel”.

Domnul rămâne răbdător în tăcere, ținând șansa mântuirii doar pentru Israel, iar ucenicii vin să-L roage altceva. Însă El, având în mâinile Sale taina voinței Tatălui, răspunde că a fost trimis doar către oile pierdute ale casei lui Israel. Devine limpede că fiica femeii canaanence este un simbol al Bisericii atunci când mama ei cerea și ea din ceea ce se revărsa peste alții. Nu spun că mântuirea nu ar fi fost destinată și altora, ci că Domnul vine dintre ai Săi și la ai Săi, așteptând ca primele roade ale credinței să vină de la oamenii din a căror seminție vine și El. Mai apoi, și ceilalți aveau să fie mântuiți prin predica apostolilor, de aceea spune nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. Neamurile sunt numiți câini însă canaaneanca este ajutată datorită credinței ei, prin care răspunde că firimiturile care cad de la masă sunt mâncate de câini.

(Ilarie de Poitiers, La Matei 15.4, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 5, 24) Iar El, răspunzând, a zis: „Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel”.

Iisus nu a spus asta ca să-i facă pe farisei să se mândrească, ci ca nu cumva să se contrazică cu învățătura pe care o dăduse mai devreme în calea păgânilor să nu mergeţi, şi în vreo cetate de samarineni să nu intraţi (Mt. 10, 5). Aceasta pentru că nu voia să dea clevetitorilor Săi o șansă ca să-L osândească din nou și pentru că păstrase deoparte mântuirea neamurilor pentru vremea Patimilor și a Învierii Sale. Ucenicii, neștiind încă tainele Domnului sau fiind cuprinși de milă, au intervenit la Domnul pentru femeia canaaneancă (pe care celălalt evanghelist o numește siro-feniciancă). Sau poate voiau să scape de această femeie stăruitoare pentru că striga continuu după El, nu ca și cum era un doctor îngăduitor ci unul aspru.

(Fericitul Ieronim, Comentariu la Matei 2.15.23, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 5, 24) Iar El, răspunzând, a zis: „Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel”.

În acest punct, se naște o întrebare: Cum am venit noi dintre neamuri sub acoperișul Domnului, dacă El a fost trimis doar pentru oile pierdute ale casei lui Israel? Care este înțelesul acestei împărțiri? Domnul știa motivul pentru care venise, ca să aibă o Biserică din toate neamurile, și totuși, El spune că a fost trimis doar pentru oile pierdute ale casei lui Israel? Prin urmare, înțelegem că trebuia să se arate acestor oameni în trup, că S-a născut, să arate minunile Sale și mai apoi puterea de a învia.

Așadar era hotărât dintru începuturi, proorocindu-se și împlinindu-se, că Hristos va veni la iudei, va fi văzut și ucis, și astfel, va câștiga pentru Sine pe cei pe care-i cunoscuse mai înainte. Neamurile nu aveau să fie osândite ci vânturate precum grâul pentru că aveau multă pleavă în el, ascunzând cinstea lui și pentru că un foc avea să ardă și un hambar să fie umplut. De fapt, unde erau apostolii dacă nu acolo, unde era Petru, unde erau ceilalți?

(Fericitul Augustin,Predica 77.2,traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 25) Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă.

Apoi, în fața iudeilor care-L defăimau, această femeie dintre neamuri Îi cere să-i vindece fiica, însă Domnul se făcea că nu o aude. Ea a căzut la picioarele Lui și închinându-se, I-a spus Doamne, ajută-mă. Iar El i-a spus nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor.

Cu ce mai răspund iudeii la asta? Pe înțelesul tuturor iudeii, erau copiii iar neamurile erau câinii. Femeia a fost de acord cu Mântuitorul, spunând da Doamne, adică, știu Doamne că neamurile sunt câini pentru că se închină idolilor și pentru că latră pe Dumnezeu; dar şi câinii mănâncă din firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor. Cu alte cuvinte, ai venit la iudei și li Te-ai arătat și ei nu vor ca Tu să faci excepții, dar ceea ce ei au lepădat, dă-ne nouă, celor care Ți-o cerem.

Iar Domnul, cunoscând credința stăruitoare care se afla în această femeie, spune o, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Credința primește ceea ce fapta nu merită și prin credință, neamurile au fost făcute, din câini, copii. Precum Domnul grăise prin prorocul, zicând: Şi în loc să vă zică vouă: Voi nu sunteţi poporul Meu, vi se spune: „Voi sunteţi fiii Dumnezeului celui viu!” (Osea 2, 1-2).
Pe de altă parte, împietriți iudei au fost schimbați din copii în câini dezgustători, precum însuși Domnul a spus despre vremea pătimirilor Sale, prin proorocul care zice: că m-au înconjurat câini mulţi, adunarea celor vicleni m-a împresurat (Ps. 21, 17).

(Epifanie Latinul, Interpretări la evanghelii 58, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 27) Dar ea a zis: „Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor.”

Să luăm seama la credința și la smerenia ei. Căci Hristos a numit pe evrei copii, iar ea nu s-a mulțumit cu atât, ci chiar i-a numit stăpâni, arătând cât de departe era de a se fi supărat pentru laudele aduse altora. Ea a spus: Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor. Privește înțelepciunea femeii! Nu a îndrăznit să spună nici măcar un cuvânt împotriva altcuiva, căci nu o durea dacă altul era lăudat și nici s-a revoltat dacă a fost mustrată. Privește statornicia sa! Când Domnul i-a răspuns: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor, ea zis da, Doamne. El i-a numit copii, iar ea i-a numit stăpâni. Hristos a rostit numele de câine, iar ea a vorbit despre ceea ce face câinele, (se hrănește din fărâmituri - n.tr.). Vedeți smerenia acestei femei?

Acum puneți smerenia femeii alături de cuvintele mândre ale iudeilor: Noi suntem sămânţa lui Avraam şi nimănui niciodată n-am fost robi (In. 8, 33) și Un tată avem: pe Dumnezeu (In. 8, 41). Însă femeia aceasta nu era la fel, ci se numără pe sine în rândul câinilor și pe ei îi numește stăpâni iar pentru acesta a deveni și ea unul dintre copii. Căci ce spune Hristos? Spune: O, femeie, mare este credinţa ta.

Așadar, putem presupune că pentru aceasta a trecut-o cu vederea, ca să poată spune aceste cuvinte în auzul tuturor și să o încununeze cu: fie ţie după cum voieşti. Cu alte cuvinte, cu adevărat, credința ta poate să săvârșească lucruri chiar mai mari decât acestea, dar fie ție după cum dorești. Gura care a rostit aceste cuvinte este aceeași cu care a zis: „Să fie o tărie prin mijlocul apelor şi să despartă ape de ape!” (Fac. 1, 6).

Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela.

Vezi cât de mult a ajutat această femeie la tămăduirea fiicei sale? Pentru că vezi că Hristos nu a spus: Fiica ta să se tămăduiască, ci, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. N-a spus aceste cuvinte la întâmplare și nu au fost menite să măgulească pe cineva, ci au fost spuse pentru învățătura noastră și pentru că credința sa era mare cu adevărat.

Cele ce se petrecuseră au fost (prin credință - n.tr.) dovada și încredințarea că fiica ei s-a tămăduit imediat precum spusese Mântuitorul.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 52.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 28) Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: „O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti". Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela.

Văzând că mijlocitorii săi nu au reușit nimic, femeia cere singură ceea ce avea nevoie și spune: Ajută-mă pentru că nu cer asta pentru mine. Dar Mântuitorul îi spune: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. Folosește cuvântul câine din pricina vieții necurate și a înclinației spre idolatrie a neamurilor, în timp ce pe evrei îi numește copii pentru că ei păreau a fi devotați lui Dumnezeu. Însă folosește cuvântul pâine nu numai pentru a vorbi despre învățătura Sa, care era împărtășită prin cuvinte, dar și de acea hrană alcătuită din minuni, care îi hrănește pe credincioși. În acest caz, cuvântul s-a aflat înaintea osândirii iudeilor din cauză că atunci când li s-a dat viața în Hristos, ei nu au acceptat-o. Femeia nu se supără nici chiar atunci când este jignită.

Ce face Mântuitorul? Prin răspunsul pe care-l dă, arată că El cunoștea de la început toate câte se vor întâmpla și astfel, ne arată pe femeie ca fiind vrednică de mii de cununi. A amânat-o nu pentru că n-ar fi vrut să-i dea darul pe care ea îl ceruse, ci pentru că a căutat și s-a îngrijit de dinainte să descopere tuturor credința sa. Prin răsplata care i-o oferă, o cinstește, arătându-o ca un simbol al Bisericii dintre neamuri.

Luați seama că nu i-a spus: Fiica ta să se tămăduiască, ci fie ţie după cum voieşti, ca să arate că puterea credinței ei a provocat vindecarea. Cu toate că era vrednică de lucruri și mai mari, ea a primit întocmai ceea ce voise.

(Teodor de Mopsuestia, Fragmentul 83, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 28) Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: „O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti". Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela.

Vedeți, fraților, cum este prea slăvită smerenia acestei femei care venea dintre neamuri, fiind canaaneancă, și care a reprezentat un simbol (adică, o prefigurare a Bisericii). Iudeii cu adevărat, precum sunt mustrați și în Scriptură, se umflaseră de mândria că au fost aleși să primească legea, pentru că patriarhii au venit din acel neam la care s-au arătat proorocii și pentru care slujitorul lui Dumnezeu, Moise, a săvârșit multe minuni despre care se vorbește în psalmi (Ps. 105). Moise a condus

pe oameni prin Marea Roșie cu apele sale despărțite și a primit legea pe care a dat-o aceloraşi oameni. Acestea erau motivele pentru care se mândreau iudeii, iar pentru această mândrie, nu voiau să răspundă lui Hristos, creatorul smerenii, alinătorul bolilor, Dumnezeu doctorul care, Dumnezeu fiind, s-a făcut om ca prin aceasta să se facă cunoscut și ca om.

Ce măreț medicament! Dumnezeu S-a făcut om. Dacă acest medicament nu vindecă mândria, nu știu care altul ar putea-o face. A pus deoparte dumnezeirea Sa, adică, într-o anumită măsură, a ascuns-o, dar făcând evident ceea ce luase asupra Sa. A devenit om, deși este Dumnezeu și totuși, omul nu recunoaște că este om, că este muritor; nu recunoaște că este slab, păcătos, bolnav și că bolnav fiind ar trebui să caute un doctor! Ceea ce este și mai grav este că se vede pe sine a fi sănătos.

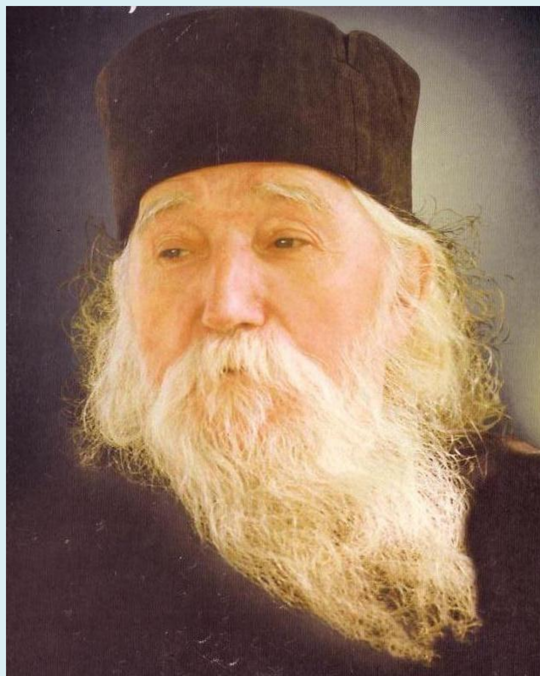
Din cauza aceasta, adică din cauza mândriei lor, acei oameni nu s-au apropiat. Și ei au fost chemați din măslini, adică din acel neam care a născut pe patriarhi, ramuri naturale rupte dintre măslin (adică, iudeii, după dreptate săraci în duhul mândriei). În acel măslin a fost altoită o mlădița a măslinului, una sălbatică care a reprezentat pe neamuri. Apostolul spune că mlădița sălbatică a fost altoită în măslin, iar ramurile naturale au fost tăiate (Rom. 11, 17-24). Ramurile au fost tăiate din pricina mândriei iar mlădița sălbatică a fost altoită datorită smereniei.

Femeia a și arătat această smerenie spunând: Da, Doamne, câine sunt, care doresc să mănânc fărâmituri.

Lauda Domnului a fost câștigată și de către sutaș, care avea și el această smerenie ca a femeii. După ce acesta i-a cerut Domnului să-i vindece sluga, Iisus i-a zis: Venind, îl voi vindeca. Dar el răspunde: Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu, ci numai zi cu cuvântul şi se va vindeca sluga mea (Mt. 8, 7-8). Sutașul nu L-a primit pe Domnul sub acoperișul său, dar L-a primit în inima sa. Cu cât omul este mai smerit, cu atât devine mai primitor. Dealurile alungă apa și văile sunt umplute. Ce a răspuns Domnul după ce sutașul a spus: Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu ? Domnul răspunde: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atâta credinţă (Mt. 8, 10), cu alte cuvinte, n-am găsit atâta credinţă printre oamenii la care am venit. Ce înseamnă cuvântul atâta? Înseamnă așa de mare. Și în cel fel e mare? Pentru a nu spune mai mult decât atât, mare în smerenie. N-am găsit atâta credinţă: precum grăuntele de muștar care cu cât este mai mic cu atât poate rodi mai mult. Domnul a altoit mlădița sălbatică în măslin când a spus: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atâta credinţă.

(Fericitul Augustin,Predica 77. 2- 12,traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Părintele Cleopa Ilie - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - Duminica femeii cananeence - Despre credinţa cea mare şi statornică

O, femeie, mare este credinţa ta! Fie ţie după cum voieşti (Matei 15, 28)

Iubiţi credincioşi, credinţa cea mare şi stăruitoare a femeii cananeence a fost arătată şi lăudată nu de un prooroc, apostol, ierarh sau dascăl al Bisericii lui Hristos, ***ci de Însuşi Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ştiutorul inimilor omeneşti (Matei 9, 2-4; Marcu 2, 6-8).*** El laudă în faţa poporului credinţa cea mare a femeii cananeence. O, înţelepciune fără de margini a Mântuitorului! O, adâncul îndurărilor Lui! Vine o femeie păgână, necăjită şi străină tocmai din Fenicia Siriei - după cum arată dumnezeiescul evanghelist Marcu - ***şi îl roagă pe Domnul cu lacrimi din durerea inimii să alunge demonul din fiica ei (Marcu 7, 30).***

Nu ştia cine este Hristos. Auzise şi ea de la alţi credincioşi iudei, că Iisus Hristos este din neamul lui David, împăratul şi proorocul. Auzise de sfintele Sale minuni care le făcea în poporul lui Israel şi credea cu toată tăria inimii sale că va face Hristos milă şi cu dânsa. Această femeie străină de poporul ales, văzând mulţimea ce urma pe Mântuitorul, nu îndrăzneşte să se apropie prea mult de El, ci de departe strigă: ***Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David, fiica mea rău se chinuieşte de diavol!*** **(Matei 15, 22).**

Trei gânduri mari stăpâneau mintea şi inima ei.

- ***Întâi, credinţa tare către Dumnezeu;***
- ***al doilea, nădejdea ei fără de îndoială că Domnul o va asculta şi-i va împlini cererea ei;***
- ***iar al treilea, mila cea mare pentru suferinţa fiicei sale.***

Pe toate aceste trei gânduri le-a scos la lumină din inimă sa, când a zis: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! (Matei 15, 22). Apoi, cerând milă de la Domnul pentru ea, zice: Fiica mea rău se chinuieşte de diavolul! Adică: *"Doamne, dacă miluieşti pe fiica mea, pe mine mă miluieşti. Aceasta este durerea inimii mele şi pentru aceasta strig către Tine, să faci milă cu fiica mea şi să izgoneşti duhul cel rău din ea, care o chinuieşte cumplit".*

Auzind şi ea de minunile Fiului lui Dumnezeu, credea, fără îndoială, că şi pe fiica ei o va vindeca. Dar cu toată strigarea ei din inimă, ***Mântuitorul nu i-a răspuns un cuvânt (Matei 15, 23). Oare nu-i era Lui milă de ea şi de fiica ei? Oare n-a venit El să caute şi să mântuiască pe cel pierdut? (Matei 18, 11; Luca 9, 55). Dar de ce tăcea la strigarea îndureratei mame şi nu răspundea nici un cuvânt?*** Iată de ce tăcea: ***ca să scoată la lumină un lucru mare, care era în sufletul acelei femei necăjite şi străine, adică credinţa ei statornică şi mare în Dumnezeu.*** Ba mai mult! Ucenicilor Mântuitorului, auzind strigarea ei, li s-a făcut milă de ea şi L-au rugat pe Domnul, zicând: ***Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră…***

Dar Mântuitorul, ca şi când n-ar fi băgat de seamă nici strigarea ei şi nici rugăminţile sfinţilor Săi ucenici, răspunde negativ, zicând: ***Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel (Matei 15, 24).*** Auzind aceste cuvinte ale Mântuitorului, biata mamă îndurerată, nu se deznădăjduieşte de mila Lui, ci vine şi se închină cu şi mai mare smerenie înaintea Mântuitorului, zicând: ***Doamne, ajută-mă! (Matei 15, 25).*** Adică: ***"Doamne, nu mă lăsa, că singura mea nădejde numai spre milă şi puterea Ta fără de margini mi-am pus şi cred că vei face milă şi cu mine, cea străină şi nevrednică de îndurarea Ta. Căci numai Tu ştii cu adevărat durerile inimii mele!"***

Dar şi după această stăruinţă din inimă, biata femeie este respinsă de Mântuitorul care zice: ***"Nu este bine a lua pâinea fiilor şi a o arunca la câini" (Matei 15, 26). Prin câini înţelegem aici pe păgâni, pentru viaţa lor necurată şi pentru închinarea lor la idoli***, iar pe iudei îi numeşte fiii lui Avraam. **Pâinea înseamnă facerile de bine făcute de Mântuitorul.** ***Dar ce face îndurerata mamă, auzind că este socotită în rândul câinilor? Oare se supără? Oare huleşte? Oare se deznădăjduieşte de milă şi de ajutorul ce-l aşteaptă de la Preabunul nostru Mântuitor?*** Nu, nicidecum. ***Ci se smereşte foarte în inima sa şi se socoteşte cu adevărat în rândul câinilor, având în continuare nădejdea unui câine către***

stăpânul său, că până la urmă îi va arunca şi ei o fărâmitură de pâine, adică nu o va lăsa nemiluită cu totul. Apoi, în marea smerenie a inimii sale, îndrăzneşte a zice către Mântuitorul: **Da, Doamne** (adică sunt câine), ***dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor (Matei 15, 27).***

Vedeţi, fraţilor, credinţa cea tare şi fără îndoială a acestei necăjite mame? Vedeţi smerenia inimii ei? Este alungată ca un câine, dar nu se deznădăjduieşte de cererea ei şi crede cu mare tărie, că până la urmă va căpăta o fărâmitură din pâinea îndurărilor lui Dumnezeu şi Stăpânului ei. Vedeţi că smerenia şi credinţa acestei femei păgâne este mai mare decât a multor creştini din zilele noastre. ***Care dintre credincioşii noştri se mai roagă lui Dumnezeu cu credinţa, cu smerenia şi cu stăruinţa acestei femei cananeence? Nu se supără, văzându-se asemănată cu câinele, şi aşteaptă să fie miluită, măcar ca un câine. Iar Preamilostivul nostru Mântuitor, văzând smerenia şi credinţa ei cea mare şi statornică, ca un Atotştiutor al inimilor, văzând inima ei de mamă îndurerată pentru suferinţa fiicei sale, văzând că acest suflet necăjit nu şi-a pierdut credinţa şi nădejdea în mila Lui, îi răspunde: O, femeie, mare este credinţa ta! Facă-se ţie precum voieşti! Şi s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela (Matei 15, 28).***

Aţi auzit de minunile credinţei celei tari şi statornice ale femeii cananeence? Aţi văzut că mila şi îndurarea Domnului nostru Iisus Hristos, a tămăduit pe fiica acesteia de duhul cel necurat pentru credinţa mamei sale, iar credinţa ei cea statornică şi stăruitoare a lăudat-o, zicând: ***O, femeie, mare este credinţa ta!***

Să ne punem o întrebare: ***prin ce mijloace a ajuns această femeie la o credinţă atât de mare şi statornică? Cum a ajuns ea să cunoască pe Mântuitorul, deoarece nici o revelaţie nu a avut, nici Sfânta Scriptură nu o citise spre a fi învăţat credinţa cea dreaptă în Dumnezeu? Femeia cananeeancă a primit credinţa în Dumnezeu prin auz.*** Că deşi nu avusese descoperire despre Hristos, nici Sfânta Scriptură nu o cunoştea, dar auzind ea de la mulţi oameni despre minunile cele preaslăvite ale Domnului, a crezut cu tărie în inima ei că acest fiu al lui David este un trimis al lui Dumnezeu pentru îndreptarea şi mântuirea oamenilor şi că va face milă şi cu fiica sa cea chinuită de duhul cel rău. ***Apostolul Pavel ne-a învăţat, zicând: Credinţa vine prin auz, iar auzul din cuvântul lui Dumnezeu (Romani 10, 17).***

Iată cât de mare adevăr arată aceste cuvinte ale Sfântului Apostol Pavel. ***A auzit femeia cananeeancă şi a crezut cu tărie în inima sa, şi prin credinţa ei cea mare şi statornică a dobândit cele ce dorea: adică vindecarea fiicei sale. Tocmai aceasta a fost pricina pentru care Mântuitorul a tăcut la strigarea ei cea dintâi,***

şi apoi încă de două ori a fost respinsă, cererea sa, ca să se vadă prea luminat credinţa ei cea mare şi statornică.

Altă pricină pentru care Iisus Hristos nu a tămăduit îndată pe fiica cananeencei, a fost şi aceasta ca să arate evreilor câtă credinţă stăruitoare are o femeie păgână şi ***câtă împietrire şi necredinţă aveau cărturarii, arhiereii şi fariseii, care nu numai că nu credeau în El, dar căutau în tot chipul să-L piardă (Ioan 12, 19; Luca 19, 47).***

Iubiţi credincioşi, mulţi dintre sfinţii şi aleşii lui Dumnezeu au arătat marea şi statornica credinţă în El, precum: Noe, Avraam, Moise, sfinţii prooroci, dumnezeieştii Apostoli şi toţi mucenicii care L-au mărturisit şi şi-au pus sufletul pentru El. Unii dintre aceştia au fost călăuziţi direct de Dumnezeu, iar cei mai mulţi de Sfânta Scriptură, care i-a condus la cunoaşterea şi credinţa în Dumnezeu, căci ***prin citirea Sfintei Scripturi se naşte credinţa în Dumnezeu*** (Ioan 2, 3; Fapte 13, 48; 17, 11; Romani 10, 17; 16, 26; II Timotei 3, 15 ş.a.)

Iată în Evanghelia de astăzi o femeie păcătoasă, străină de neamul lui Israel, de credinţa cea adevărată şi de citirea Sfintelor Scripturi care, numai din cele auzite de la unii oameni, crede cu atâta tărie în Mântuitorul şi în puterea minunilor Lui, încât este vrednică de laudă şi de mila Preabunului Dumnezeu. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ca Dumnezeu Atotştiutor, a arătat mai înainte că mulţi din păgâni vor ajunge la cunoştinţa de Dumnezeu şi la credinţa cea dreaptă în El, zicând: ***Şi vor veni de la răsărit şi de la apus, de la miazănoapte şi de la miazăzi şi vor şedea la masă întru Împărăţia lui Dumnezeu*** **(Luca 13, 29).**

Care a fost pricina că această femeie cananeeancă a alergat cu atâta sârguinţă în urma Domnului şi a cerut cu atâta stăruinţă ajutorul şi mila Lui în nevoia ei? Negreşit că era o mamă necăjită şi îndurerată cu inima, din cauza suferinţei celei mari a fiicei sale care era rău chinuită de diavol. Oricine îşi poate închipui câtă durere şi mâhnire avea biata mamă, când vedea pe fiica sa de atâtea ori căzând jos, răcnind, lovindu-se cu capul de pământ, scrâşnind din dinţi şi tremurând cu tot trupul când duhul cel rău o chinuia. Numai acela îşi poate da seama de acest lucru, care a văzut pe viu pe un om îndrăcit, când îl apucă duhul cel rău şi îl munceşte. Orice om cu suflet bun şi o inimă miloasă, compătimeşte pe asemenea oameni care, prin îngăduinţa lui Dumnezeu, sau din cauza păcatelor părinţilor sunt stăpâniţi de diavoli, cu atât mai mult o mamă bună, când vede în asemenea chinuri pe fiica ei. Pentru că nimic în lume nu este mai bun, mai milostiv ca inima unei mame adevărate. Pentru a vă da seama de acest lucru, în cele ce urmează vom arăta din nou câteva înfăţişări ale credinţei acestei femei cananeence.

Care a fost, deci, fapta bună principală care a contribuit cel mai mult la vindecarea copilei stăpânite de diavolul din Evanghelia de astăzi? A fost credinţa cea tare şi puternică a mamei sale. Credinţa ei în Fiul lui Dumnezeu era mai mare ca a noastră, ca a multor creştini de azi. Credinţa ei statornică, vie, neîndoielnică în Iisus Hristos a izgonit pe diavolul din fiica ei. Încă nici n-a fost nevoie s-o aducă înaintea Domnului. Prin credinţa mamei i-a vindecat Mântuitorul fiica de la distanţă, în clipa când a rostit cuvintele: O, femeie, mare este credinţa ta! Fie ţie după cum voieşti (Matei 15, 28).

Credinţa tare nu este legată de loc şi de timp. Ea vindecă, iartă, izbăveşte de primejdii, înviază din morţi, indiferent de loc, de vârstă şi de distanţă. Noi ne rugăm în biserică pentru credincioşi şi ei primesc ajutor, sănătate şi cele de folos, acasă, pe cale, la locul lor de muncă.

Să ne întărim prin credinţă din exemplul acestei mame din Evanghelie. Să alungăm îndoiala în credinţă, nepăsarea, nesimţirea şi împietrirea inimii noastre şi necredinţa care bântuie peste lume, că de nu vom avea credinţă dreaptă, statornică şi puternică în Hristos ca această femeie, nu ne vom putea mântui.

Credinţa vine din auz, spune Sfântul Apostol Pavel, adică auzirea cuvântului lui Dumnezeu. ***Numai că cei care seamănă cuvântul vieţii şi învaţă poruncile Sfintei Evanghelii trebuie să fie preoţi ortodocşi şi să aibă viaţă creştină exemplară.***

Credinţa se întăreşte mai ales prin sfânta rugăciune, prin post şi milostenie, prin spovedanie regulată şi prin Sfânta Împărtăşanie.

Femeia cananeeancă avea şi credinţă tare, dar şi rugăciune stăruitoare, căci mereu striga în urma lui Hristos: "Doamne, ajută-mi şi vindecă pe fiica mea!" Nu se descuraja, deşi Domnul o trecea cu vederea; nu slăbea în credinţă, nici nu cârtea că este asemănată cu câinii, nici nu înceta a se ruga şi a striga în urma Lui: "Doamne, ajută-mi! Doamne, miluieşte pe fiica mea, că rău este chinuită de diavolul!"

Aşa şi noi să ne rugăm lui Dumnezeu: ***"Doamne, miluieşte sufletul meu, că este chinuit de diavolul mândriei, de duhul desfrânării, de patima mâniei, a lăcomiei şi a trândăviei! Doamne, scapă-ne de robia patimilor, de slăbirea credinţei, de îndoiala gândurilor, de duhul necurăţiei, de neînfrânarea limbii şi de toate cursele vrăjmaşului diavol!"***

Iubiţi credincioşi, ***mare este puterea credinţei în lume! Mare a fost credinţa Maicii Domnului, a Sfinţilor Apostoli, a Sfinţilor Mucenici şi a Cuvioşilor***

Părinţi! Mare a fost credinţa părinţilor, a mamelor care ne-au născut şi a înaintaşilor noştri. Ei uneau credinţa cu rugăciunea, cu postul, cu milostenia şi smerenia. Acestea erau virtuţile Sfinţilor şi ale părinţilor noştri. Acestea erau şi virtuţile femeii din Evanghelia de astăzi.

Acestea trebuie să fie cunună de mărgăritare care se cere să împodobească pe creştinii noştri, inima noastră, casele noastre, copiii şi viaţa noastră.

Credinţa şi rugăciunea cu lacrimi au făcut cele mai mari minuni în Biserica lui Hristos şi în viaţa creştinilor.

- ✓ *Prin acestea se săvârşeşte jertfa Sfintei Liturghii şi cele şapte Sfinte Taine.*
- ✓ *Prin acestea se izgonesc şi astăzi diavolii din oameni, se fac minuni de vindecare la sfintele moaşte şi la multe icoane din ţara noastră.*
- ✓ *Prin acestea dobândim iertare de păcate şi mântuire.*

De aceea aveţi datoria să mergeţi regulat la slujbele Bisericii, să duceţi în familie viaţă cât mai curată şi să vă creşteţi copiii în frica de Dumnezeu. Copiii lăsaţi de capul lor, neduşi la biserică, nespovediţi regulat şi nehrăniţi cu rugăciunea şi cuvântul lui Dumnezeu, ajung răi, beţivi, desfrânaţi, necredincioşi şi chiar ucigaşi de oameni. Căci dacă se depărtează de Dumnezeu, de biserică, de părinţi, de rugăciune şi de cele sfinte, patimile îi robesc şi diavolii îi aruncă în necredinţă, în deznădejde şi în osânda iadului.

Să aveţi grijă de copii ca de lumina ochilor! Învăţaţi-i, educaţi-i, mângâiaţi-i, duceţi-i la biserică, hrăniţi-i cu Trupul lui Hristos şi cu cuvintele Sfintei Evanghelii, căci vom da greu răspuns pentru ei. Să cerem de la Iisus Hristos credinţa femeii cananeence şi izgonirea patimilor din inimile noastre. Să învăţăm a ne ruga cu rugăciunea ei, rostind mereu aceste scurte cuvinte:

"Doamne ajută-ne să ne mântuim şi să Te slăvim în vecii vecilor!"

Amin.

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Duminica a XVII-a după Pogorârea Sfântului Duh - Femeia Cananeeancă

Omilia LII

„Şi ieşind Iisus de acolo, S-a dus în părţile Tirului şi ale Sidonului. Şi iată o femeie cananeancă, ieşind din hotarele acelea, a strigat către El, zicând: „Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David, fiica mea rău se îndrăceşte”

Evanghelistul Marcu spune că Iisus a intrat într-o casă, dar n-a putut să rămână tăinuit.

- Dar pentru ce S-a dus Iisus în părţile acelea?
- După ce Hristos a desfiinţat porunca Vechiului Testament cu privire la mâncăruri, mergând pe aceeaşi cale, a deschis şi neamurilor uşa. Aşa şi Petru a fost trimis la Corneliu sutaşul, după ce mai întâi primise porunca de a desfiinţa legea cu privire la mâncăruri.

Dar poate că cineva m-ar întreba:
- Pentru ce Hristos S-a dus la păgâni, când El a spus ucenicilor Săi: „în calea păgânilor să nu mergeţi”?

- *Mai întâi, aceasta îţi răspund, că Hristos nu era obligat să îndeplinească ceea ce poruncise ucenicilor Săi;*
- *în al doilea rând, că nu S-a dus în părţile acelea ca să predice, lucru pe care şi Marcu îl lasă să se înţeleagă, când spune că S-a ascuns, dar nu S-a putut tăinui.*

După cum nu era în ordinea firească a lucrurilor ca Domnul să nu Se ducă să propovăduiască mai întâi păgânilor, tot aşa nu era vrednic de iubirea Sa de oameni, ca să alunge pe cei care se apropiau de El. Dacă trebuia să Se ducă după cei care fugeau de El, cu atât mai mult nu trebuia să fugă de cei care se ţineau după El.

Uită-te cât de mult merită această femeie cananeancă să i se facă bine! N-a îndrăznit să se ducă la Ierusalim, că se temea şi se socotea nevrednică. Dacă n-ar fi fost aceasta socotinţa, s-ar fi dus şi la Ierusalim; aceasta se vede şi din tăria rugăminţii ei şi din aceea că a ieşit din hotarele ei.

Unii interpretează alegoric acest text şi spun: Când a ieşit Hristos din Iudeea, atunci a îndrăznit şi Biserica – simbolizată prin această femeie - să se apropie de Hristos, ieşind din hotarele ei. ***„Uită, spune profetul, poporul tău şi casa părintelui tău”.*** Hristos a ieşit din hotarele Lui, iar femeia din hotarele ei; şi aşa au putut să se întâlnească. Că spune evanghelistul: ***„Iată, o femeie cananeancă, ieşind din hotarele ei”.***

Evanghelistul o învinuieşte pe femeie, ca să pună în lumină minunea şi ca să o laude mai mult. Când auzi de cananeancă, gândeşte-te la popoarele acelea pline de fărădelegi, care au răsturnat din temelii legile firii. Aducându-ţi aminte de ele, gândeşte-te şi la puterea venirii lui Hristos.

Cananeenii au fost scoşi din mijlocul iudeilor ca să nu strice pe iudei; dar ei s-au arătat mai înţelepţi decât iudeii, că au ieşit din hotarele lor şi s-au apropiat de Hristos, pe când iudeii L-au alungat, deşi venise la ei.

Apropiindu-se, dar, femeia de Hristos n-a rostit alte cuvinte decât: „Miluieşte-mă!”; şi la strigătul ei s-a strâns în jur o mulţime de lume. Şi era o privelişte de-ţi storcea lacrimi: să vezi o femeie strigând cu atâta sfâşiere de inimă, să vezi o mamă rugându-se pentru fiica ei, şi fiica ei atât de greu bolnavă! Mama nici n-a îndrăznit să aducă pe îndrăcită înaintea învăţătorului, ci a lăsat-o acasă zăcând, şi ea însăşi a venit să se roage, îi spune numai boala, fără să mai adauge ceva!

Nu-L trage pe doctor la casa ei, ca omul acela împărătesc, care-I spusese: „Vino şi pune mâna Ta!”; şi: „Coboară înainte de a muri copilul meu!” Nu, ci povestindu-I nenorocirea sa şi grozăvia bolii, cere milă Stăpânului dând drumul la mari strigăte. ***Nu spune: „Miluieşte pe fiica mea!”, ci: „Miluieşte-mă! Ai milă, Doamne, de mine! Fata mea nu-şi dă seama de grozăvia bolii! Eu sunt cea care sufăr mii şi mii de dureri, că îmi dau seama de grozăvia bolii; şi ştiind-o mă cuprind nebuniile!”***

„Iar El nu i-a răspuns nici un cuvânt” Cât de neobişnuită şi de ciudată e purtarea Domnului! Pe iudeii cei nerecunoscători îi miluieşte necontenit, pe cei care-L hulesc îi roagă, pe cei care-L ispitesc nu-i părăseşte, iar pe această femeie, care aleargă la El, care se roagă de El, care I se închină, care arată atâta credinţă, deşi nu fusese crescută nici în lege, nici în profeţi, pe aceasta n-o învredniceşte nici cu un răspuns! ***Pe care om nu l-ar fi scandalizat când ar fi văzut că Hristos Se poartă cu o femeie cu totul altfel decât I se dusese vestea? Se zvonise, doar, că străbătea satele şi vindeca pe bolnavi! Pe cananeancă însă o respinge, deşi ea venise la Dânsul! Pe care om nu l-ar fi înduioşat boala fetei, rugămintea mamei făcută pentru fiica ei atât de greu bolnavă?*** Nu s-a apropiat de Domnul ca una ce, era vrednică sau ca una care cerea ce i se cuvenea, ci se ruga să fie miluită, îşi istorisea numai nenorocirea ei; şi nici aşa Hristos n-a învrednicit-o cu un răspuns!

Poate că mulţi din cei ce au auzit-o s-au scandalizat! Cananeanca nu s-a scandalizat. Dar pentru ce vorbesc de cei care au auzit-o? ***Cred că chiar ucenicii au suferit pentru nenorocirea femeii, că s-au întristat. Dar cu toate că s-au tulburat, totuşi n-au îndrăznit sa-I spună: „Miluieşte-o”, ci „Apropiindu-se ucenicii Lui îl rugau, zicând: „Slobozeşte-o că strigă în urma noastră”***

De multe ori şi noi spunem contrariul ca să convingem pe cineva. Hristos însă le-a răspuns: ***„Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel”***.

II

Ce-a făcut femeia când a auzit aceste cuvinte? A tăcut şi a plecat? A renunţat de a mai stărui cu atâta râvnă? Deloc! Ci a stăruit mai mult! Noi nu facem aşa, ci, când nu dobândim ce cerem, încetăm de a ne ruga, când ar trebui tocmai pentru aceasta să stăruim mai mult! ***Şi totuşi pe care om nu l-ar fi descurajat cuvintele rostite atunci de Hristos? Ar fi fost de ajuns să ducă la deznădejde pe cananeancă numai tăcerea Domnului, cu atât mai mult un astfel de răspuns!***

A dus-o la o deznădejde nespus de mare şi faptul că a văzut că o dată cu ea sunt refuzaţi şi mijlocitorii ei, dar şi aceea că a auzit că nu i se poate împlini cererea. ***Totuşi femeia n-a deznădăjduit; şi când a văzut că mijlocitorii ei n-au nici o putere, s-a folosit de o neruşinare vrednică de laudă. Mai înainte nici nu îndrăznea să vină în faţa lui Iisus, că ucenicii spuseseră despre ea: „Strigă în urma noastră!". Şi tocmai când ar fi trebuit să plece, deznădăjduită, tocmai atunci femeia vine mai aproape şi I se închină zicând: „Doamne, ajută-mi!"***

- Ce înseamnă asta, femeie? Ai mai multă îndrăznire decât apostolii? Ai, oare, mai multă putere?

- N-am deloc nici îndrăznire, nici putere, ci chiar sunt plină de ruşine! Dar îndrăznirea aceasta neruşinată I-o pun în faţă în loc de rugăciune. Poate va avea milă de îndrăznirea mea!

- Pentru ce faci asta? N-ai auzit că a spus: „Nu sunt trimis decât pentru oile cele pierdute ale casei lui Israel?"

- Am auzit, răspunde femeia. Dar El este Domn. De aceea nu i-am spus: „Roagă-Te pentru mine! Cere pentru mine ajutor de la Dumnzeu!, ci: „Ajută-mă!"

- Ce-a făcut Hristos?

- Nu S-a mulţumit cu ce a spus, ci îşi prelungeşte mai departe refuzul, spunând:
„Nu este bine să iei pâinea copiilor şi să o dai căţeilor!"

Când a învrednicit-o cu un răspuns, atunci a rănit-o mai mult decât cu tăcerea. Acum Domnul nu mai aruncă vina pe altcineva, nici nu mai spune: „Nu sunt trimis", ci cu cât femeia îşi întărea rugăciunea, cu atât şi Hristos îşi întăreşte refuzul. Pe iudei nu-i mai numeşte oi, ci copii, iar pe ea căţeluş.

- Ce face femeia?

- Îşi tocmeşte apărarea, slujindu-se tocmai de cuvintele Domnului. „Chiar dacă sunt un căţeluş, spune cananeancă, nu sunt o străină!"

Pe bună dreptate spunea Hristos: ***„Spre judecată am venit!" Cananeanca filozofează; rabdă şi crede, deşi e ocărită; iudeii, deşi sunt tămăduiţi şi cinstiţi, îl răsplătesc cu cele potrivnice.***

„Ştiu şi eu, Doamne, spune femeia, ştiu că hrana este trebuincioasă copiilor; dar nici eu nu sunt oprită, deşi sunt un căţeluş. Dacă nu mi-i îngăduit să mănânc, atunci nu mi-i îngăduit să mănânc nici firimiturile. Dar dacă trebuie să mănânc

şi eu cât de puţin, atunci nici nu pot fi oprită chiar dacă sunt un căţeluş. Da, sunt un căţeluş! Dar tocmai aceasta mă face să am parte şi eu de mâncare!”.

Pentru aceasta o tot amână Hristos! Ştia că are să grăiască aşa! Pentru aceasta i-a refuzat darul, ca să-şi arate filozofia ei. Dacă n-ar fi voit s-o ajute, n-ar fi ajutat-o nici mai târziu şi nici n-ar fi refuzat-o iarăşi.

Hristos a făcut acum ceea ce făcuse mai înainte cu sutaşul când i-a spus: ***„Venind îl voi vindeca”***, ca să aflăm credinţa sutaşului şi să-1 auzim spunând: ***„Nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu”***; ceea ce făcuse cu femeia cu scurgere de sânge când i-a spus: ***„Am simţit puterea ce a ieşit din Mine”***, ca să-i facă cunoscută credinţa ei; ceea ce făcuse cu samarineanca, pentru a arăta că nu se depărtează de El, deşi o mustră.

Tot aşa şi acum. ***Hristos nu voia să rămână ascunsă virtutea femeii. Deci n-a spus cuvintele acelea ca s-o ocărască, ci ca s-o atragă şi să descopere comoara ascunsă în ea.***

Tu vezi-mi şi smerenia cananeencii, pe lângă credinţa ei! Hristos i-a numit pe iudei „copii”; cananeanca nu s-a mulţumit cu atâta, ci i-a numit „domni”.

Atât de puţin s-a supărat de laudele aduse altora, că a spus:
„ Că şi căţeii mănâncă din firimiturile ce cad de la masa domnilor lor”.

Ai văzut înţelepciunea femeii, că nici n-a îndrăznit să-L contrazică, nici n-au durut-o laudele aduse altora şi nici n-a revoltat-o ocara? Ai văzut ce suflet tare?

- ✓ *Hristos îi spune: „Nu este bine”, iar ea răspunde: „ Da, Doamne!”*
- ✓ *Hristos îi numeşte pe iudei „copii”, iar ea „domni”;*
- ✓ *Hristos a numit-o căţeluş, iar ea şi-a adăugat şi ce fac căţeluşii.*

Ai văzut smerenia ei?
Ascultă acum şi lăudăroşenia iudeilor! ***„Suntem sămânţa lui Avraam şi n-am fost robi nimănui niciodată”***; şi: ***„Din Dumnezeu suntem născuţi”.*** Cananeanca nu grăieşte aşa, ci se numeşte pe ea însăşi căţeluş, iar pe aceia domni. De aceea a şi ajuns printre fii.

- Ce face Hristos?
- Îi răspunde: ***„O, femeie, mare este credinţa ta!”***

Aceasta a fost pricina că Hristos a tot amânat-o, ca să-i dea prilejul să rostească aceste cuvinte, ca să încununeze pe femeie. „Fie ţie precum voieşti!”

Cu alte cuvinte Hristos îi spune aşa: „Credinţa ta, femeie, poate săvârşi lucruri mai mari decât acestea! Dar fie ţie precum voieşti!”. Cuvintele acestea ale lui Hristos sunt înrudite cu cuvintele acelea prin care a a spus: „Să se facă cerul şi s-a făcut”.

„Şi s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela”.

Ai văzut că şi cananeanca a contribuit nu puţin la vindecarea fiicei sale? De aceea nici Hristos n-a spus: „Să se vindece fiica ta”! ci: „Mare este credinţa ta! Fie ţie precum voieşti!”, ca să afli că aceste cuvinte nu s-au spus la întâmplare, nici nu sunt o linguşeală, ci că mare era puterea credinţei ei. Hristos i-a dat încredinţarea şi proba învederată a spuselor Lui prin desfăşurarea lucrurilor; că fiica ei s-a tămăduit îndată.

III

Uită-mi-te însă că apostolii au fost biruiţi, n-au reuşit nimic, iar femeia a reuşit! Atât de puternică este rugăciunea stăruitoarei! ***Hristos vrea ca pentru nevoile noastre să ne rugăm mai degrabă noi înşine decât alţii pentru noi. Da, apostolii aveau mare îndrăznire, dar cananeanca a arătat mare stăruinţă.*** Prin cele făcute, Hristos a justificat faţă de ucenicii Săi pricina amânării şi a arătat că pe bună dreptate n-a îndeplinit rugămintea lor.

„Şi plecând Iisus de acolo, a venit lângă Marea Galileii; şi suindu-Se în munte a şezut acolo. Şi au venit la El mulţimi multe, având cu ei şchiopi, orbi, ciungi, muţi. Şi i-au aruncat pe ei la picioarele Lui; şi i-a vindecat pe ei, încât mulţimile se mirau văzând pe muţi grăind, pe ciungi sănătoşi, pe şchiopi umblând şi pe orbi văzând şi slăveau pe Dumnezeul lui Israel”.

Uneori Hristos merge El la bolnavi; alteori stă şi aşteaptă pe bolnavi şi lasă ca şchiopii să se urce pe munte. Acum bolnavii nu se mai ating de hainele Lui; îşi făcuseră o idee mai mare despre El şi de aceea se aruncă la picioarele Lui. Bolnavii îşi arată în două chipuri credinţa: şi prin aceea că se urcă în munte, cu toate că sunt şchiopi, şi prin aceea că nu mai au nevoie de altceva decât numai să se arunce la picioarele Lui. Şi era minune mare şi ne mai întâlnită să vezi pe cei purtaţi pe tărgi umblând pe picioarele lor şi pe cei orbi că nu mai au nevoie de călăuze! Pe toţi i-a uimit şi mulţimea celor vindecaţi şi uşurinţa vindecării.

Ai văzut că pe fiica cananeencii a vindecat-o cu atâta zăbavă, pe când pe aceştia îndată? Nu pentru că aceştia erau mai buni decât cananeanca, ci pentru că femeia aceea era mai credincioasă decât aceştia. Pe femeie o amână, zăboveşte, ca să scoată la lumină tăria credinţei ei; pe aceştia însă îi vindecă îndată, ca să închidă gura necredincioşilor iudei şi ca să le curme orice cuvânt de apărare.

Cu cât cineva primeşte mai multe binefaceri, cu atât merită mai mult pedepsit dacă se poartă cu nerecunoştinţă, că nu s-a făcut mai bun, deşi a fost cinstit.

De aceea şi bogaţii, pentru că sunt răi sunt pedepsiţi mai mult decât cei săraci, pentru că sunt mai răi, că n-au ajuns blânzi şi miloşi, deşi au avut totul din belşug. Să nu-mi spui că bogaţii au făcut milostenie! Nu vor scăpa de pedeapsă dacă nu vor face milostenie pe măsura avuţiei lor.

Milostenia nu trebuie judecată cu măsura datului,
ci cu slobozenia inimii

Dacă sunt pedepsiţi chiar cei care n-au făcut milostenie pe măsura avuţiei lor, apoi cu mult mai mult vor fi pedepsiţi cei care se dau în vânt după cele de prisos, cei care-şi clădesc case cu trei şi patru etaje dar dispreţuiesc pe cei flămânzi, cei care se îngrijesc de adunatul banilor, dar nu se îngrijesc deloc de milostenie.

Dar, pentru că a venit vorba de milostenie, haide să reluăm astăzi cuvântul acela despre milostenie început acum trei zile, pe care l-am lăsat neterminat.

Vă amintiţi că atunci când am vorbit despre luxul încălţămintelor, despre truda aceea zadarnică şi despre ticăloşenia tinerilor, pornisem de la milostenie şi am ajuns să vorbesc de păcatele legate de lux.

Ce spuneam atunci? Vă spuneam că ***milostenia este o meserie care-şi are atelierul în cer, iar Dascălul acestei meserii nu-i un om, ci Dumnezeu.*** Apoi, căutând să arăt ce însuşiri trebuie să îndeplinească o meserie ca sa fie numită meserie, am ajuns să vorbesc de acele meserii care nu-s: meserii, ci trudă zadarnică; sunt meserii rele, între care am amintit seria aceasta a facerii încălţămintelor de lux.

Vă aduceţi aminte? Ei să reluăm azi cele spuse atunci şi să arătăm că milostenia este o meserie, şi cea mai bună din toate meseriile. ***Dacă rostul unei meserii este de a folosi la ceva şi dacă nimic nu-i mai folositor decât milostenia, atunci e vădit că milostenia este o meserie şi cea mai bună din toate.***

- *Milostenia nu ne face încălţăminte, nu ne ţese haine, nu ne zideşte case de lut, ci ne prilejuieşte viaţa veşnică, ne smulge din mâinile morţii, ne face străluciţi şi în viaţa aceasta şi în cealaltă, ne zideşte case în acele locuinţe veşnice.*
- *Milostenia nu lasă să ni se stingă candelele, nici nu ne lasă să ne arătăm la nuntă cu haine murdare, ci le spală şi le face mai curate ca zăpada.* ***„De vor fi păcatele voastre roşii ca purpura, ca zăpada le voi înălbi".***
- *Milostenia nu ne lasă să cădem acolo unde a căzut bogatul cel nemilostiv, nici să auzim acele înfricoşătoare iţe, ci ne călăuzeşte în sânul lui Avraam.*

Fiecare din meseriile de pe lumea aceasta are un scop. De pildă plugăria are scopul de a ne hrăni; ţesătoria, de a ne îmbrăca; dar, mai bine spus, nici aceasta, că nici o meserie nu-şi poate îndeplini scopul său.

IV

Şi dacă vreţi, **să cercetăm întâi plugăria**.

- **N-ar exista meseria de plugar dacă n-ar exista meseria de fierar**, ca să împrumute de la ea târnăcopul, fierul de plug, secera, securea şi altele multe;
- **dacă n-ar exista meseria de tâmplar**, ca să facă carul de plug, să facă jugul, să facă carul pentru treieratul spicelor;
- **dacă n-ar exista meseria de curelar**, ca să facă curele;
- **dacă n-ar exista meseria de zidar**, ca să zidească grajd pentru boii care ară şi case pentru muncitorii câmpului;
- **dacă n-ar exista meseria de tăietor de lemne**, ca să taie lemnele; şi, în sfârşit,
- **dacă n-ar exista meseria de brutar**.

Tot aşa şi cu meseria de ţesător; când vrea să facă ceva cheamă şi multe alte meserii lângă ea, ca s-o ajute în ce are de lucru; dacă celelalte meserii nu-i vin în ajutor şi nu-i întind mâna, stă şi nu face nimic. ***Fiecare meserie deci are nevoie de o altă meserie. Milostenia însă n-are nevoie de nimic, ci numai de voinţă.***

Dacă-mi spui că are nevoie de bani, de case, de haine, de încălţăminte, îţi spun şi eu: citeşte cuvintele lui Hristos pe care le-a spus despre văduvă şi pune capăt neliniştii tale! Eşti foarte sărac? Dacă arunci doi bani ca şi văduva aceea, ai săvârşit totul! Dacă dai celui flămând o bucată de pâine neagră, singura pe care o ai, ai împlinit scopul acestei meserii. Să îmbrăţişăm, dar, această ştiinţă şi s-o

punem în practică ! E mai bine să ştim această meserie decât să fim împăraţi, decât să purtăm pe cap coroană.

Meseria aceasta nu are numai însuşirea de a nu avea nevoie de alte meserii, ci mai are şi o altă calitate:

- ✓ *săvârşeşte multe şi felurite lucruri: zideşte case, care rămân veşnic în ceruri;*
- ✓ *îi învaţă pe cei care o săvârşesc cum să scape de moartea cea nemuritoare;*
- ✓ *dăruieşte comori, care nu se termină niciodată, pe care nu i le atinge nici o pagubă, nici furii, nici moliile, nici rugina, nici timpul.*

Dacă cineva te-ar învăţa numai atâta, ca să-ţi fereşti grâul de pagubă, ce n-ai da ca să-ţi poţi păstra grâul nevătămat ani îndelungaţi? Dar iată că meseria; aceasta, milostenia, nu te învaţă numai despre păstrarea grâului, ci despre păstrarea tuturor avuţiilor tale. Te învaţă cum pot rămâne neluate şi averile tale şi sufletul tău şi trupul tău.

Dar pentru ce e nevoie să-ţi spun cu de-amănuntul toate faptele mari ale acestei meserii? Ea te învaţă cum să fii asemenea cu Dumnezeu, capul tuturor bunătăţilor. Vezi, dar, că meseria aceasta nu săvârşeşte numai un singur lucru, ci multe? Fără să aibă nevoie de ajutorul altei meserii, ne zideşte case, ne ţese haine, ne adună comori nejefuite, ne face biruitori asupra morţii, ne face stăpâni pe diavoli, ne face asemenea lui Dumnezeu! Care meserie poate fi mai folositoare ca această meserie?

Celelalte meserii, în afară de cele spuse, mărginesc la viaţa de aici; când se îmbolnăvesc meseriaşii, meseriile încetează de a mai fi; lucrurile pe care le fac meseriile nu pot dura vreme; apoi au nevoie de osteneală, de mult timp şi de altele nenumărate; ***milostenia însă se arăta mai ales atunci când lumea aceasta a trecut; când murim, atunci mai ales străluceşte şi arată lucrurile făcute de ea; n-are nevoie nici de timp, nici de oboseală, nici de vreo altă muncă grea, ce va să fie şi niciodată nu te părăseşte. Meseria aceasta te face mai puternic decât sofiştii şi retorii; cei care strălucesc în aceste meserii au o mulţime de oameni care îi invidiază; dar cei care strălucesc în meseria asta au o mulţime de oameni care se roagă pentru ei.***

Sofiştii şi retorii stau înaintea scaunului de judecată omenesc şi iau apărarea celor nedreptăţiţi, iar adeseori apără chiar pe făcătorii de rele; meseria aceasta stă însă

înaintea scaunului de judecată al lui Hristos; şi nu face numai meseria de apărător, ci înduplecă chiar pe Judecător să fie de partea celui judecat şi să-1 achite.

Să fi făcut mii de păcate, te încununează şi te laudă. Că spune Hristos: ***„Daţi milostenie şi toate vor fi curate”.*** Dar pentru ce vorbesc eu de cele de pe lumea cealaltă? Acum, pe lumea aceasta, dacă am întreba pe oameni ce preferă să fie pe pământ: mulţi sofişti şi retori sau mulţi oameni milostivi şi filantropi, am vedea că toţi ar prefera să fie mulţi oameni milostivi şi filantropi. Şi pe bună dreptate.

Desfiinţează oratoria de pe pământ, şi viaţa nu se va vătăma cu nimic.Viaţa a existat multă vreme înainte de a fi oratoria; dar dacă desfiinţezi milostenia, toate se duc şi pier. Şi după cum n-ar mai fi cu putinţă să meargă corăbiile pe mare dacă s-ar dărâma porturile şi locurile de ancorat, tot aşa ***nici viaţa aceasta n-ar mai fi cu putinţă să se menţină dacă ai desfiinţa milostenia, iertarea, iubirea de oameni.***

V

Din pricina aceasta Dumnezeu n-a lăsat milostenia numai pe seama raţiunii, ci multe părţi ale ei le-a pus sub tirania legilor naturii. Potrivit acestor legi, părinţii miluiesc pe copii, copiii, pe părinţi. Legile acestea stăpânesc nu numai pe oameni, ci şi pe animalele necuvântătoare. Potrivit acestor legi se fac legăturile între fraţi, între rude, între necunoscuţi, în sfârşit legăturile de la om la om. ***Suntem înclinaţi din fire spre milostenie.***

Aceasta ne face să ne revoltăm când oamenilor li se face nedreptate, să ni se zbată inima când vedem că cineva este ucis; şi plângem când vedem pe cineva îndurerat.

Pentru că Dumnezeu vrea tare mult să se facă lucrul acesta, a poruncit naturii să contribuie şi ea mult la săvârşirea milosteniei. Pentru aceasta Dumnezeu ne arată că ţine nespus de mult la milostenie.

Gândindu-ne, dar, la toate acestea să ne ducem noi înşine la şcoala milosteniei şi să ducem şi pe copiii şi cunoscuţii noştri, înainte de alte lucruri omul să înveţe să miluiască. Pentru că a milui înseamnă a fi om. Mare şi cinstit lucru este omul milostiv. Dacă nu eşti milostiv, ai încetat de a fi om! Milostenia ne face înţelepţi. Pentru ce te minunezi când spun că a milui înseamnă a fi om? Spun încă ceva mai mult: A milui înseamnă a fi Dumnezeu. „Fiţi milostivi, spune Hristos, ca şi Tatăl vostru”.

Să învăţăm, dar, să fim milostivi pentru toate aceste pricini, dar mai cu seamă pentru că şi noi avem nevoie de multă milă. Să nu socotim că trăim, atâta vreme cât nu facem milostenie. Iar când spun milostenie mă gândesc la milostenia aceea făcută din averi nepătate de jaf şi nedreptate. Dacă cel care se îngrijeşte numai de el din averile lui şi nu dă altuia nimic, nu-i milostiv, cum poate fi milostiv acela care ia averile şi drepturile altora, chiar dacă ar face cu ele mii de milostenii?

Dacă e o neomenie să te foloseşti numai tu din averile tale, apoi cu mult mai mare neomenie este să le iei pe ale altora. Dacă Dumnezeu pedepseşte chiar pe cei care nu şi-au agonisit averile prin jaf şi nedreptate, pentru că n-au făcut milostenie, apoi cu mult mai mult pe cei care au luat averile altora.

Să nu-mi spui că a nedreptăţit pe unul, dar a miluit pe altul! Asta e grozăvia. Ar trebui ca nedreptăţitul să fie şi cel miluit. Aşa însă răneşti pe unii şi-i vindeci pe alţii pe care nu i-ai rănit, când ar trebui să vindeci pe cei pe care i-ai rănit; dar, mai bine spus, nici n-ar fi trebuit să răneşti.

Filantrop nu-i acela care răneşte întâi, şi apoi vindecă, ci cel care vindecă pe cei răniţi. Vindecă, dar, mai întâi rănile făcute de tine şi apoi pe cele făcute de alţii. Dar, mai bine spus, nici nu răni, nici nu doborî pe nimeni la pământ - asta este treaba jucătorilor de la întrecerile atletice - ci ridică pe cei doborâţi la pământ.

Nu este cu putinţă să vindeci răul săvârşit de jaf şi nedreptate cu aceeaşi măsură de milostenie. Dacă ai răpit unuia un obol, nu trebuie să faci milostenie cu un obol ca să stârpeşti rana jafului, ci cu un talant. De aceea hoţul trebuie să dea împătrit de cât a luat; răpitorul însă e mai rău decât hoţul. Dacă hoţul trebuie să dea împătrit decât a luat, apoi răpitorul trebuie să dea înzecit şi chiar cu mult mai mult.

Ce bine ar fi dacă chiar aşa ar putea căpăta iertare pentru nedreptatea săvârşită; dar nici atunci nu va primi plata pentru milostenia sa. De aceea Zaheu spunea: ***„De am năpăstuit pe cineva, întorc împătrit şi voi da săracilor jumătate din averile mele”.***

Dacă în timpul legii vechi trebuia să întorci împătrit, apoi cu mult mai mult pe timpul harului; dacă hoţul trebuie să întoarcă, apoi cu mult mai mult răpitorul. Răpitorul în afară de pagubă mai aduce şi ocară celui jefuit. Deci dacă ai întoarce de o sută de ori cât ai răpit, tot n-ai întors tot. Vezi, dar, că nu în zadar spuneam: Dacă ai răpit unuia un obol şi-i întorci un talant, abia dacă poţi tămădui rana făcută. Dacă aşa abia poţi tămădui rana, cum te vei apăra înaintea lui Dumnezeu când strici rânduiala, când răpeşti averi întregi şi dai puţin, şi nici acelora pe care i-ai jefuit, ci altora în locul acelora? Ce iertare mai poţi avea? Ce nădejde de mântuire?

Vrei să ştii cât de mare rău faci când miluieşti aşa? Ascultă ce Scriptura: ***„Cel care aduce jertfă din averea săracilor este ca acela ce omoară pe fiu înaintea tatălui lui”.***

Să plecăm, dar, de la biserică scriind în mintea noastră această ameninţare; s-o scriem pe ziduri, pe mâini; s-o scriem în conştiinţa noastră; s-o scriem pretutindenea, pentru ca teamă să ne crească în aşa măsură în sufletul nostru încât să ne împiedice mâinile de a înfige în fiecare zi cuţitul în semenii noştri. Că răpirea bunurilor şi drepturilor altora este mai grozavă decât uciderea, pentru că răpirea ia viaţa celui sărac încetul cu încetul.

Ca să ne curăţim deci de miasma aceasta, să ne gândim şi noi la toate acestea şi să le spunem şi altora. Aşa vom avea mai multă tragere de inimă spre milostenie, vom primi pentru milostenia noastră răsplăţile cuvenite şi ne vom bucura şi de bunătăţile cele veşnice, cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia slavă şi puterea împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Amin.

(Din PSB 23 – Omilii la Matei , Sfântul Ioan Gură de Aur, Ed. IBMBOR)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Duminica a 17-a după Rusalii – A Cananeencei - Evanghelia stăruinţei în rugăciune

Nimeni nu poate gusta din dulceaţa binelui dacă nu stăruieşte în bine, pentru că pe calea binelui gustăm la început amărăciune şi abia după aceea dulceaţă.

Întreaga fire ne învaţă stăruinţa. Ar mai ajunge puieţii de brad pădure, dacă s-ar înspăimânta de ameninţarea furtunii şi a zăpezii? Ar mai ajunge râurile râuri dacă nu şi-ar săpa albii adânci? Aleargă cumva furnicile să-şi ia viaţa când căsuţele lor sunt strivite de roţi în drum? Nu, ci îndată, cu stăruinţă, încep să-şi facă altele. Dacă vreun om fără suflet strică un cuib de rândunică de la casa sa, rândunica se duce, fără să cârtească, la altă casă şi îşi face acolo alt cuib. ***Orice dezastru ar aduce natura sau omul asupra plantelor şi animalelor, ele ne vor uimi întotdeauna prin perseverenţa cu care duc la bun sfârşit sarcina pe care le-a dat-o Dumnezeu.*** Câtă vreme planta retezată are putere să crească din nou, creşte. Câtă vreme animalul rănit are o cât de mică scânteie de viaţă, trăieşte.

Viaţa de zi cu zi ne învaţă stăruinţa.

- ✓ *Soldatul stăruitor câştigă bătălia;*
- ✓ *meşteşugarul stăruitor îşi desăvârşeşte iscusinţa;*
- ✓ *negustorul stăruitor se îmbogăţeşte;*
- ✓ *un preot stăruitor îşi aduce pe calea cea dreaptă enoriaşii;*

- ✓ *un rugător ajunge, prin stăruinţă, la sfinţenie;*
- ✓ *un artist stăruitor arată frumuseţea lumii;*
- ✓ *un savant stăruitor descoperă legile firii.*

Nici cel mai isteţ copil n-are să înveţe vreodată să scrie dacă nu deprinde scrisul prin stăruinţă; şi poate să aibă cineva cea mai frumoasă voce din lume, n-are să ajungă un bun cântăreţ dacă nu exersează. ***Nu este zi în care să nu ni se aducă aminte, şi să nu amintim şi noi altora, câta nevoie este de perseverenţă în orice lucru. Perseverenţa este, am putea spune, singura faptă bună de care nu se îndoieşte nimeni, pe care o recomandă oricine.*** Dar stăruinţa aceasta în lucrare, atât de lăudată şi de pomenită, e doar o şcoală a stăruinţei pe tărâm duhovnicesc. Toată stăruinţa dinafară întru a înfrumuseţa şi cultiva lucruri, întru a strânge avere, ştiinţă şi iscusinţă, e doar o icoană a minunatei stăruinţe pe care trebuie să o avem în a ne înfrumuseţa şi cultiva inima, în a ne îmbogăţi sufletul, fiinţa noastră lăuntrică, nemuritoare.

Sfânta Scriptură ne învaţă, cu fiecare pagină, stăruinţa pe tărâmul duhovnicesc; ne învaţă şi cu cuvântul şi cu pilda stăruinţei şi nestăruinţei omeneşti. Două preaînfricoşate pilde de nestăruire în bine le avem în Adam, strămoşul neamului omenesc, şi în Iuda, care din apostol a ajuns vânzătorul lui Hristos. Amândoi fuseseră aşezaţi, din purtarea de grijă a lui Dumnezeu, în cea mai strânsă apropiere de El; Adam era cu Dumnezeu în Rai, Iuda cu Hristos pe pământ. Amândoi au început cu ascultare şi au sfârşit cu necredinţă, însă starea lui Iuda a fost cu mult mai rea decât a celuilalt, pentru că Iuda avusese în faţă pilda lui Adam şi a nesocotit-o. Saul nu a stăruit şi şi-a pierdut minţile; Solomon nu a stăruit şi regatul s-a frânt în două. Dar ce stăruinţă la Avraam în credinţă! Ce stăruinţă la Iacov în smerenie, la Iosif în castitate, la David în pocăinţă, la dreptul Iov în răbdare! Ce pildă preaminunată la preacurata Fecioară în feciorie, la dreptul Iosif în ascultare, la apostoli şi la următorii lui Hristos în dragostea de Domnul! ***Sfânta Scriptură este plină de atâtea pilde care ne arată că stăruinţa e biruitoare şi se încununează, încât nimeni din cei ce o citesc n-are să poată spune că nu a ştiut, că nu i s-a spus. Cum de au ştiut atâta mulţime de sfinţi şi mucenici, de la întruparea lui Hristos şi până astăzi, iar noi nu?*** Dar nu ştiinţa ne lipseşte, ci îndrăzneala. Să cunoşti ce este stăruinţa în bine şi să fii lăsător aduce după sine îndoită osândă. Cine nu a urmat calea aceasta pentru că nu a auzit de ea, puţin va fi bătut, dar cine o cunoaşte şi nu o urmează va primi bice multe.

Cărarea binelui duce în sus, de aceea e foarte anevoioasă la început pentru cel obişnuit să meargă pe drum neted sau să coboare. Cine o ia pe calea binelui şi se întoarce apoi din drum, nici măcar nu rămâne în locul de unde a pornit la început,

ci se prăbuşeşte tot mai adânc în întuneric şi pierzanie. De aceea spune Domnul: ***Nimeni care pune mâna pe plug şi se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăţia lui Dumnezeu*** (Luca 9, 62).

Evanghelia de astăzi vorbeşte despre uimitoarea pildă de stăruinţă pe care a dat-o o femeie de rând, şi aceea dintre păgâni. ***Fie această pildă foc viu în cugetul tuturor celor ce zic că sunt credincioşi, dar sunt învârtoşaţi şi reci la inimă ca piatra.***

Şi ieşind de acolo, a plecat Iisus în părţile Tirului şi ale Sidonului. Şi iată o femeie cananeiancă din acele ţinuturi, ieşind striga, zicând: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon.

De unde venea Iisus? Din Galileea, din ţinutul locuit de israeliţii coborâtori din binecuvântatul Sem. ***Şi unde se ducea?*** Se ducea în ţinuturile locuite de cananeenii coborâtori din Ham, cel blestemat. Domnul, aşadar, pleca de la cei binecuvântaţi şi Se îndrepta către cei blestemaţi. De ce? Pentru că cei binecuvântaţi uitaseră de Dumnezeu şi astfel ajunseseră blestemaţi, iar dintre cei blestemaţi unii mărturisiseră pe Dumnezeu şi ajunseseră binecuvântaţi. ***După ce i-a certat pe cărturari şi farisei pentru că ţineau obiceiurile dinafară încălcând poruncile lui Dumnezeu privitoare la milostenie şi la cinstirea părinţilor, Domnul împreună cu ucenicii săi a trecut în părţile acestea păgâne.***

De ce S-a dus între păgâni de vreme ce abia mai înainte le poruncise ucenicilor să meargă mai degrabă către oile cele pierdute ale casei lui Israel (Matei 10, 6)?

- ***Mai întâi pentru că, precum zice înţeleptul Gură de Aur, El nu este legat de nici o poruncă pe care le-o dă ucenicilor.***
- *Apoi, fiindcă a văzut că iudeii îşi întorc faţa de la El şi a ştiut că până la sfârşit se vor lepăda de Dânsul. Dumnezeu e credincios făgăduinţei Sale. A făgăduit că va trimite poporului iudeu pe Mântuitorul şi L-a trimis. Dar poporul iudeu, prin capii săi, S-a lepădat de Mântuitorul. Însă Dumnezeu e bogat în căile Proniei Sale; lucrarea mântuirii nu s-a zădărnicit prin lepădarea iudeilor de Mântuitorul. Mântuitorul a trecut hotarele iudeilor şi s-a dus la alte neamuri. Credincios făgăduinţei Sale,* ***Domnul a trimis pe apostoli mai întâi la iudei însă, după Răstignire, Domnul înviat i-a trimis la toate neamurile*** *(Matei 28, 19).*
- *În al treilea şi ultimul rând, Domnul a vrut să-i ruşineze încă o dată pe iudei prin credinţa păgânilor, ca să-i aducă astfel la pocăinţă şi la întoarcerea către Dumnezeu.*

Mai întâi a căutat să facă acest lucru prin sutaşul roman din Capernaum, care, fiind roman, ţinea de seminţia iafetiţilor, şi a cărui credinţă în Hristos a fost cu adevărat pilduitoare. Iafetiţii şi hamiţii vor fi aşadar chemaţi la masa împăratului, pe când semiţii, aleşii, întâii-chemaţi, nu vor să vină. Domnul a căutat să-i mustre şi să-i întoarcă pe iudei dar, pentru că au rămas de piatră, au fost lepădaţi de Cel de care S-au lepădat.

Priviţi acum la credinţa cea mare a femeii cananeence. A ieşit în întâmpinarea Domnului; L-a chemat: Doamne! şi: Fiul lui David! Auzise, fără îndoială, despre acest Hristos Făcător de minuni, pentru că faima Lui se răspândise până departe, la popoarele învecinate. Auzind că trece prin ţinuturile lor, a alergat la El cu mare credinţă şi bucurie. După Evanghelistul Marcu, ***Domnul a intrat într-o casă, pentru că voia ca nimeni să nu ştie*** (Marcu 7, 24). E limpede că prin aceasta urmărea să se vadă şi mai bine cât de mare este credinţa între păgâni. El nu li S-a arătat, dar ei L-au descoperit. El S-a ascuns, dar n-a putut să rămână tăinuit. I-a găsit credinţa cea tare a femeii cananeience. ***Poporul chemat nu a venit, pe când poporul care locuia întru întuneric… şi… în latura umbrei morţii*** (Isaia 9, 1) a ieşit să-L caute. A fost găsit de către cei de care S-a ascuns.

Vedeţi că femeia nu-i spune Domnului: “Ai milă de fiica mea”, ci “Ai milă de mine!” Fiica acestei femei era nebună; era chinuită de diavol; mama însă a cerut milă pentru ea însăşi. De ce? Pentru că fiica, în nebunia ei, nici nu mai ştia de sine; nici nu-şi mai dădea seama de grozăvia chinurilor pe care le încerca, precum îşi dădea seama mama. De aici se vede şi dragostea cea mare a acestei femei pentru copilul ei. Mama suferea de răul fiicei de parcă ar fi fost al ei. Cel care are milă de fiica ei, de ea are milă, de nefericita mamă. Cum să ai milă de ea fără să ai milă de fiica ei? Fără îndoială că nebunia fetei îndurera întreaga casă, pe toate rudele, pe toţi prietenii. Vecinii îi ocoleau, duşmanii se bucurau. Mormânt era acolo, nu casă. Nu răsuna dintrînsa decât plânset şi hohotele nebuneşti ale fetei bolnave. Putea mama să vorbească despre altceva, să ceară altceva? Se poate să fi avut pe suflet şi vreun păcat pentru care să se fi abătut asupra fetei asemenea nenorocire. De aceea a spus: Miluieşte-mă!

El însă nu i-a spus nici un cuvânt. Nu obişnuia Hristos să nu răspundă la întrebările şi cererile oamenilor. I-a răspuns până şi Satanei, ispititorului din pustie. A tăcut numai la întrebările nedrepţilor Săi judecători, Caiafa şi Pilat. ***Atunci de ce n-o ia în seamă pe această biată femeie?*** **Pentru ca ochii celor care nu văd nici să nu se deschidă; pentru ca femeia să dea şi mai mult glas credinţei sale, şi toţi cei dimpreună cu Hristos să vadă şi să înţeleagă.**

Şi apropiindu-se, ucenicii Lui îl rugau, zicând: Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră. Iar El, răspunzând, a zis: Nu sunt trimis decât numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel. Vedeţi cu câtă înţelepciune lucrează Domnul neîmplinind dintr-o dată ruga femeii, rămânând tăcut în faţa cererii ei? Ucenicilor li s-a şi făcut milă de ea. "Slobozeşte-o" poate să însemne fie "dă-i ce cere", fie "scapă de ea", numai să nu mai strige atât. La rugămintea ucenicilor, Domnul a răspuns că este trimis doar către oile cele pierdute ale casei lui Israel: adică la iudei.

De ce a dat Domnul un răspuns ca acesta?

- *Mai întâi, ca să arate că Dumnezeu e credincios făgăduinţei Sale; şi*
- *apoi, ca să le dea de gândit ucenicilor asupra faptului că şi păgânii sunt copiii lui Dumnezeu, că şi ei au nevoie de mântuire.*

A vrut totodată să le arate ucenicilor, prin această sărmană femeie plină de credinţă, cum să se scuture de ideia îngustă cu care se încântau iudeii, cum că Dumnezeu are grijă numai de iudei, ca şi când ar fi numai Dumnezeul iudeilor. Anume a vorbit aşa Domnul, pe limba iudeilor, ca să le deschidă ucenicilor mintea asupra a cât de greşit e acest fel de a gândi înrădăcinat în minţile acestei naţii, tot atât de greşit şi de strâmb ca şi apostazia acestui popor, ca şi lepădarea lui de Hristos. ***Mântuitorul învăţa pe ucenici nu numai prin cuvânt ci şi prin pilde vii, luate din viaţă. De astă dată, în loc de cuvinte a lăsat ca însăşi întâlnirea cu această femeie să le fie ucenicilor o învăţătură de neuitat.*** Pentru aceea a şi trecut în părţile păgâne, ca să le dea ucenicilor învăţătură prin aceste mari întâmplări. Dar vedeţi cum îşi arată cananeianca nezdruncinata ei credinţă în Hristos:

Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă. Era încredinţată că nimeni pe lume nu poate s-o ajute afară de Hristos. Fără îndoială că trecuse în zadar pe la toţi doctorii şi vrăjitorii din păgânitatea aceea. Fata tot nebună rămăsese. Acum însă era aici Vindecătorul tuturor chinurilor, tuturor bolilor. Auzise de El şi crezuse mai înainte să-L vadă. Iar acum, când Îl vedea, creştea întrînsa credinţa în puterea Lui dumnezeiască. Acesta putea face ceea ce nimeni nu putea să facă; putea să facă orice voia. Cananeianca credea că Hristos poate, şi toată strădania ei era să-i câştige lucrarea pe care nimeni altul în întrega lume n-o putea săvârşi. Deci, văzând că nu-i răspunde şi că nici la rugămintea însoţitorilor Săi nu o bagă în seamă, i-a alergat în faţă, a căzut în genunchi şi a strigat: ***Doamne, ajută-mă!***

El însă, răspunzând, i-a zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. Cumplit cuvânt! Aici Domnul nu vorbeşte de la sine, ci pe limba

iudaismului din vremea aceea, după care numai iudeii erau copiii lui Dumnezeu iar cei de alt neam, câini. ***Mântuitorul voia ca ucenicii să-şi dea singuri seama cât de rea era această exclusivitate şi să apropie mintea lor de gândul pe care-l va rosti mai târziu asupra fariseilor şi cărturarilor: Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că închideţi Împărăţia Cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi*** (Matei 23, 13). Vedeţi că cei numiţi copii s-au făcut asemenea câinilor, iar cei socotiţi câini au ajuns copiii lui Dumnezeu. Acestora din urma iudeii le ziceau câini din răutate, însă lucrul era în mare parte adevărat. Păgânii din Tir şi Sidon, la fel cu cei din Egipt şi de prin alte părţi, trecuseră cu vederea pe Dumnezeul cel viu, punându-se în slujba demonilor care erau mai răi decât câinii. Aici Hristos nu o mustră pe femeie ci neamul ei întreg, şi cu acesta toate popoarele păgâne care se închinau dracilor în statui şi lucruri moarte, cu felurite vrăjitorii şi jertfe necurate.

Dar iată ce răspunde această femeie, mai tare în credinţă şi decât iudeii cei aleşi şi decât păgânii cei dispreţuiţi: ***Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor.*** Câtă smerenie! Ea nu tăgăduieşte că ar fi făcând parte dintr-un neam ce poate fi numit de câini. Nici nu se dă în lături să-i numească pe iudei stăpâni – cu toate că era mai bună decât ei. A prins repede înţelesul cuvintelor figurative ale Mântuitorului. ***Credinţa te face înţelept; credinţa găseşte cuvântul potrivit. Smerenia faţă de Domnul, dragostea pentru copilul ei o face surdă la faptul că i s-a spus câine. Dar cine nu se simte ca un câine necurat în faţa preacuratului Domn? Nimeni care are o scânteie de credinţă întrînsul. Nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu, I-a spus Domnului sutaşul păgân*** (Luca 7, 6). Nici această femeie păgână nu se ruşinează să fie numită câine înaintea Domnului. ***Câtă vreme omul nu-şi simte păcătoşenia nu poate face nici un singur pas spre mântuire. Mulţime de sfinţi, mai curaţi şi mai luminaţi decât milioane de alţi oameni, nu s-au dat în lături să se socotească câini.***

Toţi oamenii cu adevărat trezi, care s-au dezmeticit din beţia pământului şi a patimilor trupeşti şi şi-au dat seama cât de adânc s-au cufundat în mlaştina păcatului, înţeleg lucrul acesta. Până atunci, prins în îmbrăţişarea morţii, omul nu numai că nu are credinţă dar nici măcar nu vede trebuinţa de a avea. Câtă vreme câinelui nu-i e ruşine că e câine nici nu-şi doreşte să fie leu; câtă vreme broasca nu se îngreţoşează de noroiul în care trăieşte nici nu vrea să iasă din el şi să zboare ca un vultur.

Femeia despre care citim astăzi simţea adânc mizeria lumii păgâne cu decăderea, cu ticăloşia şi cu tot noroiul ei respingător. Ea năzuia spre ceva mai puternic, mai curat, mai strălucitor. Şi toate acestea i s-au dezvăluit în Hristos cu

nemăsurat mai multă slavă. De aceea nu dă înapoi, îndură a fi socotită între câini, şi nu numai că îndură, dar recunoaşte singură că este. Aşa fiind, cerşeşte doar o fărâmitură din pâinea cea de viaţă dătătoare trimisă lui Israel de Dumnezeu. Pâinea este Hristos, iar fărâmiturile sunt până şi cele mai mărunte milostiviri ale Sale. Câinii flămânzi, care nu au nici măcar atât, sunt mulţumiţi să le primească.

O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela. Abia după ce lucrurile au ajuns aici vorbeşte Domnul. Nici să fi fost această femeie fiică a lui Avraam, n-ar fi putut arăta mai multă credinţă. Cine are ochi de văzut şi urechi de auzit, vede şi aude. Acum ajunge. Până şi Iuda a văzut ce credinţă tare are această cananeiancă. Asemeni şi Petru, puţin credinciosul. Şi Toma. Domnul nu a lăudat niciodată atât pe vreun apostol.

Cui i-a mai spus El: Mare este credinţa ta? Tuturor le-a spus măcar o dată: ***O, voi puţin credincioşilor!*** Dar numai o dată? ***Neam necredincios şi îndărătnic!*** i-a mustrat cândva (Matei 17, 17). ***De aceea îi şi luase în ţinutul Canaan: ca să-i înveţe, prin păgânii necunoscători de Lege şi de profeţi, credinţa tare şi puterea ei. Îi trecea prin şcoala credinţei. Le dădea învăţătură temeinică tocmai aici, în păgânatate. Câtă credinţă la această femeie care nu învăţase de la ai săi nimic bun!*** Fusese învăţată să se închine la lună şi la soare, la dobitoace şi la pietre. Se născuse şi trăise în întuneric, neştiinţă şi ruşine. Mai ţinea şi de neamul nelegiuit al cananeienilor, pe care Dumnezeu îi izgonise din Pământul Făgăduinţei ca să le facă loc evreilor, aleşii Săi.

Cu adevărat, multe temeiuri pentru apostoli şi pentru cei din neamul lor ca să chibzuiască asupra căilor lui Dumnezeu, să se ruşineze şi să se căiască. Apostolii au înţeles învăţătura şi şi-au însuşit-o, dacă nu chiar pe dată, cu siguranţă mai târziu. Au semănat credinţa în Hristos pe tot pământul. Şi-au dat viaţa pentru ea. S-au slăvit prin ea. **Dar noi oare am înţeles, ne-am însuşit lecţia credinţei?** ***Astăzi Biserica lui Hristos este poporul ales al lui Dumnezeu în lume, împărăţia cea nouă şi preoţia cea nouă.***

Vedeţi însă ce nesocotit, ce dispreţuit este Hristos între popoarele creştine! Vedeţi cum cei botezaţi au ajuns să fie nu numai "puţin credincioşi", ci cu totul lipsiţi de credinţă, un popor stricat. Cred în orice altceva numai în Hristos nu. Caută ajutor oriunde în jur, la stihiile şi materiile oarbe şi surde, numai la Hristos Domnul cel Atotputernic, nu. De aceea şi-au atras cumplită pedeapsă asupră-le, ajungând putrezi, răi, slabi şi ticăloşi precum erau iudeii în vremea venirii lui Hristos pe pământ. ***Au în mână cheia Împărăţiei Cerurilor, dar mulţi nu intră, nici nu-i lasă***

pe alţii să intre. Se arată mai răi, mai ticăloşi, mai iubitori de sine şi mai legaţi de pământ decât celelalte popoare. Ei îndepărtează astfel de la Hristos neamurile care nu sunt creştine, le împiedică să intre în mult dorita împărăţie. De la masa împărătească a Iui Hristos le cad acelora doar fărâmiturile: le adună şi se hrănesc cu ele. Dar cum să se sature aceşti păgâni când europenii şi americanii care se lăfăie la masă ca stăpâni, sunt atât de lipsiţi duhovniceşte? Oare răbdarea lui Dumnezeu nu va ajunge odată la capăt? Nu se va lepăda curând Domnul de cei ce se leapădă de El, precum a mai făcut odinioară? Nu vor fi lepădaţi cei aleşi şi aleşi cei lepădaţi? Nu vor fi blestemaţi binecuvântaţii de mai înainte iar cei blestemaţi vor primi binecuvântare?

Ce ne rămâne de făcut nouă în neamul acesta fără Dumnezeu? Nimic altceva decât ce a făcut femeia cananeiancă: Să ne rugăm cu stăruinţă lui Hristos Dumnezeu cel viu şi atotputernic, să strigăm către El cu credinţă: Doamne, miluieşte-ne pe noi păcătoşii! Dacă e voia lui Dumnezeu să înlocuiască poporul ales cu un altul, dacă e voia Lui cea sfântă să ia împărăţia de la neamurile creştine şi s-o dea altora, dacă pedeapsa pentru păcat este aproape – chiar şi aşa fiind, nu toţi creştinii vor fi lepădaţi odată cu lepădarea nemurilor lor, după cum nu toţi evreii au fost lepădaţi odată cu lepădarea neamului evreiesc. Între evrei s-au mântuit cei care, după dărâmarea Ierusalimului, L-au mărturisit pe Hristos, precum s-au mântuit şi cei care L-au mărturisit în vremea vieţii Sale pe pământ. Mulţi evrei s-au botezat, şi mulţi au ajuns mari sfinţi în Biserica lui Dumnezeu. Se mântuiesc şi astăzi toţi cei ce se întorc la El, cum s-au mântuit strămoşii lor mai înainte de a fi încetat să fie poporul ales. Dumnezeu s-a uitat întotdeauna mai puţin la state decât la popoare, şi mai puţin la neamuri decât la sufletul fiecărui om. Să nu ne înfricoşăm aşadar, să nu spunem: "Statele şi naţiunile creştine de astăzi vor fi distruse, şi vom fi nimiciţi cu toţii". Nu. Fie cu statele şi cu naţiunile ceea ce trebuie să fie; nici un om care crede în Domnul nu va pieri. Dumnezeu a găsit în Sodoma un singur drept – pe Lot – şi pe acela singur l-a salvat, la nimicirea Sodomei.

Să urmăm şi noi aşadar rugăciunii şi credinţei celei tari a femeii cananeience, să nu dăm înapoi nici o clipă. Să avem credinţă stăruitoare, necontenit străduindu-ne să nu lăsăm focul credinţei să se răcească. Să înălţăm cu stăruinţă rugăciune la Dumnezeu, pentru noi înşine, pentru întreaga Biserică şi pentru tot neamul omenesc. Iar credinţa – numai credinţa – va întări sufletele noastre şi va scoate de la noi toată frica şi toată îndoiala; rugăciunea ne va limpezi sufletele şi ne va umplea de bucurie, de gânduri bune şi de iubire. Fie ca milostivul şi de oameni iubitorul Iisus Domnul nostru să ne întărească în credinţă şi să audă

rugăciunile noastre. A Lui fie slava şi lauda, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea fi în vecii vecilor.

Amin.

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Tâlcuiri

Ce a făcut-o pe cananeancă să vină la Domnul şi să stăruie atât în cererea ei? Convingerile care se închegau în ea:

- *era încredinţată că Mântuitorul are puterea să o tămăduiască pe fiica ei şi a venit la El;*
- *era încredinţată că El nu va lăsa neîmplinită cererea ei şi nu a încetat să ceară.*

Convingerile sunt rezultatul întregii vieţi: al educaţiei, al gândurilor ce umplu mintea de obicei, al impresiilor lăsate de lucrurile din jur, al învăţăturilor cercetate şi al feluritelor întâmplări şi îndeletniciri din viaţă. Sub înrâurirea tuturor acestora, gândirea lucrează şi ajunge la anumite convingeri. ***Aici trebuie să avem în vedere că pretutindeni este şi din toate părţile pătrunde în sufletul omului adevărul lui Dumnezeu. Adevărul poate fi aflat în inima omului; adevărul lui Dumnezeu este întipărit în toate făpturile; adevărul lui Dumnezeu poate fi aflat în obiceiurile şi datinile oamenilor; ba chiar şi în învăţăturile lor poate fi găsit într-o măsură mai mică sau mai mare.***

Pretutindeni însă stă la pândă şi minciuna. Cine este din adevăr, acela adună adevăr şi este plin de convingeri adevărate, mântuitoare; iar cine nu este din adevăr adună minciuna şi este plin de convingeri mincinoase, de rătăciri pierzătoare.

Dacă a fi sau a nu fi din adevăr depinde de om, să judece fiecare; însă judecata lui Dumnezeu îi aşteaptă pe toţi...

Mitropolitul Augustin Kandiotis de Florina - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - "Doamne, şi eu, nenorocita femeie, un căţel sunt. Cer dragostea Ta. Dă-mi o firimitură şi ajunge…"

"Doamne, şi eu, nenorocita femeie, un căţel sunt.
Cer dragostea Ta. Dă-mi o firimitură şi ajunge…"

„…Hristos, binefăcător. Hristos, marele doctor. Doctor unic. Doctor fără de arginţi, care n-a luat nici o răsplată. ***Singura Lui răsplată era ca oamenii să creadă în adevăratul Dumnezeu, să facă voia Lui cea sfântă şi să devină copiii Lui iubiţi.*** În felul acesta, faima Lui s-a întins pretutindeni. Toţi vorbeau despre Hristos. Toţi doreau să-L vadă. Toţi doreau să-L audă.Toţi doreau să-i ducă pe bolnavii lor la Hristos. Doreau foarte mult să-L întâlnească pe Iisus Hristos. Hristoase, suntem păcătoşi şi bolnavi. Când vei trece prin satul nostru, ca să ne înveţi, să ne dai iertare, să ne mângâi, să ne faci bine bolnavii?

Şi Hristos – neobosit – se ducea pretutindeni. Călătorind, a ajuns şi în părţile Tirului şi ale Sidonului, adică a ajuns la marginile Iudeii, la graniţe. Dincolo, locuiau cananeii, oameni care nu credeau în adevăratul Dumnezeu. Cananeii erau idolatri. Trăiau în întuneric. Credeau în vrăjitori. Prin vrăji îi chemau pe demoni. Erau demonolatri (închinători la demoni). Necredincioşii sfârşesc în demonolatrie. Cine nu crede în adevăratul Dumnezeu, va sfârşi în a-l avea dumnezeu pe diavolul. Va ajunge să tremure de vrăjitori şi vrăjitoare şi să-i plătească pentru a-i face vrăji. Ce lume nefericită!

Aşadar, în părţile Tirului şi ale Sidonului, în aceste părţi în care împărăţea vrăjitoria şi idolatria, în această împărăţie a satanei, iată că vine Iisus Hristos. Ce

demon, ce vrăjitor poate să stea înaintea lui Iisus Hristos? Unde păşeşte Iisus Hristos cu piciorul Său, diavolul fuge. Şi iată că Iisus Hristos Îşi arată puterea. Face minunea. O femeie, care locuia în părţile acelea, o cananeancă, cum a aflat că Iisus Hristos se apropie, aleargă şi începe să strige cu putere: ***„Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David!”*** (Matei 15, 22).

Oare ce avea această femeie de striga „Miluieşte-mă, Doamne!”? Era bolnavă? Nu. Nu era ea însăşi bolnavă. Era bolnavă fata ei. Fata ei avea un demon, care o chinuia mult. Fata făcea spume, scrâşnea din dinţi, îşi sfâşia hainele, scotea sunete sălbatice, spunea cuvinte ruşinoase şi urâte, se arunca asupra oamenilor să-i lovească, făcea toate cele pe care le fac cei posedaţi de demon. Fata era demonizată.

Cât de mult se întrista mama, cât de mult suspina, câte lacrimi nu vărsa, la câţi doctori şi vrăjitori nu s-a dus şi câţi bani n-a cheltuit, ca să-şi facă fata bine! Dar, mai rău. Nu reuşi nimic. Fata ei continua să sufere şi să fie chinuită de diavolul.Mama se uita la ea şi inima-i ardea. Dacă fata suferea o dată, mama suferea de zece ori. Ar fi preferat să plece cel rău din fată şi să intre în ea. Ar fi preferat ca Dumnezeu să-i taie ei ani din viaţă şi să-i dea fetei ei ani, viaţă şi sănătate. Şi parcă o auzim: Ah, fata mea! De ce să suferi atât de mult? Nu se va găsi un leac, nu se va găsi un doctor, care să te facă bine?…

Şi iată, Doctorul a venit… A venit Iisus Hristos. A venit fără ca ea să-L aştepte. A venit deodată. A venit intenţionat. Pentru că Iisus Hristos, oricât era de departe, ştia ce se întâmplă în casa cananeencei. Ştie ce se întâmplă în fiecare casă, fiecărui om. Şi este gata să ajute. Strigă-L, şi va veni.

„Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David. Fiica mea rău se îndrăceşte!” (Matei 15: 22). A strigat o dată, a strigat de două ori, a strigat de multe ori. Vui ţinutul de strigăte. Auziră munţii şi văile. Dar ce curios! Iisus Hristos pare indiferent. Iisus Hristos indiferent? Iisus Hristos, Care este în întregime iubire, să nu fie emoţionat de strigătele sfâşietoare ale unei mame nenorocite? Nu. Şi să gândim aşa ceva e un păcat. Iisus Hristos şi auzea şi se emoţiona. Dar n-a dat un răspuns imediat, nu a făcut minunea imediat, pentru că voia să-i încerce credinţa cananeencei. Şi cananeeanca, stâncă neclintită, continua să strige: Doamne, miluieşte!

Şi când Iisus Hristos, răspunzând într-un final, i-a spus că pâinea pe care cineva o are pentru copiii lui nu e corect s-o arunce la câini, cananeeanca nu s-a supărat pentru aceste cuvinte ale lui Iisus Hristos. Nu şi-a pierdut speranţa. Nu s-a deznădăjduit, ci a răspuns cu smerenie. Ce a răspuns? Auziţi şi vă minunaţi: ***Ştiu,***

Doamne, că nu sunt copilul Tău. Nu sunt iudee. Nu fac parte din poporul binecuvântat. Noi, care ne închinăm la idoli, care credem în vrăji şi vrăjitoare şi facem atâtea păcate, suntem ca şi câinii, un popor necurat. Dar, Doamne, şi căţeii aşteaptă să mănânce firimiturile, care cad de la masa stăpânului lor. Doamne, şi eu, nenorocita femeie, un căţel sunt. Cer dragostea Ta. Dă-mi o firimitură şi ajunge. Doamne, fie-Ţi milă de mine…

Cananeeanca a învins. Iisus Hristos a făcut minunea. Fata ei s-a făcut bine. ***,,O, femeie! – i-a spus, mare este credinţa ta!… Şi s-a vindecat fiica ei din ceasul acela"*** (Matei 15: 28).

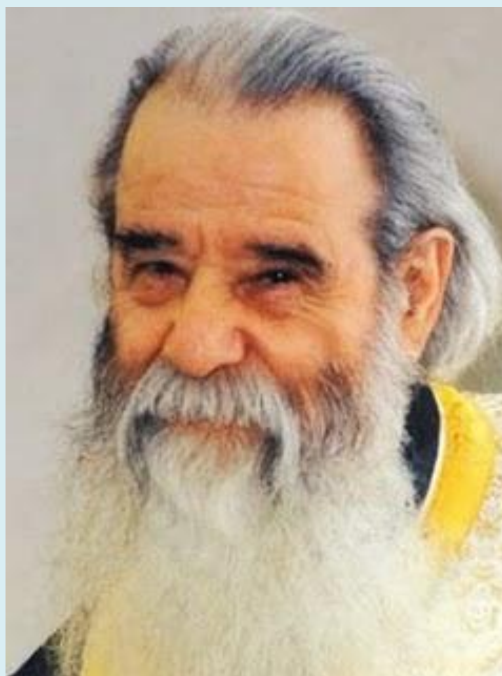
Vedeţi, creştinii mei, ce-a reuşit o femeie? Vedeţi ce putere are credinţa, stăruinţa, rugăciunea, această scurtă rugăciune: ,,Miluieşte-mă, Doamne"? A strigat-o de multe ori, şi L-a făcut pe Iisus Hristos să facă minunea. Acest ,,Doamne, miluieşte", îl spunem şi noi. Îl spunem acasă când ne facem rugăciunea. Îl spunem în biserică, când ne adunăm toţi să I ne închinăm lui Dumnezeu. Îl spunem la Dumnezeiasca Liturghie nu o dată, ci de multe ori. Din momentul în care va începe Liturghia până se va încheia, număraţi să vedeţi de câte ori îl zic psalţii. Şi împreună cu psalţii ar trebui să-l spună şi tot poporul, bărbaţi, femei şi copii. Să-l spunem toţi, aşa cum îl spuneau şi în Biserica Veche şi se auzea ca un tunet. De circa 100 de ori se aude ,,Doamne, miluieşte" în fiecare duminică, la Utrenie şi la Dumnezeiasca Liturghie. Dar şi de câte alte ori nu-l auzim!

Dar de ce, deşi buzele noastre zic de mii de ori ,,Doamne, miluieşte", de ce Dumnezeu nu ne ascultă? De ce nu se întâmplă minuni? De ce? Pentru că ,,Doamne, miluieşte"-le noastre diferă mult de ,,Doamne, miluieşte"-le, pe care le zicea femeia din Evanghelia de azi. Aceea îl spunea cu credinţă, cu smerenie, cu lacrimi. Dacă şi noi ne vom face rugăciunea ca şi cananeeanca, dacă şi noi zicem ,,Doamne, miluieşte" ca ea, atunci uşile închise se vor deschide; atunci mila lui Dumnezeu va alerga îmbelşugat ca o apă curgătoare. Atunci vom vedea minuni şi-L vom slăvi pe Iisus Hristos.

Doamne, fie-Ţi milă de noi. Doamne, vindecă puţina credinţă şi necredinţa noastră. Doamne, miluieşte-ne pe noi şi ne învredniceşte de cereasca Ta Împărăţie. Amin."

(traducere: Frăţia Ortodoxă Misionară „Sfinţii Trei Noi Ierarhi")

Părintele Constantin Galeriu - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - Duminica femeii cananeence

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Vrednicilor de iubire şi dreptmăritorilor creştini în Sfânta Biserică a Domnului nostru Iisus Hristos. Ne împărtăşim, precum Bunul Dumnezeu ne-a dăruit, din dumnezeiescul cuvânt al Evangheliei. Şi cuvântul pentru astăzi dăruit şi rânduit este aşa precum l-am ascultat la vremea cuvenită, iar acum îl readucem în inimile noastre. Să ascultăm cuvântul dumnezeiesc:

Mântuitorul Iisus Hristos, Domnul nostru, "ieşind de acolo (din locul unde se afla, într-o comunicare cu fariserii şi cărturarii, despre care vom spune un cuvânt mai pe urmă), a plecat în părţile Tirului şi ale Sidonului (în partea de nord a Israelului, pe litoralul Mării Mediterane). Şi iată o femeie cananeiancă (de alt neam decât cel evreiesc), din acele ţinuturi, ieşind striga, zicând: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon. El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt; şi apropiindu-se, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră. Iar El, răspunzând, a zis: Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel. Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă. El însă, răspunzând, i-a zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor. Atunci,

răspunzând, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela." (Matei 15, 21-28)

Iubiţilor, acesta este cuvântul şi momentul de adâncă revelare, descoperire a uneia dintre cele mai adânci chemări de la noi, anume a credinţei. Taină a tainelor, început al virtuţilor.

Mai întâi, când auzim cuvântul: "Ieşind de acolo" . ***De unde anume ieşise Iisus?*** De la o întâlnire cu fariseii şi cărturarii, venind din Ierusalim. Şi care îi puseseră o întrebare din partea lor răscolitoare. Anume, L-au întrebat: *"**Pentru ce ucenicii Tăi calcă datina bătrânilor?*** Căci nu-şi spală mâinile când mănâncă pâine. Iar El, răspunzând, le-a zis: ***De ce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră? Căci Dumnezeu a zis: Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, iar cine va blestema pe tata sau pe mama, cu moarte să se sfârşească. Voi însă spuneţi: Cel care va zice tatălui său sau mamei sale: Cu ce te-aş fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu, Acela nu va cinsti pe tatăl său sau pe mama sa; şi aţi desfiinţat cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră." (Matei 15, 2-6).***

În scurt, ei puneau în faţa Mântuitorului o întrebare dintr-un anumit aşezământ al vieţii. Deci una era tema pe care o puneau ei: de ce nu-şi spală omul înainte de a primi pâinea… era o rânduială firească a Legii, un anumit mod – nu doar că Mântuitorul nu ar fi luat seama şi la acest mod de a vieţui, dar ei îl fixau în felul lor. Problema lor era aceasta, a unui comportament – i-am zice astăzi – civilizat, dar mai propriu zis pentru sănătatea trupească, firească. ***Atunci Mântuitorul le răspunde: luaţi aminte la această datină a bătrânilor (datina după rânduiala vieţii, cum îi învăţau bătrânii pe copii).*** Voi aţi călcat porunca lui Dumnezeu de a cinsti pe tata şi pe mama şi, mai grav, ca să fie scutiţi de această rânduială sfântă a iubirii de părinţi, fundamental, de om, mai ales de părinţi, cum era statornicită prin una din poruncile Decalogului şi încercau să se acopere în faţa părinţilor: iată, ajutorul pe care trebuia să vi-l dau vouă, tata şi mama, l-am dat la templu. Nu mai am de unde. ***Dar câtă trebuinţă are Dumnezeu de bani? Ca dovadă, Mântuitorul nu s-a atins de bani. Atunci când a venit oarecine dintre cei care adunau impozitele, birurile, Mântuitorul ştiţi ce a făcut: L-a pus pe Petru să arunce mreaja în mare, a scos un peşte şi, din sânul peştelui a scos un bănuţ şi a achitat darea.***

Atunci, tema întrebării adresate Mântuitorului de către farisei şi cărturari era una de la suprafaţa existenţei, nu din miezul, din adâncul aşezării şi chemării noastre. Căci **Iisus** zice: "***Făţarnicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, când a zis: «Poporul acesta Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lor este departe de Mine. Şi***

zadarnic Mă cinstesc ei, învăţând învăţături ce sunt porunci ale oamenilor». Şi chemând la Sine mulţimile, le-a zis: Ascultaţi şi înţelegeţi: Nu ceea ce intră pe gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om. Atunci, apropiindu-se, ucenicii I-au zis: Ştii că fariseii, auzind cuvântul, s-au scandalizat? Iar El, răspunzând, a zis: Orice răsad pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc va fi smuls din rădăcină".

Care credeţi că este răsadul acesta? De a fi creat după chipul lui Dumnezeu. Răsadul fundamental al omului e în acest binom (după cuvântul lui Newton), adică a fi creat după chip. Dumnezeu – Chipul şi tu, omule, după chipul lui Dumnezeu. Acesta e răsadul divin al zidirii şi vocaţiei umane. "***Lăsaţi-i pe ei, a zis Iisus, sunt călăuze oarbe orbilor"***.

Ce cuvânt greu! Cei orbi pot să asculte de aceste călăuze. E o mare tragedie nu numai să fii călăuză oarbă, ci şi eu, care ascult, să fiu tot orb, să nu desluşesc între bine şi rău. ***Şi a zis* Domnul *şi acest cuvânt, adeseori întrebat de noi:*** "***Dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă" (Matei 15, 7-14).*** Înţelegem atunci că această dispută este una a mergerii la adânc, ca să te cunoşti pe tine, omule, să fii în stare să răspunzi chemării lui Dumnezeu. ***Căci din nou a zis Iisus către ucenici: "Nu înţelegeţi că tot ce intră în gură se duce în pântece şi se aruncă afară? Iar cele ce ies din gură pornesc din inimă şi acelea spurcă pe om. Căci din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule. Acestea sunt care spurcă pe om, dar a mânca cu mâini nespălate nu spurcă pe om" (Matei 15, 17-20).***

Adică, propriu-zis, cum Psalmistul spusese inspirat, "Dumnezeu a pus în vistierii adâncurile" (Ps. 32, 7) şi, iarăşi: "adânc pe adânc cheamă" (Ps. 41, 9). Vistieria e sânul lui Dumnezeu; adâncul e zidirea noastră după chip dumnezeiesc. Şi atunci, adânc pe adânc cheamă. Sau a te simţi cu adâncul din tine în vistieria lui Dumnezeu înseamnă a comunica cu El. Şi numai această comunicare din adânc te luminează şi te aşază în adevăr, în adevărul lucrurilor*, cum zice un tropar la Sfântul Nicolae*: "Îndreptător credinţei şi chip blândeţilor, învăţător înfrânării te-au arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor". Iar adevărul e Dumnezeu şi lumina Lui.

Atunci, în disputa aceasta, Mântuitorul a ieşit din mijlocul lor cu tristeţe… Era aproape de hotarul de nord al Israelului, şi a trecut dincolo, în părţile Tirului şi ale Sidonului, două cetăţi pe care Mântuitorul le-a mai numit, zicând tot către farisei şi cărturari: ***"Dacă s-ar fi făcut în Tir şi în Sidon minunile din mijlocul vostru, de mult s-ar fi pocăit" (Matei 11, 21).*** Erau două cetăţi din lumea aceea antică, pe

care nu se cuvine să o numim după graiul nostru obişnuit, păgână, adică despărţită de Dumnezeu. Nimic nu cade din braţele lui Dumnezeu. Cazi numai tu, cu cugetul, cu conştiinţa ta. Dar “***al Domnului este pământul şi plinirea lui” (Ps. 23, 1).***

Şi a trecut Mântuitorul în părţile Tirului şi ale Sidonului şi să ascultăm acum cu deosebită luare aminte, pentru că ni se descoperă că tocmai de acolo, după ce s-a despărţit pentru o clipă, trupeşte, fizic, de farisei şi cărturari, iată, acolo iese în faţa Lui o femeie hanaaneeancă. După evanghelia Sfântului Marcu spune păgână. Păgâni erau numiţi de către evrei îndeosebi grecii, şi pentru că se închinau la idoli, dar şi pentru că de curând fusese pe acolo imperiul elenist, de la Alexandru Macedon. Şi întrucât elinii vroiau să introducă un fel de cult al zeităţilor lor, şi evreii îşi păstrau legea lor, ne aducem aminte de fraţii Macabei, care s-au jertfit pentru legea lui Dumnezeu. De aceea, acea femeie hanaaneeancă, spun interpreţii, era o grecoaică. În părţile Tirului şi ale Sidonului erau despărţite neamurile – Galileea neamurilor. Mai ales, fiind şi la hotar cu Marea Mediterană, călătoreau, era o mare plină de corăbii… şi această femeie, siro-feniciană, ca localitate, dar de neam grec, a venit în calea Mântuitorului şi a strigat: ***“Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon. El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt”. Iisus tace. Şi noi ştim: tăcerea lui Dumnezeu e şi răspuns.***

Când Mântuitorul, în grădina Ghetsimani, S-a rugat: “Avva Părinte, toate sunt Ţie cu putinţă. Depărtează paharul acesta de la Mine. Dar nu ce voiesc Eu, ci ceea ce voieşti Tu” (Marcu 14, 36), a tăcut Părintele ceresc.

Acum Iisus, la fel, tace. ***Sfântul Ignatie Purtătorul de Dumnezeu spune că tăcerea e graiul veşniciei, graiul cerescului, al divinului. Şi acolo sunt graiuri, auzite în taina aceasta, pe care noi o numim tăcere. N-a răspuns nici un cuvânt Iisus.*** Atunci, ucenicii intră ei în această aşezare – o repet: Iisus, femeia hanaaneeancă în faţa Lui, ucenicii. Femeia s-a rugat: Fiule al lui David, ai milă… Încă un gând: Fiule al lui David – această femeie a cărei fiică era chinuită de demon, de o suferinţă înspăimântătoare… Aşezaţi-vă fiecare în clipa aceasta în starea unei mame şi a unei copile bolnave, şi ea, deşi păgână, Îl numeşte Fiul lui David.

Înseamnă că ea, de când era bolnavă fiica ei, alerga oriunde – la medici, la înţelepţi, cumva, la vreun preot din legea lor; fiind la hotarul lui Israel, şi la evrei. Ştia că un descendent din David, Mesia, trimisul lui Dumnezeu, va veni în lume. Şi atunci, ea aşa strigă: ***Fiul lui David, Mesia, Doamne, ai milă de mine.*** Iisus tace.

Atunci, în această aşezare, intervin ucenicii. Şi ucenicii Îl roagă: ***Iată, slobozeşte-o, strigă în urma noastră.*** Intervenţia lor, dacă vreţi, nu e cuvenit să spun în predică, dar, pentru înţelesul nostru, ca într-o scenă, cum intervin atâtea glasuri, atâtea prezenţe, atâtea conştiinţe, fiecare cu aşezarea, cu chemarea, cu dorul, cu ştiinţa, cu priceperea, cunoştinţa, virtutea ei. Deci după femeie, Mântuitorul, apoi ucenicii, şi când zic ucenicii: slobozeşte-o, strigă în urma noastră, Iisus, din nou, intervine.Şi ce spune: ***Nu sunt trimis decât la oile cele pierdute ale casei lui Israel.*** Rămânem uimiţi când privim pe de afară lucrurile, nu pătrunzând înlăuntrul lor.

Cum, Doamne, puteau spune ucenicii, nu eşti trimis decât la oile pierdute ale casei lui Israel? Dar Tu acum unde eşti? Eşti pe alt pământ. Da, noi ştim, când i-ai trimis pe cei şaptezeci să vestească, ne-ai spus: "***În calea păgânilor să nu mergeţi, în cetate de samarineni să nu intraţi. Mai curând mergeţi la oile cele pierdute ale casei lui Israel" (Matei 10, 5; Luca 10, 1).*** Iar acum, Tu spui: Nu sunt trimis decât la oile cele pierdute ale casei lui Israel. Totuşi, acum, eşti în părţile Tirului şi ale Sidonului. Cum stau lucrurile, care e tâlcul din toată această aşezare şi reaşezare, împletire şi împlinire? Da, pentru că aşa se socotea în sânul lui Israel, că Mesia e trimisul lui Dumnezeu pentru Israel. Iar acum Mântuitorul – o, Doamne, ce pedagogie divină se dezvăluie aici! – pe de o parte le răspunde lor ca şi cum ar fi vorbit în numele fariseilor şi al cărturarilor cu care se întâlnise puţin mai înainte, şi dintre care plecase. A ieşit de acolo şi a venit aici, în lumea acestora care-s dincolo de Israel, dar Îl căutau.

Iată, acea femeie păgână Îl şi recunoaşte, că e Fiul lui David. Deci în graiul lor, al fariseilor şi cărturarilor le răspunde. Îi prinde şi pe ei în acest aşezământ. Observaţi? În această arie, în acest loc dumnezeiesc, cu adevărat, atotcuprinzător. Încât, cum sesizăm, şi iertaţi că mă repet: ***vorbeşte hanaaneeanca, vorbeşte El, apoi ucenicii, dar îi pune şi pe farisei şi cărturari, căci vorbele Lui nu erau ale Lui:*** "***Nu sunt trimis decât către oile pierdute ale casei lui Israel"***. ***Dar El a fost trimis către toată lumea. Însă ei credeau că numai pentru ei. Şi atunci, din nou, în această confruntare de inimi, de conştiinţe, când femeia aude, permanent vie în conştiinţa ei, atât de vie precum vom vedea, ea vine în faţa Mântuitorului, cade în genunchi, se prăbuşeşte şi strigă: Doamne, ajută-mă, nu mă lăsa! Şi cu tot strigătul ei, atât de răscolitor, sfâşietor în acelaşi timp. Şi Iisus, o nouă probă, o nouă încercare: în liniştea lui dumnezeiască, în seninătatea, serenitatea Lui, îi spune: Femeie, nu se cuvine să iei pâinea fiilor şi s-o arunci câinilor. Textul grecesc spune, mai precis: căţeilor. Cu adevărat, uimirea este la culme. Un asemenea răspuns… nici nu ştii la ce să te aştepţi. De unde era acest cuvânt care, în gura Mântuitorului, în gura Iubirii supreme, să răspundă unui suflet atât de chinuit, zdrobit.***

Cine, Doamne, sunt stăpânii şi cine sunt câinii? ***În lumea aceasta, care e una, Doamne, a Ta.*** Oricare din lumea aceasta care se va socoti stăpân şi pe ceilalţi să-i facă drept câini… şi din nefericire în istorie de atâtea ori a fost aşa. Să nu mai fie!

Şi răspunsul, iubiţilor, iarăşi, e atât de uimitor. Totul, într-o lumină negrăită. Atunci, femeia, îngăduiţi… Care din femeile de aici, chiar şi bărbaţi, la o asemenea provocare, cine ar fi răspuns aşa? Nu le judecăm. Numai când spunem: dar ce, Doamne, eu sunt câine sau căţea? ***Or, ce-a răspuns ea?*** ***Da, Doamne, adevărat, Doamne, dar şi câinii mănâncă măcar din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor.*** ***Răspunsul e uluitor; e inspirat din partea celui care, El cel dintâi, dăduse pilda aceasta. El, care, cum va spune Sfântul Pavel mai pe urmă,*** "***Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o ştirbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ci S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om, S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe cruce (Filipeni 2, 6-8).*** Pe cruce în vremea aceea numai robii, sclavii erau executaţi.

Deci în starea cea din urmă. Atunci, cu adevărat, femeia avea în faţa ei pe acela care, Fiul lui Dumnezeu, Domn al vieţii, luase chipul robului, lăsându-se la puterea stăpânilor. Ea, ca să răspundă: Iată, şi câinii mănâncă măcar din firimituri. ***Doamne, dă-mi din firmiturile puterii Tale, dăruieşte puterea ta acelor stăpâni, tuturor, numai dacă ei vor şti că acea putere este a robului, a sclavului, nu a celui ce cu puterea lui nu ştie ce să facă.***

Şi răspunsul acesta… Atunci, s-a revelat, iubiţilor, în răspunsul, şi aici să fim iarăşi cu luare aminte, nu numai sentimental, ci şi adânc, nu numai la virtute şi la cunoştinţă, ci şi mai adânc, că întâi e cunoştinţă de Dumnezeu, spun Părinţii, cunoştinţa adevărului, şi care se primeşte prin virtute, prin smerenie, credinţă şi dragoste. ***Atunci, femeia, cu adevărat a revelat în adânc taina credinţei.***

Credinţa, iubiţilor, e începutul virtuţilor, maica virtuţilor, adâncul virtuţilor. E calea cunoaşterii lui Dumnezeu.

- ***Avem raţiune, logică, ne-a dat Dumnezeu şi aceasta, să cunoaştem lumea aceasta.***
- ***Ne-a dat simţurile prin care, dacă vreţi, o pipăim, o percepem,***
- ***ne-a dat mintea prin care o pătrundem, o judecăm,***

dar mai adânc, adâncul adâncurilor, al sufletului, e spiritul, inima. Şi ochiul inimii e credinţa.

Zicea Sfântul Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu: trei lucruri cere Dumnezeu de la om:

1. ***credinţă de la suflet,***
2. ***adevărul de la limbă şi***
3. ***înfrânarea de la trup –***

ca să poţi să ajungi să-L cunoşti pe Dumnezeu, să comunici cu El, să te împărtăşeşti de El, din puterea Lui, din darurile Lui.

Şi această femeie avea acest dar, al credinţei. Suferinţa ei pentru copila ei, îndelungata suferinţă. Iarăşi, parcă în sensul negativ, adânc al adâncurilor suferinţei. Una e să suferi în trup. Cel puţin, îţi vezi boala, te duci, ţi-o tratezi, judeci asupra ei. Dar când e bolnav în suflet, să nu mai fii în stare să-ţi cunoşti suferinţa… "Calea nebunului e dreaptă în ochii lui, spune Înţeleptul (adică nebunul nu ştie că-i bolnav), iar înţeleptul cere sfat". Acea mamă avea tragismul acestei dureri a durerilor. Aşa s-a forjat adânc în ea credinţa.

Şi, poate, s-o tâlcuim puţin, timp de un minut. Cum dumnezeiescul Maxim Mărturisitorul, a cărui zi, iată, de curând am cinstit-o, ce spune el despre credinţă: Credinţa, dacă e cunoştinţă ce nu se poate dovedi (Evrei 11, 1), atunci credinţa e o legătură mai presus de fire; de firea noastră. Adică firea minţii şi a trupului cu puterile dăruite. Trupul cu cele cinci simţuri, mintea cu judecată, cu logica ei. Atunci, credinţa e mai presus.

Cum zice un filosof astăzi: ea decolează mai sus de raţiune. Adică în universul infinit. Nu nesocotim raţiunea, Doamne păzeşte! E dumnezeiască. Dar raţiunea merge până la un loc; ea judecă cele văzute şi, cum o spunem mereu: uneltele de măsură ale raţiunii sunt cele mărginite în timp şi spaţiu; cele zidite, cele care ţin de ce a creat Dumnezeu în timp şi spaţiu, în început; nu din veşnicie. Care e deosebirea adâncă între Cel nezidit, Cel veşnic, Dumnezeu, şi noi cei zidiţi, mărginiţi, vremelnici? E pentru ştiinţa oricui. Or, aşa zice ***Sfântul Maxim: credinţa e legătura mai presus de fire.***

Când zice fire, să nu uităm: sunt două firi – firea lui Dumnezeu, care e nesfârşită, fiinţă nemărginită, veşnică, şi firea noastră zidită. ***Deci credinţa mai presus de firea noastră, dincolo de ceea ce este mărginit. Credinţa te înalţă într-un univers mai presus de firea noastră, te uneşte cu firea dumnezeiască. De aceea zice un om credincios*: Dumnezeu a dat omului credinţă ca El să locuiască în noi. Să simţim prezenţa Lui în noi. Cu ochiul acesta, vederea aceasta, simţirea aceasta a inimii. Să-L simţim pe El în noi. Deci iată ce e credinţa.**

Atunci, când din acest dar al lui Dumnezeu, eu cred în El, şi la ce măsură să ajung să cred… Se ridică în noi, te înalţă credinţa…

Şi urmărim această suită pe care Sfântul Maxim a trăit-o. ***Şi atunci ajunge omul, prin credinţă, la cunoaşterea lui Dumnezeu şi, prin lucrarea virtuţilor, când a ajuns să se izbăvească de patimi, să rabde încercările, să înţeleagă raţiunile virtuţilor şi chipurile lucrărilor (când încep lucrările să capete lumina aceasta a virtuţilor, a darurilor dumnezeieşti, se vede pe faţa omului, imediat, ca adâncul cerului în ochii unui copilaş, în curăţie), când ajungi la dezrădăcinarea afecţiunii sufletului faţă de trup. Dezlegarea simţurilor de legătură numai cu lucrurile sensibile.***

Şi, scurt vorbind, să scoţi mintea din cele create – din firea aceasta menită stricăciunii şi morţii – şi să-ţi uneşti firea, prin credinţă (ca la Sfânta Împărtăşanie, să ţi-o împărtăşeşti: Fiule al lui Dumnezeu, părtaş mă primeşte!). Când te-ai dezlegat de toate acestea, atunci ce se petrece? ***Zice Sfântul Maxim: credinţa mută legea firii tale întocmai ca pe un munte nemişcat. Mută legea firii.*** La ce se referă? Legea firii trupeşti, care e legată numai de cele trupeşti. **Când Mântuitorul a căutat în smochinul neroditor rod, n-a găsit şi l-a blestemat:** ***"În veac să nu se mai facă rod în tine". Şi a doua zi dimineaţă, când au trecut pe lângă el, ucenicii Îi spun: "Smochinul pe care L-ai judecat aseară s-a uscat". Şi ce-a răspuns Mântuitorul? Aveţi credinţa lui Dumnezeu! (Marcu 11, 22)*** Aşa e în original: lui Dumnezeu, nu în Dumnezeu, ca şi cum ar pleca de la mine. ***"Căci adevăr zic vouă: de veţi zice muntelui acestuia: Ridică-te şi te aruncă în mare, nimic nu-i va fi cu neputinţă celui care crede".*** Auziţi. Dar ce fel de credinţă? Credinţa lui Dumnezeu. Adică legea firii tale s-a mutat. ***Credinţa a mutat legea firii tale din stricăcios în nestricăcios.*** Din puterea lumii acesteia. Un medic, un binefăcător fac ce pot. Acolo intervine, atunci, legea firii lui Dumnezeu, puterea lui Dumnezeu, şi, cum ***zice Sfântul Maxim, credinţa mută legea firii în legea lui Dumnezeu, Ziditorul, Atotputernicul.*** Dar când te-ai dezlegat de orice te slăbănogeşte şi te îndoieşte.

Numai când am citit adâncimile acestea mi-am dat seama: ***omul acesta, Sfântul Maxim a trăit aceasta: dezrădăcinarea afecţiunii sufletului faţă de trup. Încercarea, necazurile, suferinţa… El pentru credinţa lui ştiţi unde a ajuns. Şi împăratul era împotrivă. El n-a clintit. Şi ca să nu mai vorbească şi să nu mai scrie, i s-a spus: dacă tu rămâi în acest crez care spui că e adevărul, vei suferi următoarea pedeapsă: ţi se va smulge limba şi ţi se va tăia mâna dreaptă.***

Sfântul Grigorie Teologul, pe care el îl ştia probabil pe din afară, spunea că Dumnezeu cere adevărul de la limbă, credinţă de la suflet şi înfrânarea de la trup. A fost să aleagă dacă să tacă, să nu mai dea mărturia adevărului sau să i se îngăduie şi să suporte această mărturie. Şi i s-a tăiat mâna dreaptă, i s-a scos limba, ca să nu mai vorbească. Dar credinţa în el, din adâncul ei a rămas în lumina divină.

Înţelegem atunci ce înseamnă taina credinţei care mută munţii. Mută legea firii noastre stricăcioase, creată şi ne împărtăşeşte din lumina divină. Şi atunci tu crezi şi mărturiseşti, cu toată fiinţa ta, aşa cum a mărturisit femeia hanaaneeancă. Când ea a dat acel răspuns, în loc să se mânie, să socotească că a fost batjocorită, dispreţuită: ***Doamne, dar şi câinii mănâncă măcar o fărâmitură de la masa stăpânilor. Dă-mi o fărâmitură, Doamne, Tu, Stăpâne!*** **Şi Iisus i-a spus:** ***O, femeie, mare este credinţa ta! Fie ţie precum vedeţi. Şi s-a tămăduit fiica ei în clipa aceea.***

Dar ce încercare, ce probă, ce mărturisire, ce punere la încercare din partea Mântuitorului. Şi le spune, şi ei şi ucenicilor. Ia mărturie şi a fariseilor. Şi, ca să le pună în lumina ucenicilor, după ce avusese disputa cu fariseii şi cărturarii: iată, în aceste locuri, dincolo de hotarele unde am fost, iată ce lume veţi întâlni. Pentru că îi pregătea pentru toate neamurile de sub cer. Iată ce lume veţi întâlni, ca această femeie, cu mărturia această sfântă. De oriunde de pe faţa pământului, de unde scânteiază şi o scânteie care aprinde universul luminos al adevărului. Şi nu ştii pe cine întâlneşti.

Zilele acestea a venit un creştin să mă roage: "Părinte, am primit o sarcină (el e tâmplar): să fac catapeteasma unei biserici". Noi am primit o biserică la Roma, unde slujeşte un preot ortodox – părintele Iuvenalie. La Trei fântâni, locul unde a primit martiriul Sfântul Pavel, capul lui a sărit de trei ori. El, care a spus ce înseamnă credinţă. Şi a fost dată biserica aceea să slujească un preot ortodox român. Deci Biserica romano-catolică într-o comuniune cu noi, românii. Şi tâmplarul acesta a primit sarcina să facă o catapeteasmă, pentru că, ştiţi, romano-catolicii nu au altarul ca noi. "Mă cutremur pentru sarcina pe care mi-a dat-o *Dumnezeu. Te rog, binecuvântează-mă şi roagă-te, părinte pentru mine".*

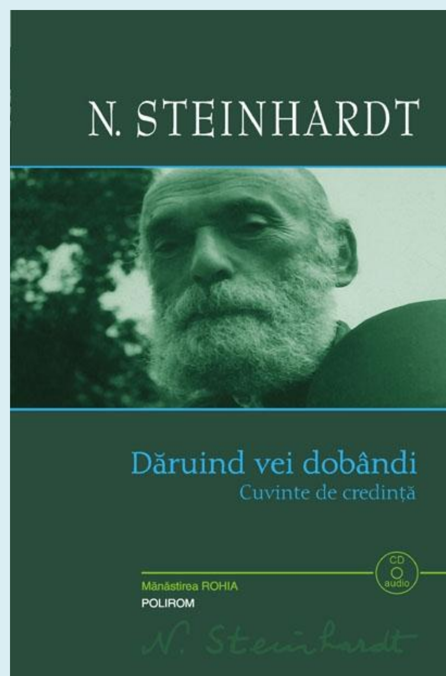
Şi eu m-am cutremurat şi m-am minunat, şi mi-am adus aminte cum iconarii noştri întâi posteau şi se rugau. Şi, că orice lucru bun, trebuie să-l începi cu Dumnezeu. Orice lucru pe care-l fac să-l primesc cu binecuvântare, cu rugăciune şi cu post, cu înfrânare de la orice pătimire trupească. ***Orice lucru pe care-l faci să-l faci cu ochii credinţei***.

Să încercăm astăzi, la ochii credinţei canaaneencei, la ochii credinţei acestui smerit tâmplar (un om tare cuvios şi smerit), oriunde ne-am afla, aşa să începem a lucra, cu ochii credinţei, ***adică să-L ai pe Mântuitorul în faţă***. ***Să zici: Doamne, ajută-mă! Să încercăm să credem. Atunci, ca un răspuns din partea Mântuitorului: mare e credinţa ta, fie ţie precum voieşti. Împlinească-se lucrul tău!*** Oriunde: în fabrică, în uzine, în birou, în cabinet medical, la şcoală. Totul să-l faci cu ochiul credinţei. Noi aşa credem că se mântuie lumea.

O, Doamne, în clipa aceasta noi rostim, ca şi canaaneeanca: **Doamne, ajută-mă! Şi fă-ne, Doamne, să auzim cuvântul Tău!** ***Omule, de oriunde, fă aşa. Şi, "mare este credinţa ta". Dacă ai suferinţe, boli, necazuri… fie ţie precum voieşti, zice Domnul.***

Amin!

Nicolae Steinhardt (Monahul Nicolae Delarohia) - Dăruind vei dobândi - Cuvinte de credinţă – Femeia hananeancă

Etapele teribilului examen căruia Domnul o supune pe femeia hananeancă din Ţinutul Tirului şi al Sidonului se enumeră precum urmează :

Prima: ***neluarea în seamă, ignorarea.***

Ea îi ţine cale, topită de nefericire, strigă şi-L imploră. ***El însă nu-i răspunde nici un cuvânt (Mat. 15,23).*** O nesocoteşte, o dispreţuieşte, ba se poate spune că o şi batjocoreşte, căci ce jignire e mai cruntă decât a vorbi cuiva şi a nu primi nici un răspuns, nici măcar adresându-ţi-se un cuvânt de supărare ori făcându-ţi-se o dojană ? Tăcerea aceasta de gheaţă şi depărtări, e mai rea decât sudalma şi ustură mai cumplit decât insulta.

A doua: ***respingerea intervenţiei mult iubiţilor săi ucenici.***

Apostolii Domnului, ucenicii, credincioşii, apropiaţii Săi, aceia pe care-i asigură că lor ***li s-a dat să cunoască tainele Împărăţiei Cerurilor (Mat. 15,11); ai căror ochi văd şi ale căror urechi aud ceea ce ar fi vrut să vadă şi să audă – şi n-au văzut, n-au auzit – mulţi drepţi, prooroci şi împăraţi (Mat. 13, 17); cărora li s-au încredinţat cheile Împărăţiei Cerurilor şi puterea de a lega şi dezlega pe pământ (Mat. 16, 19 şi 18, Ioan 20, 23); care când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale vor şedea şi ei pe douăsprezece tronuri judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel (Mat. 19, 28); pe care-i numeşte « mama şi fraţii Mei » (Mat. 12,***

49) şi-i încredinţează că vor mânca şi bea la masa împărătească (Luca 22, 30); pe care nu şovăie a-i socoti fiii şi prietenii Săi, intervin în zadar pentru hananeancă. Ei se roagă, iar Domnul nu-i ascultă, deşi altădată grăise cu a Sa gură: ***«Pe cel care vine la Mine nu-l voi scoate afară ». (Ioan 6, 37). Intervenţia bătrânilor lui Israel în sprijinul sutaşului roman este luată în considerare (Lc. 7, 4-5),*** dar a ucenicilor pentru hananeancă nu!

A treia: declinarea de competenţă.

Cuvintele ***«Nu sunt trimis decât către oile pierdute ale casei lui Israel*** (de altfel contrazise de ***«Mai am şi alte oi care nu sunt din staulul acesta»***) ***(Ioan 10,16)*** constituie ceea ce în limbaj juridic se numeşte declinare de competenţă şi totodată singurul caz din tot cuprinsul Evangheliilor unde Domnul se arată procedurist. El care a pus duhul deasupra literei, El care a proclamat şubrezenia formelor şi le-a defăimat cu putere, care pe farisei îndeosebi i-a mustrat pentru că acordă preeminenţa exteriorului în raport cu interiorul şi nu curăţă partea dinăuntru a paharului şi blidului ci numai pe cea dinafară, pentru că se aseamănă cu mormintele frumos văruite pe dianafară dar înăuntru sunt pline de oase şi necurăţie, pentru că aşadar aşează faţa mai presus de conţinut şi gestica mai înainte de inimă, El care mereu a învăţat că esenţială e substanţa, El - de data aceasta, hananeancăi îi opune o excepţie strict procedurală şi de formă: cazul tău nu intră în atribuţiile mele. Ca şi cum ar fi spus: ducă-se petiţionara la alt ghişeu, aici nu are ce căuta. E în acest legalism, în această interpretare literală a legii, în uscăciunea şi asprimea acestui răspuns procedurist ceva nu numai cu totul lipsit de seamăn în referatul evanghelic dar şi cu desăvârşire contrar duhului hristic şi reacţiei constante a Domnului în prezenţa relaţiei dintre formă şi fond.

A patra: insulta, jignirea, ocara.

După ce – cu vorbe ca de gheaţă – şi-a declinat competenţa, Iisus trece la insulte directe, la ofense grele şi la cinică zemflemire. El care stabilise că oricine se mânie pe fratele său vrednic va fi de osândă şi cine va zice fratelui său râcă, vrednic va fi de judecata sinedriului, iar cine-i va zice nebunule, ***vrednic va fi de gheena focului (Mat. 5, 22); El o apostrofează pe hananeancă şi-i azvârle proverbul cu pâinea ce nu se cuvine a fi dată câinilor, altfel spus făcându-i pe solicitantă şi pe ai săi câini, iar pe ea personal – consecvent celei mai elementare logici – o defineşte căţea.***

Atât de singular şi disonant şi uimitor e acest episod în viaţa pământeană a Mântuitorului, atât de ciudată scenă (în total contrast cu spiritul evanghelic) încât nu putem înţelege şi interpreta decât ca reprezentând etapele unui examen, unei probe, unei încercări.

Nu Domnul milei care n-a venit să judece ci să mântuiască (Ioan 12, 47) îi vorbeşte hananeancăi ci săvârşitorul unei experienţe de punere la încercare a unei credinţe şi a unui caracter.

Iar candidata cum dovedeşte că a trecut proba, prin ce-şi câştigă excepţionalele calificative şi premiul ce i se acordă?

a) **Prin credinţă.** ***Ea, păgână, străină, vine cu deplină încredere la Hristos şi nici o clipă – în toată vremea crescândelor greutăţi ale examenului – nu se îndoieşte, nu se supără, nu cedează ispitei de a renunţa să mai ceară ori imboldului de a se îndepărta şi de a-şi căta de treabă, nu manifestă o cât mai mică slăbiciune.***

b) **Prin dezinteresare**. ***Nu cere pentru ea, cere pentru fiica ei.***

c) **Prin curaj.** ***Curajul de-a revendica, acolo pe pământ cananean, ajutorul unui iudeu. Apoi curajul de a rezista afronturilor, insultelor ce i se aduc în public. În sfârşit curajul (ori îndrăzneala) nu numai de a cere ci şi de a striga.***

d) **Prin stăruinţă.** ***Hananeanca perseverează, nu se dă bătută. Pare a cunoaşte parabola judecătorului nedrept. (Ba şi mai mult: a şti că judecătorul acesta nu-i nedrept ci numai exigent. Ne este poate îngăduit a presupune că hananeanca a intuit sfântul « joc » al Domnului).***

e) **Prin bună cuviinţă, impecabilă politeţe şi nedezminţită eleganţă.** ***Nu-i luată în seamă, e respinsă, e alungată, e bruftuită, e insultată, e făcută de râs şi ocară – şi-şi păstrează totuşi, neîntrerupt calmul, nu încetează a se purta şi a răspunde cu cea mai desăvârşită cuviinţă. I se închină Domnului, I se aruncă la picioarele Lui (Marcu 7, 25), zice Doamne, ajută-mă, iar invocării dispreţuitorului, atrocelui, nemilosului proverb cu pâinea rezervată copiilor şi tăgăduită câinilor ce replică-i dă? Îi neagă cumva ori protestează ori îi denunţă cruzimea ori îl discută (cum ar fi putut prea bine – chiar în limitele politeţei –face)? Nu, câtuşi de puţin. Îl confirmă, zice : Da, Doamne.***

f) **Prin smerenie.** ***Încuviinţând cu Da, Doamne, afirmaţia Domnului, hananeanca dă dovadă şi de mare smerenie, deoarece se recunoaşte a fi nu mai puţin nevrednică de mila Sa decât un biet animal (socotit de popoarele orientale ca spurcat).***

g) **Prin inteligenţă.** ***Printr-o mare şi iscusită inteligenţă şi un răspuns pe cât de neaşteptat pe atât de extraordinar şi de abil şi care pe Domnul – iubitor de vorbire mintoasă – trebuie să-L fi încântat.***

(A nu se pierde din vedere că Domnul, în repetate rânduri, nu a dispreţuit folosirea deşteptăciunii şi raţiunii omeneşti: răspunsul dat în problema dajdiei, în cazul femeii surprinse în adulter, în al femeii succesiv măritată cu şapte fraţi ori în formularea întrebării cu privire la natura botezului practicat de înaintemergătorul

Ioan. De fiecare dată Domnul răspunde ori întreabă cu acea superioară iscusinţă a minţii care-i pune în derută pe cei ce veniseră să-l ispitească.).

Aşa şi hananeanca: politicoasă, supusă, smerită dar şi strălucit de inteligentă, pricepându-se a răspunde prompt şi ingenios ! Şi înţelept ! (E în răspunsul ei un amestec de sfătoşenie, agerime şi subtilitate care farmecă şi biruie).

De aceea şi trece examenul cu brio şi ia o notă peste calificarea maximă, ia - cum ar veni – zece plus. Se alege – doar ea. ***Numai ea – din toţi şi toate cărora Iisus le-a făcut o minune pentru că L-au rugat şi au crezut în El, se alege, ea singură, cu apelativul O, femeie! Vocativul acesta exclamativ e absolut unic în Evanghelii. Tot unic este şi adjectivul mare din sintagma mare este credinţa ta. Nimănui altcuiva nu-i spune Domnul mare este credinţa ta. Şi tot nimeni nu se învredniceşte de cinstitoarea, aleasă, supremă învoire: fie după cum voieşti.*** Nu (ca celorlalţi) « după credinţa ta », ci « după cum voieşti ». E o nuanţă care nu ne poate scăpa. Rezultatul fireşte, e acelaşi în toate cazurile. Aprecierea de asemenea. Dar modul de exprimare e diferit – şi nu se cade a nu fi luat aminte. ***Hananeancăi i se acordă har peste har, se vede limpede că Examinatorul după ce a căznit-o doreşte acum să o copleşească şi o cinsteşte cum ştie El, clătinat şi îndesat, din belşug şi din prea plin, boiereşte, împărăteşte.***

Hananeanca e răsplătită în conformitate şi proporţional cu greutatea examenului la care a fost supusă şi potrivit calităţii răspunsurilor date. Domnul pare a fi voit să spună: Aferim ! aşa te-am vrut ! Iar neobişnuita asprime, ba şi încrâncenare a Domnului aşa, numai aşa (desigur) se explică: prin hotărârea de a o hărăzi pe hananeanca unui examen de grad înalt.

Fericita hananeancă! A luat premiul întâi cu cunună de la Învăţătorul care pe mulţi i-a miluit, pe câţiva i-a şi lăudat, dar numai ei i S-a descoperit ca un examinator mai întâi fără milă iar apoi fără de rezerve în distribuirea elogiilor.

Bine este a deduce din pildă aceasta că dintre însuşirile plăcute Domnului, I-au stârnit bucuria şi admiraţia: credinţa, dezinteresarea, curajul, stăruinţa, buna cuviinţă, smerenia şi inteligenţa. Credinţa, dezinteresarea, stăruinţa, smerenia le ştim îndeobşte ca necesare şi binevenite. Dar cazul hananeanci ne arată şi dovedeşte că tot atât de puternice şi de preţioase sunt calităţile accentuate de comentatori: curajul, politeţea, inteligenţa. Domnul iubeşte pe credincioşi, pe altruişti, pe stăruitori. Şi nu mai puţin pe curajoşi, pe cuviincioşi, pe inteligenţi. Frica, obrăznicia şi prostia nu-s plăcute lui Hristos. Hananeanca – lipsită de

aceste urâte însuşiri – ne-o spune desluşit. Osebitul ei succes la excepţionalul examen semnifică biruinţa unor virtuţi creştine de noi nu îndeajuns proslăvite.

Fie ca răspunsul pe care-l vom da la sfârşitul mai lungului examen ce este viaţa fiecăruia dintre noi să se învrednicească şi el nu desigur de menţiunea « magna cum laudae » obţinută de femeia hananeancă însă măcar de notă de trecere sau poate chiar, din mila Judecătorului de notă bună!

Ierodiacon Visarion Iugulescu - Predică la Duminica Femeii cananeence

O, femeie, mare este credinţa ta, fie ţie după cum voieşti! (Matei XV, 28)

Fraţi creştini, rugăciunea şi credinţa femeii canaanence din Sfânta Evanghelie de astăzi a fost atât de mişcătoare, de stăruitoare şi plină de smerenie că vedem pe însuşi Mântuitorul Hristos mirându-se şi zicând: ***"O, femeie, mare este credinţa ta!"*** Pentru rugăciunea ei fierbinte şi pentru străduinţa ei, Dumnezeu face zadarnică puterea iadului şi vindecă pe fiica ei, alungând pe demonul care chinuia biata copilă.

Această Sfântă Evanghelie ne-o pun înainte sfinţii părinţi, ca să învăţăm de la această femeie păgână stăruinţa în rugăciune şi mai ales smerenia şi credinţa înaintea lui Dumnezeu şi, mai cu seamă, ca să ne întărească în nădejdea izbăvirii.

Dacă Domnul Hristos a primit şi a ajutat pe această femeie păgână, cu atât mai mult vom fi ajutaţi noi, cei care avem pecetea Botezului în numele Sfintei Treimi. Să vedem acum cine era femeia canaaneancă şi ce păcate făcuse de intrase diavolul în copila ei.

Fenicienii, de mai multe sute de ani, deveniseră un popor vestit prin comerţul lor şi îngrămădiseră cele mai mari bogăţii în oraşele acestea, Tir şi Sidon, unde vedem că

locuia această femeie canaaneancă. Locuitorii din aceste oraşe duceau o viaţă de lux şi desfrânări. Luxul, ca întotdeauna, a adus după el desfrânarea cea mai grozavă.

Cultul oficial al fenicienilor era păcatul cel mai ruşinos, desfrânarea. Faptele cele mai desfrânate şi mai criminale erau faptele preferate ale zeiţei Astarte. Regii şi prinţii erau primii, iar poporul după ei, întrecându-se cu toţii a îndeplini astfel de fapte care nu erau altceva decât cele mai necurate urgii.

Templele acestor zei, de unde pleca religia aceasta şi aceste scârboase păcate, făcură din lumea civilizată haznaua tuturor viciilor. Aşa se strică popoarele pe calea progresului material fără frâul moral, fără Dumnezeu; numai adevărata religie descoperită de Dumnezeu va putea să ţină lumea în frâul moral.

Prin înrudirea fiilor lui Israel cu regele din Tir, divinităţile şi moravurile fenicienilor pătrunseră în Ţara Sfântă şi îndată se înălţară, în oraşe şi pe dealuri, temple şi arbori sacri, focare de idolatrie şi desfrânare. Şi aşa, încetul cu încetul, scârboasele destrăbălări ale cultului siro-fenician au pătruns şi la Ierusalim, putând Templul lui Dumnezeu cel prea sfânt. Aşa era ţara unde vedem azi că a intrat Iisus cu ucenicii săi.

Iisus era foarte bine cunoscut acolo, după cum ne spun sfinţii evanghelişti, deoarece abia apucase să treacă peste hotar, iar vestea sosirii Făcătorului de minuni se răspândi în tot ţinutul acela.

Iată că o femeie plecă să-L întâmpine. O durere mare îi strângea inima. Trăsăturile adânci de pe faţa ei, figura ei slăbită de o suferinţă îndelungată, ochii ei roşii şi umflaţi de lacrimile vărsate dau să înţeleagă că are o mare nenorocire. Ea se grăbeşte, se apropie şi de departe strigă: "Miluieşte-mă, Doamne. Fiul lui David, fiica mea este rău chinuită de diavol!" Sărmana mamă, toate suferinţele fiicei sale le simte inima ei, iar iubirea ei de mamă îi reînnoieşte amărăciunea şi necazul. Căci vedea suferind pe aceea pe care o iubea, iată de ce striga mereu: "Fie-ţi milă de mine, Doamne!" Femeia recunoaşte că nu are nici un drept să fie ascultată. Numai bunătatea şi milostivirea lui Iisus pot s-o ajute. Durerea şi nenorocirea ei peste măsură de mari, acestea sunt singurele motive să fie ascultată.

"Doamne, Fiul lui David!" zise ea. Deci se ştia în ţinutul fenicienilor că iudeii aşteptau un profet mai mare decât toţi profeţii, un liberator, un Mesia, care va fi din

neamul lui David. Femeia canaaneancă recunoştea în Iisus din Nazareth ca fiind acest profet trimis de Dumnezeu. "Doamne, fiica mea, singura mea copilă, singura mea mângâiere, pentru care mai trăiesc, este rău chinuită de vrăjmaşul cel fără de milă, de autorul tuturor relelor satana”.

Iisus, care ştia că peste câteva luni tot prin uneltirile diavolului, va trebui să sufere şi El cele mai grozave chinuri şi chiar moartea pe Crucea de pe Golgota, privi în aceste momente durerea, lacrimile şi deznădejdea sărmanei femei. Nu se poate să nu fi deşteptat în inima lui Iisus durerea şi lacrimile sfintei şi iubitei Sale mame, pe care parcă o vedea stând lângă Crucea Lui, a unicului ei fiu care-şi da sfârşitul pentru eliberarea neamului omenesc de tirania satanei.

Cu toate acestea, Iisus nu dă nici o atenţie sărmanei mame: femeia însă fără să se descurajeze, striga mereu: "Miluieşte-mă, Doamne” Iisus mergea înainte, vorbind cu ucenicii Săi. Nenorocita mamă striga mereu în urma Lui: "Miluieşte-mă, Doamne!” Ucenicii rămân uimiţi; niciodată Învăţătorul lor n-a respins rugăciunea cea umilită a unui suflet zdrobit de durere. Totdeauna a fost de ajuns un cuvânt, o lacrimă ca să deschidă inima Lui şi să curgă o ploaie de har binefăcător. "Doamne, slobozeşte-o pe ea, căci strigă în urma noastră! “, ziseră ucenicii, dar Iisus răspunde: "Nu sunt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel!”

Misiunea Cuvântului întrupat cuprindea două părţi: prima parte, vestirea Evangheliei evreilor, iar a doua parte, vestirea Evangheliei păgânilor din lumea întreagă. Partea întâi trebuia s-o împlinească El însuşi, iar a doua parte, prin apostolii Săi. ***În acest moment, Iisus intră în casă împreună cu ucenicii Săi; intră apoi şi femeia, pătrunde până la Iisus, cade în genunchi, atinge pământul cu fruntea, varsă şiroaie de lacrimi şi zice: "Doamne, ajută-mă!” La aceste cuvinte, Iisus răspunde: "Nu este bine a lua pâinea copiilor şi a arunca-o câinilor!"***

Sărmana femeie! Nu putea cunoaşte gândul Mântuitorului. Ea vedea în aceste cuvinte dispreţul cel mai mare pe care-l au iudeii pentru păgâni şi care se arată prin această constatare: **evreii sunt fiii lui Dumnezeu, iar păgânii sunt câini.** Chiar şi acum evreii se consideră doar pe ei fii şi aleşi ai lui Dumnezeu, ceilalţi oameni sunt păgâni şi-i numesc pe unii chiar câini şi numai religia lor este cea bună şi adevărată. Religia creştină este o rătăcire mare pentru ei, pentru că n-au cunoscut pe Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos.

În Orient, câinii sunt simbolul desfrânării şi, în Fenicia, câini erau numiţi oamenii plăcerilor. Curtezanele, desfrânatele, cârduri, cârduri, se duceau la templu sau în pădurile sacre ale zeiţei Astarte şi ale lui Baal. ***Dar cuvântul acesta atât de greu al Mântuitorului, care ar fi revoltat pe orice păgân, sărmana mamă l-a primit cu smerenie şi a găsit un răspuns plin de cea mai umilitoare credinţă, zicând cu inima zdrobită de durere: "Adevărat, Doamne, dar şi câinii mănâncă din firimiturile ce cad de la masa stăpânilor lor; da, Doamne, iudeii sunt fiii Tăi şi eu, sărmana păgână, nu sunt decât o străină, locul meu întru împărăţia Ta este locul câinilor de sub masa stăpânilor lor, fă şi cu mine tot aşa, liberează pe fiica mea de duhul cel necurat, aceasta este numai o fărâmitură din belşugul minunilor Tale, Doamne!"***

O umilinţă şi o credinţă mai mare ca acestea, nimeni n-a văzut până atunci. Iisus o priveşte din nou şi, plin de admirare, îi zice: "O, femeie, mare este credinţa ta, fie ţie după cum voieşti!"

Fericita mamă a crezut şi nu mai stătu la îndoială se sculă veselă, mulţumi binefăcătorului său, i se închină şi plecă la casa ei unde găsi pe fiica ei liniştită, veselă şi pe deplin sănătoasă. Mare-i minunea Ta, Doamne!

Să aruncăm acum privirile noastre la mulţimea mamelor creştine din vremea noastră şi să vedem de ce s-au îndrăcit şi s-au îmbolnăvit mulţi copii tineri şi tinere, care suferă de cele mai grozave boli sufleteşti şi trupeşti, iar mamele lor plâng şi cer ajutor la Biserica Domnului. Aproape în toate cărţile sfinte se vorbeşte despre închinarea la idoli, cum că mai toţi sfinţii au suferit pentru că nu s-au supus să se închine idolilor la care slujeau păgânii.

Am văzut la început că popoarele acestea păgâne aveau obiceiuri de care erau legate, luxul, crima, minciuna şi toate păcatele. Idolii moderni ai vremurilor noastre sunt tot aceia, numai că şi-au schimbat unele forme, dar au îmbrăcat altele mai diabolice, mai ascunse de ochii necunoscătorilor. Pentru aceasta sfinţii părinţi condamnă toate viciile şi patimile acestea, fiindcă prin ele satana îşi face loc în sufletele oamenilor.

Sfântul Apostol Pavel spune însă că în vremurile de pe urmă oamenii nu vor mai condamna aceste urgii, ci, dimpotrivă, le vor găsi bune, vor prigoni chiar şi pe cei ce vor să trăiască în dreapta credinţă. Să se ştie clar că Biserica nu este împotriva cântecelor sau chiar jocurilor pe care le-au avut moşii şi strămoşii noştri creştini, căci acelea erau plăcute, inspirate chiar din evlavie, şi legau pe creştini mai strâns de Biserică, de patrie şi de toate obiceiurile bune şi morale.

Acele cântece erau scoase din suflet de creştini şi cântate cu lacrimi şi cu bucurii neprihănite; acestea erau doinele noastre româneşti şi cântecele cele vechi ale strămoşilor noştri. Dar mai târziu au pătruns cântecele şi jocurile străine atât de blestemate căci prin ele mulţi creştini au fost prihăniţi. Jocurile acestea scornite de necuratul îi fac pe tineri să bâţâie din cap, întorc ochii pe dos, se strâmbă în toate chipurile astfel încât nu e nici o deosebire între cei epileptici, îndrăciţi şi aceşti dansatori bolnavi. Plăcerile acestea blestemate îi fac pe tineri să fie sălbatici, li se îndrăceşte trupul şi diavolii pun stăpânire pe toate simţurile lor, îi fac neascultători de părinţi.

Diavolul îi face să urască sfaturile bune, Biserica şi sfinţenia. Sunt o mulţime de mame îndurerate cu lacrimi pe obraz, care vin şi ne spun necazurile lor. Fiica mea tare mă chinuieşte cu neascultările ei, fiul meu nu mai vrea să ştie de credinţă, nu mai vrea să audă de biserică copiii mei s-au rătăcit cu totul, nu vor să mai audă de Dumnezeu, iar când preotul vine cu botezul sau să-mi facă vreo slujbă în casă, ei pleacă şi nu vor să se întâlnească cu preotul, parcă i-ar ţine cineva şi nu mai vor să ştie de credinţă şi de rugăciune.

"Îi ţine cineva”, cineva acesta e diavolul, acela care ţinea şi pe fiica canaaneencei legată şi o chinuia. Acela îi ţine şi pe aceştia să nu se întâlnească cu biserica, cu preotul, cu credinţa, cu spovedania, cu sfinţenia. Apoi, câţi copii pleacă fără să le spună părinţilor şi trăiesc în păcatul desfrânării cine ştie unde! După o vreme îndelungată îşi dau seama că au greşit, dar pentru mulţi e prea târziu.

Aşa spunea o femeie creştină plângând că n-a ascultat părinţii. A luat bărbatul pe care nu l-au vrut părinţii, bărbatul cel plin de patimi; părinţii îl cunoşteau, dar ea a fugit cu el şi după un timp, când s-a întors acasă, tatăl ei a îngenuncheat şi i-a spus aşa: "Pentru că nu ne-ai ascultat şi ai făcut de capul tău, să dea Dumnezeu, tată, să fii bătută şi chinuită, umblând pe drum plângând, şi aşa să-ţi facă şi ţie copiii tăi cum ne-ai făcut tu nouă”. Greu blestem! Plângea femeia cu lacrimi amare şi spunea că întocmai aşa i se întâmplă, că de 20 de ani e bătută şi chinuită. *"Şi acum, băiatul meu ,spune ea , a plecat şi el de acasă fără ştirea noastră cu o fată şi este într-o mare tulburare şi neînţelegere, iar soţul meu mă bate şi adesea mă ameninţă cu moartea, iar eu nu-mi găsesc liniştea nicăieri, pace nu mai am".*

Iată păcat strigător la cer, neascultarea de părinţi. Iată roadele necredinţei, iată minunile satanei, vai de părinţii care au astfel de copii îndrăciţi, vai de copiii crescuţi fără Dumnezeu, fără Biserică şi fără credinţă, căci pe aceştia satana îi conduce la toate relele şi când vor muri îi va lua cu el în iad.

Aceşti copii, care au crescut cu ochii în televizor şi pe la cinematografe, caută să imite pe sfântul lor din filme, să imite pe sfinţii lor de la jocurile olimpice căci poate că seară de seară sunt unii care urmăresc aceste programe, atât de mult le-au intrat în sânge aceste ceremonii, atât la copii cât şi la bătrâni, că odată am auzit un copil mic în braţele mamei lui prin oraş, zicându-i: "Hai, mamă, repede acasă, că pierdem serialul!"

De aceia ştiu copiii toate prostiile de mici şi mulţi părinţi fără minte se bucură de aşa zisa lor isteţime, dar mai târziu vine timpul, cum a venit pentru mulţi, să plătească cu lacrimi amare aceste grele păcate; iată de ce este vai de astfel de tineri care ajung la căsătorie împătimiţi, înrăiţi şi îndrăciţi. Ei n-au ştiut altceva până în ceasul nunţii decât muzică, dans, băutură, ţigări şi tot felul de prostii. Bărbaţii nu ştiu nimic din ale gospodăriei, şi nici chiar fetele. Nici o mâncare nu ştiu să facă şi de aceea se iau la ceartă, la bătaie, la despărţire. Vai de ei, că se alege praful de casa şi de agoniseala lor. Vai şi de părinţii lor, căci vor privi cu durere toată prăbuşirea acestor copii nelegiuiţi.

Vedeţi, aceasta e o îndrăcire mai periculoasă decât chinurile fiicei femeii canaanence din Evanghelia de astăzi, deoarece satana chinuieşte pe mulţi din jurul lor. Părinţii să aibă mare grijă de copiii lor, căci din cauza necredinţei şi a depărtării de sfinţenie se îmbolnăvesc şi trupeşte şi sufleteşte.

Copiii necredincioşi devin molatici la treabă şi incapabili la serviciu, fiindcă seară de seară stau cu ochii în televizor până aproape de miezul nopţii, iar a doua zi nu mai sunt buni de treabă, nu mai pot lucra cu capul limpede. Nu mai vorbesc câte boli grozave se încuibează în ei, căci devin anemici şi neputincioşi din cauza pierderii timpului, a odihnei, a somnului, căci are şi trupul acesta nevoie de odihnă.

Însuşi Dumnezeu , spune Sfânta Scriptură , după ce a lucrat 6 zile, în a 7-a zi s-a odihnit. Desigur că Dumnezeu, care ţine toate cu mâna şi ne-a creat, nu pentru că a obosit s-a odihnit, ci ca să dea pildă să ne odihnim şi noi în ziua a 7-a, în ziua duminicii, să ne odihnim trupul şi să ne hrănim sufletul.

Acum să vedem pentru care păcate mai îngăduie Dumnezeu pe satana să intre în unii oameni şi chiar în copiii lor. Am văzut până acum că pentru păcatele acestea moderne, ale idolatriei, ale plăcerilor vinovate, satana îşi face loc în inima oamenilor şi a copiilor lor. Dar să ştiţi că Dumnezeu îngăduie pe diavol să intre în unii şi pentru păcatul nedreptăţii, al lăcomiei, al asupririlor, adică cei ce asupresc pe văduve şi orfani, neputincioşi şi lipsiţi, cei ce jefuiesc cinstea altora, avutul altora, soţiile altora.

Cei ce mănâncă munca altora, cei ce prin minciuni câştigă procese, cei ce sunt în drept să facă dreptate, dar pentru bani se vând, aceştia mănâncă cea mai murdară pâine şi sunt urmăriţi de blestemul dumnezeiesc şi curând îi ajunge pedeapsa vremelnică şi mai ales cea veşnică. În aceştia îngăduie Dumnezeu să intre diavolul, iar în unele cazuri păcatele acestea făcute de părinţi cad pe copiii lor.

Oamenii care nu au frică de Dumnezeu sunt în stare să facă orice rău, nu se ţin de cuvânt şi fac la păcate mari şi grele cu multă uşurinţă. Spre exemplu: *o mamă văduvă a fost pusă la cale să-şi vândă căsuţa ei şi să dea banii unuia din copii, care se obligă s-o ia la el şi s-o îngrijească. După ce cheltui banii, copilul ei o dădu afară, trimiţând-o printre străini fără nici un rost.* Iată păcat strigător la cer, cum să nu se îndrăcească aceştia şi copiii lor?!

Altul face acte pe casă unui nepot, iar acela după puţin timp s-a făcut stăpân pe toată casa şi a început să-i asuprească pe bieţii bătrâni; acum se judecă el, nepotul, cu ei, ca să-i dea afară pe drumuri şi prin martori mincinoşi reuşeşte să câştige procesul. Iată nedreptate! Cum să nu îngăduie Dumnezeu pe satana ca să intre în aceşti nelegiuiţi?!

Altul împrumută pe cineva cu 30 de mii de lei, iar după ce acela îşi face treburile nu mai recunoaşte şi nu mai vrea să dea banii înapoi. Sunt o mulţime de oameni lacomi şi nedrepţi care înşeală, mint, fură şi trăiesc din astfel de nedreptăţi şi asupriri. Păcatele acestea grozave se vor răscula asupra lor şi îi vor chinui nu numai în veşnicie, dar chiar şi aici. **Să nu li se pară că au înşelat pe cineva, ci s-au înşelat pe ei amarnic.**

Aceste păcate se pot asemăna foarte bine cu viperele unui italian pe care le prinsese ca să ia bani pe ele; dar să vedeţi ce s-a întâmplat până la urmă. Acest om iscusit în prinderea viperelor, după ce a prins vreo sută cincizeci ca să le ducă la farmacie, noaptea la culcare a pus vasul cu viperele în dormitorul lui. El învârtindu-se prin casă a ridicat capacul vasului apoi s-a dus să se culce; ele trăgându-se spre căldura din pat s-au lipit de trupul omului. Când se deşteptă bietul om simţi fiori reci, s-a înspăimântat şi nu ştia cum să scape, deoarece orice mişcare putea să-i aducă moartea. A chemat însă un copil cu un vas cu lapte cald lângă pat şi astfel aburii de la lapte au atras viperele aşa încât omul a putut să scape de primejdia mortală.

Aşa se vor trezi şi aceşti nelegiuiţi, avari, lacomi şi asupritori, când se vor vedea în ghearele necuratului şi-i vor chinui îngrozitor ca mulţi îndrăciţi. Unii dintre ei au

avut fericirea să se tămăduiască, dacă păcatele n-au fost prea grele; dar alţii nu se tămăduiesc până la moarte, sunt chinuiţi ca să plătească aici toată nedreptatea.

Unul din păcatele grele este şi calomnia pentru care intră satana în unii. Cunoaştem din vieţile sfinţilor cum era calomniat câte un sfânt cum că a făcut desfrânare cu cineva şi nu era adevărat. Atunci Dumnezeu îngăduia să fie îndrăcită persoana aceea care spunea minciuni, şi nu se tămăduia până nu spunea în gura mare că a minţit şi că nu este adevărat cele ce a vorbit. Să ne ferim de acest grozav păcat că vai de sufletul şi trupul unora ca aceştia. Cei ce fac păcatele acestea negre şi stau lipiţi de ele şi nu se spovedesc cu sinceritate se aseamănă exact cu cei din întâmplarea pe care vă voi istorisi-o.

În timpul revoluţiei franceze cei condamnaţi la moarte erau forţaţi să stea gură la gură, nas la nas, cu cadavre omeneşti intrate în putrefacţie, aproape descompuse. Era cumplit şi groaznic de greţos pentru fiecare osândit ca să stea legat, strâns lipit de acel cadavru putred. Această cumplită soartă o au toţi cei plini de păcate de moarte, toţi cei ce trăiesc necununaţi, căci trăiesc în păcate putrede. Sufletele lor înnegrite de răutăţi stau în trupuri putrezite de mulţimea păcatelor grele nespovedite.

Să-şi cerceteze fiecare adâncul sufletului şi să vadă dacă nu cumva a făcut unul din păcatele acestea amintite până aici sau altele asemenea. Dacă a făcut astfel de păcate păgâneşti, dobitoceşti să plece capul la pământ ca femeia din Evanghelia de astăzi şi cu smerenie să se închine înaintea lui Dumnezeu, să-i ceară iertare şi să recunoască precum ea zicând: ***"Doamne, am făcut fapte câineşti, am făcut fapte porceşti, sunt o păgână despărţită de Dumnezeu, nu sunt vrednică de mila Ta Dumnezeiască Doamne, nu sunt vrednică să primesc vreun răspuns din partea Ta; Doamne, sunt vrednică de bătaie, de chinuri şi de pedeapsă".***

Cel care a făcut astfel de păcate să ude pământul cu lacrimi şi să se spovedească cu hotărârea de a nu le mai face orice s-ar întâmpla. Văzând Domnul smerenia, rugăciunea, şi întoarcerea lui se va înduioşa şi va răspunde cu milă şi îndurări că e bun şi milostiv.

Cea mai mare greşeală o fac unii părinţi care nu-i învaţă pe copii sfintele rugăciuni. Mulţi copii destul de mari nu ştiu nici rugăciunea "Tatăl nostru". Ştiu fel de fel de poezii, de povestiri destul de lungi, dar această rugăciune nu i-a învăţat nimeni. De multe ori am întrebat câte un copil dacă ştie "Tatăl nostru" şi mi-a răspuns că nu ştie. De unde să ştie bietul copil, dacă nici mama lui nu ştie. ***Nu mai cunoaşte lumea pe Tatăl nostru Cel Ceresc, nu mai cunoaşte lumea pe Tatăl care ne***

hrăneşte, ne îndulceşte, ne luminează şi ne încălzeşte încât avem atâtea bunătăţi şi atâtea daruri. Atât întuneric se află în lume căci mulţi nu mai văd aceste bunătăţi care ne vin de la Dumnezeu, de la Tatăl Ceresc şi nu vor să-I mulţumească pentru ele.

Mi-amintesc de o povestire foarte dureroasă a unui bătrân rămas văduv cu un copil. Acest copil ajunsese şi el la vârsta de 40 de ani şi încă nu cunoştea pe tatăl lui. Copilul era bolnav mintal, nu judeca, iar sărmanul tată l-a îngrijit cu multă dragoste; el îi dădea să mănânce, el îl spăla, îl îmbrăca, îl îngrijea, ca un adevărat tată. Dar în schimb acest copil nu i-a zis niciodată tată. "Mi se rupe inima , spunea bietul om , când mă gândesc că atâţia ani au trecut şi el nu ştie cine sunt eu; nu mă cunoaşte, nu mi-a zis şi nu-mi zice niciodată tată".

Aşa este şi cu lumea aceasta, lumea noastră de astăzi, copii, tineri, bătrâni nu cunosc dragostea Tatălui Ceresc. **Tatăl Ceresc îngrijeşte cu dragostea lui de tată, căci toţi suntem copiii Lui, toţi consumăm aerul, apa şi toate bunătăţile Lui. Dar cei mai mulţi nu vor să înţeleagă, să-I aducă mulţumiri, nu vor să-L recunoască de tată pe Dumnezeul cel Ceresc şi Creatorul nostru.** Iată minte bolnavă, bolnavă de tot! De ce oare se întâmplă acest lucru grozav?! Pentru că mulţi au mintea bolnavă cu păcate îngrămădite, păcate de la părinţi, păcate adăugate şi de ei, fărădelegi de care am vorbit până acum.

Cum să mai aibă mintea curată şi nervii la locul lor când le urlă în cap toate aparatele şi televizorul ore şi nopţi întregi?! De unde să mai stea nervii la locul lor şi mintea curată? De aceea au ajuns şi ei să bâţâie mereu din cap şi din picioare, ca epilepticii cei îndrăciţi şi nu se vor vindeca până când nu vor părăsi aceste focare de infecţie, aceşti idoli periculoşi.

Cei care aveţi copii să observaţi la ei simptomele acestor boli; îi veţi vedea scuturând din cap şi din picioare, îi veţi vedea că nu vor să vină la biserică, că nu le place să se roage, să citească cărţi sfinte, că nu suferă candela şi icoana în casă să ştiţi că aceştia sunt îndrăciţi, stăpâniţi de duhurile necurate ca fiica femeii canaanence de care ne-a vorbit Sfânta Evanghelie.

Alergaţi deci cu credinţă la Dumnezeu, alergaţi părinţilor la Domnul Hristos cu evlavie, cu lacrimi şi veniţi la biserica Lui, căci aici îl găsiţi şi ziceţi ca femeia canaaneancă: "Doamne, fiica mea s-a îndrăcit, Doamne, fiul meu a înnebunit, Doamne, copiii mei sunt stăpâniţi de duhuri necurate, s-au îmbolnăvit la minte, a intrat satana în ei, **Doamne ajută-mă, tămăduieşte-i, Doamne, întoarce-i la calea Ta cea luminoasă, linişteşte-le simţurile sufleteşti şi trupeşti, fă-i să**

cunoască şi ei sfânta credinţă şi dă-le pacea şi mulţumirea sufletească, Doamne”.

Atunci veţi auzi blândul glas al Mântuitorului nostru Iisus Hristos pe care l-a auzit şi femeia canaaneancă din Evanghelia de astăzi: "O, femeie, mare este credinţa ta, fie ţie cum voieşti”. Şi se vor tămădui copiii ei iar casa se va lumina, întunericul se va risipi, pacea şi liniştea vor dăinui acolo, idolii se vor sfărâma, necredinţa va înceta şi Dumnezeu va lucra în inimile acestor suflete tămăduite, sfinţite, şi înnoite cu Harul Său cel ceresc.

Rugăciune

Dumnezeul milei şi al îndurărilor, care voieşti mântuirea sufletelor noastre, primeşte Doamne rugăciunile ucenicilor Tăi şi scapă de toate bolile sufleteşti şi trupeşti, alungă toate duhurile cele necurate de la toţi aceia ce s-au adunat aici şi de la toţi cei care au primit Sfântul Botez. Fă cu mila Ta cea mare să te cunoască pe tine ,Tatăl nostru cel Ceresc, toţi cei ce s-au adunat acum aici şi să Te slăvească pe tine cel slăvit în Sfânta Treime: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Iubesc, Doamne, ajută neiubirii mele!...- Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - Darul insistenţei duhovniceşti

După orbul din Ierihon şi după Zaheu, găzduitorul lui Dumnezeu, astăzi Evanghelia ne pune dinainte o altă întâlnire de forţă. Chiar dacă dinaintea lui Hristos şade, de astă dată, o femeie. Şi cananeeancă. Chiar întoarcerea aceasta a cadranului calendaristic pe care sunt fixate Evangheliile - vă amintiţi că Duminica trecută a fost a 32-a după Rusalii, acesteia (care-i a 17-a) urmându-i a 33-a, aceea a Vameşului şi fariseului, care consemnează şi începutul Triodului, adică a perioadei din anul ***bisericesc*** care pregăteşte Taina Postului Paştelui şi bucuria învierii - ne obligă să luăm aminte, o dată-n plus, la femeia aceasta, ce-i iese în întâmpinare lui Hristos.

Că este o femeie credincioasă, înţelegem din adresarea către Hristos şi, mai mult, din diagnosticarea corectă a patimii fetei sale, căci zice femeia: ***"Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David, fiica mea este rău chinuită de demon"*** (Mt 15,22). ***Hristos, Cel atât de aproape de şoapta inimii, de susurul duhului omului, de data aceasta pare un Dumnezeu surd. Apostolii-s cei care reacţionează, luând parcă asupra lor harul excepţional al Domnului, disponibilitatea la glasul celui care suferă. Ei se fac astfel mijlocitori ai cererii femeii către Hristos. Domnul pare însă a fi de neînduplecat: "Nu sunt trimis decât numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel"*** (Mt 15,24).

Iar învârtoşarea aceasta în surzenie şi în neînduplecare sporeşte parcă pe măsură ce femeia cananeeancă sporeşte în virtuţi. ***Rugăciunea ei se scurtează, devenind mai pătrunzătoare, devenind mai pătrunsă de prezenţa Hristosului Celui viu: "Iar ea, venind, I se închină zicând: Doamne, ajută-mă!"*** (Mt 15, 25). Dar examenul femeii continuă cu dorinţa Examinatorului de-a dovedi învăţăceilor că nu "toceala" textelor şi preceptelor face din ucenic mărturisitor, ci harul şi darul duhovnicesc al îndelungii insistenţe dinaintea Slavei lui Dumnezeu, pentru ca El să dăruiască har şi dar peste prăpastia de rană din sufletul nostru.

Inteligenţa femeii este testată şi ea. Căci trebuia să fii realmente isteţ ca să înţelegi ce-a vrut Domnul să spună când zice: ***"Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor"*** (Mt 15,26). Ba, mai mult, din condiţia de câine (Hristos foloseşte cuvântul din tăcerea celor din jur, iudei sadea, care vedeau în păgâni câini în raport cu "cei aleşi", poporul lui Israel) femeia dă răspuns de înţelept cu înţelepciune de Sus ***"Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmăturile ce cad de la masa stăpânilor lor"*** (Mt 15,27). Într-o bătălie de idei, care pare inegală, câştigă, de dragul mântuirii noastre, femeia aceasta. ***Cum n-ar fi bucuros Examinatorul când examinata descoperă, prin atitudine şi gândire, lucruri care duc la împlinirea Evangheliei Sale pe pământ, femeia trecând dincolo de cuvinte, în adâncul de duh al glasului lui Dumnezeu?*** Entuziasmat, Hristos dă nota: ***"O, femeie, mare este credinţa ta: fie ţie precum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela"*** (Mt 15,28). Putem să ne închipuim mirarea celor din jur.

În şirul Evangheliilor din anul acesta, cananeeanca se alătură leprosului samarinean (Lc 17,12-19) şi vameşului Zaheu (Lc 19,1-10), unei galerii de "excluşi" prin Lege de la mântuire, de "câini" ce n-aveau a nădăjdui la alta decât la moarte. Domnul îi vindecă şi-i onorează, pentru a arăta universalitatea roadelor Venirii Sale în mijlocul nostru, între noi. ***Învăţându-ne să vedem, dincolo de orice, ceea ce textul Apostolului de astăzi (II Cor VI, 16-18 şi VII, 1) ne subliniază: "...noi suntem templu Dumnezeului Celui Viu, aşa cum Dumnezeu a zis: Între ei voi locui şi voi umbla şi voi fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul Meu"*** (II Cor 6, 16). ***Anume, valoarea aceea unică pe care o constituie fiecare om în parte prin crearea sa de către Dumnezeu, acel "chip al slavei lui Dumnezeu" rămas intact în fiecare din noi, în ciuda căderilor noastre în toate noroaiele lumii.*** Acel adagio al înmormântării, ce zice *"Chipul Slavei Tale Celei negrăite sunt, deşi port ranele păcatelor"*, rămânând mereu punctul forţe de nădejde în mergerea noastră prin lume.

Dar, ca şi în cazul leprosului şi al vameşului, ca în cazul orbului din Ierihon sau al samarineanului ajutător de tâlhăriţi, ca şi în acela al femeii păcătoase, căreia-i sunt

iertate iubirile sau al celeilalte, ferite de piatră semenilor prin rigoarea pietrei care este Hristos, şi ***femeia cananeeancă dezleagă ochii noştri şi ne vedem harisma, rostul pentru care Dumnezeu ne iubeşte, ţinându-ne în viaţă. Lucrul acela pentru care Domnul zice: "Ieşiţi din mijlocul lor şi osebiţi-vă (...) şi de nimic necurat să nu vă atingeţi şi Eu vă voi primi pe voi"*** (II Cor 6, 17 cf. Lev 5, 1; Isaia 52,1 şi Ier 50, 8).

Cananeencei Hristos îi face primire, o găzduieşte, căci află în ea lucrurile care, altădată, făceau din neamul lui Israel popor ales. Râvnă şi dragoste, rană şi inteligenţă, putere şi voinţă. Şi harisma ei specială, insistenţă duhovnicească.

O, cât de departe este modul acesta de insistare din dor de Dumnezeu, faţă de insistenţa obraznică prin care duhul iadului ne cotrobăie prin toate colţurile inimii, ne fură soţii sau soţiile, ne batjocoreşte copiii, îndepărtându-i de la Dumnezeu! La diavol se vădeşte insistenţa prostului, a aceluia care ştie una şi bună: că el este cel mai tare şi că dacă o face el, cu forţa lui, înseamnă că este bine deplin. Chiar dacă gândul dintâi nu-i de la Dumnezeu, iar calea pe care aleargă duce mereu în bălăriile pline de mizerie ale iadului.

- ✓ *Insistenţa duhovnicească, pe care femeia cananeeancă o are din prea plin, este cu totul altfel şi pare transferată în smerita cerere a Liturghiei Bisericii, Biserică, această cananeeancă, ea care, mereu, cu insistenţă de mamă rănită, cere ajutor de la Domnul pentru desdrăcirea pruncilor ei.*
- ✓ *Insistenţă duhovnicească, aceea hotărâtă în arşiţa păcatului celui mai dogoritor, care, pe măsură ce-l eliberează pe om din păcat, îl reaşează în răcoarea Raiului celui plinitor de viaţă.*
- ✓ *Insistenţă duhovnicească prin care mame ca aceea a Fericitului Augustin au aşteptat în post şi rugăciune întoarcerea fiului din moarte la viaţă, sau ca aceea a marelui Andrei Şaguna - Anastasia Şaguna - care-au sprijinit demersul fiilor lor intru zidirea duhovnicească a Bisericii celei luptătoare.*

Toate Duminicile de până acum, din acest an calendaristic, ne-au dat ocazia să zidim, laolaltă cu lecţiile izvorâte din ele, fundamentul de lucru pentru aşezarea scării duhovniceşti a Postului Mare, care se va începe din duminica ce vine. Am văzut, cu ochi duhovniceşti, minunile cele mari ale lucrării lui Dumnezeu puse în lucru, pentru dezvăţarea de superficialitate a neamului lui Israel şi implicarea în depăşirea omului vechi, prin har reaşezat în omul cel nou, omul care îl întâlneşte pe Cale pe Hristos.

În Cananeeanca se descoperă astfel izvorul curajului pentru multe spirite alese, chemate să-şi vădească lucrarea folositoare prin izbăvirea din demonic a aproapelui. Ea arată, totodată, lumii întregi dimensiunea taumaturgică a Dumnezeului Celui întrupat, puterea Lui de a exorciza pe cei care, în vântul furtunilor, se rănesc de către diavolul. Şi mai arată că Dumnezeu nu are a pierde pe nimeni.

(Extras din cartea: Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Iubesc, Doamne, ajută neiubirii mele!...)

Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula: Examenul cananeiencei

(Matei 15. 21-28)

Icoana întâlnirii dintre Hristos şi femeia cananeiancă, a cărei fiică este „greu chinuită de un diavol”, este atât de firească, încât uneori nici n-o mai băgăm în seamă în momentele noastre de descumpănire.

Când copiii noştri ies oarecum din tiparul moral pe care-l socotim moral, dăm vina, nu-i aşa, pe anturaj, pe educaţia insuficientă sau defectuoasă primită în şcoală, pe influenţa nefastă a televiziunii etc. Rar ne aducem aminte de nelucrarea noastră cu pruncii noştri şi, din păcate, şi mai rar avem conştiinţa că în spatele actelor lor - ce le depreciază „chipul Slavei”, îndepărtându-l tot mai mult de „asemănare” - şade răul.

Spunem că s-au stricat de la băutură, de la desfrânare, de la lene şi alte câteva „surse” de pierzanie. Şi când vorbim despre ei spunem că au „unele probleme”. Ca şi cum Hristos ar fi murit pe Cruce pentru problemele noastre, iar nu pentru păcatele noastre.

Să nu ne minţim! Cananeianca de azi este impresionantă. Femeie singură şi amărâtă - credeţi că are alt gust însătănirea celui mai drag om al tău? -

Aproape că le întrupează pe toate mamele ce aleargă în întâmpinarea lui Dumnezeu pentru a le ajuta în redresarea morală, familială şi, nu rareori, materială a copiilor. Taţii stau deoparte - nici pe soţul cananeiencei nu-l zărim - nu pentru că nu i-ar

interesa soarta copiilor lor, ci pentru că, cel puţin în familia românească, mama e chemată să iasă în întâmpinarea lui Dumnezeu şi să-i ceară restaurarea familiei sale. Aceea care aduce pe lume, în singurătate şi suferinţă, oricât de mulţi ar asista-o, şi oricâte medicamente ar anestezia-o, este chemată şi să ducă prin lume, ridicând deasupra lumescului, pruncul ce-i încununează căsnicia.

Indiferenţa, vădit pedagogică, prin care Hristos încearcă pe femeia cananeiancă, ne atinge uneori - tot ca un examen al profunzimilor noastre într-ale credinţei şi mărturiei creştine - pe fiecare dintre noi, atunci când ni se pare că ajutorul de la Dumnezeu este un Drept al nostru, dobândit prin cine ştie ce „aclimatizări” cu morala creştină sau socială.

Pedagogia lui Hristos ne învaţă altceva. Că privirea lui Dumnezeu se întoarce către noi ca un Dar, un Dar nepreţuit de la un Dăruitor nepreţuit în a Cărui grijă toţi ne încadrăm, indiferent de zona spirituală din care ieşim în întâmpinarea Lui. „Fie ţie cum voieşti” - în funcţie de credinţa ta!

Aproape că nouă ni s-ar întâmpla numai lucruri nedorite. Căci dorim moartea păcătosului şi suntem cu glas de răzbunare în toată vremea.

Dar lumina icoanei cananeiencei ne învaţă că a intra în vorbă cu Hristos nu este greu. Dar este greu să vorbeşti cinstit şi cu toată credinţa. Altfel te prinde. Şi cu Dumnezeu nu se glumeşte stupid.

„Fie ţie. ” Ca o ameninţare? Ca o binecuvântare? De noi, de modul în care cerem, depinde şi roada ce va să fie!

(Extras din cartea: Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula - Duminici în dar: Predici şi gânduri)

Pr. Constantin Necula - A vedea pe Hristosul Domnului (Luca 2, 22-40)

Pare că suntem mereu într-o incredibilă întoarcere înainte. L-am lăsat pe Zaheu în Ierihon în Duminica trecută și acum ne întoarcem în Ierusalimul Pruncului Iisus, să-l punem înaintea Domnului pe Domnul (Luca 2, 22) și în Canaanul Mântuitorului, la întâlnirea cu femeia cananeeancă (Matei 15, 21-28).

Îndrăznesc să spun că este firească pentru pedagogia izvorâtă din liturgicul Bisericii această împletire de timp și spațiu prin care se dovedește nevoia cunoașterii vârstelor spirituale ale celor după trup și nevoia construirii permanente a informației despre Hristos.

În tradiția noastră, gestul săvârșit de Iosif și Maria, de a-și duce Pruncul la Templu, a rămas. Nu. Nu e vorba de Tăierea Împrejur, săvârșită îndată după Nașterea Sa, la opt zile ca semn al Legământului dintre Dumnezeu și cei din neamul lui Avraam - inclusiv cei izvodiți din Ismael, fiul slujnicei. Ci despre obiceiul aducerii unei jertfe pentru a închina Pruncul lui Dumnezeu.

În Templul din Ierusalim, Iosif e cu Domnul. Încă tată-logodnic, pentru a întări imaginea de siguranță a Copilului ceresc. Sărac, Iosif aduce jertfă doi pui de porumbel ori de turturele, semn al curăției Pruncului. Semn al unei curății ce se înalță dinaintea lui Dumnezeu ca o speranță, ca o promisiune deopotrivă.

La acest moment ne sunt aduse dinaintea ochilor două personaje. Dreptul Simeon și prorocița Ana, fiica lui Fanuel - cunoscut cu numele pentru că, foarte probabil,

era un chip duhovnicesc al Templului, om de credință în Dumnezeu și încredere între oameni. Pentru cei doi, după tradiție, oameni ce o crescuseră pe Maica Domnului la Templu, vederea lui Dumnezeu le apropia moartea. Le apropia plinirea misiunii pentru care fuseseră îngăduiți îndelung în viață. Simeon devine, în timp, simbolul celui care știe să întâmpine pe Hristos. Drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângâierea lui Israel - adică venirea lui Mesia - Sfântul Luca ne spune că „Duhul lui Dumnezeu era asupra lui” (Luca 2, 25).

Nu. Nu e vorba de simplă inspirație, ci de un soi de rodire a virtuților sale în harul Duhului Sfânt. Un Duh care înmulțește râvna omului drept și îl transformă în sfânt. Lui Îi cântăm cuvintele Vecernie de Vecernie în Biserica Ortodoxă atunci când Îi spunem - comunitate și persoană cu persoană - lui Dumnezeu: ***„Acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău în pace; Că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor, Lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău Israel” (Luca 2, 29-32).*** E imnul aducerii aminte de bucuria deschiderii Vestirii celei Bune către popoare, către acele neamuri care altfel nu ar fi putut primi niciodată nădejdea că Dumnezeu le iubește.

Abia în contextul acesta, al deschiderii către neamuri a mesajului de iubire al Mântuitorului Hristos, ni se deschid ochii pe Evanghelia cananeencii - al doilea text major al Duminicii acesteia.

Cananeeanca se simte asemeni unui examinat dinaintea Învățătorului Iisus și nu se pierde cu firea. E mamă. Și, ca orice mamă care are un copil în nevoie, nu are frică. Identifică în Hristos un posibil și credibil făcător de minuni în ce privește starea fiicei sale. Un demon chinuia fata și femeia nu accepta robia fetei sale. Cere și ea slobozire, asemeni lui Simeon, dintr-o stare ce părea fără sfârșit. Fără posibilitate de izbăvire. Insistentă și inteligentă - ce răspuns dă ea Învățătorului Hristos: „Da, Doamne, dar și câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor” (Matei 15, 27) - femeia se vădește om credincios. Nu. Nu de soiul credincioșiei snoabe care ne încearcă pe noi și nici a credulității în care ne scăldăm.

O femeie singură care deschide lui Dumnezeu inima și face ca fiica ei să se vindece nu-i de ici de colo. Face parte, duhovnicește, din soiul de femei care schimbă istoria oamenilor din jur. Pare din neamul Maicii Domnului, Anei lui Fanuel ori din al femeilor mironosițe. Ne învață că după ce ai înfruntat moartea zilnică a copilului tău în manifestările unei boli incurabile ori unei posedări drăcești, moartea nu te mai sperie.

Rușinea insistenței după ajutor nu umilește. Inteligența nu ține loc de soluție, ci este doar mijlocul provocării unei minuni. Domnul Hristos testează, cu hârtia de turnesol a cuvântului făcător de minuni în gura Sa, credința femeii. Îi spune: O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voiești! Și se vădește că femeia voia bine de vreme ce fata sa s-a tămăduit „chiar în ceasul acela" (Matei 15, 28). Semn că Pruncul, a cărui Întâmpinare la templu o sărbătorim, chema deja pe fiecare dintre semeni la transformarea trupului său în arcă a mântuirii, templu al Duhului Sfânt. Ori, în astfel de locuri, dracii nu stau să mai chinuie. Împlinirea așteptării lui Simeon, dreptul, pare să fie apropierea sa de moarte. Nu-l înspăimântă aceasta. El știe că Mesia ce-l ține în brațe este biruitorul morții.

Împlinirea cananeencii este slobozirea din agonia zilnică a îndrăcirii fiicei sale. Din dialogul ei cu Hristos, înțelegem că acceptă cu smerenie starea ei de nedesăvârșită, dar știe și că are dinaintea sa pe Unul care nu va mai îngădui false desăvârșiri. Simeon, prin răbdare și credință, femeia cananeeancă prin nădejde și curaj, Ana lui Fanuel prin dragoste și bucurie ne dovedesc, o dată în plus, cum poate fi întâmpinat Hristos. Să încercăm, asemeni lor, să fim Domnului Întâmpinare!

Sursa: tribuna.ro

Pr. Constantin Necula - Voi locui în ei și voi umbla și voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul Meu

Mai înainte de a fi citită Evanghelia zilei, aceea numită a Cananeencei (Matei 15, 21-28), în rânduiala acestei zile ascultăm citirea Apostolului (2 Corinteni 6, 16-18; 7, 1). Aici, în textul lui Pavel, descoperim aceste cuvinte ale Vechiului Testament reactivate de către apostol comunității de crez creștin: „Voi locui în ei și voi umbla și voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul Meu” (2 Corinteni 6,16 b) întărind prin aceste cuvinte că „noi suntem templu al Dumnezeului Celui Viu”. Semn al mesianității.

Cartea Levitic (26, 12) scrie aceasta ca o promisiune, ca un semn al Venirii lui Mesia: „Voi umbla printre voi, Eu vă voi fi vouă Dumnezeu și voi Îmi veți fi Mie popor”. Or, Evanghelia aceasta, a Întâlnirii dintre o femeie și Hristos, este semn al împlinirii unei Întâlniri mai ample, mai adânci: între Mesia și Poporul Său ales. Pentru aceasta este și așezată aici povestea femeii cananeence.

Înainte de Duminica Vameșului și Fariseului (Luca 18, 10-14) care consemnează trecerea Bisericii într-o nouă ordine duhovnicească, aceea a Triodului, care prefațează și conține apoi întreaga „poveste” a postirii în Așteptarea Întâlnirii celei mari dintre Mesia și Poporul Său: Învierea din morți!

Așadar, deși pare o simplă întâlnire pe străzile Tirului ori ale Sidonului, realitatea este mult mai amplă. În primul rând, prin prezența Sa acolo, printre oameni,

Dumnezeu Întrupat se vădește plinitor al prorociei mesianice de a se face vizibil, la îndemâna și ochiul omului.

Părintele Sofronie de la Essex spunea că dacă popoarele care așteaptă pe Mesia nu L-au recunoscut pe Iisus Hristos de Domn și Dumnezeu atunci, după care semne anume îl vor recunoaște pe acela pe care încă îl așteaptă? Grea întrebare și imposibil răspuns. Semnul profetic al așezării în mijlocul poporului este urmat și de semnul adoptării poporului în mijlocul căruia stă, drept popor al Său. Arătând prin aceasta că numai aceia care-L recunosc sunt poporul Său. De unde și riscul logic al celor care, apăsând mereu doar pe pedala dragostei și îngăduinței lui Dumnezeu, uită de frâna exigențelor Sale duhovnicești. De faptul că pentru a fi al Lui, deci pentru a te bucura de iubirea și suportul Lui, trebuie să împlinești poruncile Sale. Dintre care cea dintâi te obligă la renunțarea la idolii din viața și mintea ta, la idolatrizarea structurilor umane, de funcționar al templului și reîncadrarea în realismul templului Dumnezeului Celui viu care înseamnă acordarea vieții tale tocmai la exigența de a nu idolatriza și de a nu te lăsa idolatrizat. Ne-o spune textul apostolului de astăzi în primul său verset (2 Corinteni 6.16 a: „sau ce înțelegere este între templul lui Dumnezeu și idoli?”).

Or, femeia cananeancă vizibil e ruptă de templul ierusalimitean. Așezați între Galileea și Iudeea, samarinenii erau mereu situați într-un interland spiritual, geografic și economic deopotrivă. Din acest motiv, pare că simbolul duhovnicesc al Samariei sunt două femei - aceasta și cea de la fântâna lui Iacov - și două personaje, un lepros vindecat și un posibil negușător ce ridică din praful însângerat al drumului pe călătorul jecmănit de avere și viață de către tâlhari.

Bănuim că dacă istoric se vădește că fii sunt moștenitorii tatălui - cei numiți cu numele tatălui lor, nume generic oferit fiilor în texte multe ale Scripturii - Domnul Hristos aduce la lumină adevărul unei geneze duhovnicești și prin mamă, prin femeie. Vorbim aici de Nașterea Sa din Fecioară, de chipul luminos al Elisabetei - mama lui Ioan Botezătorul - și de femeile mironosițe, de Marta și Maria, de văduva din Nain, de fiica lui Iair, de amintita femeie cananeancă din întâlnirea de la izvorul lui Iacov ori de femeia ce-i laudă Mama, vorbim aici de femeia-simbol întrupată în mama aceasta remarcabilă din întâlnirea Evangheliei de azi. O mamă care strigă este o mamă disperată.

Nu poți cere de la un Trecător în care intuiești ceva dumnezeiesc ca de la un vânzător de năut ori boabe de muștar, dispusă la negociere. Mama aceasta nu negociază, ci cere. Vede grozăvia din viața fiicei sale și nu se ferește să o spună: e greu chinuită de un diavol! Domnul Hristos pare că privește în altă parte. Insistența

femeii agită apostolii. Nu în multe rânduri aceștia intervin - semn că uneori pot media la Dumnezeu, nu-i așa? - să fie făcută câte o minune. Acum par sâcâiți, speriați. E posibil ca vocea femeii să se audă altfel decât a mulțimii, peste mulțime, așa cum și durerea ei era peste durerile din jur. Nu pare să aibă ajutor. Aici seamănă mult cu ceilalți din Evanghelie, mai mereu singuri, și ajutorul apostolilor nu pare să-l aștepte. Ea vede bine. Miezul Întâlnirii salvatoare pentru fiica ei este Hristos. Care pare că joacă un joc necunoscut atunci, dar cunoscut nouă din toate întâlnirile Sale.

După ce leagă venirea Sa numai de poporul lui Israel - cum credeau toți, pe un soi de exclusivitate mesianică, „nu sunt trimis decât numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel" presupune discriminare în sens („nu este bine să iei pâinea copiilor și s-o arunci câinilor" e o replică mult mai mult decât dură, pare una ofensator-alungătoare) - primește un răspuns incredibil, neluat din Revelație, cum luau toți, încercând să-și arate știința și credința (până și diavolul, ispitindu-L pe Domnul în pustie, îi spune: că scris este!), dar plin de inteligența născută din disperare și nădejde deopotrivă: „Da, Doamne, dar și câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa stăpânilor lor"! (Matei 15.27). Vorbește inima ei. Adâncul ei de inimă. Cuvintele Domnului par o explozie de bucurie: „O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voiești!" (Matei 15.28). Și înțelegem că voia și credea bine: s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela!

Nu pare că fiica este la fața locului. Ne putem imagina întoarcerea la casa sa a femeii acesteia și uluitoarea descoperire că, în timp ce dialoga cu Dumnezeu - în ceasul acela arată o aproximare dată de oamenii ce-i povestesc femeii liniștirea fetei - fata ei este izbăvită de demonul ce o chinuia.

Ce vădește credința femeii? Nu este din neamul lui Israel, deci nu merge la Templul de la Ierusalim. Nu are același ritual și aceeași Carte cu cei care îl așteaptă pe Mesia. Nu citează din Scriptură - recitiți modul în care cunoscătorii îl ispitesc pe Dumnezeu Întrupat, să vadă dacă Acesta știe propria teologie, devenind penibili. Nu are o atitudine tocmai evlavioasă. Dar strigătul ei - Miluiește-mă Doamne, Fiul lui David! - arată că știe, că identifică ideal Dumnezeu-Omul dinaintea ei.

Povestea acesta vine scrisă de Matei tocmai după un conflict între Iisus, farisei și cărturari pe seama supra-ritualizării ce-i transformase în fățarnici. Ultimul verset, concluzia dialogului cu ei este aceasta: „Căci din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtișaguri, mărturii mincinoase, hule. Acestea sunt cele care spurcă pe om, dar a mânca cu mâini nespălate nu spurcă pe om" (Matei 15. 19-20).

Or întâlnirea cu femeia cananeancă tocmai aceasta dovedește realitatea din aceste cuvinte.

Răspunsul inteligent al femeii ne obligă să înțelegem că în sine credința nu este suma părerilor şi ritualurilor pe care le îngrămădim ca să avem mereu şi mereu dreptate. Ci inteligența de a provoca reacția lui Dumnezeu în raport cu un caz de viață punându-ne viața, prin smerenie, zălog. Nu. Vindecarea fetei femeii acesteia nu este urmarea unui contract mesianic între Dumnezeu și poporul Său. Ci este așezarea unei jertfe - smerenia inteligentă a mamei - la îndemâna lui Dumnezeu ce se va face Jertfă pentru noi în culmea Golgotei. Acolo unde adâncul inimii atot-cunoscătorilor va izvodi huli, acuze prin mărturie mincinoasă, uciderea Lui.

Dumnezeu așezat în mijlocul poporului. Locuiește, umblă și vindecă. Cuvântul din urmă al apostolului de astăzi ne zice: „Având, deci, aceste făgăduințe, iubiților, să ne curățim pe noi de toată întinarea trupului și a duhului, săvârșind sfințenia întru frica lui Dumnezeu! (2 Corinteni 7, 1). Faceți dar loc lui Dumnezeu în inimile voastre. Și credeți cu inteligență!

Sursa: tribuna.ro

Pr. dr. Dorin Octavian Picioruş - Predică la Duminica a 17-a după Rusalii

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul, după întâmpinarea duhovnicească a Domnului de pe 2 februarie, ca o consecinţă a vederii duhovniceşti a persoanei Lui divino-umane, astăzi, pe 6 februarie 2011, în Evanghelia zilei (Mt. 15, 21-28) avem de-a face cu stăruinţă în rugăciune…Pentru că ***stăruinţa în rugăciune e tocmai aceea care ne face să întâmpinăm în mod propriu, cuviincios, pe Dumnezeu în fiecare clipă a vieţii noastre şi să cinstim în persoana fiecărui semen al nostru prezenţa Lui, creaţia Lui, iubirea Lui nemărginită pentru noi…***

Iar stăruinţa despre care vorbim, stăruinţa în rugăciune, nu o găsim la o femeie din Israel, ci la o femeie păgână, pentru că era „ghini Hananea" [GNT, v. 22], adică o femeie hananeiancă. Şi aceasta a început să strige după ajutor la Domnul, atunci când El era în părţile Tirosului şi ale Sidonului [v. 21].

Tirosul/Tirul este o cetate libaneză, ca şi Sidonul. Ambele sunt cetăţi maritime, pentru că sunt riverane Mării Mediterane. Iar prin faptul că Domnul a ieşit din Israel spre Liban aceasta e o prefigurare a ieşirii Sfinţilor Apostoli şi a Evangheliei Sale către neamuri, pentru ca să aprindă întreaga lume cu focul harului şi al iubirii de Dumnezeu şi de aproapele.

Motivul strigării ei către Domnul însă nu o viza personal ci era o rugăciune pentru fiica ei, care era „cacos demonizete" [GNT, v. 22], adică „demonizată rău". Pentru

că demonii pe care îi pomenim toată ziua prin drăcuituri, care sunt fiinţe personale, pe care ni-i apropiem prin pomenirea lor şi prin tot felul de păcate nu ne aduc fericire, pace, bucurie…ci multă durere, multe chinuri, multă nefericire.

Într-o înţelegere duhovnicească a substantivului „i tigatir" /„fiică" [Ibidem], Sfântul Simeon Noul Teolog spunea că fiica aceasta care este chinuită de către demoni e sufletul nostru. Adică: Doamne, am o fiică/un suflet plin de demonizare, plin de chinuri, ca urmare a păcatelor mele şi Te rog să mă eliberezi de demonii aceştia care mă epuizează în chip şi fel!

Şi avem conştiinţa că demonii sunt altceva decât propria noastră persoană…şi că prezenţa lor în noi sau în jurul nostru nu e deloc benefică ci un chin continuu.

Când citim cărţile Sfinţilor noştri, la tot pasul, întâlnim lupta cu aceşti demoni, pe care nu îi vedem cel mai adesea dar îi simţim la modul violent…Le simţim răutatea, invidia, dorinţa de a ne determina spre rău. Şi această luptă cu ei, începută odată cu căderea Protopărinţilor noştri din cauza înşelării lor de către ei, nu se va termina decât odată cu venirea Domnului întru slavă…când lumina Sa va inunda toate şi se vor departaja, la Judecata Sa cea prea înfricoşătoare, cei ai Împărăţiei de cei ai întunericului păgânătăţii şi ai ereziei.

O continuă luptă perfidă cu noi, secundă de secundă, în faţa căreia ne trebuie multă răbdare, multă maturizare a minţii şi a sentimentelor pentru ca să stăm treji, atenţi la ceea ce vrea să intre în noi şi la ceea ce se petrece cu noi şi în jurul nostru.

Nu e zi de la Dumnezeu în care să nu le simt prezenţa şi lucrarea prin care vor să mă împiedice să mă bucur sau să îmi strice bucuria şi odihna interioară. Ori de câte ori sporeşte harul lui Dumnezeu în noi şi atacurile lor devin mai violente, mai răutăcioase, mai turbate.

Şi demonii se bucură când greşim, când cădem în vreun păcat mare, care ne doare, care ne întristează amarnic…Când ne umilesc prin căderile noastre, prin reacţiile noastre necontrolate, prin întăriturile mândriei şi ale nemilostivirii din noi.

O continuă sâcâire a nervilor noştri. O continuă punere de beţe în roate pentru ca să nu fim înţeleşi cum trebuie, pentru ca să nu fim ajutaţi, pentru ca să ni se strice obiectul cu care muncim, pentru ca să nu ne tihnească de ceea ce facem.

Iar când suntem plini de aceste dureri, de aceste enervări continue…strigăm ca şi hananeianca, strigăm către Domnul. Pentru că mila este numai la El şi El ne scoate

din toată înşelătoria, din toată minţirea de sine, din toată falsa garderobă a vieţii sociale.

Cine nu cunoaşte epuizarea fizică şi, mai ales, mentală pe care ne-o produce lupta cu demonii (nu mai vorbesc de demonizare…) nu cunoaşte nimic din lupta şi experienţa duhovnicească. Pentru că toate cărţile ascetice ale Bisericii s-au scris ca urmare a acestei lupte, cu victorii şi înfrângeri, şi fiecare Sfânt al lui Dumnezeu s-a înţelepţit, cu harul lui Dumnezeu, tocmai din experienţa brută, de zi cu zi, din această arenă a luptei duhovniceşti.

Femeia strigă către Domnul în mod profetic, cu vorbele Scripturii, chiar dacă era păgână (Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David!) şi mijloceşte pentru fiica ei (Fiica mea este demonizată rău) [v. 22]. Iar Domnul „uc apecriti afti logon": „nu îi răspunde ei cuvânt" [GNT, v. 23], nu îi spune nimic…la început, la începutul rugăciunii ei.

Adică o lasă să strige…

Şi astfel de pasaje, cu siguranţă, sunt pe placul acelora care cred că nu există nimeni care să îi ajute…care să îi vadă…pentru că nu cred că există Dumnezeu…Iar scoaterea lui Dumnezeu din ecuaţie înseamnă a lăsa universul şi întreaga umanitate în haos, în neştiinţa totală, în orbecăială, pentru că nu ştim ai cui suntem…şi nici unde mergem…Şi de aceea credem că putem face orice cu noi…şi cu alţii…şi cu cosmosul în care locuim.

Însă comportamentul anarhic este unul asocial şi e descurajat de către stat.

Dar dacă Dumnezeu nu există, ci noi ne facem legile după cum vrem…şi încercăm să reprimăm instinctele oamenilor, atunci civilizaţia, cultura, statul, raportarea noastră la istorie şi tot ceea ce creăm noi nu are nici un alt sens decât să ne elogieze inutilitatea.

Şi, cu adevărat, suntem extrem de inutili dacă nimic nu rămâne în urma noastră…

Mentalitatea seculară aşteaptă o extincţie, o dispariţie totală a lumii. Adică se îndreaptă spre…nefiinţă. Pentru că civilizaţia spontanee şi autonomă nu are ideea de continuitate veşnică.

Credinţa ortodoxă însă vorbeşte despre Dumnezeul cel veşnic, Care a creat cerul şi pământul, adică tot ceea ce există…din iubire fată de creaţia Sa şi pentru ca să umple toate de bucurie şi de sfinţenie într-o comuniune veşnică cu Sine.

Pentru noi lumea are un început, un început din voia lui Dumnezeu dar nu are un sfârşit. Sfârşitul nostru e fără sfârşit, pentru că lumea se va transfigura prin harul Său pentru o existenţă veşnică.

Conştiinţa că suntem creaţia lui Dumnezeu, că suntem din iubire şi pentru iubire, pentru comuniune, pentru fericire dumnezeiască veşnică e conştiinţa care ne fundamentează ca oameni echilibraţi, profunzi, răbdători, omenoşi, iubitori, iertători…pentru că ştim că nu se termină totul odată cu moartea, ci moartea ne duce în alt plan de existenţă.

Însă Domnul nu o lasă să strige după El pentru că…îi era indiferentă...ci pentru ca Apostolii, cei din jur, noi, noi toţi să vedem urmările prea fericite ale rugăciunii stăruitoare.

A lăsat-o să strige…pentru ca să ne impresioneze. Să ne dea o lecţie de neuitat…

Şi femeia îndură lipsa de înţelegere a Apostolilor vizavi de ea [v. 23], cât şi indiferenţa aparentă a Domnului [v. 24, 26] faţă de drama din familia ei, care o atingea în iubirea ei de mamă…

Ea stăruie la modul enervant…fără ca să fie considerată şi de Dumnezeu ca fiind enervantă…

Tocmai de aceea, dacă oamenii nu vor să ne ajute…dacă stăruinţele noastre se dovedesc inutile, Dumnezeu transformă indiferenţa sau nesimţirea oamenilor faţă de noi…într-un motiv de bucurie imensă, pentru că El Însuşi ne ajută într-un mod uluitor, dându-ne astfel mai mult decât ne-am fi aşteptat de la…oameni…

Şi Evanghelia zilei de aceea e plină de o cutremurătoare nădejde şi e o invitaţie la o nădejde nebiruită în El şi la rugăciune continuu, pentru că ceea ce pare de netrecut, de neatins, de neajuns…se dobândeşte de la El…şi mai mult decât atât…

Fapt pentru care mărturisesc adevărul, că atunci când L-am lăsat pe Dumnezeu să rânduiască pe cele ale mele…rezultatele au fost uluitor de neaşteptate, pentru că El mi-a dat lucruri mult mai profunde şi stabile…decât cele pe care le doream în mod iniţial…

Da, Domnul a venit în primul rând pentru „ta provata ta apololota icu Israil”, pentru „oile cele pierdute ale casei lui Israil” [GNT, v. 24], după cum le promisese Profeţilor Lui. Însă şi cei din Liban, şi cei din România, şi cei din Grecia, şi cei din America şi cei de oriunde, care cred ca şi Israil în făgăduinţele lui Dumnezeu devin casnici ai lui Dumnezeu.

Aserţiunea cum că a venit pentru oile cele pierdute ale lui Israil era o palmă peste faţa nesimţirii evreilor, care se credeau credincioşii Domnului…dar nu Îl vedeau pe Domnul întrupat ca Iisus din Nazaret. Şi pentru asta ne întoarcem din nou la cele pe care le-am spus în predica praznicului Întâmpinării Domnului: că nu poţi să Îl sesizezi pe Dumnezeu fără să te curăţeşti de patimi, fără să trăieşti sfânt.

De aceea erau oi pierdute şi de aceea nu L-au văzut, nu L-au recunoscut pe Fiul lui Dumnezeu întrupat: pentru că nu erau curaţi la inimă.

Hananeianca, o păgână şi nu o evreică, Îl recunoaşte pe Fiul lui Dumnezeu întrupat, Îi cere ajutorul, nu se consideră vrednică de laude, tocmai de aceea suportă toate cuvintele grele ale Domnului cu inimă smerită…şi nu îşi termină rugăciunea, până când Domnul nu îi laudă credinţa, încrederea, neabdicarea din lucrul cel bun al rugăciunii stăruitoare.

Şi v. 24, acela în care Domnul spune că propovăduieşte numai pentru evrei şi numai de ei are grijă, cât şi v. 26, în care copiii sunt evreii iar păgânii sunt chinariis/câinii de casă, câini de talie mică conţin mentalitatea, raportarea evreilor la neamuri.

Evreii îi excludeau de la credinţă pe păgâni, îi considerau sub oameni, se comportau inuman faţă de ei…fapt pentru care Domnul ne spune, dimpotrivă: că nu trebuie să excludem pe nimeni de la credinţă şi mântuire, că nu trebuie să jignim pe nimeni, că faţă de toţi trebuie să fim afabili, cu inimă iertătoare, înţelegătoare, atentă…

Femeia înţelege că e făcută câine [v. 27], recunoaşte, în consecinţă, că nu e evreică şi că evreii aşa se raportau la una ca ea, dar subliniază faptul că şi câinii au nevoie de mâncare, că şi ei sunt hrăniţi de la trapeza Stăpânului, de la masa iubirii Lui şi că de aceea trebuie şi ea considerată vrednică de atenţie.

Adică vizibilitatea în faţa lui Dumnezeu o căpătăm când stăruim în rugăciune, adică atunci când ne punem cu totul nădejdea în mila Lui şi nu în faptele şi virtuţile noastre.

Pentru că pericolul deznădejdii e abjurarea credinţei şi sinuciderea, pe când pericolul religiozităţii e acela de a vedea împlinirea ta nu în relaţia cu Dumnezeu ci în propria-ţi imagine de om religios.

Şi atunci când e mai important cum arătăm în faţa oamenilor decât cum arătăm în faţa lui Dumnezeu înseamnă că ne-am centrat pe persoana şi viaţa noastră, că ne gândim la cum să ne meargă bine…şi nu la cum să fim proprii relaţiei cu El şi, în consecinţă, toată viaţa noastră religioasă e un paravan al împlinirii sociale şi nu al împlinirii ontologice, al înduhovnicirii personale.

Domnul o laudă pe femeie pentru că nu s-a uitat la statul ei social, nu s-a ofuscat pentru că a fost umilită public şi pentru că nu a abdicat din nădejdea ei în El.

Femeia a considerat mai importantă întrajutorarea fiicei sale decât imaginea publică.

Nu i-a păsat de ce spune lumea…ci de ce spune Domnul.

Şi Domnul i-a spus: „O ghine, megali su i pistis! Ghenitito şi os telis” / ***„O, femeie, mare este credinţa ta! Să ţi se facă ţie după cum voieşti”***, primind astfel, în dar,vindecarea fiicei sale de posesie demonică.

Sfântul Apostol Matei foloseşte aoristul pasiv iati de la verbul iaome, adică de la verbul a vindeca în v. 28. Şi o face pentru a exprima realitatea exorcizării: vindecarea de demoni se face prin sălăşluirea în noi a harului Său. Ies demonii, alungaţi de puterea/de harul Său, şi vine în noi harul Său, pentru ca harul Său să ne vindece interiorul, să ne ajute să ne vindecăm interior de ravagiile produse de către demoni…Vindecare, care este un proces foarte tainic şi profund…

Iar stăruinţa în rugăciune înseamnă tocmai întreaga concentrare a persoanei noastre pe relaţia cu Dumnezeu. În această concentrare pe relaţia cu El se produce vindecarea continuă a persoanei noastre, care suferă tocmai din cauza consecinţelor ieşirii din comuniunea, din acapararea noastră de către El.

În concluzie suntem chemaţi de Domnul spre statornicia în lucrul bun, în viaţa virtuoasă, în conduita frumoasă. Nimic trainic nu iese din frivolitate, din lucruri începute şi abandonate, din lucruri care contravin traiectoriei noastre veşnice. Numai concentrarea pe lucrurile esenţiale ne fac atenţi şi la amănuntele de tot felul ale vieţii noastre, pentru că viaţa cu El e o continuă atenţie la tot ceea ce ţine de noi.

Domnul să ne întărească în nădejdea în El, să ne înmulţească credinţa în El şi să ne umple de iubirea Lui, de iubirea Lui cea dumnezeiască, de cea care ne face mintea beată de dorirea Lui, dorire care ne iveşte în minte vederea Sa negrăită, de care să ne învrednicim cu toţii, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Amin!

Părintele Ion Cârciuleanu - Duminica Canaanencei - Puterea rugăciunii

Sfinţenia, învăţătura şi faptele dumnezeieşti ale Mântuitorului nostru Iisus Hristos au atras în jurul său suflete împovărate de păcate, cerând iertare, şi fiinţe căzute sub povara urmărilor păcatului, cerând izbăvire. Nenumărate sunt exemplele transmise nouă de Sfintele Evanghelii în care vedem săraci şi bogaţi, bolnavi şi păcătoşi, iudei şi păgâni plecându-şi genunchii la pământ, bătându-şi piepturile şi strigând: "Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-mă!" (Marcu 10, 47).

În afară de Palestina, spre nord-vest, pe malul Mării Mediterane, prin urmare dincolo de ţinutul unde Iisus avea să-şi îndeplinească chemarea, se găseau două cetăţi – Tirul şi Sidonul.

În această parte a pământului făgăduinţei s-a dus Mântuitorul, într-o zi, împreună cu ucenicii, şi acolo l-a întâmpinat pe drum o femeie localnică, o cananeancă, care se apropie de Iisus, strigând: "***Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este chinuită de un demon!" (Mat. 15, 22).*** Aceste vorbe, într-un ţinut păgân, nedumeresc. Ştiau, oare, şi ei că din neamul lui David se va naşte un izbăvitor de păcate şi de dureri? Iisus tăcu. Poporul ales nu dăduse dovadă deplină că respinge mâna Providenţei, astfel încât, chemarea celorlalte neamuri spre a se împărtăşi şi ele de binefacerile mântuirii era lucru pentru mai târziu. De aceea, la rugămintea ucenicilor de a asculta pe această femeie îndurerată, Iisus răspunde: ***"Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale Casei lui Israel".*** Dar cananeanca a

stăruit: ***“Doamne, ajută-mă”,*** a spus din nou, închinându-se. Acum Iisus a dat un răspuns hotărât: ***“Nu este bine a lua pâinea copiilor şi a o da câinilor”.***
Răspunsul pare aspru, dar este adevărat. Învăţătura evanghelică este, într-adevăr, “pâine” pentru viaţa noastră. Şi ca să înţelegem acest răspuns, trebuie să ne plasăm în contextul vieţii contemporane lui Iisus. Pentru evrei, toţi cei care nu erau evrei şi nu erau de religie mozaică, erau socotiţi câini, neoameni.
Cananeanca ştia acest lucru, de aceea nu s-a supărat de aceste vorbe. O înţelegere deosebită a lucrurilor omeneşti o făcea să nu se simtă jignită de această asemănare dintre ea şi animalul care trece în ochii omului drept cel mai lipsit de milă, deşi e tovarăşul lui credincios. Ba chiar a părut să accepte insulta, căci a răspuns: ***“Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din firimiturile care cad la masa stăpânilor lor”. Răspunsul acesta era un semn că în sufletul femeii credinţa descoperise marea taină a mântuirii, de care avea să se împărtăşească nu “poporul ales”, ci toate neamurile de pe pământ.***

Căci Iisus a venit să schimbe o religie, s-o universalizeze, să schimbe mentalităţile oamenilor, să-i transforme. “***Mare este credinţa ta***”, a zis Mântuitorul către femeie, în timp ce fiica ei, acasă, se izbăvea de chinul duhului celui rău, de care era stăpânită.

Minunea aceasta este plină de adânci învăţăminte pentru noi.

Ceea ce i-a deschis mintea acestei femei îndurerate şi a împins-o să stăruie în rugăciune a fost puterea lăuntrică a credinţei care a covârşit toată păgânătatea în care se născuse şi trăise până în momentul acela. Razele acestei puteri pot străbate orice taină a vieţii şi a lumii, dând cugetului nostru darul înţelegerii, iar voinţei noastre, puterea neînfrântă de a lupta. Credinţa ei dărâmă întunericul păcatului, care oprea până acum valul mântuitor al harului lui Dumnezeu, iar smerenia ei este albia curată în care se adună râurile vieţii dumnezeieşti, pentru a face să crească bucuriile vieţii omeneşti şi să dea roade bogate.

Femeia cananeancă este modelul pe care Sfânta noastră Biserică ni-l pune înainte, pentru a ne încuraja şi întări în duhul credinţei şi al rugăciunii. **Credinţa şi rugăciunea sunt marele şi nesecatul nostru izvor de putere şi mângâiere.**

Dar minunea vindecării fiicei cananeencii ne aduce din nou aminte că ***Iisus Hristos a venit în lume să tămăduiască toată boala şi neputinţa din popor (Mat. 4, 23)***, dar, în acelaşi timp, ne reaminteşte că El a adus o învăţătură nouă, o învăţătură dumnezeiască şi mântuitoare, pe care noi, creştinii, în calitate de ucenici ai săi,

avem datoria sfântă să o cunoaştem şi să ne întocmim viaţa noastră de fiecare zi după învăţăturile Sale.

Una din caracteristicile învăţăturii şi activităţii Mântuitorului nostru Iisus Hristos este îndurarea Sa, mila nemărginită faţă de omul nefericit. De nenumărate ori Iisus a suspinat alături de cel sărac, de orfan şi de bolnav.

Sfântul Apostol Matei ne istoriseşte în Evanghelia sa că Iisus străbătea satele şi oraşele Palestinei propovăduind Evanghelia Împărăţiei lui Dumnezeu şi vindecând neputinţele mulţimilor, de care îi era milă, că "***erau necăjite şi rătăcite ca nişte oi care n-au păstor" (Mat. 9, 36). Această milă trăită de Iisus Hristos în adâncul sufletului său l-a îndemnat să stea alături de cei suferinzi şi să le aline durerile. Sănătate, hrană şi viaţă, ceea ce este mai de preţ omului pe acest pământ, a dat Iisus celor ce credeau în El. Dar pe lângă acestea, El s-a dat pe sine însuşi ca jertfă de răscumpărare a omului din robia morţii şi a păcatului.***

Până la răstignirea şi învierea Lui, sufletul avea după moarte un singur drum: drumul iadului. ***Moartea şi învierea lui Iisus Hristos au sfărâmat încuietorile iadului şi au deschis uşile Raiului. Acum sufletul omului are, după moarte, două drumuri: al iadului şi al Raiului, şi merge pe drumul pe care şi l-a pregătit în viaţa aceasta.***

- ✓ Îndurarea Domnului Iisus Hristos, manifestată faţă de iudei, samarineni, cananeieni, drepţi şi păcătoşi, este îndurare dumnezeiască.
- ✓ ***Îndurarea lui Dumnezeu faţă de credincioşi este vie şi activă şi astăzi. Semnul văzut, mereu în lume, prin care Dumnezeu îşi manifestă mereu îndurarea Sa, este Biserica. În ea trăim strâns uniţi sub conducerea capului ei suprem şi nevăzut, care este Mântuitorul nostru Iisus Hristos. În ea ne îmbrăcăm, prin Taina Sfântului Botez, în Iisus Hristos, cum zice Sfântul Apostol Pavel: "Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi îmbrăcat" (Galat. 3, 27), devenind astfel, mădulare ale trupului său.***
- ✓ ***Îndurarea lui Dumnezeu se manifestă faţă de noi şi prin harurile pe care le revarsă peste fiii Săi. Noi ştim că în Biserică, în calitate de trup tainic al lui Hristos, în care locuieşte Duhul Sfânt, care s-a pogorât peste ea în ziua Cincizecimii, există comoara de har divin, adică puterea dumnezeiască ce izvorăşte din Sfânta Treime şi care, prin Sfintele Taine şi rugăciunile Bisericii, este împărtăşit credincioşilor. Acest har curge ca un izvor de apă cristalină. Oricine poate veni să guste din el, să-şi astâmpere setea sufletului, să-şi uşureze conştiinţa de păcate, să-şi aline durerile care nu-şi găsesc tămăduire în altă parte.***

Manifestarea îndurării lui Dumnezeu în lume este o înaltă şcoală dumnezeiască la care toţi credincioşii învăţăm că şi noi avem datoria să manifestăm o îndurare asemănătoare faţă de semenii noştri. Această îndurare dumnezeiască manifestată de Dumnezeu prin Fiul Său, prin Biserica Sa şi prin harurile Sale revărsate asupra credincioşilor a fost înţeleasă în toată profunzimea ei de către primii creştini. ***Îndurarea faţă de aproapele lor era virtutea cea mai scumpă, care ne-a rămas descrisă de prima istorie a creştinismului, Faptele Apostolilor.*** Aici găsim comunitatea către care credincioşii au tins în toate timpurile, având la temelia ei dragostea creştină.

Această dragoste creştină a trecut peste veacuri şi şi-a adus roadele sale din belşug. Dacă ne gândim numai la sec. al IV-lea, ne apar în faţa ochilor sufleteşti chipurile luminoase ale Sfinţilor Trei Ierarhi Vasile, Grigorie şi Ioan. Prin grija lor faţă de cei în suferinţă, au apărut spitale pentru bolnavi, cămine pentru copii abandonaţi şi bătrâni, cantine pentru săraci, văduve şi orfani.

În lumina învăţăturii şi practicii creştine, respectată de creştinismul ortodox, Biserica Ortodoxă Română a organizat, de la începuturile ei, instituţii de îngrijire a bolnavilor, în care se manifestau mila şi îndurarea creştină învăţate de la Iisus Hristos.

Dacă ne gândim numai la bisericile bolniţe din jurul marilor mănăstiri, în care cu dragoste creştină erau îngrijiţi nu numai călugării, ci şi credincioşii care veneau să se tămăduiască de bolile sufleteşti şi trupeşti. ***În atmosfera de bunătate, compătimire şi răbdare care împreună formează înalta virtute a milei sau îndurării, şi-au format credincioşii Bisericii noastre specificul lor de a fi, de a simţi şi de a trăi.*** Această virtute, cunoscută numai în creştinism, trebuie să o manifestăm în viaţa noastră de fiecare zi, faţă de rude, faţă de aproapele, faţă de străini, faţă de cunoscuţi şi faţă de necunoscuţi.

La întrebarea: ***Cum poate creştinul îndeplini această învăţătură şi practică a Mântuitorului Iisus Hristos de a da hrană, sănătate şi viaţă aproapelui său, răspunsul, în lumina învăţăturii creştine, este simplu.***
Acolo unde există dragoste adevărată, dragoste creştină, nimic nu este imposibil. Hrană, sănătate şi viaţă poate da fiecare aproapelui său oriunde trăieşte, oriunde munceşte, oriunde există. Avem posibilitatea să dăruim şi să facem binele oricând şi oriunde. În jurul nostru, datorită condiţiilor nefericite de viaţă în care trăim, avem bolnavi, săraci, nefericiţi cărora trebuie să le întindem o mână de ajutor. De aceea, când ni se cere, când se fac colecte pentru ajutorarea acestor nefericiţi, deşi de multe ori nu-i cunoaştem, sunt fraţii noştri, dacă îi

ajutăm pe ei din bunurile noastre materiale, înseamnă că, asemenea lui Hristos, dăm hrană celor flămânzi. Dacă nu putem să facem milă cu hrană trupească, Sfântul Ioan Gură de Aur ne învaţă să practicăm îndurarea spirituală, prin cuvântul bun şi înţelept, care este de multe ori mai folositor decât pâinea cea de toate zilele. O vizită la un bolnav, un cuvânt de mângâiere, de încurajare, de îmbărbătare dau totdeauna o putere sufletească, o încredere în Dumnezeu şi în forţele personale, care sunt factori puternici de uşurare a bolii. Prin aceasta putem spune că am reuşit să îmbunătăţim starea sănătăţii bolnavului.

Dar în viaţa creştină, o valoare încă şi mai mare o are sănătatea sufletească, a cărei lipsă atrage boala trupească, după cum vedem din cuvintele rostite de Mântuitorul către slăbănogul vindecat la lacul Vitezda: ***"Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuieşti, ca să nu-ţi fie mai rău" (Ioan 5, 14). Aici, câmpul de activitate al creştinului este nelimitat: rugăciune către Dumnezeu ca să se ferească şi să scape de păcat, îndreptarea de pe calea neştiinţei şi a nepriceperii, sfatul înţelept când cineva are nevoie de el, mângâiere în vreme de întristare, ajutor în vreme de necaz şi primejdii sunt numai câteva din mijloacele prin care ne manifestăm grija pentru sănătatea sufletească şi trupească a aproapelui nostru.***

Să ne străduim a împlini voia lui Dumnezeu cu convingerea că suntem fiii aceluiaşi Părinte ceresc, că Biserica ne este mamă, că suntem mădularele trupului tainic al lui Hristos, că ne împărtăşim din acelaşi har dumnezeiesc şi vom simţi îndurarea şi binecuvântarea lui Dumnezeu peste noi.

Amin.

Părintele Iosif Trifa – Evanghelia Duminicii a XVII-a după Rusalii - Femeia cananeiancă

Femeia din Evanghelia de duminică este pusă înaintea noastră cu învăţătură despre cum trebuie să fie credinţa noastră.

Cananeianca era o femeie păgână care trăia într-o ţară păgână. Cine a adus-o pe această femeie păgână la picioarele lui Iisus? Au adus-o necazul şi credinţa ei. În casa ei, femeia avea un necaz mare: o fiică chinuită de diavolul. Iar în sufletul ei avea credinţa tare că numai singur Iisus o poate ajuta. Aşa trebuie să fie, iubite cititorule, şi credinţa noastră. Şi noi trebuie să avem o credinţă vie şi lucrătoare care să ne scoată din ţara păcatelor şi să ne plece după ajutorul lui Iisus Mântuitorul. O credinţă ce te lasă sau cu care te laşi să trăieşti în toate păcatele şi năravurile tale cele rele este o credinţă moartă şi de suflet pierzătoare.

Pe femeia cananeiancă a plecat-o după Hristos necazul ce-l avea în casă: fiica ei care se chinuia cumplit cu diavolul. Şi noi avem un astfel de necaz. Diavolul chinuieşte cumplit cu fel de fel de patimi şi năravuri urâte şi pe fiica noastră cea scumpă şi iubită: sufletul nostru. Multe hotare va fi trecut sărmana femeie cananeiancă să-şi poată scăpa fata ei de diavolul. Ea nu putea sta acasă să-şi vadă fetiţa chinuită de diavolul. Şi tu, cititorule, stai liniştit în păcatele tale? Vezi pe diavolul cum îţi chinuieşte sufletul şi nu te mişti? Nu pleci să-L afli pe Mântuitorul?

Femeia din Evanghelie ne este apoi de învăţătură nu numai cum a plecat să-L afle pe Hristos, ci şi după cum s-a purtat în faţa Mântuitorului. Citiţi cu luare-aminte Evanghelia de mai sus şi vedeţi la câtă grea încercare a pus Iisus credinţa femeii. Biata femeie plângea şi striga după ajutor, dar Iisus „nu i-a răspuns ei cuvânt". A trebuit să se roage apostolii pentru femeie. Dar, şi atunci, Iisus respinge rugarea ei.

Pe vremea Mântuitorului, evreii se ţineau ca singurul popor ales al Domnului. Toţi ceilalţi, păgânii, erau numiţi „goimi", adică „câini". De data asta – pentru a încerca credinţa femeii – se pune şi Mântuitorul pe punctul acesta de vedere. De aceea zice că: Nu este bine a lua pâinea fiilor (adică a fiilor lui Israel) şi a o zvârli câinilor (adică păgânilor). Dar credinţa femeii nu slăbeşte nici în faţa acestei respingeri, ci şi mai fierbinte şi mai stăruitoare se face. Această credinţă o apleacă la picioarele lui Iisus cu vorbele: „Aşa este, Doamne". Luaţi aminte! Mare taină este în aceste vorbe. Prin ele, femeia zicea: Aşa este, Doamne! Eu ştiu, eu cunosc că sunt o păcătoasă, sunt o păgână vrednică de osândă, de pedeapsă, de pieire, dar totuşi Te rog slobozeşte şi pentru mine o fărâmă din darul şi ajutorul Tău…

Aşa, iubite cititorule, trebuie să fie şi credinţa noastră: tare, statornică, stăruitoare. Sunt atâţia oameni care cred numai până ce le merge bine, dar credinţa lor slăbeşte îndată ce li se respinge o mică rugăciune sau le vine un necaz ca încercare.

Credinţa cea adevărată trebuie să ne aplece şi pe noi la picioarele Domnului Iisus, la Crucea Sa, cu vorbele: „Aşa este, Doamne!". Adică, „ne cunoaştem şi noi, Doamne, că suntem păcătoşi, păgâni, nevrednici de ajutor, vrednici de osândă, de pedeapsă, de pieire, dar totuşi cădem în faţa Ta şi cerem mila Ta".

În faţa Mântuitorului trebuie să te vezi, iubite cititorule, neputincios, păcătos, osândit, pierdut, pentru că numai peste această cunoaştere a stării tale celei păcătoase se pogoară darul iertării şi al mântuirii ce izvorăşte din Jertfa Crucii de pe Golgota.

Femeia cananeiancă umblă să apuce şi ea o „fărâmă din masa domnilor", adică o fărâmă din dumnezeiasca milă şi iertare. Nouă, creştinilor de azi, ne stă masa totdeauna întinsă. Pe noi nu ne respinge Mântuitorul ca pe femeia din Evanghelie, ci ne zice: ***„Orice veţi cere în numele Meu, veţi lua… cereţi şi veţi lua"*** (Ioan 14, 13-14). Pe noi, creştinii de azi, Iisus Mântuitorul ne cheamă, zicând: ***„Veniţi, căci, iată, sunt gata toate"*** (Luca 14, 17). Veniţi, căci, iată, am suit Golgota… Veniţi, căci, iată, cuiele au trecut prin mâinile şi picioarele Mele… Veniţi, căci suliţa a străpuns coasta Mea! Totul e gata, totul am suferit pentru voi şi mântuirea

voastră… „Cina marelui ospăţ“ e totdeauna întinsă şi deschisă… Veniţi şi luaţi în dar viaţă şi mântuire!

Însă vai, cei mai mulţi creştini n-ascultă această dulce şi scumpă chemare; nu „iau“ darurile ce li se îmbie. Nu pentru păcate îşi pierd oamenii sufletul, ci pentru că nu ştiu lua sau, mai bine zis, nu vor să ia darurile ce ni le-a câştigat Mântuitorul prin Sfântă Jertfa Sa.

Mâinile cele mai lungi

Într-o revistă ştiinţifică, un învăţat a pus odată întrebarea: „Care oameni şi care popoare ar avea mâinile cele mai lungi?“. S-au strâns multe răspunsuri. Unii spuneau că negrii ar avea mâinile cele mai lungi; alţii, că popoarele din Răsărit; alţii, că hoţii de buzunare.

Între răspunsuri a fost însă şi unul ciudat care zicea aşa: ***„Eu cred că mâinile cele mai lungi le au oamenii care se roagă din toată inima lui Dumnezeu, pentru că mâinile acestor oameni ajung până la cer şi iau de acolo, prin rugăciune, tot ce le trebuie. Astfel de mâini a avut, spre pildă, şi Ilie proorocul, care şi-a întins mâinile în semn de rugăciune şi a încuiat cerul şi iarăşi l-a descuiat prin rugăciune“.***

Minunat răspuns! Să ne fie şi nouă de învăţătură.

Testamentul lui Alexandru Macedon

Când era pe patul morţii, Alexandru Macedon a lăsat cu limbă de moarte să fie astfel aşezat în sicriu, ca mâinile să-i rămână afară.

Vreau – a spus împăratul cel care nu se săturase niciodată de prăzi şi comori – să vadă toată lumea că mă duc cu mâinile goale din această lume.

(Părintele Iosif Trifa, Tâlcuirea Evangheliilor duminicilor de peste an)

Traian Dorz - Cel care îmi ceri şi îmi dai totul

Tu eşti Cel care îmi ceri şi îmi dai totul.
Fără puternica Ta credinţă,
eu sunt un neputincios.
Iubirea Ta îmi cere mereu să duc o mare luptă,
atât înlăuntrul meu, cât şi afară.

(…)

Ştiu bine că acela care vrea să sfărâme o stâncă trebuie să muncească, încă de la prima izbitură, cu o fericită încredere în izbânda ultimă. Credinţa întăreşte braţul, reînnoieşte efortul, menţine puterea. În momentul pierderii credinţei, vrăjmaşul se ridică, apele cresc, piatra se întăreşte şi împotrivirea învinge.

Fă să nu-mi pierd niciodată credinţa în iubire! Având credinţa în Tine, voi lupta fericit şi voi muri fericit. Prin credinţa în Tine, tot ce nu-mi reuşeşte astăzi, sigur îmi va reuşi mâine. Sau, în orice caz, într-un mâine.

Tot ce nu pot atinge acum, credinţa în Tine mă asigură că voi atinge în curând.
Sau, în orice caz, că voi atinge cândva, odată, sigur!
Tot ce nu-mi reuşeşte în felul cum aş vrea acum, credinţa în Tine îmi dă încredinţarea că voi reuşi în alt fel. Dar că sigur voi reuşi!

Când ţinta mea este sfântă şi umbletul meu este curat – poate să fie ea cât de înaltă şi pot fi aripile mele cât de slabe sau picioarele mele cât de încete – minunea se va împlini! Voi ajunge, cu siguranţă! Chiar dacă acum zbor numai cu o singură aripă.

Dumnezeu şi iubirea mi-o vor întări şi pe cealaltă. Şi ce minunat va fi când această aripă cu puterile ei reînnoite prin Duhul Vieţii o va ajuta şi pe cealaltă, poate prea obosită de efortul făcut înainte, de luptele începutului. Devenind ea mai tare. Şi în viitor, ca uneori în trecut. Dumnezeul meu, întăreşte-mi-o!

Nu există vrăjmaş care să nu poată fi învins, când dragostea mea e unită cu neprihănirea. Şi dragostea şi credinţa, fără neprihănire, nu pot decât să mi se prăbuşească, nu pot să-mi fie decât nefericite. Orice virtute, care vrea să izbutească în lupta ei, trebuie neapărat să-mi fie unită cu neprihănirea. Să pornească împreună, să lupte împreună, să ajungă împreună cu ea. Până nu poate porni cea de a doua, să nu meargă nici cea dintâi. Să stea împreună până ce vor putea porni împreună, dar să nu se despartă niciodată. Căci şi plecarea îşi are vremea ei, ca şi ajungerea.

Când îi soseşte ceasul său, orice zbor se ia frumos şi orice sfârşit biruitor aduce două cununi.

Dintr-o zi ca asta n-am mai avut cui spune „părinte".
În locul unui grai cald, mi-a rămas atunci o tăcere rece.
În locul unei îndrumări uşoare, mi-a rămas o experienţă grea.
În locul unei inimi mlădioase, mi-a rămas o cruce neclintită.

Dar, deasupra tuturor, foarte aproape de Soare, mi s-a înălţat o pildă frumoasă către care mă întind mereu cu osteneli crâncene, cu pocăinţe amare, cu tânjiri mistuitoare de dor, ca nişte întinderi pe vârfurile picioarelor mele şi tot nu-i pot atinge tălpile lui.

Prietenul şi Dumnezeul meu, ajută-mi!

(Traian Dorz, Prietenul tinereţii mele)

Traian Dorz - Meditaţii la Apostolul din Duminica a 17-a după Rusalii

… Suferinţa este mijlocul prin care Dumnezeul cel Sfânt trebuie să-i treacă pe acei pe care vrea să-i primească lângă El, în cerul Său. Şi pe care nu-i poate primi aşa cum sunt, fără a-i curăţa mai întâi.

De aceea vine şi trebuie neapărat să vină suferinţa în viaţa oricărui credincios adevărat.

De aceea un suflet, pe care Dumnezeu vrea cu adevărat să-l aibă lângă El în cer, trebuie mai întâi să fie trecut prin baia curăţitoare a suferinţei, prin cuptorul durerii, prin focul încercării, pentru ca, acolo, în foc, să-i rămână ceea ce mai avea zgură; în baia aceasta, să-i rămână ceea ce mai avea întinăciune din lume; în flăcări, să-i ardă ceea ce mai avea gunoi, din ceea ce mai atinsese şi el, sau îl mai atinsese şi pe el, întinându-l…

E cunoscută întrebarea lui Moise, pe munte, când a stat cele patruzeci de zile cu Dumnezeu. Şi când, printre altele, el L-a întrebat odată pe Domnul:
– Doamne, dar pentru ce oamenii cei credincioşi au, cu toţii, de trecut prin suferinţe în viaţa lor de pe pământ, pe când celor necredincioşi le merge totdeauna bine şi n-au de pătimit nimic, după cum spune şi proorocul: Acum fericim pe cei trufaşi… celor răi le merge bine… ei ispitesc pe Dumnezeu – şi scapă (Maleahi 3, 15)?
– Moise, Moise – i-a răspuns Domnul Dumnezeu – tu să nu judeci niciodată lucrările Domnului Dumnezeul tău! Că tot ce face El este făcut cu înţelepciune şi cu dreptate şi nimic din ce face El nu face rău.

Iată de ce este aşa: pe cei răi, pentru puţinele lor fapte bune, Dumnezeu îi răsplăteşte în viaţa şi în lumea asta, dându-le de toate, ca să nu ducă lipsă de nimic.

Iar pentru multele lor fapte rele îi va pedepsi în veşnicie, în viaţa şi în lumea cealaltă.

Pe cei buni, pentru puţinele lor fapte rele, îi pedepseşte aici, în viaţa şi în lumea asta, trecându-i prin lipsuri, prin necazuri şi prin dureri, ca să-i cureţe. Iar pentru multele lor fapte bune îi va răsplăti în viaţa şi în lumea cealaltă cu toate binecuvântările Sale.

Tu fă binele în temere de Dumnezeu şi în supunere faţă de voia Lui sfântă. Şi nu mai judeca nici nu cârti niciodată împotriva voii lui Dumnezeu, căci tot ce face El face bine şi cu înţelepciune, fiind numai drept şi iubitor faţă de ai Săi, în tot ce face…

(Traian Dorz, din Hristos – Puterea Apostoliei)

Traian Dorz - O, mamă, ce faci, mamă?

O, mamă, – ce faci, mamă,
de ce dormi somnul greu?
– priveşte unde-i fiica
şi unde-i fiul tău!
I-a-ncolăcit un şarpe,
i-a prins un duh vrăjmaş
– tu, mamă, ce faci, mamă,
de ce nu lupţi – ci-i laşi?
O, mama mea cea bună,
ia-ţi fiii împreună,
aici şi-n cer să fii
cu-ai tăi iubiţi copii.

Ademeniri viclene
se-ntind spre fiica ta,
tu ştii, dar ea nu ştie,
de ce ţi-o poţi lăsa?…
Noroaie şi primejdii
atrag pe fiul tău,
tu vezi, – dar el nu vede,
– de ce-l laşi celui rău?

O, mamă, ce faci, mamă,
– tu zici că mergi spre cer,
dar fiii tăi… nu-ţi pasă
că merg la iad şi pier?
Tu mergi la rugăciune,
iar fiica ta-n ce loc?
De ce n-o duci cu tine,
de ce-o împingi în foc?

De mii de ori mai bine
era de nu-i aveai,
decât, avându-i, mamă,
să-i laşi în iad şi-n vai…
– Ce vei răspunde-odată
lui Dumnezeu de ei,
de ce nu lupţi să-i mântui,
auzi, – de ce nu vrei?

Traian Dorz - Fii puternică şi mare

Fii puternică şi mare
în Hristos, credinţa mea,
nici nu ştii azi ce mai are
încă Dumnezeu să-ţi dea!

Nici gândeşti cu ce-ndurare
bunătatea Lui mai vrea
să-ţi prefacă noaptea-n soare,
– ai Iubirea, crede-n ea!

Ţine steagul sus purtându-l,
ochii ţintă la Iisus,
sfânt şi drept să-ţi fie gândul,
hotărât cuvântul spus,
neschimbat urmează-ţi rândul,
neclintit unde-ai fost pus,
El te va ’nălţa ’nălţându-L,
– ai Nădejdea, ţine-o sus!

Nu ceda un iot din drumul
Adevărului frumos,

oricât te-ar călca duiumul
veacului necredincios,
toate vor pieri în scrumul
unui prăpăd nemilos,
– vină focul, crească fumul,
tu fii sigur în Hristos!

(Traian Dorz, Cântări noi)

Traian Dorz - Acolo unde e credinţă

Acolo unde e credinţă,
chiar dacă omul e căzut,
e semn că el mai poate-ntoarce
spre Dumnezeul Nevăzut.

Acolo unde e durere
şi lacrimă pentru păcat,
e semn că s-a născut căinţa
şi omul poate fi salvat.

Acolo unde e dorinţa
fierbinte după Dumnezeu,
e semn că-n om lucrează Duhul
şi-l va trezi din somnu-i greu.

Acolo unde creşte-o rază
de dragoste pentru Hristos,
e semn că s-a sfârşit cu traiul
nepăsător şi păcătos.
Acolo unde-i libertatea
adevărată în Iisus,

e semn că s-a sfârşit robia
a tot ce firii e supus.

Acolo însă unde-i mila
şi-i sufletul adânc smerit,
acolo numai este semnul
că cineva-i desăvârşit!

Alte materiale la duminica a 17 după Rusalii:
http://comorinemuritoare.ro/bLOGOS/alte-materiale-la-duminica-a-17-dupa-rusalii/

Vlad Gheorghiu - Şi eu sunt Cananeancă…

O, după ale Tale fărâmituri, Iisus,
Şi sufletu-mi tânjeşte, de-atâtea ori răpus,
Şi eu sunt Cananeancă. Spre prânzul Tău ceresc,
Pentru rănitu-mi suflet, cu lacrimi, îndrăznesc.

Doar o Fărâmitură de cazi spre mine-acum,
Apoi numai lumină e-al vieţii mele drum.

Belşugul mesei Tale mai mult va câştiga
din Fărmitura care spre mine-ai arunca.

N-am drept să-Ţi cer aceasta, Stăpâne Preaiubit,
Căci nu-s decât un câine prin lume rătăcit.

Şi lângă sfinţii care atât Te-au proslăvit
M-apropii, cu ruşine, să-Ţi cer un dar smerit.

Din masa-Ţi plină, plină, atâta doar doresc:
C-o sfântă Fărmitură să mă împărtăşesc.

Smeritul colţ în care s-ar stinge noaptea mea
Va străluci de-a pururi din Fărmitura Ta.

Eu numai către Tine nădejdea mi-o rămân
Şi n-am să plec niciunde, iubitul meu Stăpân!

Căci doar o fărmitură din harul-Ţi nepătruns
De vrei să-ntinzi spre mine, ştiu că-mi va fi-ndeajuns.

O, Te iubesc, Iisuse, cu sufletul meu tot.
Nemarginea slăvită să Ţi-o cuprind nu pot.
Mi-ajunge a iubirii fărâmă să-mi întinzi
Şi-apoi fiinţa-ntreagă în ea să mi-o cuprinzi…

Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - Femeia cananeiancă şi rugăciunea de mijlocire

Bob Hope spunea odată: "Mă gândeam ce minunat a fost atunci când astronautul Gordon Cooper s-a rugat în spaţiul cosmic. Acela loc de rugăciune. De acolo era ca o convorbire locală!"

Evanghelia de astăzi ne prezintă pe cineva care a avut o "convorbire locală" cu Dumnezeu. Ea a venit la Iisus, pledând cu disperare pentru fiica sa bolnavă. Avem aici un minunat exemplu de rugăciune de mijlocire.

Ce este? Rugăciunea de mijlocire este o rugăciune pentru alţii, aşa după cum mama cananeiancă s-a rugat pentru fiica ei. ***Ne identificăm cu cel care suferă şi suntem dispuşi să luăm asupra noastră greutatea lui. Aceasta este o expresie a iubirii; îi iubim atât de mulţi pe ceilalţi încât suntem gata să împărtăşim şi greutăţile lor, rugându-ne pentru ei.*** Marea litanie chiar de la începutul Liturghiei este un bun exemplu de rugăciune de mijlocire. Este o rugăciune ce îmbrăţişează totul, arătând grija Bisericii pentru tot şi toate din univers.

Avem multe ***exemple de rugăciuni de mijlocire în Biblie.***

- ✓ *Avem rugăciunea lui Iisus pentru Petru:* ***"Simone, Simone, iată satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu iar Eu M-am rugat pentru tine să nu piară***

credinţa ta. Şi tu, oarecând, întorcându-te, întăreşte pe fraţii tăi” *(Luca 22,31-32). Aici vedem puterea rugăciunii lui Hristos care îl întăreşte pe Petru când credinţa îi este pusă la încercare.*

- ✓ *Sfântul Paul scrie tesalonicenilor:* ***“Fraţilor, rugaţi-vă pentru noi”*** *(1 Tesaloniceni 5,25); iar romanilor:* ***“neîncetat fac pomenire despre voi”*** *(Romani 1,9); iar colosenilor:* ***“nu încetăm să ne rugăm pentru voi”*** *(Coloseni 1,9).*
- ✓ *Apostolul Iacob scrie:* ***“mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului”*** *(Iacob 5,16).* ***Prin rugăciunea de mijlocire, noi, creştinii, avem enormul privilegiu de a-i aduce pe semenii noştri la tronul harului lui Dumnezeu. Este iubirea în acţiune.***
- ✓ *Profetul Samuel spune:* ***“nu-mi voi îngădui să fac înaintea Domnului păcatul de a înceta să mă rog pentru voi”*** *(1Regi 12,23).*
- ✓ ***Creştinul se roagă nu doar pentru cei pe care îi iubeşte, ci şi pentru cei greu de iubit. “rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc”****, spune Iisus în Evanghelia după Matei (5,44).*

Comedianul Bob Hope era la un moment dat la bordul unui avion, în mijlocul unei furtuni. Avionul era zguduit iar pasagerii tensionaţi. Privind lângă el, a văzut un bărbat rugându-se. Găsindu-şi cuvintele chiar şi în marile crize, el l-a bătut pe bărbat pe umăr şi l-a întrebat: “Ascultă, poţi să mă incluzi şi pe mine în rugăciunea ta?”

****

Un om avea obiceiul ca în fiecare seară, la momentul de rugăciune, să ia cu el ziarul. El citea anunţurile de naşteri şi se ruga pentru bebeluşii veniţi pe lume în acea zi. Citea apoi anunţurile de cununii şi se ruga pentru cuplurile tocmai căsătorite. Citea şi anunţurile mortuare şi se ruga lui Dumnezeu să le dea mângâiere celor care tocmai au pierdut pe cineva. Este foarte mare numărul de persoane pe care putem să le aducem la tronul harului lui Dumnezeu prin rugăciunea de mijlocire.

****

Capelanul Senatului Statelor Unite a fost întrebat odată: “Vă rugaţi pentru senat?” “Nu”, a răspuns el. “Mă uit la senatori şi mă rog pentru ţară.”

Rugăciunea de “înălţare”.

Acum câtva timp, o soţie de preot scria că foloseşte rugăciunea de “înălţare” pentru o anumită persoană. Iată cum explică ea rugăciunea: *“În numeroase rânduri de-a lungul vieţii am simţit o înălţare a spiritului care nu putea să însemne decât un singur lucru: cineva se ruga pentru mine. Acest sentiment mă trimitea în genunchi*

pentru a mă ruga şi eu pentru cineva. Nu încerc să îi spun lui Dumnezeu de ce are nevoie respectiva persoană: ştie El bine. Tot ce urmăresc este să înalţ acea persoană la Dumnezeu, să simtă iubirea Lui.”

Dacă cineva nu s-a purtat frumos cu tine, înalţă-l în prezenţa lui Dumnezeu. Dacă un copil este dificil, înalţă-l la Dumnezeu ca să fie îmbrăţişat de El. Prieteni, duşmani, partener, vecini, liderii lumii – pe fiecare înălţaţi-i în prezenţa iubirii lui Dumnezeu. ***Cine poate să spună cum ar arăta lumea dacă mai mulţi oameni ar face aceasta zi de zi?***

***

O femeie casnică a găsit un nou mod de a se ruga pe când călca haine. Se gândea la câte linii există – linii de autobuze, linii de telefonie, linii vestimentare şi altele. “De ce nu şi o linie de rugăciune?”, s-a întrebat ea. Şi-a făcut o astfel de linie cu o sfoară întinsă, ca pentru pus rufe la uscat. Doar că pe această sfoară-linie îşi punea hârtii cu numele cunoscuţilor, ale celor bolnavi, ale celor aflaţi în necazuri. Şi în timp ce calcă, femeia se roagă pe rând pentru câte unul.

Sfântul Ioan of Kronstadt scria: “Roagă-te pentru toţi aşa cum te-ai ruga pentru tine, cu aceeaşi sinceritate şi fervoare; priveşte la infirmităţile şi bolile lor ca şi cum ar fi ale tale, la ignoranţa lor spirituală, la păcatele şi poftele lor, ca la ale tale, la tentaţiile lor, la nenorocirile şi întristările lor, ca şi cum ar fi ale propriei tale persoane. O astfel de rugăciune va fi acceptată cu mare bucurie de Tatăl Ceresc, Tatăl tuturor, a cărui iubire nelimitată îmbrăţişează toate făpturile.”

Cineva se roagă pentru tine

Poate că simţiţi că atunci când vă rugaţi pentru alţii, nimeni nu se roagă pentru voi. ***Vă atrag atenţia atunci să nu uitaţi că există Cineva care mereu se roagă pentru noi: este acel Mijlocitor din ceruri care stă în faţa tronului Dumnezeului Tată şi se roagă pentru noi neîncetat, Iisus, Apărătorul nostru, care a vărsat lacrimi pentru noi, care şi-a vărsat şi sângele pentru noi, care se roagă pentru noi cum s-a rugat şi pentru Petru, să rămână tare în credinţă.***

Frank C. Laubach scria: *“Majoritatea dintre noi nu vor intra niciodată în Casa Albă să îi dea vreun sfat preşedintelui. Probabil nici nu va avea timp să ne citească scrisorile. Dar putem să îi dăm ceva ce este mult mai important decât un sfat. Putem să îl ridicăm în prezenţa lui Dumnezeu, să îl facem avid de înţelepciunea divină, cel mai mare lucru pe care cineva îl poate face pentru un semen. Putem vizita Casa Albă cu rugăciunea de mai multe ori pe zi şi fiecare*

astfel de vizită va face un canal între Dumnezeu şi preşedinte.” (“Rugăciunea, cea mai mare forţă din lume”). ***Cu adevărat, nu este loc în care rugăciunea să nu poată să ajungă, nici o uşă de care să nu poată să treacă.***

Laubach crede de asemenea în ceea ce el numeşte rugăciunile “trase” în oamenii de pe stradă, din autobuz sau de oriunde te-ai afla. El povesteşte cum stă în autobuz şi priveşte împrejur pasagerii. Alege faţa cea mai descurajată şi ţinteşte cu rugăciunea spre ea, spunându-i în minte de câteva ori: “Iisus te va ajuta”. “Trăgând tir de rugăciuni într-o persoană ce stă în autobuz, repetând ‘Iisus… Iisus… Iisus…’ va avea în final efect: va fi ca şi cum ai vorbi direct cu ea.” Laubach povesteşte cum privirea încruntată este înlocuită de un zâmbet datorită rugăciunilor şi iubirii “trase” în oameni.

Exemple vii

O impresionantă relatare despre rugăciunea de mijlocire a spus-o *odată un alcoolic, ce fusese dus la spital acum câţiva ani. Se afla într-o cameră cu alţi trei pacienţi, care nu făceau decât să geamă de durere. Când a venit noaptea, el s-a rugat să poată să adoarmă, dar gemetele continuau. Deodată s-a hotărât să facă altceva: a început să se roage pentru cei trei colegi de cameră. “Fie ca Dumnezeu să vă dea pacea”, spunea el şoptind. Gemetele s-au oprit. “Mai mult”, spunea alcoolicul, “ceva s-a schimbat şi în mine. M-am simţit eliberat de tensiuni. M-am simţit liber.” În scurt timp şi-a revenit şi a părăsit spitalul.*

Vă voi împărtăşi o altă experienţă ce a avut loc în propria noastră comunitate. *Grupul de rugăciunea de vinerea se ruga pentru un credincios care trecea printr-o perioadă foarte dureroasă şi periculoasă după o operaţie. Exact când grupul era reunit în rugăciune, pacientul, care dormea, a simţit prezenţa lui Dumnezeu cum nu o mai simţise până atunci. I se părea că un preot este lângă patul său, rugându-se. Visul a fost atât de real, încât când s-a trezit era mirat că în cameră nu mai era de fapt nimeni, decât el. Dar prezenţa lui Dumnezeu pe care o simţise atât de clar a rămas cu el, şi s-a dovedit benefică pentru acel moment al bolii lui. Mult mai târziu am descoperit, povestind cu el, că prezenţa lui Dumnezeu o simţise exact când grupul de credincioşi se ruga pentru el.*

În 1938, un călugăr a murit la Muntele Athos: arhimandritul Sofronie. Era un om foarte simplu, un ţăran venit din Rusia. Mult timp el a condus unul dintre atelierele mănăstireşti de pe Muntele Athos, unde ţărani ruşi veneau să lucreze un an sau doi, după care mergeau cu banii acasă la familiile lor. Într-o zi, un călugăr l-a întrebat: *“Părinte Sofronie, cum se face că oamenii de la tine de la atelier lucrează atât de*

bine, fără să îi supraveghezi, pe când noi petrecem atâta timp urmărindu-i, iar ei continuă să ne înşele?" Părintele Sofronie a răspuns: "Nu ştiu. Pot doar să vă spun ce fac eu. Când vin dimineaţa, înainte mă rog pentru aceşti oameni cu inima plină de compasiune şi de iubire pentru ei, iar când intru în atelier am lacrimi de iubire în inimă pentru ei. Mă duc apoi în chilie şi încep să mă rog pentru fiecare în parte… iar când ziua se termină le spun câteva cuvinte şi ne rugăm împreună, după care merg să se odihnească." Iată rugăciunea de mijlocire combinată cu iubirea şi compasiunea sinceră.

Folosirea eronată a rugăciunii de mijlocire

Ca orice lucru bun, rugăciunea de mijlocire poate să fie folosită greşit. Oricât de straniu ar părea, poate să devină un mod de a ne spăla pe mâini de oameni. "Mă rog pentru tine" poate fi o scuză pentru a nu te implica. Aşa după cum spunea cineva odată: "Eram singur, iar tu te-ai dus de lângă mine ca să te rogi pentru mine."

Trebuie să subliniem aici faptul că rugăciunea este un efort comun al lui Dumnezeu şi al nostru. Odată ce ne-am rugat, trebuie să căutăm să facem ca rugăciunile să devină adevărate. Trebuie să le susţinem cu toate forţele noastre. Nu are sens să ne rugăm ca cei singuri şi trişti să găsească mângâiere dacă nu suntem noi dispuşi să facem ceva pentru aceştia. Rugăciunea nu împinge toată munca spre Dumnezeu. Dumnezeu nu începe să ne ajute până când nu începem noi să ne ajutăm. Două scurte exemple ar putea să ne ajute să înţelegem mai bine.

***

Un preot i-a cerut odată Papei să se roage pentru soţia paralizată a unui prieten. "Putem face mai mult decât atât", a spus Papa. S-a urcat imediat în maşină şi i-a spus şoferului să meargă direct la casa femeii paralizate, unde a stat cu ea ceva timp şi s-a rugat pentru ea, spre bucuria femeii şi a familiei ei. Rugăciunea a fost combinată cu o vizită pentru a arăta iubirea şi atenţia.

***

Un fermier sărac a avut într-o zi un accident şi şi-a rupt piciorul. Aceasta însemna că trebuia să stea întins multă vreme, fără să poată lucra. Familia sa era numeroasă şi avea nevoie de ajutor. Cineva a organizat o întâlnire de rugăciune la biserică, pentru această familie. În timp ce oamenii se rugau în biserică lui Dumnezeu pentru acea familie, a bătut cineva la uşă. Uşa s-a deschis şi a intrat un băiat care a spus: "Tatăl meu nu a putut să vină seara aceasta la rugăciune, dar

şi-a trimis rugăciunile în această căruţă.” În spatele lui era căruţa plină cu roşii, cartofi, mere şi alte de-ale gurii.

Iată ce înseamnă rugăciunea de mijlocire. Nu înseamnă să scapi de implicare. Te motivează să ajuţi persoana pentru care te rogi în toate modurile în care poţi.

Trăieşte aşa cum te rogi

Un om s-a aşezat seara în genunchi şi s-a rugat: “Doamne, binecuvântează-i pe toţi, veseleşte inimile celor întristaţi şi ridică din pat pe cei bolnavi.” A doua zi s-a trezit şi şi-a văzut cu nepăsare de viaţă, fără să caute să şteargă vreo lacrimă, fără să vadă ce face vecinul lui bolnav. Când ziua s-a încheiat, omul s-a pus din nou să se roage: “Doamne, binecuvântează-i pe toţi”. Dar pe când se ruga, auzi o voce şoptindu-i: “Opreşte-te, fiinţă ipocrită. Ai încercat să binecuvântezi pe cineva astăzi?” Binecuvântarea lui Dumnezeu se transmite prin mâinile celor care îi slujesc Lui. Bărbatul şi-a ascuns faţa în mâini şi a plâns: “Iartă-mă Doamne, că am minţit. Lasă-mă să trăiesc încă o zi, şi voi trăi aşa cum mă rog.”

Traducere: Oana Capan

Pr. Vasile Florea - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - Femeia cananeeancă

Este Iisus cel pe care îl cunoaştem noi, cel pe care Evanghelia acestei duminici ni-l prezintă? De ce pun această întrebare? Pentru că Iisus pare să nu o asculte ci să o ignore pe femeia care-i cere ajutorul. Se comportă cu ea la fel cum facem noi când vedem venind pe cineva înspre noi şi ne uităm în altă parte pentru a nu fi văzuţi şi interpelaţi.

Este acesta adevăratul Iisus, care-i compară pe oameni cu câinii şi astfel umileşte pe această femeie şi o cataloghează ca fiind lipsită de importanţă? Este acesta Iisus? Şi ucenicii? Şi ei doreau să scape cât mai repede de această femeie. Femeia avea un motiv bine întemeiat pentru a insista la Iisus. Fiica ei era bolnavă. Probabil este vorba despre o boală psihică grea care o chinuia de ani de zile şi o împiedica să trăiască deplin. Mama dorea însănătoşirea fiicei ei. Probabil că apelase şi la medici dar nu s-a găsit nimeni care să o poată ajuta cu adevărat. Femeia, cananeeancă fiind, auzise despre Iisus şi despre puterea Lui de a vindeca atunci când întâlnea oameni chinuiţi de diferite boli, despre puterea Lui de a deschide noi perspective, care înainte nu erau vizibile, despre puterea de a face posibilă o schimbare radicală a vieţii. Ea mai ştia şi că Iisus este evreu şi vorbeşte poporului evreu. Acest lucru însă nu o împiedică să-l interpeleze pe Iisus, pentru că ea avea nevoie de ceva de la El, pentru că ea aştepta ceva de la Iisus şi era sigură că Iisus are ceva de dat. Mama dorea vindecarea fetei sale cu o ardoare atât de mare încât nimic nu o putea împiedica să obţină ceea ce şi-a propus.

În Evanghelia acestei duminici este vorba aşadar despre încredere şi credinţă. Mama cananeeancă dispune de o credinţă necondiţionată, o credinţă bine fondată

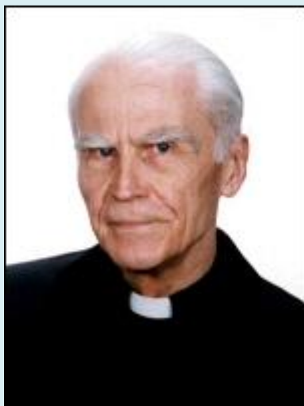
în Iisus, de aceea este atât de insistentă şi luptă pentru vindecarea fiicei ei. Iar Iisus simte că se aşteaptă ceva de la El, că această femeie are o credinţă şi o încredere mare, că această femeie nu este dispusă să abandoneze până nu i se va împlini dorinţa inimii sale. Iisus înţelege că trebuie să acţioneze şi de aceea îi spune: ***"O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti"*** (Matei 15,28).

Să poţi să-l abordezi pe Dumnezeu cu propria ta viaţă, să nu-l laşi în pace, să nu te mulţumeşti doar cu cuvinte mari şi cu consolări trecătoare înseamnă să ai încredere, să ai credinţă. Iar aici Evanghelia se transpune în viaţa noastră. Aici intră în joc încrederea şi credinţa noastră. ***Ajunge credinţa mea până acolo încât să-l confrunt pe Dumnezeu cu ceea ce este important în viaţa mea, cu ceea ce este esenţial pentru mine? Mă încredinţez Lui pentru ca El să facă ceva atunci când am nevoie de ajutor, când nu ştiu ce să mai fac, când necazul şi teama mă copleşesc? Mă încredinţez eu Lui Dumnezeu cu încrederea şi credinţa femeii cananeence ştiind că de la El vine ajutorul, atunci când este vorba de probleme esenţiale?***

Femeia cananeeancă nu s-a înşelat mizând pe ajutorul lui Iisus, chiar dacă părea că Iisus nu o va ajuta. Dumnezeu i-a trezit încrederea în sufletul acestei femei şi vindecarea a fost răspunsul la încrederea pe care femeia i-a arătat-o. ***Această istorisire are menirea de a ne întări în vremea încercărilor. Ea ne aminteşte de faptul că Dumnezeu nu ne abandonează niciodată chiar dacă aparent părem abandonaţi. Ne aminteşte că la Dumnezeu mai este speranţă chiar şi atunci când noi nu mai găsim nici o soluţie, şi ne încurajează să ne deschidem inima în rugăciune înaintea Tatălui ceresc pentru a-i spune ce ne împovărează. Iar El ne va ajuta să ne purtăm povara şi ne va întări pe calea pe care mergem.***

Amin.

Pr. Gheorghe Neamţiu - Predici pentru duminicile şi sărbătorile de peste an

"O, femeie, mare este credinţa ta;fie-ţi precum voieşti."(Matei XV,28)

După ce predicase şi făcuse numeroase minuni în ţinutul Genezaretului, Iisus s-a dus în părţile Tirului şi Sidonului, două oraşe aşezate pe coasta Mediteranei, metropolele Feniciei, ţară cu care se mărginea, la nord-vest, Ţara Sfântă. Pe timpul Mântuitorului, Fenicia se mai numea şi Siro-Fenicia, deoarece făcea parte din provincia Siriei. Locuitorii ei erau descendenţi ai vechilor canaaneni, care locuiau odinioară Palestina; deci erau păgâni. Pentru acest motiv, din dispreţ, evreii îi numeau câini.

Iisus era cunoscut şi prin acele locuri, deoarece la predica de pe munte era prezentă şi lumea venită de prin părţile Siriei şi de pe lângă marea Tirului şi Sidonului. De aceea, cu toate că El nu voia să se ştie de prezenţa Sa acolo, totuşi nu a putut rămâne ascuns.

O femeie canaaneancă, aflând de venirea Lui, alergă strigând în urma Lui: "***Miluieşte-mă Doamne, Fiul lui David: fiica mea rău se îndrăceşte***!" Aceste puţine cuvinte ne dezvăluie toată drama unei familii. Acea tânără era nu numai chinuită de diavol, ci el însuşi se înstăpânise pe trupul şi sufletul ei, torturând-o şi paralizându-i voinţa. E greu de închipuit scenele zguduitoare ce aveau loc în acea casă. Fără îndoială, fiinţa care suferea mai mult decât toţi era mama, care, cu inima zdrobită, îşi purta tăcută amarul, căci nimeni nu era în stare s-o ajute. De aceea, când auzi că Iisus e prin părţile acelea, o rază de nădejde îi scăpără în suflet.

Sosise acel Iisus care, în predica de pe munte, zisese: "***Fericiţi cei ce plâng, căci ei se vor mângâia***"; acel Iisus care a zis: "***Veniţi la Mine toţi care sunteţi osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi uşura***"; acel Iisus care vindecase şi eliberase atâtea fiinţe

nenorocite trupeşte şi sufleteşte şi care se dovedise a fi Stăpânul stihiilor firii, potolind valurile înfuriate şi izgonind până şi duhurile necurate. *"Dacă este cineva care poate să-mi ajute - îşi zicea canaaneanca - apoi acesta nu poate fi decât Iisus. Sunt păgână, e adevărat, dar voi cădea în genunchi şi-L voi ruga. El ştie că sunt o biată mamă nenorocită şi poate, gândindu-se la mama Lui, I se va face milă de mine".*

Fără să mai stea pe gânduri, femeia alergă după Iisus şi, căzând la picioarele Lui, strigă: "***Miluieşte-mă Doamne, Fiul lui David, fiica mea rău se îndrăceşte" (Matei XV,22).*** Ce model de rugăciune: simplă, viguroasă şi plină de încredere. Vrând să-l stimeze pe Iisus întocmai ca evreii, femeia Îl numeşte "Fiul lui David", apoi îi expune pricina durerii: "fiica mea rău se îndrăceşte" şi adaugă o implorare fierbinte: "miluieşte-mă".

Dar, încă de la început, speranţa ei pare a fi înşelată. Pare a nu afla în El acea inimă milostivă despre care auzise şi pe care şi-o închipuise. Cum e cu putinţă ca acest făcător de minuni, care vindecase şi fără să fie rugat, acum, la ruga ei atât de fierbinte, rămâne mut.

"Iar El nu i-a răspuns cuvânt" (Matei XV,23) - notează Evanghelistul. Înşişi apostolii erau uimiţi de purtarea Învăţătorului şi, temându-se ca nu cumva strigătele puternice ale femeii să atragă atenţia poporului şi astfel să dezvăluie prezenţa lui Iisus, s-au apropiat de dânsul rugându-l: ***"Slobozeşte-o, căci strigă după noi" (Ibid., V,23).*** Iisus însă refuză categoric: "***Nu sunt trimis decât la oile cele pierdute ale casei lui Israil.***" Aşadar, orice speranţă părea zădărnicită.

Totuşi o voce lăuntrică îi şoptea femeii: *"Nu, nu se poate presupune aşa ceva despre acel Iisus până acum atât de bun şi milos, gata de a veni în ajutor; nu poate fi atât de aspru şi neînduplecat cum ţi se pare".* Încurajată de acest glas lăuntric, femeia profită de momentul când Iisus intră într-o casă, se strecură şi ea, şi cu o ultimă opintire de credinţă, se aruncă la picioarele Lui, implorându-l: "***Doamne, ajută-mi!***" În această rugăciune scurtă îşi puse toată fiinţa ei, ajunsă la o supremă încordare.

Iisus, părând tot rece şi neînduplecat, îi răspunde: "***Nu este bine a lua pâinea fiilor şi a o arunca căţeluşilor***." Voia să spună: Întâi Evreii, iar păgânilor numai ce rămâne. În culmea amărăciunii, acea mamă, vădit cultă şi ingenioasă, dar smerită şi plină de încredere, cu un ultim efort apucă prompt imaginea folosită de Iisus şi o mânuieşte cu dibăcie în favoarea sa: "***Aşa e, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa domnilor lor" (Ibid. V,27).***

Iisus din delicateţe, spre a nu o jigni pe femeie, foloseşte diminutivul "căţeluşi" în loc de "câini", cum erau numiţi canaanenii de către evrei. Femeia nu se supără, şi prin replica ei, vrea să spună că după cum fiii nu suferă lipsa când câinii mănâncă ceea ce cade de la masă, tot astfel nici evreii nu vor duce lipsă dacă El, Iisus, ajută pe o biată păgână nenorocită. Iisus, sub al cărui aparent refuz vibra cea mai sfântă iubire, nu mai rezistă. Amânând ajutorul, El urmărea să împingă credinţa şi încrederea femeii până la paroxism, până la suprema opintire; voia să adâncească tot mai mult smerenia ei, pentru ca, odată cu vindecarea fiicei, ea să primească marele dar al sfiinţirii sale proprii. De aceea, Iisus, acum când îşi atinse scopul, când acest suflet se dovedise a fi corespuns din plin chemării şi lucrării Lui, vibrând de bucurie, exclamă: ***"O, femeie, mare este credinţa ta; fie-ţi precum voieşti! Şi s-a vindecat fiica ei în acelaşi ceas" (Ibid. V,28).***

Rugăciunea ei statornică, izvorâtă din credinţă tare şi smerenie, a triumfat. Prin virtuţile mamei, fiica s-a vindecat. Mama e fericită că fiica şi-a recâştigat sănătatea, iar fiica e recunoscătoare mamei care i-a redobândit sănătatea, şi amândouă vestesc celor din jur minunea săvârşită de marele Binefăcător, din depărtare, numai prin puterea cuvântului. Mai mult, suntem îndreptăţiţi să presupunem că ambele au dobândit harul credinţei în Iisus, Mesia cel promis, şi că din păgâne ele au devenit învăţăcelele Lui, căci Dumnezeu nu face lucrurile numai pe jumătate. **Vindecând trupul, El îşi deschide calea spre suflet.** Mântuitorul era, aşadar, prezent prin credinţă şi iubire în sânul acelei familii; mama şi fiica erau acum unite în cele mai vii sentimente de recunoştinţă şi adoraţie faţă de Binefăcătorul lor.

Faţă de acest luminos model de rugăciune al Canaanencei, cum se prezintă oare rugăciunea omului de azi, a noastră? Omul zilelor noastre se roagă mai mult din obişnuinţă, sau fiindcă îi vede pe alţii rugându-se, ori apelează la rugăciune cu îndoială, ca la o ultimă încercare. Fiind astfel lipsită de o credinţă tare în bunătatea atotputernică şi în Providenţa Aceluia căruia I se adresează, rugăciunea sa este distrată, anemică şi neputincioasă. Neavând destulă credinţă, omul pierde speranţa, când după cereri repetate nu obţine nimic din ceea ce el cere. Aceasta este o mare greşeală, deoarece el pierde din vedere că Iisus, când a zis: "Cereţi şi veţi primi, căutaţi şi veţi afla, bateţi şi vi se va deschide", nu a precizat că după două, trei zile, sau după un an de rugăciune vom fi ascultaţi şi că a mai spus: "Neîncetat vă rugaţi"; dacă ne amână îndelung, o face,

- ✓ *pe de o parte, ca să ne dăm mai bine seama că, după cum viaţa cu tot ce suntem şi avem este un dar gratuit acordat fără vreun merit din partea*

noastră, tot astfel şi ajutorul pe care îl cerem nu-l merităm, deci trebuie să-l cerşim cu smerenie;

- ✓ *pe de altă parte, Dumnezeu vrea ca încrederea şi credinţa noastră să se întărească şi să se adâncească tot mai mult, printr-o smerită şi statornică rugăciune, ca în cazul canaanencei.*

Să luăm îndemn din pilda vie a acestei femei păgâne şi să nu ne lăsăm întrecuţi de ea; cu atât mai mult cu cât noi, pentru a ajunge la Iisus, nu suntem nevoiţi să alergăm, ca ea, distanţe de kilometri. El nu trece numai o singură dată sau rar de tot prin localitatea noastră. Nu, El rămâne neîntrerupt în mijlocul nostru în Preasfânta Cuminecătură, Acelaşi care a ajutat pe Canaaneancă.

Aici, ***îngenuncheaţi în faţa Chivotului la Sfânta Liturghie, unde El stă la dispoziţia noastră şi se interpune zilnic pentru noi la Tatăl, să-I vorbim inimă la inimă, simplu, smeriţi, încrezători şi cu statornicie. Dar niciodată să nu ne pierdem curajul şi să nu murmurăm când, după rugăciuni repetate, nu primim ceea ce cerem, ci să condiţionăm totul de împlinirea voinţei Tatălui ceresc, deoarece, chiar şi atunci când ne refuză , El ne ascultă, dar pe un plan superior. Cum? Iubindu-ne El cu adevărat, mai mult decât ne iubim noi înşine, şi prevăzând că lucrul ce i-L cerem ne-ar primejdui sfinţirea şi mântuirea, deci binele nostru suprem, El ne refuză acel lucru; alteori, împotriva tuturor stăruinţelor în rugăciune, El ne lasă pradă necazurilor, bolii sau umilirilor de tot felul, cu scopul ca la adăpostul lor să ne putem păstra puritatea sufletească şi să progresăm în credinţă şi iubire faţă de Dumnezeu şi semeni, virtuţi pe care, într-o viaţă comodă şi scutită de încercări, le-am pierde.***

De abia în Cer vom vedea cum toate refuzurile lui Dumnezeu şi încercările de tot felul au fost pentru noi tot atâtea daruri ale nemărginitei şi nepătrunsei înţelepciuni a iubirii lui Dumnezeu faţă de noi şi atunci când în lumina gloriei divine ni se vor dezvălui toate tainele Iubirii infinite, Îl vom binecuvânta pe Dumnezeu "***pentru zilele în care ne-a umilit şi pentru anii în care am văzut rele" (Psalmul 89,15).***

Amin.

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - Nimeni nu este alungat afară din inima Domnului

Iubiţi credincioşi! Tema Evangheliei de astăzi este mântuirea pe care Domnul o dăruieşte gratis tuturor oamenilor şi popoarelor. Deoarece evreii din timpul lui Iisus considerau Biblia, raportul cu Dumnezeu şi mântuirea, ca fiind proprietatea lor privată şi toate celelalte popoare nu aveau dreptul la mântuire, fiind "câini" (epitet dispreţuitor), evanghelistul Marcu relatează această pericopă despre o femeie cananeeancă, mamă a unei fiice, o păgână şi străină, de origine siriano-feniciană (popor mai bogat decât cel evreu). Noi ştim că primii creştini, vor urma exemplul lui Iisus, dar cu greu vor primi în rândurile lor persoane din rândul altor popoare. De fapt, ***Iisus, prin vindecarea acestei femei demonstrează că toţi oamenii sunt copiii lui Dumnezeu şi că mântuirea (vindecarea omului în totalitatea sa) nu este o problemă de rasă, cultură, limbă… ci toţi oamenii fac parte din poporul ales al lui Dumnezeu prin "credinţă", ca dar gratuit al lui Dumnezeu.*** Lumea are nevoie de această ştire pentru ca oamenii să se respecte între ei şi să trăiască în pace!

Cananeeanca, o străină, primită şi ascultată de Iisus, ne îndeamnă şi pe noi să îi primim pe străini şi să-i ajutăm, căci pe pământ nimeni nu trebuie să se simtă un străin.

În Evanghelie se aminteşte de mai multe ori despre tineri care sunt blocaţi, stăpâniţi de diavoli sau morţi, la fel cum se povesteşte despre această mamă care este necăjită pentru soarta fiicei sale.

În aceste istorisiri tragice, se observă preocuparea, dar şi îngrijorarea părinţilor pentru soarta copiii lor: frica de a-i pierde sau teama că se vor pierde. Părinţii din Evanghelie, ca şi părinţii din zilele noastre, ar dori să-i apere de orice rău sau

pericol, să le garanteze fericirea. Pe de altă parte notăm şi frica acestor copii de a se duce în lume, de a se maturiza: teama de a-şi urma propria vocaţie, menire în viaţă, de a-şi asuma responsabilitatea, de a-şi întemeia o familie, o viaţă; de a se implica şi de a nu mai conta pe casa părintească caldă, protectivă, apărătoare; frica de a dezamăgi sau de a nu fi consideraţi, aprobaţi de cei din jur; teama de a se regăsi singuri şi de a nu avea pe cineva pe a cărui ajutor să poată conta la greu.

Persoanele care ar vrea să plece din casa părintească – şi acest lucru ar fi natural – dar care se simt ca şi încătuşate de o altă putere (diavolul) sunt persoanele stăpânite. Pe de-o parte viaţa le cheamă să se maturizeze, să iasă de sub aripa părinţilor, pe de altă parte, climatul familial, educaţia, părinţii, le opresc, le sufocă, le împiedică să-şi etaleze calităţile personale şi astfel li se accentuează şi mai mult frica şi dezorientarea. Minunea constă în a ieşi din această capcană, “cuşcă” deoarece înăuntrul ei se moare. Evanghelia este realistă şi ne atenţionează că nu este uşor să ieşim din aceste situaţii pentru a găsi propria libertate. Mulţi oameni nu ies şi atunci multe boli sunt rezultatul acestei “imaturităţi”. Aceasta este şi starea copilei din Evanghelie.

Din păcate, persoane “posesive” întâlnim nu numai în familie ci şi între prieteni şi la locul de muncă. Cineva este posesiv, când în loc să ne ajute, ne opreşte din dorinţa noastră de maturizare: nu ne permite să hotărâm singuri cum să ne trăim viaţa şi să ne asumăm propriile responsabilităţi, să facem un pas înainte în viaţă… Sunt cei care ne spun: “Stai aici, nu pleca. Dacă pleci, voi suferi”. În aceste situaţii suntem prinşi la mijloc: pe de o parte stau cei pe care îi iubim, cei pe care ne este frică să îi rănim, să-i facem să sufere şi ne simţim vinovaţi, deoarece dacă plecăm, îi vom face să sufere, să se simtă singuri, iar pe de altă parte simţim puterea vieţii care ne atrage, care ne cheamă să devenim ceea ce trebuie să devenim, să fim noi înşine, să urmăm calea Vieţii, să creştem, să ne maturizăm, să evoluăm. Ideile mele devin tot mai confuze. Mă simt blocat: aş vrea să plec, dar o putere mă opreşte, mă stăpâneşte. În casa mamei, unde am copilărit şi am crescut, mă simt atât de bine! S-o las, ar fi o tragedie, dar trebuie să plec. Vine o zi în care puii de pasăre nu mai pot sta în acelaşi cuib pentru că sunt prea mari, pentru că, dacă nu pleacă, nu vor învăţa să fie independenţi şi nu vor reuşi să zboare, să-şi caute hrana şi să trăiască.

Este greu să alegem în viaţă, să ne croim calea şi ne este tare frică să ne depărtăm de cuibul părintesc, locul în care suntem apăraţi, protejaţi; pentru că ne este teamă, nu ştim dacă o să reuşim sau o să rezistăm, nu suntem (sau nu ne simţim) încă pregătiţi: iar dacă mai este cineva care ne blochează, acest pas al plecării este şi mai riscant.

În Evanghelie, Iisus abia a discutat cu fariseii despre ceea ce este pur sau impur. Fariseii se uitau la formă: lege, reguli. Iisus îi corectează: nu lucrurile sau comportamentele sunt pure sau impure ci inima, intenţia cu care acţionez face lucrurile să fie pure sau impure. A veni în biserică nu este un bine sau un rău, depinde de inima cu care vii în biserică, de cum trăieşti, de intenţiile pe care le ai. Apoi le spune: ***“Dacă un orb îl conduce pe un alt orb, ambii vor cădea în groapă”.*** Ca şi cum le-ar spune: “Mulţi dintre preoţii voştri sunt orbi, nu vor să vadă clar şi vă conduc şi pe voi în groapă”. Dar cum ei erau împietriţi şi nu doreau să înţeleagă, Iisus a plecat. El dorea convertirea inimii. Dacă cineva nu vrea să vadă, nu va vedea.
Unde merge Iisus? Chiar la păgâni. Atenţie! Exact aici va găsi credinţa. Femeia îl strigă, dar El nu o ia în seamă. Nu ne intrigă acest fapt? Noi repede sărim în ajutor, mai ales când este vorba să rezolvăm problemele celor dragi, dar astfel riscăm să nu-i ajutăm să fie responsabili. Uneori persoanele nu doresc să se vindece, nu doresc să se schimbe, ci doresc doar să nu mai sufere. Dacă noi intervenim repede, facem noi ceea ce acele persoane trebuiau să facă. De exemplu: părinţii care fac temele în locul copiilor lor. Dar ce sens are? Părinţii ştiu să le facă, nu ei trebuie să înveţe să le facă! Este corect să le facă copilul, chiar dacă le greşeşte. Nu vă convine, părinţilor… Dar în ziua în care voi nu veţi mai fi… cine le va face temele?

Multe persoane nu vor cu adevărat să iasă din situaţiile lor problematice. Multe persoane se prezintă la specialişti pentru a fi ajutate… Li se arată un program şi sunt invitate să se reîntoarcă peste o lună. Marea majoritate nu se mai întorc! Le-ar fi plăcut să-şi rezolve problemele, dar nu doreau cu adevărat acest lucru! Prin urmare, nu este suficientă dorinţa de a schimba unele situaţii, ci este necesar să conştientizăm, să acceptăm tot ceea ce implică această schimbare şi să trecem la fapte. Toţi cei care se droghează, spun că n-o s-o mai facă. Doresc, dar nu este îndeajuns dorinţa. Dacă Iisus ar fi împlinit de îndată dorinţa femeii, ea s-ar mai fi îngenuncheat? Probabil, nu.

Prin refuzul Său iniţial de a o asculta, Iisus este părtinitor: “pe ei îi vindec, pe voi, nu, deoarece nu sunteţi de ai noştri”. Ce Iisus Mântuitor este acesta? Abia a clarificat ceea ce este pur şi impur. Nu se contrazice? Şi Iisus trebuia să depăşească prejudecata: noi evreii suntem poporul ales, iar voi păgânii sunteţi ca şi câinii (de dispreţuit). Iisus a purificat cultura în care a trăit. Aşadar, şi eu trebuie să analizez bine cultura pe care o trăiesc: nu toată este bună şi corectă. Pe calea către adevărata libertate, trebuie să pun în dubiu tradiţiile, chiar şi cele din familie sau cele religioase. Iisus corectează prejudecăţile cu privire la religia păgânilor. Şi Iisus se maturizează din punct de vedere uman: şi El rămâne mirat în faţa credinţei unei

păgâne. Iată că Iisus este un om elastic, deschis. Dacă a trebuit să-Şi schimbe ideile, le-a schimbat. La polul opus stă cel care rămâne mereu cu ideile şi cu principiile sale, cel căruia nici nu-i trece prin minte că lucrurile ar putea sta altfel de cum crede el, cel care nu înţelege că oamenii şi ideile lor se schimbă. Cine nu se schimbă niciodată, trăieşte superficial, nu vrea să depună efortul necesar pentru a se maturiza.

Moartea înseamnă înţepenire (rigiditate), imobilitate, îngropăciune, îmbălsămarea lucrurilor şi a persoanelor. Viaţa este schimbare, devenire, metamorfoză. Nimic nu rămâne la fel tot timpul. Ziua de azi nu este identică, cu cea de ieri. Nici un pom nu este egal cu celălalt. Soţul meu, soţia, copiii mei, dacă îi privesc cu atenţie, înţeleg că nu mai sunt cei care erau în urmă cu un an. Totul se schimbă, se transformă. A creşte înseamnă a se analiza pe sine însuşi. Cel care se schimbă rămâne mereu tânăr, niciodată nu se va plictisi. Cine rămâne mereu la fel, este bătrân: el va fi convins că este normal orice i se întâmplă.

Această femeie distrusă de suferinţă merge la Iisus ca să mijlocească pentru fiica sa. Ea îşi iubeşte fiica, dar înţelege că iubirea nu este îndeajuns. Ea trebuie să vadă cum se iubeşte cu adevărat pentru a şti şi ea să iubească. Fiica ei este grav bolnavă, iar mama cere iertarea şi mila pentru ea (mamă)? Sau, de fapt, mama este obosită pentru tot ceea ce fiica ei i-a făcut, deoarece modul de-a se comporta al fiicei îi face viaţa un coşmar; sau cere mila, deoarece înţelege că dacă fiica ei este în starea în care este, are şi ea vreo vină? (Părinţii au vreun rol în falimentul vieţii copiilor lor? De cele mai multe ori, da).

Vina părinţilor faţă de falimentul în viaţă al copiilor lor reiese şi din următoarele exemplele: *O fată de 15 ani nu mai mănâncă, deci părinţii încep să o urmărească şi să o asfixieze cu întrebările lor. Situaţia se înrăutăţeşte. Părinţii cer ajutor, dar descoperă că, de fapt, ei sunt primii vinovaţi pentru situaţia creată.*

Dacă mama se va schimba, se va vindeca şi fiica ei se va tămădui. Evanghelia ne spune că originea, cauza bolii se află în mama fetei… Cum din această mamă a venit boala, tot aşa din ea va izvorî şi vindecarea.

Ascultând această evanghelie mi-am amintit de un caz real: *tată, mamă şi fiică. Tatăl era inexistent pentru familie: ocupat cu munca, prietenii şi barurile. Mama era nesigură pe ea, timidă şi fricoasă faţă de orice: nu-şi asuma nici o responsabilitate. Fiica era unicul lucru pe care îl avea, asupra căreia avea putere şi de care era iubită. Între cele două era o relaţie specială. Această fată era viitorul ei, mândria şi ambiţia ei, ajutorul şi speranţa ei. Era tot ceea ce ea avea.*

Deci toate preocupările şi toate aşteptările ei le-a proiectat pe fetiţă. Dar chiar *această mare iubire este, de fapt, boala fiicei sale. Această mare grijă şi acest ataşament hiper-protectiv, crescând, o determină pe copilă să reacţioneze: se revoltă faţă de mama sa, devine rebelă, fumează, şi începe tot mai mult să aibă un* comportament *rău şi absurd. Fiica încearcă să se revolte faţă de mama sa, să-i spună că ea este ea, şi că mama ei este mama ei, că sunt două persoane diferite. Dar mama ei se simte jignită şi îi răspunde: "Aceasta este recunoştinţa ta şi mulţumirea pentru tot binele ce ţi l-am făcut". Acum, mama îi permite fiicei, orice, deoarece îi este frică să n-o piardă. Politicoasă dar îndurerată, este foarte atentă la fiecare mişcare, îi pune multe întrebări şi îi dă multe sfaturi. Fiica o jigneşte mereu şi cercul vicios continuă. De mică, nu o lăsa să se joace afară din curte, pentru că era prea periculos. La şcoală o conducea mereu, deoarece: "Ar putea să întâlnească vre-un necunoscut". Şi cum fiica ei avea o mie de frici ("Clar, tu ca mamă nu i-ai lăsat un gram de autonomie"), mama se simţea şi mai datoare să fie alături de fiica ei. La un moment dat, fiica se revolta şi o refuză pe mama ei. Mama se simte trădată şi i se pare că nu-şi mai recunoaşte fiica, ascultătoare, drăguţă şi bună. I se pare că are într-adevăr un "demon". Însă acest chin, tortură, în care au intrat, a însemnat salvarea pentru ambele: mama a înţeles că nu putea continua să trăiască în funcţie de fiica sa. Înţelese, după mai multe întâlniri, că putea încerca să-i dea puţină încredere fiicei sale, şi că poate nu era chiar atât de nebună, bolnavă, falsă şi rea cu ea, cum i se părea ei. Înţelese că fiica ei putea începe să gândească singură şi că toate preocupările ei de mamă, erau stresante pentru fata ei. Înţelese că fiica ei îi comunica un mesaj clar* prin comportamentul *ei. După puţin timp îşi abandonă soţul şi-şi află puţină linişte pentru ea, găsi puţină siguranţă şi stimă faţă de ea însăşi. Şi devenind ea autonomă, nici fiica ei* nu mai trebuia *s-o urască (s-o îndepărteze), pentru a găsi puţin spaţiu liber şi vital. Ele au reuşit să-şi refacă raportul şi comportamentul fiicei s-a însănătoşit.* Ambele s-*au însănătoşit. A venit la preot pentru fiica ei, deoarece avea o problemă, însă înţelese că, de fapt, era ea care avea o problemă. Şi în sfârşit a* putut *să trăiască nu pentru fiica ei, ci pentru ea însăşi. Schimbându-şi inima, comportamentul şi fiica ei s-a însănătoşit.*

Fraţilor! Aceasta este iubirea cea mai mare: când un părinte înţelege că a greşit prin felul în care şi-a iubit propriul fiu şi, recunoscându-şi toate greşelile şi datorită greşelilor pe care le-a făcut, îşi schimbă viaţa. În acel moment, fiul devine în mod involuntar un "maestru", un dar, pentru părintele său. Copiii noştri sunt oglinzile noastre şi uitându-ne la ei, noi putem (în ei) să ne vedem pe noi. Copiii noştri, dacă îi ascultăm cu atenţie, ne demaschează (ne descoperă) şi ne fac să vedem în mod real cine suntem. Copiii noştri ne salvează, dacă suntem umili şi dacă nu ne credem atotştiutori.

Mereu suferim din cauza nehotărârilor altora sau a situaţiilor în care ne aflăm fără să vrem. Când o mamă este prea slabă de caracter, prea nesigură, prea supusă, o fiică simte acest lucru şi, din iubire faţă de mama sa, nu-şi exprimă toată puterea sa interioară. O femeie a trăit cu un tată autoritar şi violent, când a devenit mare, după puţine luni, lăsa toţi bărbaţii pe care îi întâlnea din motive puerile. În interiorul ei încă îi mai era frică de figura tatei, pe care îl vedea în fiecare bărbat. Iar tatăl ei se certa cu ea: "Cum de nu reuşeşti să discuţi cu nimeni?". O altă fată avea un raport foarte frumos cu tatăl ei, mama ei era mereu ocupată cu treburile casei. Fiica nu se căsătorea. De ce? Deoarece în interiorul ei deja era căsătorită (cu tatăl ei) şi nu mai era loc pentru un alt om. La fel, o femeie a crescut cu o mamă "slabă-caracterial" şi nehotărâtă. Dar cu timpul, crescând fiica ei, aceasta a devenit mama mamei sale. Avea grijă de ea ca şi cum ar fi copilul ei, când, de fapt, era mama ei. Iar acest rol "matern", această fiică îl avea în toate relaţiile sale cu cei din jur. În realitate, ea era o persoană sufocantă (pisăloagă), deoarece niciodată nu şi-a trăit copilăria: comportamentul ei era anxios, era foarte atentă şi grijulie, exagera cu felul ei de-a fi. De fapt, ea trebuia să-şi recupereze rolul de fiică: fiică a mamei sale şi mamă doar pentru copiii ei (nu mamă pentru bărbatul său şi pentru părinţii săi).

Un tânăr a devenit "partenerul" maicii sale. Tatăl lui a fugit cu o altă femeie, iar el şi-a luat în sinea lui un angajament: "Voi fi eu cu tine, mereu. Eu nu te voi părăsi". El s-a căsătorit, dar soţia lui nu este "femeia lui, onoarea lui; nu are un rol primordial pentru el". Mulţi părinţi sunt "amanţii" propriilor lor copii: fiii povestesc totul părinţilor lor şi viceversa. Când copiii devin adulţi poate funcţiona acest mecanism, dar atenţie mare când copiii sunt mici? Trebuie să fie clar că eu sunt părinte şi el este copil, şi că raportul nu este simetric, sau la acelaşi nivel, altfel nu se poate vorbi de nici un fel de educaţie.

Viaţa fiecăruia este unică. Înseamnă că fiecare este responsabil pentru viaţa sa. Fiecare are locul său şi rolurile nu se pot inversa. Deoarece când se confundă rolurile, chiar dacă se face din iubire, atunci se nasc bolile relaţionale atât fizice cât şi sufleteşti (relaţiile cu cei dragi se îmbolnăvesc). Fiecare are locul său, iar dacă invadează viaţa celuilalt, face numai daune. Tatăl trebuie să fie doar tată; iar fiul, să fie doar fiu. Soţul este partenerul soţiei sale şi nu tată sau fiu pentru soţia sa. Când unul nu-şi respectă rolul, de fapt, nu-şi respectă obligaţiile (datoriile) şi responsabilităţile sale. Copilul unor astfel de părinţi este privat de reperele necesare creşterii şi maturizării sale. Dacă tatăl este tot plecat, copilul nu mai ştie cine este tată în familia sa. Dacă mama este prea slabă caracterial, el nu mai ştie ce înseamnă o adevărată mamă. El se întreabă: cine mă comandă? Cine mă iubeşte? Al cui sunt? Dacă nu mai are puncte de reper, figuri clare de părinţi sănătoşi, atunci copilul suferă de tulburări mentale şi afective. Dacă rolurile nu se respectă, ne

încărcăm (sau lăsăm pe alţii să se încarce) de obligaţii care nu sunt ale noastre şi care mai apoi ne apasă, ne distrug, ne necăjesc ca şi când am avea un “diavol”. Iată un exemplu: maşina trebuie să o conducă părinţii. Copiii stau în spate şi se joacă, povestesc. Dar cine conduce, cine este la volan, cine hotărăște unde trebuie să meargă, sunt părinţii. Dacă rolurile s-ar inversa şi ar trece copiii la volan, mai repede sau mai târziu, accidentul ar fi invitabil, s-ar produce.

Mereu bărbaţii au o imagine despre femeie (şi însuşi femeile se identifică) ca fiind o creatură dulce, maleabilă, afectivă, domestică şi disponibilă. Dar aceasta nu este imaginea femeii din Evanghelie. Ea este hotărâtă, puternică, insistentă, determinată. Merge la Iisus şi strigă după El. El nu o ia în seamă şi merge mai departe. Voi ce aţi fi făcut? V-aţi fi predat? Ea nu se predă, continuă să meargă după El. Ucenicii o judecă. În locul ei nu v-aţi fi simţit umiliţi, insultaţi, supăraţi? Nu v-ar fi fost îndeajuns să vă simţiţi luaţi în derâdere pentru a vă opri din a-L urma pe Iisus şi a-I cere ajutorul? Ea nu se predă. Merge la El, se aruncă la pământ şi-L imploră. El îi mai spune încă o dată, nu. Nu v-ar fi trecut prin minte să plecaţi şi să nu mai doriţi să auziţi vre-o dată de El? Nu aţi fi fost dezamăgiţi de acest om care ne învăţa că toţi suntem egali? Însă ea continuă. Această femeie nu se teme de criticile altora, nu-i este frică că va fi luată în derâdere. Ea este o eroină care nu se predă, şi de aceea va obţine ceea ce a cerut. Vrea vindecarea copilei sale din tot sufletul şi o va avea. Pentru că este dispusă la orice, chiar şi la a se schimba pe sine însăşi, copila sa se va însănătoşi.

Fraţilor! A dori, înseamnă a vrea, a încerca cu toate puterile tale, a face, a te mişca, a îndeplini tot ceea ce poţi face şi ceea ce depinde de tine; înţelegem că această femeie nu s-a temut să-şi pună obrazul în joc, sau să-şi schimbe ideea despre ea însăşi (de ce eu, chiar dacă sunt o păgână nu aş putea fi ascultată?), înseamnă să găseşti soluţii noi (femeia este şmecheră: “şi câinii mănâncă din firmiturile ce cad…”); înţelegem că înseamnă a birui teama de-a fi respinşi de Iisus; înseamnă a te lupta cu destinul până la capăt.

Marele general japonez Nobunaga s-a hotărât să atace chiar dacă ar fi avut un soldat contra zece ai armatei duşmane. El era sigur pe el că ar câştiga, dar soldaţii săi aveau multe dubii. În timp ce se deplasau, au poposit lângă un sanctuar. După ce s-a rugat, Nobunaga a ieşit din sanctuar şi a spus: “Voi arunca în sus o monedă. Dacă iese “cap” câştigăm. Destinul va hotărî”. A aruncat banul şi a ieşit “cap”. Soldaţii au fost atât de siguri de victorie încât au câştigat cu uşurinţă războiul. În ziua următoare unul dintre ei se prezentă la Nobunaga şi-i zise: “Nimeni nu poate să schimbe destinul”. “Corect – răspunse Nobunaga – arătându-i un ban ce avea imaginea “capului” pe ambele părţi”. Puterea

rugăciunii? Puterea destinului? Sau puterea credinţei, care este convinsă că ceva trebuie să se întâmple, care doreşte schimbarea în bine cu orice preţ, care cade în genunchi şi-şi joacă toate şansele?

Pentru noi, nu toţi oamenii sunt egali, sunt unii la care ţinem mai mult, de la care ne aşteptăm mai mult şi, de aceea, uneori găsim unele lucruri pe care să le reproşăm acestora, lucruri pe care nu le simţim faţă de toţi ceilalţi, faţă de care suntem indiferenţi. Apare ocazia să ne spunem of-urile, iar persoana de la care am aşteptat mult, pur şi simplu să tacă. În clipa aceea avem două posibilităţi: resentimentul (ranchiuna) creşte, ne supărăm şi insultăm, sau ne calmăm şi înţelegem că am exagerat. Ne întrebăm unde am greşit apoi, în pace, fară nervi comunicăm părerile noastre.

Acesta este tabloul Evangheliei de astăzi. Iisus explică de ce nu o ascultă: nu are nimic cu păgânii, dar obligaţia Sa este de a-i ajuta pe cei care aparţin poporului ales, pe urmă apostolii vor anunţa Evanghelia şi păgânilor. Femeia ar fi putut să se supere, însă nu se scandalizează şi-i dă dreptate lui Iisus. Femeia se opreşte, se analizează, nu se dă bătută ci din nou se roagă de Iisus: darurile lui Dumnezeu (pâinea) sunt atât de multe că în momentul în care şi păgânilor li s-ar da câteva firmituri, evreii nu ar muri de foame. În această clipă obţine de la Iisus nu numai vindecarea, ci şi cel mai frumos compliment din tot Noul Testament: ***"Femeie, mare e credinţa ta: să ţi se facă după cum doreşti!"***

Cananeeanca nu cere să fie egală cu evreii, ştie că nu are nici un drept, se mulţumeşte cu firmiturile. Iisus vrea să pună în relief marea credinţă a acestei femei: ea recunoaşte că vindecarea este un dar care vine de la Dumnezeu. Domnul nu-i ascultă pe unii pentru că sunt buni sau răi… ***Domnul îi ascultă pe toţi, chiar şi pe păgâni. Validitatea rugăciunii nu depinde de sfinţenia celui ce o face. Domnul priveşte la inima noastră. Pentru Dumnezeu toţi suntem copiii Săi preferaţi.***

Rugăciunea femeii este cauzată de interesul şi de iubirea ce o are faţă de fiica sa, dar mai cu seamă de încrederea că Iisus poate să-i vindece copila. Femeia cere ajutorul când se simte singură şi nevoiaşă. Cei care pretind că se descurcă singuri, închid poarta în faţa raportului de solidaritate cu alte persoane. Stând faţă în faţă cu Domnul, oare suntem conştienţi de ajutorul pe care avem nevoie să-l primim de la Dânsul? Ataşamentul fals faţă de Domnul are ca şi consecinţă ataşamentul fals pe care îl avem faţă de cei din jurul nostru. Dacă noi nu simţim că avem nevoie de Domnul şi de iertarea Sa, de iubirea sa, acest lucru ne face să fim incapabili a recunoaşte aceste nevoi ca şi prezente în alte persoane. Suntem incapabili să-I

arătăm Domnului nevoile noastre deoarece suntem prea orgolioşi (vrem doar noi singuri să facem totul). Orgoliul face ca oamenii între ei să nu se înţeleagă şi să-şi însuşească un ataşament de indiferenţă, suspiciune, răutate. Celălalt se îndepărtează atât de mult încât pentru mine va deveni un străin.

Evanghelia de astăzi ne demonstrează cum credinţa dărâmă orice ziduri, orice diferenţe de rasă, cultură, religie dintre oameni! Toţi oamenii sunt fraţi în credinţă şi toţi au dreptul la darul vindecării.

Pr. Vasile Rob - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - O, femeie, mare este credinţa ta

Tema Evangheliei de astăzi este "mântuirea pe care Domnul o dăruieşte, gratis, tuturor oamenilor", după cum spunea un frate în credinţă într-o predică.

Sfântul evanghelist Marcu ne relatează despre rugăciunea unei femei disperate, dar şi hotărâte cu care se adresează lui Iisus, pentru vindecarea fiicei sale posedate de diavol.

Femeia, care era de origine siriano-feniciană, pe care poporul ales îl ura pentru opulenţa în care trăia şi viaţa în desfrâu a locuitorilor acestei ţări. Această femeie vine la Iisus pentru că auzise de el şi de minunile pe care le făcea şi nici măcar nu se îndoia de faptul că este Mesia, scăparea fiicei sale.

Cu toate că Iisus părea că nu doreşte să vorbească cu această femeie, ea nu renunţă şi dă o lecţie de credinţă adevărată iudeilor farisei, care, cu toate semnele evidente, refuză să accepte adevărul că Iisus este Mesia cel promis.

Din insistenţa femei se observă iubirea pe care o poartă fiicei sale, ca o mamă adevărată, fiind în stare de jertfă maximă pentru ea. Probabil că boala fiicei sale este şi urmarea păcatelor şi desfrâului acestui popor, ştiindu-se faptul că bolile, care uneori vin peste cei apropiaţi nouă, se datorează şi păcatelor noastre, ale părinţilor.

Strigătul de durere al acestei femei: ***"Fie-ţi milă de mine, Doamne. Fiica mea este rău chinuită de diavol!"*** se părea că nu este auzit de Iisus pentru că şi ucenicii săi

rămân contrariaţi de această atitudine, ştiind că niciodată nu a procedat astfel cu cei care i-au cerut să intervină.

Nu numai că Iisus nu intervine, ba chiar o refuză făcând aluzie şi la porecla de "câini" pe care iudei au dat-o acestor locuitori şi la faptul că ***"a fost trimis numai pentru oile pierdute ale lui Israel".***

Femeia foloseşte cuvintele lui Iisus cu mare dibăcie transformându-le în favoarea sa, ceea ce-l determină pe Iisus să exclame: ***"O, femeie, mare este credinţa ta. Fie-ţi ţie după cum voieşti!" Cererea acestei femei adresate lui Iisus este plină de smerenie şi mare nădejde că până la urmă va fi ajutată.*** Şi, în nădejdea vindecării fiicei sale, aceasta îşi ia angajamentul în sufletul său de a se întoarce şi ea la Dumnezeu şi a nu mai cădea în ispita păcatelor. Tocmai lucrul pe care Iisus dorea să-l obţină de la această femeie prin încercarea la care o pune înainte de a-i vindeca fiica, dorind ca atunci când o să-i dezlege fiica, de chinurile ce o muncesc să producă şi pocăinţa sinceră a mamei.

Posedarea diavolească, din nefericire, nu a încetat să facă victime şi în tineretul de astăzi, care având totul la picioare, inclusiv părinţi, care din dorinţa de a nu-i supăra prin observaţiile pe care ar trebui să le facă, trec cu vederea toate ieşirile păcătoase ale odraslelor lor. Ca atunci când copii cresc şi părinţii îmbătrânesc, aceştia să constate că odraslele lor nici măcar nu-i mai bagă în seamă şi-i neglijează.

Curajul femeii canaanience este modelul curajului, smereniei şi hotărârii cu care şi noi trebuie să cerem Domnului tărie în lupta cu ispitele noastre zilnice, provocate de infirmităţile spirituale.

Prin intervenţia în mângâierea necazurilor şi ale altor neamuri, altele decât cel iudeu, Iisus ne face să înţelegem că, aşa după cum a spus, mântuirea se adresează nu numai lui Israel ci întregului neam omenesc. Şi noi, ca următori ai lui Iisus, avem datoria să vindecăm toate nefericirile, bolnavii şi săracii cărora le trebuieşte mila lui Dumnezeu.

Facerea de bine nu este determinată de timp şi de loc. Binele trebuie făcut indiferent de timp şi de loc. Deoarece, la fel cum Dumnezeu nu a dezamăgit-o pe această femeia în nădejdea ei, tot aşa nici pe noi nu ne va dezamăgi, dacă vom cere ajutorul său, cu credinţă la fel de puternică precum a fost credinţa femeii canaanience.

Amin.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica a XVII-a după Rusalii (a Canaanencei) - Duminica femeii cananeence

Primii creştini aveau conştiinţa sfinţeniei care îl învăluie pe om în realitatea sa corporală şi sufletească.

Sfântul Ignaţiu din Antiohia scria creştinilor din Efes: "Voi îl purtaţi pe Dumnezeu, purtaţi templul Lui, îl duceţi pe Hristos". Când împăratul roman Traian îi defăima pe creştini, Sfântul Ignaţiu, i-a răspuns:
- Nu ai voie să-i desconsideri pe purtătorii de Dumnezeu.
- Tu eşti purtător de Dumnezeu? - l-a întrebat Traian, la care Sfântul i-a răspuns:
- Da, sunt purtător de Dumnezeu.
- De ce te consideri purtător de Dumnezeu? - l-a întrebat din nou împăratul?
- Sunt purtător de Dumnezeu, pentru că îl am în mine pe Dumnezeu, - i-a răspuns Sfântul Ignaţiu.

****

Sfântul Leonid, tatăl teologului creştin Origene nu a putut să fie prezent odată la liturghia comunitară, de aceea aplecându-se asupra leagănului fiului său, l-a sărutat şi a spus creştinilor prezenţi: "Îl preamăresc pe Dumnezeu, prezent în trupul fiului meu, pentru că din momentul botezului, corpul său a devenit templu al lui Dumnezeu".

***

Sfântul Vasile cel mare scrie: "Sufletul este asemănător cerului, în el petrece Dumnezeu". Astfel, corpul creştinului este sfinţit de prezenţa vie a lui Dumnezeu.

***

Sfântul Augustin are cuvinte foarte asemănătoare în acest sens: "Purtându-L pe Dumnezeul Ceresc, suntem cerul".

Prezenţa lui Dumnezeu în noi este revelată de Scriptură.

- În prima epistolă către Corinteni Sfântul Pavel scrie: ***«Nu ştiţi oare, că trupul vostru, este templu al Spiritului Sfânt, care este în voi?»*** (1 Corinteni 6, 19).
- În a doua epistolă către Corinteni Sfântul Pavel aminteşte creştinilor acest adevăr foarte important prin cuvintele: ***«Noi suntem templu al Dumnezeului celui viu»*** (2 Corinteni 6, 16).
- Sfântul Apostol Ioan, atrage atenţia asupra aceluiaşi adevăr: ***«Cine mărturiseşte că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne întru el şi el în Dumnezeu. Dumnezeu este iubire şi cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu rămâne în el»*** (1 Ioan 4, 15-16).

Prin aceste cuvinte ***apostolul învaţă că Dumnezeu locuieşte în inimi, în fiecare creştin care crede cu adevărat că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, şi care trăieşte precum învaţă Hristos în Evanghelie.*** Un astfel de creştin este un adevărat purtător de Dumnezeu, căci el îl poartă pe Dumnezeu în propriul său corp, în inima şi sufletul său.

- Acest lucru îl confirmă însuşi Iisus Hristos: ***«Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el şi vom face locaş la el»*** (Ioan 14, 23).

Să pătrundem acest mister… Hristos doreşte cu ardoare să încheie o minunată prietenie cu fiecare om credincios. "Eu vă iubesc pe voi, iar voi Mă iubiţi pe Mine! Pentru această iubire a voastră faţă de Mine, Eu vă voi fi recunoscător într-un mod cu totul aparte. Voi locui în inimile voastre, în corpul vostru, ca într-un templu, ca într-o casă, ca într-o biserică, astfel că veţi fi o biserică vie, un templu viu, un tabernacol viu".

Este greu să înţelegi că eternul, infinitul, atotputernicul şi Preasfântul Dumnezeu, locuieşte în noi, în inimile şi în sufletele noastre. Iisus spune: ***«Eu sunt calea, adevărul şi viaţa»*** (Ioan 14, 6). Ce fericire, ce privilegiu şi ce bucurie se ascunde în cuvintele Apostolului: ***«Fraţilor! Noi suntem templu al Dumnezeului celui viu»*** (2 Corinteni 6, 16).

Harul lui Dumnezeu îl învăluieşte pe om; Dumnezeu Se coboară din Cer pentru a-l sfinţi pe cel care-şi deschide spiritul spre iubirea infinită a lui Dumnezeu. Sufletul intră în legătură cu lumea lui Dumnezeu prin potenţele noastre spirituale (intelect şi voinţă), pentru ca odată spiritualizat să reverse harul asupra corpului pe care îl însufleţeşte. Astfel omul, corp şi suflet, este îndumnezeit prin har, devenind în locul şi timpul în care trăieşte, o prezenţă vie a lui Dumnezeu. Să nu uităm că drumul care Îl urmează pe Iisus, este o cale a încercărilor prin care luptăm cu păcatul din noi, în timp ce cu ajutorul virtuţilor sădite de harul divin "urcăm" spre Dumnezeu. Dumnezeu Se coboară ca omul să poată urca în sfinţenie.

Fiecare om tinde spre fericire, fiind însetat de bucurie, dar ea este oferită numai de către Dumnezeu. Dumnezeu linişteşte această sete a inimii noastre printr-o fericire ce vine atunci când El locuieşte în noi.

În timpul Dumnezeieştii Liturghii, Fiul lui Dumnezeu devine prezent pe altarele noastre sub chipul pâinii şi al vinului, dar această minune nu poate fi percepută prin intermediul simţurilor noastre.

În Sacramentul Sfântului Botez, Preasfânta Treime "pătrunde" în sufletul copilului, dar nimeni dintre cei prezenţi nu vede această lucrare a graţiei lui Dumnezeu. Acest mister este ascuns şi numai prin intermediul ochilor credinţei putem să-l cunoaştem.

Sfântul Pavel îi avertizează pe credincioşi cu cuvintele: ***«Nu ştiţi oare, că voi sunteţi templu al lui Dumnezeu şi că Spiritul lui Dumnezeu locuieşte în voi? De va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu pe el, pentru că sfânt este templul lui Dumnezeu, care sunteţi voi.»*** (1 Corinteni 3, 16-17).

Când Dumnezeu Se coboară în sufletul omului, îndumnezeindu-l prin graţia Lui, acesta nu mai poate purta umbra suferinţei. Sfântul Francisc de Assisi şi alţi sfinţi care au purtat stigmatele Mântuitorului, au simţit durerea fizică care, prin graţia divină, a devenit izvorul bucuriei nespuse şi flacără mistuitoare a iubirii.

Graţia lui Dumnezeu care se revarsă ca râuri de apă vie astâmpără setea noastră de fericire. Devenim Temple ale Spiritului Sfânt, indiferent dacă corpurile sunt înveşmântate în brocarturi scumpe sau în haine rupte, pentru că sfinţenia nu trebuie judecată după aparenţe. Apostolul Pavel ne învaţă: ***«Noi suntem templu al Dumnezeului celui viu, precum Dumnezeu a zis: "Voi locui în ei şi voi umbla şi voi fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul Meu"»*** (2 Corinteni 6, 16-17).

Rugăciune

O, Dumnezeule Creator, Tu ai deschis ochii inimilor noastre pentru a Te putea cunoaşte pe Tine, Singurul, şi Cel Preaînalt în ceruri, Sfântul, care domneşte printre sfinţi. Tu înjoseşti semeţia celor orgolioşi, potoleşti poftele păgâneşti, iar pe cei trufaşi îi umileşti. Tu îmbogăţeşti şi sărăceşti, ridici viaţa, mântuieşti şi creezi viaţa; Singurul binefăcător al sufletelor şi Dumnezeul oricărui corp. Tu priveşti în abis.

Te uiţi la faptele omeneşti, în primejdii devii Ajutor, iar pentru cei aflaţi în disperare Salvator. Creatorule şi Păzitorule al tuturor sufletelor! Tu înmulţeşti popoarele pe pământ şi dintre toate îl alegi pe cel mai plăcut Ţie, prin Iisus Hristos, Fiul Tău Preaiubit, prin care ne-ai învăţat şi sfinţit…

Te rugăm, Doamne, fi ajutorul şi sprijinul nostru. Pe cel apăsat de greutăţile vieţii întăreşte-l, pe cel înjosit mângăie-l cu harul Tău, pe cel căzut ridică-l, arată-Te îndurător, pe bolnav vindecă-l, pe cei rătăciţi întoarce-i, oferă-le hrana necesară celor flămânzi. Fie ca să Te cunoască toate popoarele şi să Te mărturisească, că Tu eşti Dumnezeu Unul, iar Iisus Hristos este Fiul Tău, şi noi poporul Tău, oile Turmei Tale. Amin.

(După Sfântul Clemente Romanul)

Părintele Alexandru - Predică la Duminica Cananeencei

În această Duminică, care se numeşte a Cananeencii, citim despre cele petrecute, atunci când Iisus împreună cu ucenici Săi, se aflau prin ţinuturile fenicienilor, mergând către Tir şi Sidon. Aflăm astfel despre o femeie cananeancă a cărei fiică era posedată de duhuri rele şi care auzise pesemne că Mântuitorul va trece prin acele locuri. Nu cunoaştem numele acestei femei, dar lucru sigur, putem învăţa multe de la ea.

Evanghelia ne spune că văzându-L pe Iisus, femeia a început să strige către El: "Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon". Vedeţi dar, cum o mamă adevărată se identifică cu boala şi suferinţa copilului: ea nu striga "miluieşte pe fiica mea" ci "miluieşte-mă pe mine", pentru că suferinţa copilului este şi suferinţa ei.

Alt lucru pe care îl observăm, este că femeia deşi nu era din seminţia lui Israel, s-a adresat exact cui trebuia. **Ea a văzut ceea ce mulţi iudei nu văzuseră şi anume că Iisus era Domnul;** "*miluieşte-mă Doamne*" ***a zis ea, aşa cum zicem şi noi de atâtea ori când suntem în nevoi şi necazuri şi strigăm către El.***
Iisus însă nu i-a răspuns ci a mers mai departe. Femeia aceasta însă, nu s-a lăsat şi a alergat după El, iar când a ajuns în faţa Sa, i s-a închinat şi L-a rugat din nou: "Doamne ajută-mă". Vedem dar că ea nu se lasă descurajată, chiar dacă Domnul nu îi răspunde pe loc, ci stăruieşte în rugăciunea sa, şi aleargă

după El, rugându-L în continuare, pentru că ea crede din tot sufletul în El şi în bunătatea Sa nemărginită.

Dar vedem că Iisus nu o ajută imediat, ci îi încearcă credinţa în continuare, spunându-i: ***"Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor".***

Două lucruri trebuiesc observate aici:
1. Iisus i se adresează femeii aşa cum i s-ar fi adresat un iudeu, pentru că iudeii se considerau "copiii" lui Dumnezeu, iar pe vecinii lor de alte credinţa îi considerau "câini". Totuşi o să vedem că El face aceasta cu un anumit scop.

2. În textul original al Evangheliei este folosit cuvântul grec "kynarion", care s-ar traduce "căţel" sau poate chiar "căţeluş", aşa că ne putem da seama că de fapt o privea cu blândeţe pe acea femeie.

Dar femeia nu se descurajează la aceste vorbe şi nici nu îi reproşează ceva, nici nu se întoarce de la El, ci Îi acceptă cuvintele şi spune doar atâta: "Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor."

Sunt poate momente când şi noi ajungem la disperare, când aşteptăm ajutorul Domnului, iar acesta întârzie să ne vină. Înţelept este însă să facem ca această femeie şi să continuăm să ne rugăm Lui cu evlavie şi smerenie, pentru că El ne aude.

După aceste cuvinte ale femeii, vine şi răspunsul mult aşteptat al Domnului: "O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti". Iar Evanghelia ne spune că fiica ei se vindecă pe loc.

Desigur, este normal să ne întrebăm, de ce oare a trebuit Domnul să o încerce atât pe femeie? Nu ne cunoaşte El mai bine decât noi înşine? **Bineînţeles că El ne ştie gândurile, sentimentele, credinţa şi toate trăirile sufleteşti**, iar Duminica viitoare, ***vom vedea exact cum pătrunde El în sufletul celui care se roagă şi cum deosebeşte imediat pe fariseu de cel ce se roagă cu credinţă şi cu smerenie.***

De aceea, s-ar putea spune că El a făcut toate acestea nu ca să o încerce neapărat pe acea femeie, ale cărei suferinţe, le ştia cu mult înainte să-L fi strigat ea, ci mai curând ca să dea o lecţie ucenicilor, care la rândul lor, prin Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei, să ne înveţe pe noi.

Să privim dar încă o dată cum s-au petrecut lucrurile:

Când femeia începe să strige către El, se face că nu o aude. Şi atunci ucenicii fac exact cea ce era de aşteptat: îl roagă pe Domnul să slobozească pe acea femeie*. *Şi astăzi, după aproape două mii de ani, Apostolii şi toţi Sfinţii Bisericii roagă pe Domnul pentru noi. De aceea noi ţinem în casă, la loc de cinste icoanele lor, şi ne rugăm lor. Pentru că ei intervin pentru noi către Dumnezeu.

Apoi însă, când Domnul le spune "Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel", ei nu mai zic nimic, deşi văzuseră cu proprii lor ochi de atâtea ori, pe Domnul vorbind şi vindecând samarineni şi alte neamuri.Nedumerirea apostolilor creşte şi mai mult când îl aud pe Blândul Păstor, spunându-i femeii că nu se dă pâinea copiilor la câini*. *Ei nu zic nimic de data asta, ci aşteaptă să vadă ce o să urmeze.

Dar când femeia rămâne atât de neclintită în credinţă şi smerenia ei şi Îi cere Domnului o firimitură, nu o bucată de pâine, atunci totul devine clar pentru ei. Domnul o miluieşte şi vindecă pe fata ei într-o clipă. "O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti" zice Domnul şi într-adevăr mare a fost credinţa dar şi stăruinţa acelei femei.

Iată deci ce putem învăţa de la acea femeie sărmană, care poate că nu ştia nici să scrie, dar pe de altă parte, era mai înţeleaptă decât cei mai învăţaţi dintre farisei: **când ne rugăm Domnului trebuie să o facem cu credinţă, cu smerenie şi cu stăruinţă**; ***nu întâmplător ne spune Sfântul Apostol Pavel să ne rugăm neîncetat, şi ne mai spune că noi suntem mântuiţi dacă avem speranţă. Dar speranţa pe care o vedem, nu este speranţă, spune el, ci dacă sperăm pentru ceea ce nu vedem încă, atunci înseamnă că avem credinţă adevărată.***

Iubiţi creştini, în viaţa fiecăruia dintre noi, se întâmplă uneori să fim în suferinţă. Dar atâta timp cât ştim că:

- ✓ **dacă avem nevoie de ajutor, Iisus este ajutorul nostru;**
- ✓ **dacă avem nevoie de mângâiere, El ne mângâie;**
- ✓ **dacă avem nevoie de sfat, El este Învăţătorul nostru;**
- ✓ **dacă suntem bolnavi, El ne tămăduieşte;**

Se cuvine deci să ne rugăm Lui în orice situaţie cu încredere şi stăruinţă, asemenea femeii cananeence, iar milostivirea Sa se va coborî asupra noastră, după cum ne-a promis El când a zis "cereţi şi vi se va da".

Părintele Teofan Popescu şi Dosoftei Dijmarescu - Femeia cananeancă – Predici de la Mănăstirea Putna. Lecţia gândirii şi atitudinii duhovniceşti de care ne-am înstrăinat: "Neascultarea conştiinţei este cea care ne împiedică să fim oameni duhovniceşti"

Predica părintelui Teofan Popescu (Putna) la Duminica femeii canaanence (2011)

Rezumat:
- Întâlnirea dintre Mântuitorul Iisus Hristos şi femeia cananeancă este, într-un fel, un episod singular în sfintele evanghelii, prin felul în care se comportă Mântuitorul cu această femeie, care poate fi chiar smintitor pentru cei neavizaţi, cel puţin atitudinea pe care o are la început.

- Femeia aceasta păgână vine şi strigă: ***"Doamne, Fiul lui David, miluieşte-mă! Fiica mea este rău chinuită de un diavol".*** Mântuitorul, însă, contrar felului Său de a fi, tace în faţa acestui strigăt deznădăjduit al femeii, apoi spune în mod surprinzător, ca şi când ar fi total dezinteresat ***"Nu sunt trimis decât numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel."*** Cu toate insistenţele femeii, Mântuitorul pare de neclintit, ba chiar devine brutal şi o jigneşte spunându-i: ***"Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor".*** Foarte puţini ar fi rezistat la un examen atât de dur. Însă, femeia se smereşte încă o dată şi Îi dă un răspuns plin de înţelepciune şi de credinţă: ***"Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din firimiturile ce cad de la masa stăpânilor lor".*** În continuare, Mântuitorul dezvăluie de ce a avut această atitudine, prin cuvintele: ***"Mare este credinţa ta; fie ţie cum voieşti!".***

- ***Aşa cum observă mai mulţi sfinţi părinţi, nimănui nu i-a spus Mântuitorul: “Mare este credinţa ta! Fie ţie cum voieşti!”, nici chiar apostolilor. Dumnezeu, ştiutorul inimilor, a cunoscut cine se afla în faţa lui şi şi-a dat seama că această femeie va rezista la un astfel de examen.*** Altfel este destul de greu, dacă omul nu poate duce o astfel de probă, să-l pui la o astfel de încercare, se poate sminti, se poate rătăci.

- ***Nu numai Dumnezeu cunoscuse credinţa femeii, dar şi femeia simţise focul dragostei dumnezeieşti. Nu era numai numai un simplu strigăt de disperare pentru fata ei îndrăcită, ci ea simţea că dincolo de aceste cuvinte dure prin care Hristos o îndepărta, se afla, de fapt, dragostea dumnezeiască.***

- De multe ori, ***inima unei femei credincioase care se înarmează cu dragostea, cu smerenia cu buna cuviinţă, poate să simtă mai bine tainele dumnezeieşti decât bărbatul.***

- Mântuitorul Iisus Hristos nu a regizat acest examen numai pentru femeie, ci şi pentru ucenici. Mai întâi îi scoate puţin în lumea păgână, pentru a putea face ei singuri comparaţia între felul de a gândi al majorităţii evreilor cu care tocmai se confruntase şi credinţa smerită a unei femei, o păgână, care nu stătuse până atunci în preajma lui Hristos, al cărui neam nu fusese pregătit pentru venirea lui Mesia, aşa cum fusese pregătit poporul ales.

- Astfel, la început, Mântuitorul îi răspunde femeii exact cu mentalitatea rigidă pe care o aveau iudeii nerecunoscători.

- Hristos îi atenţionează pe apostoli că în viaţă apar de multe ori situaţii din acestea paradoxale, neaşteptate, şi că trebuie să fii foarte atent fiindcă nu ştii, de fapt, unde este lucrarea lui Dumnezeu. Niciodată nu este bine, mai ales în probleme de credinţă să mergi pe nişte reţete, pe nişte lucruri fixe. Tot timpul trebuie să fii aproape de Hristos, să vezi ce vrea Hristos cu omul acela, în situaţia respectivă.

- În faţa ucenicilor au fost puse două mentalităţi: una de stăpân, care crede că totul i se cuvine, şi care în felul acesta, dispreţuindu-i pe ceilalţi pierde totul, şi mentalitatea omului care s-a smerit, cerând doar câteva firimituri şi a primit totul pentru smerenia sa.

- Sfântul Ioan Gură de Aur spune că prin cuvintele: “Mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti!”, Mântuitorul vrea să-i spună femeii că pentru credinţa

puternică pe care o are, ar putea să ceară lui Dumnezeu lucruri mult mai mari decât vindecarea fiicei ei.

- După ce are loc întâlnirea cu femeia cananeancă, Domnul nostru Iisus Hristos se întoarce lângă Marea Galileii, în ţinutul iudeilor, şi vindecă mulţi oameni: orbi, şchiopi, ologi, muţi. Îi aduceau la picioarele Lui şi El îi vindeca. Şi iarăşi, apare această comparaţie: pe femeia cananeancă atât de greu a miluit-o, iar pe aceştia îi vindecă imediat. ***Spune Sfântul Nicolae Velimirovici: "Tocmai de asta a miluit-o atât de greu pe această femeie, fiindcă avea credinţă mult mai puternică".*** Iată, deci, cât de departe este înţelepciunea lui Dumnezeu de gândirea noastră!

- ***Această femeie a dat dovadă de multe calităţi de care avem şi noi nevoie. În primul rând, stăruinţa în rugăciune.*** Nimic nu se poate realiza fără stăruinţă, cu atât mai mult nici un lucru duhovnicesc. ***IPS Bartolomeu spunea într-o predică că atunci când stăruim la rugăciune nu înseamnă că Dumnezeu are nevoie de stăruinţa noastră, ci înseamnă că trebuie să fim cu adevărat convişi noi înşine că vrem să ne ajute Dumnezeu [nu să ne rugăm formal sau neatent].***

- Smerenia, dragostea, curajul aceste femei sunt evidente. Ea a avut curajul să insiste cu bună cuviinţă, asumându-şi să se smerească în faţa lui Hristos, dar şi a conaţionalilor ei, care cu siguranţă o judecau.

- Femeia cananeancă a dat dovadă şi de bună cuviinţă, ea ştie să păstreze limitele. Tonul ei nu este unul obraznic, violent. ***Spunea un stareţ de la Optina că atunci când se pierde buna cuviinţă este semn că sunt nişte goluri mari duhovniceşti pe undeva.***

- Dacă nu luăm în serios credinţa şi stăruinţa în rugăciune, putem şi noi, noul "popor ales", să cădem în aceleaşi capcane şi să ne îndepărtăm de Dumnezeul cel Viu.

Predica Părintelui Dosoftei Dijmarescu (Putna) - 2012

Rezumat:

- Toate încercările noastre sunt trepte către Dumnezeu.

- Pe care dintre noi nu ne-ar tulbura să fim numiţi câini? Câţi nu am cădea în deznădejde dacă cineva în care ne-am pus toate speranţele ne-ar vorbi aşa? Şi câţi dintre noi nu am pleca smintiţi dacă duhovnicul ne-ar alunga făcându-ne

câini, aşa cum s-a întâmplat cu această femeie? Şi astăzi, cuvântul câine nu are nici pe departe încărcătura negativă pe care o avea pe atunci la poporul evreu. A numi pe cineva câine, era una dintre cele mai mari jigniri. Auzind acest cuvânt, un om obişnuit s-ar fi simţit umilit, înjosit, îndepărtat, şi aici s-ar fi putut termina discuţia. Mai rău decât atât, este faptul că din cuvintele spuse, din împărţirea pe care o face între copii (adică fii) şi câini, Mântuitorul pare că o consideră pe această femeie, definitiv separată de El, de ajutorul Lui, nu doar în acel moment, ci oricând. E ca şi cum i-ar fi spus: "Eşti câine şi nu fiu, şi nu vei primi niciodată ajutor".

- Printr-un adânc discernământ, femeia simte în inimă că în ciuda cuvintelor, nu poate fi despărţită fără voia ei de Cel care i le-a spus şi face ceea ce trebuie pentru a se uni cu El. Încredinţarea ei îşi trage seva din dragostea pe care o avea pentru fiica ei şi este întărită de smerita cugetare, şi astfel, ea trăieşte într-o stare de pocăinţă în acest dialog. Îl poartă pocăindu-se. Această stare se vede din faptul că nu spune "Miluieşte pe fiica mea", ci spune "Miluieşte-mă!", adică îi asuma ea cauza durerii, a păcatului. Nu zice că e al fiicei, ci îl ia asupra ei. Pătimirea fiicei devine pătimirea ei.

- Mama îndurerată de astăzi, făcută "câine" de Cel în care-şi punea nădejdea, a rostit unul dintre cele mai smerite răspunsuri ale omului în faţa lui Dumnezeu: "Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din firimiturile ce cad de la masa stăpânilor lor". Nu L-a contrazis cu nimic pe Mântuitorul, nu s-a smintit că este alungată, nu a cârtit că nu-i este ajutată fiica. Nu a făcut nimic din ceea ce ar presupune drepturile: am dreptul să-mi fie vindecată fiica, am dreptul să mi se vorbească politicos, am dreptul să nu fiu insultată. ***Îşi asumă tot, nu deznădăjduieşte, ci se smereşte şi dă glas credinţei adânci pe care o are în Dumnezeu.***

- Această femeie nu se smereşte gratuit, de faţadă, ci ea se smereşte pentru că se simte în păcat. Puterea demonilor asupra fetei îi confirmă că undeva s-a despărţit de Adevăr, de Dumnezeu. Dar crede nelimitat că Cel ce l-a făcut pe om îi poartă de grijă şi Cel care a dat odată viaţă întregii lumi şi fiecărui om în parte, poate să intervină salvator de câte ori este nevoie.

- De ce nu cere ea decât firimituri? Pentru că smerenia înseamnă realism, ştia că nu are nevoie de mai mult. O mică bucăţică de pâine are toate calităţile pe care le are pâinea. ***O picătură de har este întreg Dumnezeu în ea. Nu se lăcomeşte pentru că ştie că este de ajuns ca Dumnezeu să-Şi plece ochii asupra ei şi vindecarea va veni.***

- După acest urcuş de trei trepte, după cele trei probe la care a supus-o, Hristos i-a spus: ***"O, femeie, mare este credinţa ta! Fie ţie după cum voieşti!".*** Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela. ***Primeşte tămăduirea cerută pentru că ea deja are în suflet comuniunea cu Hristos, iar aceasta alungă boala.*** Boala fiicei, mijlocită de păcat, nu îşi mai află loc acolo unde a venit harul dumnezeiesc.

- Dincolo de vindecarea fiicei, femeia cananeancă a primit confirmarea că gândirea ei era corectă, că cerea ceva după Dumnezeu, că voia ei avea binecuvântarea Lui. A mai primit starea de fiu al Tatălui ceresc, de copil, de la care părea că este exclusă pentru totdeauna, şi astfel, prin adânca ei smerenie, această femeie se alătură acelor persoane din Noul Testament precum Zaheu vameşul, ori tâlharul răstignit de-a dreapta Mântuitorului, care ajung dintr-o mişcare a inimii, o profundă dăruire lui Dumnezeu, ajung la El. De acum, pentru că a devenit copil şi ştie gândul Tatălui şi poate pune în lucrare acest gând, ei i se spune: "Fie ţie după cum voieşti! De acum mintea ta este mintea Mea şi eşti slobodă să faci ceea ce vrei, căci prin har, ceea ce vrei tu este adevărul, este voia Mea". Acum este cu adevărat slobozită. Acum, ea este asemenea fiului risipitor care primeşte inelul în mână, semnul stăpânirii.

- Devenind fiică după har a lui Dumnezeu, ea devine acum şi părinte duhovnicesc pentru fiica ei, a cărei înviere duhovnicească i se dăruieşte.

- Cuvintele femeii nu sunt doar înţelepte, ele reprezintă gândirea sau logica duhovnicească, iar cele trei trepte ale dialogului, pe care le-a urcat, corespund a trei moduri de gândire, la trei feluri de oameni, fiecare după ce treaptă se află.

- **Există trei feluri de oameni:**

- *trupeşti,*
- *sufleteşti şi*
- *duhovniceşti.*

"***Omul trupesc caută odihnă, iubeşte laudele, nu vrea să-şi taie voia înaintea celorlalţi, se apără pe sine însuşi şi caută toate cele ce sunt spre odihna sa.***
Cel sufletesc nu vrea să nedreptăţească dar nici nu vrea să fie nedreptăţit. Nu osândeşte dar nici nu vrea să fie osândit. Dacă suferă vreo nedreptate nu cârteşte, însă se întristează că i-au făcut aşa ceva oamenii.
Iar omul duhovnicesc, dacă este nedreptăţit se bucură, dacă i se taie voia se veseleşte, şi orice rău i s-ar întâmpla se vede pe sine însuşi vinovat". (Sfântul Antim din Chios)

- Străbaterea celor trei trepte de către femeia de astăzi ne-o arată ca pe un om duhovnicesc, cu o gândire duhovnicească.

- Şi minţile noastre, ale tuturor, se mişcă între aceste trei gândiri, dar a le cunoaşte nu reuşesc decât cei care ating adâncurile conlucrării cu Dumnezeu. Lipsa sau prezenţa acestor înţelepţi ai duhului care cunosc sau ştiu cum se trece dintr-o stare în alta, dă înălţimea duhovnicească a unei societăţi. O explicaţie pentru agresivitatea de astăzi a oamenilor, este faptul că elitele conducătoare au coborât ştacheta de la gândirea duhovnicească, la cea de mijloc, iar de-aici au căzut, firesc, în cea trupească. ***Logica duhovnicească spune că cel puternic să se sacrifice pentru a-l ajuta pe cel slab, cel drept să ierte celui ce a greşit atunci când acesta se întoarce, cel ce iubeşte, să nu se lepede de cel ce nu iubeşte. Aceasta este logica dragostei şi a unităţii, este logica lui Dumnezeu, aşa gândesc cei ce sunt fii ai lui Dumnezeu după har.***

- Dacă oamenii şi societatea nu merg după această logică duhovnicească, ei coboară la o gândire sufletească: Nu am nimic cu tine dacă nu ai nimic cu mine, Nu îţi fac rău dacă nu-mi faci rău, şi ştim cu toţii că legile nu pedepsesc lipsa de iubire, ci doar facerea răului. Cine însă se mărgineşte la această gândire de mijloc, va cădea şi de aici, căci dacă nu ne străduim pentru binele celorlalţi, pentru a-i iubi, harul Duhului Sfânt nu mai rămâne în noi şi cădem mai jos. Şi aşa ajungem la omul trupesc şi la logica animalelor: cel mai tare îl înghite pe cel slab. Şi de aici începe o societate a indiferenţei, a urii, o cultură a morţii duhovniceşti, o insensibilitate faţă de durerea aproapelui. De aici şi avortul – indiferenţa faţă de curmarea unei vieţi nenăscute.

- Omul care are o gândire duhovnicească este vas al Duhului Sfânt, cuvintele lui sunt purtătoare de Duh Sfânt, iar pentru cei care-i cer îndrumare şi îl ascultă, căile pe care-i conduce sunt căile Duhului Sfânt. Toţi oamenii pe care-i cinstim ca sfinţi au avut această gândire, este gândirea ortodoxă.

- Când ne apropiem de Sfintele Taine, doar această gândire permite fiecăruia dintre noi, în chip nemincinos şi nefăţarnic să gândească despre sine că este cel mai mare păcătos şi în acelaşi moment să se îndrepte spre împărtăşirea cu Trupul şi Sângele lui Hristos. ***IPS Bartolomeu Anania, la fiecare Sfântă Liturghie şoptea: "Doamne, iartă-mă, că iarăşi cu nevrednicie slujesc Ţie".***

- Din gândirea duhovnicească izvorăşte o putere duhovnicească. Este puterea omului de a întâmpina orice problemă prin cuvintele "Facă-se voia Ta".

- Gândirea duhovnicească este asociată cu o demnitate duhovnicească. Demnitatea obişnuită, chiar şi în formele ei cele mai înalte, poate fi infectată de mândrie dacă omul nu este foarte atent la mişcările sufletului său. În schimb, ***demnitatea duhovnicească este aceea în care omul se simte responsabil faţă de chipul lui Dumnezeu cu care a fost înzestrat şi pe care nu doreşte să-l întineze. Şi cum esenţa chipului lui Dumnezeu în noi este smerenia şi dragostea, demnitatea duhovnicească este lipsită de mândrie.***

- Tot aşa există şi o bărbăţie, un curaj duhovnicesc.
- Această gândire întreţine dragostea duhovnicească în care iubirea pentru om are în primul rând în vedere cum să-l ajute să se mântuiască şi să trăiască în iubirea lui Dumnezeu.

- Neascultarea conştiinţei, atât în lucrurile mici cât şi în cele mari, este cea care împiedică dobândirea gândirii duhovniceşti.

- În afară de neascultarea conştiinţei, în epoca contemporană mai este ceva care ne împiedică foarte mult să dobândim gândirea duhovnicească. Ştim de la Sfinţii Părinţi că mâncarea multă îngroaşă mintea, iar băutura multă întunecă mintea. Astăzi, cuvântul acesta poate fi completat cu: privitul la televizor suceşte mintea. Iar o minte sucită cu greu se va putea transforma să devină duhovnicească, pentru că mintea sucită va crede mereu că este întreagă, limpede, deşi ea nu mai vede realitatea aşa cum o vede Dumnezeu, ci distorsionat.

- Mintea femeii păgâne s-a vindecat în comuniunea cu Hristos. Din această comuniune ea a dobândit gândire duhovnicească. Astfel, ***gândirea duhovnicească nu se poate păstra decât în Biserică, în dreapta credinţă, şi la rândul ei, îl păstrează pe om în dreapta credinţă.*** Abaterea de la ea înseamnă slăbirea legăturii cu Dumnezeu, chiar dacă omul nu conştientizează acest lucru, ajungând chiar să spună binelui rău şi răului bine.

- Doar această gândire poate să-l păzească pe om şi de mândrie şi de deznădejde, îi dă posibilitatea să facă binele şi să se smerească în acelaşi timp. În absenţa ei, omul fie nu lucrează binele şi devine trupesc, fie îşi face un scop din a-şi lăuda virtuţile şi rămâne sufletesc, social, şi din lipsa smeritei cugetări nu se mai urcă pe treapta duhovnicească.

- Această serie de duminici, Postul Mare şi toată perioada această până la Pogorârea Duhului Sfânt, este ca o metanie liturgică a întregului an, ca o lungă rugăciune “Doamne Iisuse…” , în care mai întâi omul, alături de Dumnezeu, se

pleacă până jos, până în Vinerea Mare, înviază alături de El şi se ridică până la Pogorârea Duhului Sfânt, la zidirea Bisericii.

Puterea lacrimilor şi a strigătului mamei îndurate şi ce înseamnă a te ruga pentru un altul ca pentru tine însuţi

Arhim. Mihail Daniliuc (2016): Strigătul femeii cananeence și strigătul mamelor noastre

Ori de câte ori se citește Evanghelia numită a femeii cananeence, unde ni se relatează întâlnirea dintre Hristos-Viața și o mamă copleșită de griji și durere din pricina suferinței fiicei sale, ne revin în memorie dragostea și jertfa, lacrima și necazul, dorul și bucuria fiecărei mame. Într-un fel sau altul, orice mamă se aseamănă cu personajul evanghelic îndrăgit și apreciat de Mântuitorul Hristos care, privind la credința și stăruința ei, i-a tămăduit copila bolnavă.

La drept vorbind, în strigătul zbuciumatei mame nu se regăsește oare rugăciunea tuturor mamelor noastre? Văzându-și copiii doborâți de boli fizice ori sufletești, ele se roagă, stăruie, varsă lacrimi lângă icoane sau în biserici, implorând mila Domnului, precum femeia cananeancă: „Miluiește-mă, Doamne, fiica, fiul meu este bolnav, rătăcit, dezorientat, neîmplinit profesional sau familial. Este pătimaș, impulsiv, neadaptat, încăpățânat, nu socializează, nu merge la biserică, nu se roagă, nu ține sărbătorile. De postit, nici atât, nu ascultă de nimeni, nu vrea să-și croiască vreun viitor, trăind în delăsare.Fumează sau consumă alcool. Nu s-a cununat, irosește prea ușor banii, se ceartă cu frații lui, crede că noi, părinții, îi dorim răul”… Iată cuvinte auzite adesea din gurile multor femei care ajung la Hristos, în

Biserica Slavei Lui, răvășite de supărare, rugându-l pe slujitorul Casei lui Dumnezeu să le asculte obida. Apoi scriu acatiste, înșiruind cerințe duhovnicești ori materiale pentru odraslele lor.

Probabil majoritatea preoților au asistat, la fel ca mine, la scene înduioșătoare, când câte o credincioasă, năpădită de durere și emoție, pregăteşte pomelnicul pentru dumnezeiasca Liturghie și, cu mâinile tremurânde, înăsprite de muncă, îşi așterne oful pe hârtia stropită cu lacrimi grele de bune nădejdi, dar și de ușurare, că a auzit-o Hristos și că Biserica, prin rugăciunile ei, va mijloci, ca altădată ucenicii Domnului: „Slobozeşte-o, Doamne, că strigă!”. Cu toții am plâns în viața noastră, dar niciodată lacrimile mamei nu se pot confunda: ele apar aidoma unui diamant ce taie-n două oglinda zilelor.

În Taina Sfântului Maslu, relatarea întâlnirii dintre grijulia mamă și Mântuitorul Hristos este redată prin evanghelia a șasea.

Oare ce a stat la baza selectării fragmentului cu pricina din multitudinea de vindecări și întâmplări minunate prezentate în sfintele Evanghelii? Dumnezeieștii Părinți, prin inspirata lor alegere, au urmărit lucrarea lui Dumnezeu de identificare, de îngrijire, de vindecare a tuturor celor bolnavi trupește și sufletește, realizând o veritabilă „antropologie” a căderii şi ridicării omului din păcat.

Din această perspectivă, răspunsul Sfântului Ioan Gură de Aur ar putea să ne lămurească. Referindu-se la comportamentul Mântuitorului Hristos, care intenționat se preface că nu aude strigătul disperat al cananeencei ce dorea tămăduirea copilei, dumnezeiescul părinte spune că atât tăcerea Domnului, cât şi întârzierea Sa în a da un răspuns favorabil femeii de alt neam şi de altă religie decât evreii ascund dorința Lui de a reliefa marea-i credință. Dacă El n-ar fi lăsat-o să ceară stăruitor vindecarea fiicei, ucenicii nu ar fi remarcat atât de clar trei mari virtuți ale sale: credința puternică, smerenia profundă şi rugăciunea stăruitoare.

În cazul evangheliei a șasea de la Sfântul Maslu, Biserica a rânduit aici minunata relatare nu doar pentru că Desăvârșitul Taumaturg - Iisus izbăvitorul - a vindecat-o pe copila neputincioasă, ci spre a ne arăta că lipsa de credință reprezintă o boală, că mândria constituie, de asemenea, o boală, la fel cum absența rugăciunii ori a perseverenței în rugăciune înseamnă tot o suferință. Așa ni se atrage atenția că, în măsura în care căutăm cu osârdie vindecarea de bolile trupești, cu aceeași râvnă se cuvine să-L rugăm pe Domnul a ne tămădui și de cele sufletești.

Una dintre afecțiunile spirituale întâlnite foarte frecvent astăzi se întrezărește tot din cuprinsul amintitei pericope evanghelice: se observă lesne faptul că mama s-a identificat pe deplin cu boala fiicei, devenind glasul copilei ce nu se putea ruga, fiindcă ajunsese posedată de un demon. Ea nu a spus: „Doamne, miluiește pe fiica mea”, ci „Doamne miluiește-mă!, Doamne ajută-mă!”, arătând că necazul progeniturii a devenit propria durere a mamei. Este cu adevărat o maladie cronică a zilelor noastre indiferența, lipsa de compasiune cu cei aflați în nevoi.

Vă propun un mic test: câți dintre noi, întâlnindu-se cu Hristos pe calea vieții pământene, I-ar cere ceva pentru altul mai bolnav, mai sărac ori mai obidit decât el? Rămâne ca fiecare să caute în forul său interior răspunsul la această provocare. Am convingerea că mamele - da, mamele! - ar trece un asemenea examen cu mare ușurință, căci ele suferă atunci când fiii ori fiicele lor cad betejiți de boală. Suferă chiar mai mult uneori, fiindcă o mamă trăiește atât viața ei, cât și pe a copiilor săi. Vă închipuiți? O mamă cu cinci copii „trăiește” simultan șase vieți, cinci dintre ele, ale copiilor, pulsând, parcă mai stăruitor.

Revenind la strigătul mamelor din zilele noastre, da, multe dintre ele strigă după Hristos pentru mulți, foarte mulți tineri suferinzi. Pe lângă afecțiunile trupești, cele spirituale se ivesc mai des ca oricând. O sumedenie de odrasle, la vârste extrem de fragede, se lasă antrenate în tot soiul de scăderi: tutun, alcool, droguri, indiferentism religios, relativizarea credinței și tradițiilor neamului lor, dezordine sentimentală și sexuală, lipsă de orizont, alături de nenumărate altele. Avem, așadar, nevoie de mame, de părinți, în genere, foarte credincioși, extrem de răbdători și cu nezdruncinată credință, pentru salvarea urmașilor lor. Numai așa vor auzi cuvântul cel izbăvitor al Mântuitorului Hristos: „omule”, sau „femeie, mare este credința ta. Fie ție după cum voiești!”.

***

Pr. Constantin Sturzu (2012): Al treilea chip al rugăciunii

Femeia cananeianca ne învață că rugăciunea poate să ia și un alt chip, al treilea, care este o sinteză a celorlalte două și, în același timp, mai presus de ele: să ceri lui Dumnezeu ceva pentru un altul ca pentru tine însuți.

Multe sînt locurile din Evanghelii care scandalizează logica lumească, dar parcă nici unul nu e mai greu de înțeles pentru un neinițiat (în sensul duhovnicesc al cuvintului) ca pericopa ce se va rosti mâine în biserici (de la Matei 15, 21-28). Cum să nu te smintești când vezi cum Iisus, mult-milostivul iubitor de oameni,

refuză a ajuta o femeie disperată, la capătul puterilor, a cărei fiică era “rău chinuită de demon” (v. 22)? Cum să nu empatizezi cu acea cananeiancă zdrobită de durere și să nu resimți din plin tăcerea, indiferentă și, mai apoi, jignirea aduse de Cel care făcuse atâtea minuni pentru alții, cu mult mai puțină credință și smerenie decât această femeie. Dar să vedem cum au decurs lucrurile acum aproximativ două mii de ani și să revedem scena petrecută undeva “în părțile Tirului și ale Sidonului” (v. 21).

Femeia care s-a apropiat de Domnul era de alt neam, fiind descendentă a lui Canaan. Acest popor era tratat de majoritatea iudeilor din acele timpuri cu dispreț, fiind un neam idolatru. Lucru deloc surprinzator, de-a lungul istoriei sau chiar în zilele noastre, existând la unele popoare o aversiune și o desconsiderare a celorlalți până la a-i trata ca pe animale (a se vedea ce se întâmplă și acum în unele țări africane).

Această femeie îndrăznește să se apropie de un iudeu (Iisus din Nazaret), convinsă fiind ca Acesta o poate izbăvi, precum pe alții, și pe fiica sa de demonul ce o chinuia. Cred că nu puțini sunt aceia care au văzut, mai ales la slujba sfântului maslu, cât de îngrozitor se manifestă cei îndrăciți. Cât de dificil este chiar și să asculți urletele lor, să vezi o ființă umană cum se rănește, adesea, prin mișcări evident controlate de un duh străin. Ei bine, acea femeie avea în casa ei, zi de zi, parte de astfel de scene care, cu siguranță, o sleiseră de puteri și o copleșeau. Mai mult, nimic nu e mai dureros pentru o mamă decât să-și vadă copilul chinuindu-se în felul acesta, încât la groaza de a sta în casă permanent cu un posedat se adaugă și suferința unei inimi care empatiza întrutotul cu fiica sa. Așa încât, venirea lui Iisus pe acele meleaguri parea sa-i aducă, în sfârșit, o rază de speranță.

Numai că strigătul ei de ajutor nu găsește, într-o primă etapă, nici un ecou în inima lui Iisus (sau cel puțin așa pare). Văzând că insistența ei este tratată cu tăcere de Mântuitorul, ucenicii intervin pentru ea: “Slobozește-o, că strigă în urma noastră” (v. 23). Fie că erau impresionați de suferința femeii, fie că nu-i mai puteau suporta strigătele de ajutor ce se auzeau în urma lor (căci Iisus continua să meargă, în acest timp, împreună cu însoțitorii), cert e că cei mai apropiați ucenici Îl roagă să dea curs acestor insistente rugăminți. Nici intervenția lor însă nu-L clintește pe Domnul, care pare a se scuza pentru neintervenția Sa: “Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel” (v. 24). Cu alte cuvinte, se pliază pe așteptările iudeilor care vedeau în Mesia un eliberator al poporului ales, nicidecum un Mântuitor al tuturor neamurilor. Ucenicii înghit in sec: e adevărat, cam așa fuseseră ei învățați să gândească, încât e un foarte bun prilej să constate că, totuși,

această atitudine e una inumană. Încă una din multele lecții pe care le primeau de la Hristos…

Dar femeia insistă, nici măcar aceste cuvinte rostite de Domnul nu o descurajează. Atunci Iisus vine si mai "aruncă" un cuvânt, mai greu decât anteriorul, în care sintetizează tot disprețul iudeilor pentru păgâni: "Nu este bine să iei pâinea copiilor și s-o arunci câinilor" (v. 26). Spune apăsat ceea ce mulți dintre ucenici vor fi gândit sau discutat între ei atunci când venea vorba de cei care nu se închinau Dumnezeului Celui Viu. Iar aceștia se rușinau deja, ascultând cum Domnul spunea în fața unei cananeence ceea ce ei doar gândiseră până atunci.

Cât despre biata femeie, ce mai putea să facă în aceste condiții când, practic, era redusă la statutul de animal, e drept, unul apropiat omului, dar totuși un animal căruia nu-i oferi același tratament pe care-l aplici propriei familii, mai ales copiilor? S-a lăsat ea descurajată? S-a întors ea mâhnită de aceste cuvinte jignitoare, dezamagită că primea un refuz categoric acolo de unde aștepta iubire și vindecare? Nicicum. Ci din inima ei smerită țâșnește un răspuns cutremurător: "Da, Doamne, dar și câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor" (v. 27). Nu neagă, ci iși asumă statutul de câine si, astfel, Îl învinge pe Mântuitorul cu propriile Sale cuvinte, căci pare a-I spune: "Dacă eu sunt câine, precum bine zici, de ce nu pot primi nu pâinea întreagă, ci doar niște fărâmituri, niște resturi de mâncare? Căci și acelea sunt bune, mă mulțumesc cu ele."

Două uimiri și un răspuns

[…] Suntem uimiţi, în faţa acestui episod, uimiţi de două ori. Pe de o parte ni se pare incredibilă insistența cananeencei, întrebându-ne de unde a găsit resurse pentru a merge mai departe cu rugămintea ei. Pe de altă parte, ne uimeşte faptul că cineva L-a putut copleşi pe Dumnezeu şi, mai ales, a putut să primească de la El darul de a i se face "după cum voieşte". Cum au devenit posibile aceste lucruri? Ne sunt ele la îndemână şi nouă, celor de astăzi?

Răspunsul îl putem afla cercetând modul în care se roagă femeia cananeiancă. Ea nu spune: "Doamne, miluieşte-o pe fiica mea!" sau "Doamne, ajut-o pe fiica mea!", ci "Miluieşte-mă, Doamne!" şi "Doamne, ajută-mă!". Adică se roagă pentru o altă persoană ca şi cum s-ar ruga pentru dânsa. E ca atunci când noi cerem un favor cuiva pentru un al treilea şi-i spunem: "Fă-o ca pentru mine, te rog!" Se ştie cât de important este să ne rugăm pentru ceilalţi şi orice om va fi spus, măcar o dată în viaţă, "Doamne ajută-l pe cutare!" De asemenea, este la fel de important să

ne rugăm pentru noi înşine, mai ales cu rugăciunea “Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul/ păcătoasa!”.

Dar femeia cananeiancă ne învaţă că rugăciunea poate să ia şi un alt chip, al treilea, care este o sinteză a celorlalte două şi, în acelaşi timp, mai presus de ele: să ceri lui Dumnezeu ceva pentru un altul ca pentru tine însuți. Asta este rugăciunea pe care Dumnezeu nu numai că o ascultă întotdeauna, dar Îl şi bucură şi Îi deschide cel mai larg baierele harului, copleşind cu daruri pe un astfel de rugător.

Am găsit şi în zilele noastre aceeaşi reţetă a rugăciunii care nu poate da greş, admirabil gătită de un meşter - bucătar de cuvinte -, despre care v-am mai vorbit de Crăciun: Marius Iordăchioaia. Iată şi poemul său, intitulat “ce este rugăciunea”, care ţine loc de concluzie a acestui articol:

“a te ruga pentru cineva/ înseamnă/ a-i îmbrăca sufletul cu carnea ta/ a-i încălzi inima cu suflarea ta/ a-i hrăni fiinţa cu viaţa ta/ a-l vizita în temniţa sa lăuntrică/ a-l găzdui peste noapte în inima ta…/ a te ruga pentru cineva/ înseamnă/ a-i oferi lui Dumnezeu trupul/ cu care/ să-l poată iubi…”

***

Protos. Ștefan (Mănăstirea Putna) - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii (a Cananeencei) - 29 ianuarie 2017

(min. 3:45):

“… Poate n-ar fi venit dacă era în joc doar sănătatea ei, dacă era în joc doar persoana ei. Însă această femeie avea o durere mai mare decât poate să fie orice durere proprie, şi anume boala fiicei sale. Nu ea era bolnavă, ci fiica ei era bolnavă. Această femeie suferea nu alături de fiică, ci suferea chiar mai mult decât fiica sa. Căci atunci când iubeşti devii vulnerabil, devii foarte uşor de rănit. Atunci când iubeşti suferi îndoit, pentru că suferinţa celui iubit se dublează în tine, se conjugă cu suferinţa ta.

Femeia aceasta a venit chiar dacă nu avea aceeaşi credinţă cu a iudeilor, cu a lui Hristos, a venit un alt mod, un alt chip prin care se asemăna cu El. Această femeie a venit nu să ceară pentru ea, nu să-şi curme suferinţa proprie, ci a venit mânată de iubire. (…).

Însă nu a fost atât de uşor precum pare, căci această femeie cananeeancă a avut de luptat nu doar cu ipocrizia şi cu dispreţul iudeilor care trăiau în vremea ei, care îi considerau pe cananeeni ca nişte câini (spurcaţi - n.n.), nu erau socotiţi alături de oameni. Ea a avut de dus [şi] o altă luptă: o luptă cu sinele, cu propria mândrie, cu propriul orgoliu, cu propria demnitate, am putea să spunem.

Şi Hristos a cunoscut, ca Dumnezeu, acestea, aşa încât a pus-o la încercare. Nu atât pentru a dovedi celorlalţi valoarea ei, cât de a curăţa şi mai mult pe această femeie, de a o lămuri ca aurul în topitoare. Mântuitorul se făcea că nu aude, iar ea striga mai departe: Doamne, ai milă de mine! Spunea: ai milă de mine, nu de fiica mea. (…) Când Hristos se prefăcea că nu o aude, ea striga mai tare. Şi a strigat atât de tare şi a insistat în rugăciunea ei, până acolo încât ucenicii Îl rugau pe Mântuitorul [ca să o facă bine, cel puţin ca să nu îi mai supere cu strigătele ei]. (…) "

***

Părintele Zaharia de la Essex: „Suferi-voi certarea Domnul pentru că am păcătuit Lui"

- Mulți dintre noi am citit scrierile Sfântului Siluan Athonitul și știm din ele acea descoperire pe care a avut-o de la Dumnezeu: „Ține-ți mintea în iad și nu deznădăjdui". Ne puteți spune cum trebuie să înțelegem aceste cuvinte?

- La Sfântul Siluan, lucrul acesta se petrecea într-un chip harismatic. Și asta din clipa în care Sfântul Ioan de Kronstadt s-a rugat pentru el, când Sfântul Siluan i-a trimis notița în care îi spunea: „Părinte, roagă-te pentru mine să nu mă țină la ea lumea" (când voia să plece în Sfântul Munte și să se facă monah). Și, cînd Sfântul

Ioan a început să se roage pentru el, a simțit flăcările iadului în jurul lui. Și aceasta până a ajuns la Sfântul Munte. Trăia această prezență harismatică a iadului. Și ce este iadul? Iadul este cunoştința acelui loc din care lipsește Dumnezeu. Iadul este absența lui Dumnezeu. Dreptul Iov zice „iad este casa mea”.

Pentru Sfântul Siluan, aceasta era o stare harismatică care îl însoțea continuu. Și a găsit această expresie în cuvântul lui Hristos, cînd Hristos i-a spus, după cincisprezece ani de luptă cu gîndurile mândriei, cum să-și smerească duhul: „Ține-ți mintea în iad și nu deznădăjdui”.

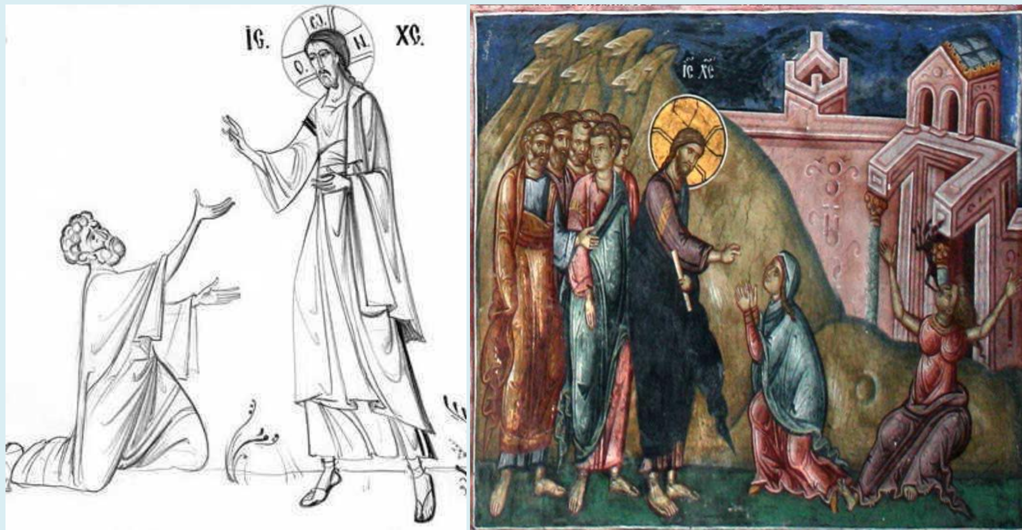
Pentru noi, creştinii, taina aceasta se descoperă în grade diferite. Cînd omul cunoaște harul Domnului și vrea să trăiască după Duhul lui Hristos, vede în sine însuși o împărțire, vede cum o parte din sine însuși stă împotriva Acestuia și începe să urască acea parte, și să se osândească pe sine ca fiind vrednic de iad pentru că nu e slobod să se predea pe de-a-ntregul dragostei lui Hristos. Aceasta se petrece dintr-o mare însuflare de rugăciune, pocăință, dragoste și mulțumire față de Domnul. Aceasta li se întâmplă sfinților, părinților și nouă tuturor, atunci când vedem că nu putem răsplăti Dumnezeului nostru pentru toate „câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice vârtute şi orice laudă”, după cum spune în capitolul 4 al Epistolei către filipeni. Cînd vedem că suntem neputincioși să facem aceasta, atunci ne urâm pe noi înșine, și suntem gata să ne osândim pe noi înșine la iad pentru că nu putem răsplăti după cuviință adevăratului nostru Dumnezeu și binefăcător și Mântuitor.

Un alt chip, mult mai scăzut, în care se lucrează această taină a osândirii noastre la iad fără a deznădăjdui se petrece în viața de zi cu zi. În viața noastră de zi cu zi vedem de multe ori că, în condițiile și în felul în care trăim, Dumnezeu nu este de față. E ca și cum am fi în iad. Fiindcă trăim fără mîngâierea cea nestricăcioasă a Sfântului Duh. Trăim părăsiți, fără atingerea de viață purtătoare a Domnului. Asta este viața noastră de zi cu zi. Iar noi, în loc să cădem într-o întristare bolnăvicioasă sau să deznădăjduim și să părăsim dorința noastră de a ne mântui, zicem: „Asta merit pentru felul cum sunt!”. Pentru negrija și nerecunoștința mea, merit să trăiesc așa cum trăiesc, adică fără ca Domnul să trăiască înlăuntrul meu, fără a putea intra în prezența Domnului.

Înțelegeți? E la un nivel mult mai scăzut, când ne vedem sărăcia și zicem: „Sunt vrednic de asta pentru păcatele mele!”. Și e ceea ce spune prorocul Miheea: „Suferi-voi certarea Domnului pentru că am păcătuit Lui”.

(extras din interviul publicat in revista “Familia ortodoxă”, nr. 1/120 (ian. 2019): Părintele Zaharia de la Essex: „Să zidim Biserica cea sfântă a lui Dumnezeu înlăuntrul nostru”)

Puterea rugăciunii pentru copii lor a părinţilor cu inima zdrobită:
“Dumnezeu aude întotdeauna rugăciunile părinţilor care nu se dau bătuţi, nu trece niciodată cu vederea inima înfrântă”

Rugăciunile părinţilor

Biblia ne dă câteva exemple de părinţi a căror credinţă şi rugăciune pentru copiii lor a fost mai puternică decât a apostolilor înşişi. Cunoaştem foarte puţin, ba chiar aproape nimic, despre cei mai mulţi din aceşti părinţi. Putem presupune că erau oameni obişnuiţi. Erau însă oameni care ajunseseră la limitele lor, la culmea disperării, cu privire la cea mai importantă persoană din viaţa lor: propriul lor copil.

O caracteristică comună la acestor părinţi e că ei nu se dau bătuţi.

Să-l luăm pe tatăl fiului „lunatic” (Mt 17, 14-21). Acest om se apropie de Iisus şi spune: ***„Fie-Ţi milă de fiul meu că este lunatic şi pătimeşte rău, căci adeseori cade în foc şi adeseori în apă, şi l-am dus la ucenicii Tăi şi n-au putut să-l vindece”.***

Acest sărman tată avea un băiat despre care Matei spune că a fost vindecat de o formă de posesie demonică. Oricare era condiţia fiului, e limpede că băiatul era angajat într-un comportament autodistructiv. Tatăl era la capătul puterilor. Îl adusese pe băiat la ucenici, cărora li se dăduse puterea să scoată demoni, dar n-au putut face nimic. Atunci tatăl a luat el însuşi în mâini problema şi i-a prezentat-o lui Dumnezeu. Iar Iisus i-a vindecat fiul.

Cel mai remarcabil detaliu în vindecarea acestui băiat e că nu l-a vindecat credinţa băiatului însuşi. El nici măcar nu voia să fie vindecat. Nici credinţa preoţilor (adică a apostolilor) la care băiatul a fost adus, şi care n-au putut face nimic pentru el. Ci credinţa tatălui. Ce fel de credinţă? Tatăl băiatului vine îngenunchind înaintea Domnului, implorându-L din tot sufletul. N-ar fi acceptat un „nu" drept răspuns. Ucenicii înşişi au fost uimiţi şi L-au întrebat pe Iisus de ce ei înşişi nu-l putuseră vindeca pe băiat.

„Dacă aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, şi se va muta; şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă. Dar acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune şi cu post" (Mt 17, 20-21).

Ce fel de credinţă cere Domnul? Această credinţă poate fi mică cât grăuntele de muştar, aproape invizibil pentru ochiul omului. Dar când e zdrobit, grăuntele de muştar scoate foc la gustarea ei. La fel era şi inima tatălui: zdrobită, frântă de disperare pentru fiul său. Şi în această stare, rugăciunea sa a avut flacăra fierbinte pe care i-o dăduse credinţa. El n-a spus despre fiul său „e fără speranţă", „e de mulţi ani în starea aceasta", „depinde de el să vrea să fie vindecat" ori „e propriul său stăpân".

Marcu ne mai spune un detaliu important despre acest tată: acesta înţelesese că propria sa credinţă în Dumnezeu nu era desăvârşită. Marcu ne spune că „tatăl copilului strigă şi spunea cu lacrimi: „Cred Doamne, ajută necredinţei mele!" (Mc 9, 24). Tatăl şi-a luat toate nedesăvârşirile şi greşelile, cunoscute doar de el singur, şi le-a pus jos la picioarele lui Iisus. Apoi a cerut din nou ajutor pentru fiul său. Şi Iisus l-a vindecat. Dumnezeu aude întotdeauna rugăciunile părinţilor care nu se dau bătuţi.

Un alt exemplu e femeia cananeancă (Mt 15, 21-28). Ea nu era evreică, cu alte cuvinte nu avea religia dreaptă. Ea vine la Iisus fără un să aibă cu ea un soţ, din orice motiv era aceasta. Poate că era o păcătoasă. Mărturiseşte cine e Hristos atunci când strigă „Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon!" La început Domnul o ignoră, nerăspunzându-i nici un cuvânt. Cât de adeseori nu se simte un părinte ignorat de Dumnezeu! Ca şi tatăl lunaticului, şi această femeie se dusese la apostoli care, obosiţi de ea, au alungat-o şi l-au cerut şi lui Iisus s-o alunge!

De ce a ignorat-o Iisus? Ea suferea în contul fiicei sale. Ne putem doar imagina starea acestei femei, mai ales dacă presupunem că nu avea un soţ, dar avea o fiică

foarte bolnavă. Domnul ignoră cererea ei. Atunci inima ei se rupe: „Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă!”

Iisus îi răspunde cu o insultă: „Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor.”

Un copil era cea mai importantă persoană într-o familie, în timp ce în Palestina câinele era un animal necurat. Dar cuvintele lui Iisus nu o descurajează pe această femeie. O inimă zdrobită, umilită, nu mai e afectată de insulte, cum nu mai e afectată nici de mândrie. Nu-i mai rămăsese nimic pentru ea însăşi de dragul fiicei sale. Dacă Hristos se referea la ceva din viaţa ei personală, era gata să mărturisească: „Da, Doamne, aşa e”. Dar a făcut aceasta în contextul rugăciunii ei dezinteresate pentru fiica sa. „Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela”. Nu se dăduse bătută.

Nici unul din aceşti părinţi nu era un sfânt. Unul era lipsit de credinţă, celălalt era probabil imoral. Ceea ce aveau în comun era o iubire care nu voia să se dea bătută. Această iubire i-a făcut să îngenuncheze înaintea Fiului lui Dumnezeu, să-şi mărturisească nedesăvârşirile şi să ceară vindecare pentru altcineva decât ei înşişi. Dumnezeu nu trece niciodată cu vederea „inima înfrântă şi smerită“ (Ps 50,17).

Potrivit Sfântului Chiril al Alexandriei, aceasta e singura jertfă primită de Dumnezeu. Dar oferirea acestei rugăciuni e o răstignire care trebuie suferită pentru a dobândi învierea copilului. Fără răstignire, nu există înviere.

Vechiul Testament ne relatează şi el despre mulţi părinţi nedrepţi a căror pocăinţă şi rugăciune aprinsă la Dumnezeu pentru copiii lor a fost ascultată. Iacob şi David sunt primul exemplu. Când Dumnezeu face un dar unui copil ca răsplată a rugăciunii unui părinte sau bunic disperat, acest dar nu e niciodată luat înapoi. Copilul poate folosi, abuza sau poate să nu folosească deloc acel dar. Oricare ar fi cazul, îl va avea însă întotdeauna.

Rugăciunea e o componentă esenţială a faptului de a fi părinte. Aşa că s-ar putea spune: pe de-o parte, nu trebuie cruţată nuiaua (Pr 13, 24); dar, pe de altă parte, mâinile şi genunchii trebuie coborâte în rugăciune. Părinţii trebuie să le vorbească copiilor lor despre Dumnezeu, dar trebuie să vorbească şi cu Dumnezeu despre copiii lor. Menţinerea echilibrului între acestea două tine îi revine fiecărui părinte, întrucât fiecare părinte şi fiecare copil e unic. Dar nu trebuie să neglijeze rugăciunea fierbinte, stăruitoare. Ci să desferece puterea ei. Dacă vindecarea nu se limitează la credinţa noastră sau a altora, ci ţine de voinţa tainică şi de scopul lui

Dumnezeu, totuşi rugăciunea noastră e o componentă indispensabilă în conlucrarea cu Dumnezeu. Dumnezeu lucrează atunci când ne rugăm stăruitor (cf. Lc 18,7-8).

Pentru cei care nu sunt părinţi: aduceţi-vă aminte să vă rugaţi altruist pentru ceilalţi. Un lucru e să ne rugăm pentru noi înşine, dar cu totul altul atunci când ne rugăm altruist pentru alţii. O rugăciune de la altcineva e un lucru de care are nevoie fiecare din noi.

Dumnezeu aude rugăciunile stăruitoare pentru alţii. Dacă nu avem credinţă de a aduce astfel de rugăciuni, să strigăm: “Cred, Doamne - ajută necredinţei mele!” Dacă atunci când ne apropiem de Dumnezeu ne simţim păcătoşenia, atunci să ne mărturisim căderile şi slăbiciunile, punându-le la picioarele lui Iisus şi strigând din nou “Doamne, ajută-ne!”.

(în: Ierom. Calinic, Provocări ale gândirii şi vieţii ortodoxe astăzi, Editura Deisis, 2012)

Da, Doamne, ca un câine … “Cine va încerca să se înfrunte cu răul în afara lui însuşi, fără ca înainte să-l fi învins pe cel rău înlăuntrul său…”

Mitropolitul Naum al Strumiței: Femeia caneneiancă

[…] Citind Sfânta Evanghelie observăm că, după ce femeia şi-a îndreptat rugăminţile sale către Hristos, El nu-i răspunde cu nici un cuvânt, ci o nesocoteşte cu totul. Într-un sfârşit, ucenicii Lui, ei înşişi miraţi, pentru că niciodată nu-L văzuseră aşa aspru şi „nemilostiv”, L-au rugat să o ajute. Dacă nu pentru că s-au întristat mult pentru ea, măcar pentru că voiau să se elibereze de acea tulburare care numai contenea. Hristos însă rămâne cu o cu un fel de a fi şi o purtare neschimbate: El nici nu o priveşte: Nu sunt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

Tot ceea ce se întâmplă este o înjosire şi o durere peste măsură pentru femeie. Dar ea din nou se apropie şi, închinându-I-se, Îl roagă cu îndărătnicie, neluând seama la „umilirea” sa, la secătuirea sa sufletească şi trupească. Atunci Hristos rosteşte cuvântul Său, foarte greu şi smintitor pentru ea, prin care o aseamănă cu animalele necuvântătoare, cu câinii. Aceasta este deja vârful „înjosirii”. În faţa unei întâmplări asemănătoare, adesea omul îşi pierde nădejdea, preţuirea şi încrederea faţă de cel care i-a pricinuit ocara şi durerea sufletească. De obicei, urmează o uimire neplăcută, durere sufletească, gânduri şi întunecarea minţii, înfruntare cu tot felul de ocări, blesteme şi îndepărtare faţă de cel care răneşte.

Dar nu şi în această întâmplare evanghelică. Femeia primeşte cu smerenie cuvântul lui Hristos şi, socotindu-se nevrednică de luare aminte, ajutor şi milă, ca un câine,

cere să i se dea doar din frimiturile care le cad copiilor de la masă, câtă vreme ei mănâncă pâinea. Cere ceea ce de obicei primesc câinii. Şi, îndată auzim cuvântul lui Hristos, de încuviinţare şi de adeverire a nevoinţei ei întru credinţă, smerenie şi ascultare: O! femeie, mare este credinţa ta; fie ţie precum voieşti! Într-o clipă, cea care era nespus de „înjosită”, se miluieşte şi se înalţă datorită ascultării şi credinţei sale desăvârşite în Hristos şi datorită chipului împreună unirii cu El.

Să însumăm până aici: ce se întâmplă, de fapt, cu femeia cananeiancă prin întâlnirea ei cu Hristos?

În primul rând, ea primeşte purtarea lui Hristos (desăvârşita nebăgare în seamă) faţă de ea, cu alte cuvinte, lucrarea Lui.

În al doilea rând, primeşte cuvântul Lui (defăimător din cale afară) pentru ea, iar cu aceasta şi învăţătura Lui.

În al treilea rând, ea primeşte voia şi purtarea Lui de grijă pentru ea (chipul deplinei smerenii) cu privire la mântuirea ei. Şi fiindcă primeşte lucrarea, cuvântul, purtarea de grijă şi voia lui Hristos, neîndoios primeşte deîndată şi harul lui Hristos şi împărtăşirea personală cu El. Ruga ei are deja o altă însuşire şi valoare în faţa Lui: Şi s-a tămăduit fiica ei dintru acel ceas.

[…]

Greutatea vieţii duhovniceşti şi a morţii duhovniceşti pentru noi, creştinii, este să fim în înţelegere şi să lucrăm împreună cu pronia dumnezeiască pentru noi, cu voia dumnezeiască pentru noi, cu dumnezeiescul cuvânt pentru noi, cu lucrarea dumnezeiască pentru noi. Despre aceasta am mai vorbit, căci din clipa în care femeia cananeiancă, în chip smerit şi cu mulţumită, ceea ce înseamnă cu o adevărată ascultare, a primit pronia, voia, cuvântul şi lucrarea lui Hristos, în aceeaşi clipă ea a dobândit harul dumnezeiesc şi pe Însuşi Hristos. Din acea clipă rugăciunea ei a avut o altă însemnătate în faţa Domnului: Şi s-a tămăduit fiica ei dintru acel ceas. /Mt. 15, 28/ După cum spun Sfinţii Părinţi, celui care împlineşte voia lui Dumnezeu şi Dumnezeu i-o împlineşte pe a lui.

Însă, la ceea ce vreau să luaţi aminte în predica de astăzi şi din ceea ce trebuie să tragem învăţătură e cu totul altceva.

În primul rând, chiar dacă anumite lucruri care se întâmplă fără voie în viaţa noastră ni se par rele, noi ca adevăraţi creştini, trebuie să avem credinţă şi

cunoştinţa că întotdeauna când le primim în chip smerit şi cu mulţumită faţă de Dumnezeu, la sfârşit Domnul le va preface şi rândui pentru binele nostru şi pentru mântuirea noastră în El.

Vă aduceţi aminte de multpătimitorul drept Iov. Ce a grăit după toate nenorocirile ce i s-au întâmplat? Gol am ieşit din pântecele mamei mele, gol mă voi şi întoarce acolo, Domnul au dat, Domnul au luat, cum au plăcut Domnului, aşa s-au şi făcut, fie numele Domnului binecuvântat. /Iov 1, 21/ Şi ce i-a răspuns femeii sale după înspăimântătoarea boală care l-a lovit când ea i-a zis: Până când vei răbda, zicând: iată voi aşteptă încă puţină vreme nădejdea mântuirei mele?… ci zi vreun cuvânt către Domnul, şi mori. Iar el căutând la dânsa a zis: pentru ce ca o femeie fără de minte ai grăit? Dacă am luat cele bune din mâna Domnului, să nu răbdăm şi cele rele? Întru toate acestea ce s-au întâmplat lui, n-a greşit Iov cu buzele sale înaintea lui Dumnezeu. /Iov 2, 9-10/

În al doilea rând, în Biserică noi nu participăm pentru sănătate, pentru reuşită în muncă sau pentru putere şi bani, nici chiar pentru mântuire (în sine) - ci doar pentru El. De aceea, întotdeauna când mergem la Biserică pentru ceva şi nu pentru El şi întotdeauna când în Biserică cerem ceva (fie ea şi mântuirea), iar nu pe El, noi de fapt clădim cu Dumnezeu o legătură de simbriaş, şi nu o legătură slobodă, fiiască şi de iubire. Boala şi sănătatea, viaţa şi moartea le primim de la Dumnezeu cu aceeaşi recunoştinţă.

În al treilea rând, având din cercare tocmai o astfel de credinţă şi cunoştinţă lucrătoare şi având tocmai o astfel de dragoste neprecupeţită, femeia cananeiancă nu a stricat legătura ei fiiască faţă de Dumnezeu din pricină că aşteptările ei nu s-au potrivit pentru acea clipă cu purtarea lui Hristos faţă de ea, ci dimpotrivă, neîndoielnic, acea legătură s-a împlinit şi desăvârşit.

Oricum, toate acestea nu înseamnă şi nu lasă să se înţeleagă nelucrarea noastră, ci lupta jertfelnică împotriva răului - dar înainte de toate în noi, şi după aceea în afara noastră… Cine va încerca să se înfrunte cu răul în afara lui însuşi, fără ca înainte să-l fi învins pe cel rău înlăuntrul său - sau înainte de a-L face pe Cel Bun să locuiască în el, un astfel de om, negreşit, se va lupta împotriva răului din afară cu răul care va ieşi din el (pentru că nici nu poate, nici nu ştie într-un alt fel) şi, după Sfinţii Părinţi, va deveni sluga celui rău.

Însă cum să ne luptăm în acest răstimp cu răul din afara noastră? Înainte de a dobândi rugăciunea minţii şi a inimii - doar cu ascultare desăvârşită faţă de părin-

tele duhovnicesc! Altă cale Părinţii nu ne-au lăsat! Fie numele Domnului binecuvântat!”

(din: Mitropolitul Strumiţei, Naum, “Nici Eu nu voi spune vouă…”, Editura Predania, 2015)

Ce ne aduce înaintea lui Dumnezeu şi face să se împlinească cererile cele bune ale inimii? Marea deosebire dintre îndrăzneala la Dumnezeu a celor smeriţi şi tupeul celor mândri şi "şmecheri". Predica Arhim. Melhisedec de la Lupşa la Duminica femeii cananeence

Predica Arhim. Melhisedec Ungureanu (Man. Lupşa) la Duminica a 17-a după Rusalii (17 februarie 2013):

Transcriere rezumativă

[…]

Canaaneanca a ajuns în faţa lui Hristos, a stat de vorbă faţă către faţă cu Dumnezeul nostru. Ce a adus-o în faţa lui Hristos? Durerea sufletului ei, văzându-şi fiica chinuită de un duh rău. Durerea pentru aproapele e dată de dragostea pentru el. Deci:

- ⇒ *dragostea a adus-o în faţa lui Hristos. Însă vedem o mulţime de mame sfâşiate de durere pentru copiii lor, totuşi asta nu le duce pe toate mamele înaintea lui Hristos.*
- ⇒ *credinţa a adus-o în faţa lui Hristos, El Însuşi spunându-i: O, femeie, mare este credinţa ta! Fie ţie cum voieşti! Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela.*

Totuşi, ea a avut ceva în plus, care a învrednicit-o să ajungă în faţa Lui, Şi din dialogul pe care îl prezintă Sfântul evanghelist Matei, vedem că acest lucru era:

⇒ *smerenia, care se vede din răspunsul ei la cuvântul Domnului - Nu este bine să iei pâinea fiilor şi s-o arunci câinilor! Ea spune: Aşa este, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor.*

După acest cuvânt Hristos îi fericeşte credinţa prin cuvintele: O, femeie, mare este credinţa ta… Am putea spune că femeia canaaneancă s-a „luptat” cu Hristos şi prin smerenia ei L-a biruit și L-a făcut să îi asculte cererea.

Privind mai adânc, însă, vedem că Hristos a ajutat-o pe femeie să ajungă la această stare de smerenie înaintea Sa, pentru că El, Dumnezeul nostru Cel smerit, Se descoperă inimii celei smerite.

Smerenia duce dragostea noastră înaintea lui Dumnezeu. Smerenia face să crească credinţa noastră. Smerenia este ceea ce Hristos vrea să ne împărtăşească nouă ca înţelegere, ca şi cunoaştere.

Dacă un suflet ajunge să vorbească cu Dumnezeul Cel Viu şi Adevărat, ceva în el se înveşniceşte, pentru că El Însuși este veşnic, este Cel ce Este.

Femeia canaaneancă ne arată trei etape pe care smerenia le lucrează în viaţa omului:

1. Îndrăzneala - ea a îndrăznit să vină în calea lui Iisus, să-I ţină calea, I-a ieşit în întâmpinare, El a trecut pe lângă ea şi ea a strigat stăruitor până când au intervenit apostolii, sensibilizaţi de durerea ei.

Am putea să ne întrebăm: bine, dar tot îndrăzneții lumii acesteia căpătă şi de la Dumnezeu? Pentru că mulți în lumea de astăzi sunt îndrăzneți, sunt “tupeiști”, iar oamenii aceștia sunt cei care intră în față; însă îndrăzneala ca lucrare a smereniei e foarte diferită de îndrăzneala ca lucrare a mândriei, a celor care se socotesc pe ei mai buni decât ceilalți, iar acest lucru se vădeşte în cea de-a doua treaptă, după cum spune Sfântul Ioan Cuvântătoul de Dumnezeu, că cel care păcătuiește nu are îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu. Oamenii “şmecheri” ai lumii acesteia pot să creadă că ajung înaintea lui Dumnezeu, dar în momentul când se apropie de Dumnezeu, lumina conștiinței începe să-i mustre pentru păcatele lor;

2. Stăruinţa - femeia nu numai că a venit în faţa lui Hristos, ci a stăruit. Nu s-a descurajat când n-a băgat-o în seamă Hristos, ci smerenia i-a dat puterea să rămână stăruitoare, stare care i-a dat şi mai multă credinţă. I-a spus lui Hristos: Doamne, ajută-mă!, dar El n-a ajutat-o când i-a spus Doamne, ajută-mă!, ci i-a spus: Nu este

bine să iei pâinea fiilor şi s-o dai câinilor. Deci El părea de neînduplecat, dar smerenia ei a ajutat-o să nu se descurajeze în cererea ei.

Şi astfel a ajuns la cea de-a treia treaptă:
3. Înveşnicirea dragostei ei - dragostea ei de mamă, care purta durerea fiicei ei, a căpătat ceva din caracterul dumnezeiesc al dragostei lui Dumnezeu. Abia atunci Hristos i-a spus: O, femeie, mare este credinţa ta! Fie ţie cum voieşti! Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela.

Noi de multe ori ne socotim prea păcătoși pentru a avea îndrăzneală în faţa lui Dumnezeu, însă femeia canaaneancă ne arată că tocmai smerenia îţi dă îndrăzneală. Când te smereşti înaintea lui Dumnezeu poţi să îndrăzneşti înaintea Lui, chiar dacă eşti păcătos, chiar dacă ești cel mai mare păcătos.

Credem noi că ne smerim dacă nu îndrăznim să-I cerem lui Dumnezeu lucrurile duhovniceşti după care tânjeşte inima noastră sau să înălțăm la Dumnezeu cereri pentru semenii şi fraţii noştri. Ne descurajăm uşor, Îi cerem lui Dumnezeu o dată, de două ori, de trei ori, şi, dacă vedem că Dumnezeu nu ne aude, credem că nu ne ascultă şi nu-I pasă de noi şi ne dăm înapoi.

Dar femeia canaaneancă ne învaţă că, dacă noi ne smerim și ne osândim înaintea lui Dumnezeu şi ne socotim vrednici de această aşa-zisă neauzire a Lui, atunci cererea noastră este ascultată. Ca atunci când femeia a spus: Aşa este, Doamne…, adică a fost de acord cu Hristos. Ne învaţă femeia să acceptăm şi să ne socotim nevrednici de a fi ascultați și de a ne fi primită cererea, dar să ştim că Dumnezeu ascultă orice cerere, orice strigăt şi orice suspin al fiecărei inimi.

Prin încercările la care ne supune în viaţa aceasta, Dumnezeu vrea, încet-încet, să ne învrednicească să stăm înaintea feţei Lui şi să auzim şi noi, înveşnicindu-ne dragostea, ca femeia canaaneancă: Mare este credinţa ta! Fie ţie cum ai voit! şi să primim şi noi să ne fie îndeplinită cererea, care este a ne fi mântuite sufletele noastre şi ale celor pentru care ne rugăm.

Dacă ne cercetăm sincer, vedem că sunt adevărate cuvintele Sfântului Siluan care spune că oamenii, în ziua de astăzi, s-au făcut mândri şi rari sunt cei care ajung la iubire. Mulţi se mântuiesc prin suferinţe, prin încercări. Dacă noi ajungem să înțelegem că starea aceasta de neîndrăzneală, pe de o parte, sau de tupeu, în extrema cealaltă, în faţa lui Dumnezeu este o lucrare şi o mişcare a mândriei, străină de dragostea lui Dumnezeu, dacă noi înţelegem că dragostea lui Dumnezeu poate să pătrundă în inimile noastre numai dacă ne smerim înaintea lui Dumnezeu

şi ne recunoaştem starea de păcătoşenie, pe de o parte, dar recunoaştem și dragostea Lui, care biruieşte orice păcat în lumea aceasta, şi dragostea noastră poate să se înveşnicească şi noi putem să ne învrednicim de acest mare har de a sta înaintea lui Dumnezeu, de a avea o relaţie și un dialog personal cu El.

Să dea Dumnezeu ca încet-încet să învăţăm să ne smerim, căci Sfântul Siluan spunea că smerenia este poartă deschisă dragostei. Amin.

Părintele Savatie Baştovoi – Hristos şi hananianca

Citiţi şi: Duminica hananeencei - sau cum să ne agăţăm de Hristos cu încredinţare neclătinata – cuprinzând tâlcuirile minunate făcute aceleeasi pericope evanghelice de Sfântul Ioan Gură de Aur şi de părintele Nicolae Steinhardt

Răspuns către Valentina: "Cred că ştiu de ce mi-ai cerut lămurire pentru această întâmplare stânjenitoare din Evanghelie. Într-adevăr stânjenitoare. Ce poate fi mai brutal decât să apostrofezi o femeie sărmană care îţi cere ajutorul, un ajutor care stă în puterea ta să i-l acorzi. Hristos era atotputernic şi, probabil, femeia ştia asta. De aceea vine la El cu nădejde, cerând ajutor pentru fiica sa bolnavă. Dar ce face Hristos cu ea? El procedează cu ea ca un evreu ordinar, o bruftuluieşte, zicându-i: "Nu se cade a lua pâinea de la gura copiilor şi a o da câinilor". O face pe sărmana femeie căţea împreună cu fiica ei, în auzul tuturor! Ce poate fi mai tipic jidovesc decât această faptă a lui Hristos? Fiţi de acord că este o mojicie.

Dar să vedem cum se împacă ea cu Evanghelia iubirii şi cum de Hristos, care ne cheamă să învăţăm de la El cu blândeţe, a fost în stare să comită aşa o bădărănie că aceasta? Hristos ştie toate. El ştia şi ceea ce va face femeia, ştia şi cum se vor uita la asta mulţimea de evrei care se înghesuiau în jurul Lui, atenţi să-L prindă greşind în faptă sau în cuvânt. Se vede că de această dată în jurul lui Hristos erau foarte mulţi necredincioşi, mai mulţi ca de obicei, care căutau să-L ispitească. Fără îndoială, mulţi îi puneau întrebări prosteşti şi acum, că cele despre dajdia cuvenită Cezarului, despre căsătoria de după înviere, despre sâmbătă şi cred că şi multe altele. Ne putem închipui un bâlci în care Hristos e asaltat de iudeii guralivi şi plini

de sine. Hristos rabdă toate acestea, rabdă, pentru că printre întrebările neghioabe se întâmplau şi unele care puteau da prilej la predica iubirii. Dar ***Hristos, am văzut-o de atâtea ori, ştia să întoarcă până şi atacurile răutăcioase în lecţii de înţelepciune dumnezeiască şi iubire.*** Cred că într-o astfel de împrejurare I s-a adresat şi femeia noastră după ajutor, cerându-I să-I tămăduiască fiica, atunci când ceilalţi îl atacau cu întrebări ispititoare şi răutăcioase.

Dar ce face Hristos? Oare se grăbeşte El să o vindece pe fată, ca să-şi arate puterea Sa miraculoasă celor care Îl atacau? Nu. El o bruftuluieşte. El o face căţea împreună cu fiica ei, arătându-se cu nimic mai bun decât gloata de iudei care-L înconjura.

Hristos avea acest obicei de a ispiti El însuşi pe cei care I se adresau. De exemplu, atunci când vin bătrânii evreilor şi-L întreabă: ***"Cu ce putere faci Tu acestea?"***, Hristos le răspunde cu o întrebare, ca un jidan ordinar: ***"De unde era botezul lui Ioan, din cer sau de pe pământ?"*** Iar când aceia s-au eschivat de la răspuns, de frică să nu nimerească în vreo capcană, El le răspunde: ***"Atunci nici eu nu vă voi spune cu ce putere fac aceasta".***

Hristos ştia ce părere aveau iudeii despre Dânsul. Îl credeau copil din desfrânare şi îndrăcit. Şi, când colo, o hananiancă, o "necurată" dintre neamuri, vine şi-I cere să-I tămăduiască fiica îndrăcită. Faptul că Hristos mai scosese draci nu schimba deloc situaţia. El continuă să rămână în ochii evreilor un îndrăcit, căci socoteau că cu domnul dracilor, cu Beelzebul scoate el dracii. Femeia însă a arătat faţă de el atâta nădejde şi dragoste, i-a căzut la picioare şi cred că şi alte gesturi şi cuvinte de umilire a rostit şi a făcut. Iar asta a revoltat, fără îndoială, şi mai mult pe evreii pizmătăreţi. Cred că mulţi au şi fost gata să strige: "Cine eşti tu, că primeşti să ţi se închine, că scris este, lui Dumnezeu unuia să I Te închini!?" Hristos, însă, le-o ia înainte, ticsindu-le ca pe un căluş în gură această replică neaşteptată, replică pe care numai un evreu putea să o dea: ***"Nu se cuvine a lua pâinea de la gura copiilor şi a o arunca câinilor".***

Pentru noi această replică este şocantă, dar pentru o hananiancă era ceva obişnuit. Această femeie poate că auzea în fiecare zi apostrofări de acest fel şi chiar injurii din partea evreilor. Aşa erau evreii, credeau că totul li se cuvine numai lor. Ei nici nu-I considerau oameni pe cei dintre neamuri. Aşa că, femeia n-ar fi trebuit să se supere. Da, aşa ar fi fost dacă această replică ar fi ieşit din gura unui evreu oarecare, dar ea a ieşit din gura lui Hristos. Hristos nu trebuia să răspundă aşa. El era bun. El învăţa despre dragoste şi despre milă, nu era ca ceilalţi evrei. De aceea

a şi îndrăznit femeia să se apropie de El. Ea Îl iubea. Şi, când colo, Iisus este şi El ca ceilalţi.

Însă acest răspuns n-a pus-o în încurcătură doar pe femeie. Şi mai mare a fost confuzia iudeilor. “Ce e cu acesta? Tot timpul învăţa despre dragoste, ne mustra pentru că nu avem milă, şi acum el însuşi procedează ca şi noi?“ Sigur că evreii s-au recunoscut în această replică. Aşa ar fi răspuns oricare dintre ei. ***Dar de ce a răspuns aşa Iisus?***

Am zis: mulţi Îl socoteau nebun, îndrăcit, dar mulţi Îl bănuiau că ar fi vreun proroc. De aceea unii îi adresau întrebări pentru a-şi bate joc, alţii pentru a se convinge că într-adevăr este cineva. Pe toţi aceştia Hristos îi întâmpină şi El, la rândul Lui, cu întrebări-capcană, care descopereau adevărata intenţie şi identitate a celor ce se apropiau de El.

Pe cei care credeau sincer în El şi-I cereau ajutorul, Hristos îi ispitea: “Crezi tu că pot să fac Eu aceasta? Crezi tu că pot să fac aceasta pentru tine?“. Dacă vom fi atenţi, vom vedea că mai toate confruntările lui Hristos cu oamenii se rezumau la această întrebare. Ca şi lui Petru, Hristos le cere tuturor celor care intrau în vorbă cu El răspuns la întrebarea: “Cine zic oamenii că sunt Eu? Dar tu, tu ce zici?” Acelaşi lucru s-a întâmplat şi în cazul femeii hananience. Vom vedea că această replică dură, pe care i-o aruncă Hristos, nu era decât o formă a aceleiaşi întrebări: “Cine zic oamenii că sunt Eu, cine zici, tu, femeie, că sunt Eu?“.

Acelaşi lucru îl întreabă Hristos şi pe tânărul bogat. Hristos procedează cu el cam ca şi cu femeia hananiancă. Tânărul I se adresează: ***“Învăţătorule bune, ce bine să fac ca să dobândesc viaţa cea veşnică?”*** La care Hristos îi răspunde cu reproş: ***“De ce-mi spui ‘bunule’, nimeni nu este bun, decât numai unul Dumnezeu”.*** Cu alte cuvinte: “Crezi tu, într-adevăr, că Eu sunt Dumnezeu şi de aceea îmi spui ‘bunule’ sau mă iei peste picior? Dacă într-adevăr crezi, fericit eşti, că pe această piatră a credinţei tale se va zidi Biserica, iar dacă nu crezi şi mă numeşti aşa, află că eşti un viclean şi călcător de lege, chiar acum, în clipa în care mă întrebi ce bine să mai faci pentru a dobândi împărăţia, chiar acum faci cel mai mare rău, călcând legea, numind ‘bun’, cum numai Dumnezeu este, pe cineva care nu este Dumnezeu în ochii tăi”. Într-adevăr, s-a dovedit că tânărul a pus această întrebare cu vicleşug şi din prea bună părere de sine. De aceea şi Hristos încheie cu o dezaprobare: ***“Adevărat, adevărat vă zic că mai uşor îi este unei cămile să treacă prin urechile acului, decât unui bogat să intre în Împărăţia Cerurilor”.***

Altfel se sfârşeşte dialogul cu hananianca. Acest dialog este identic cu cel al lui Petru, atât doar că este încifrat. Atunci când, la lacrimile femeii, Hristos răspunde: "Nu este bine a lua pâinea de la gura copiilor şi a o da câinilor", de fapt El o întreabă: "Cine crezi tu că sunt Eu, că vii la Mine după ajutor? Oare nu crezi şi tu, ca aceştia, că sunt un nebun şi un îndrăcit? Ce vei face dacă şi Eu sunt om ca toţi oamenii? Aşadar, de ce-ai venit la Mine, nu vezi că şi eu sunt un jidan oarecare, plin de sine şi răutăcios care te alungă de la sine ca pe o căţea?" La care femeia răspunde: *"Nu Te cred, eu ştiu că Tu eşti bun, Te văd că eşti batjocorit de cei de un neam cu Tine, căci dacă ai fi fost într-adevăr un jidan şovin, aşa cum vrei să pari, ei Te-ar fi primit şi Te-ar fi considerat ca pe unul de-al lor. Dar aşa, ei te batjocoresc. Cum îmi spui Tu că eşti rău şi nemilostiv, când şi vocea şi chipul Tău îmi arată că Tu eşti bun, Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu! Sau crezi că nu simt cum arde inima mea când îmi vorbeşti? Niciodată inima mea nu a mai ars aşa, cred că acesta este focul dragostei despre care Te-am auzit vorbind de atâtea ori. Nu spune că din cauza evreilor nu vrei să faci Tu milă cu fata mea, că ştiu că ai tămăduit şi sâmbăta, călcând legea evreilor, şi că nimic nu Te opreşte să faci binele. Te-ai sfădit cu evreii în sinagogă, ştiu eu, că nu Te lăsau să tămăduieşti şi să faci milă. Nu, Tu nu eşti rău, Tu eşti bun. Ştiu că ai venit la evrei, că ei sunt poporul lui Dumnezeu, eu sunt o păcătoasă, o căţea dintre neamuri, dar Bunule, oare câinii nu mănâncă şi ei din firimiturile care se aruncă de la masa stăpânilor?"*

Şi ce răspunde Hristos? "O, femeie, mare este credinţa ta! *Cum să te hrăneşti tu cu resturi? Cum să te hrănesc Eu cu resturi de la masă, când tu eşti stăpâna? Nu mai spune aşa! Dacă ai şti cât mă bucur că ai răbdat această ispitire a Mea! Dacă ai şti cum se chircea inima Mea în Mine, de frică să nu cedezi în faţa aparenţei Mele asprimi şi să-Mi întorci spatele. O, câtă bucurie Mi-a făcut credinţa ta! Vino, Eu te voi arăta tuturor! Vino, că vreau să Mă laud cu smerenia ta, cu dragostea ta!"* Apoi cred că s-a adresat iudeilor, ca de obicei, deşi evanghelistul nu ne-o mai spune: "O, puţin credincioşilor, mândrilor, îngâmfaţilor! Voi, pe care v-am numit stăpâni, pe care v-am numit copii ai Mei, uitaţi-vă la aceasta, pe care voi o nesocotiţi, adevărat vă spun, că la nimeni dintre voi n-am văzut atâta credinţă!"

Credinţa acestei femei a fost într-adevăr mare, mai mare decât a apostolilor. Când au văzut această purtare a lui Iisus, care erau de atâta vreme cu El, care ar fi trebuit să-L recunoască, s-au smintit, şi-au pierdut credinţa. Ei chiar au crezut că Hristos se poartă cu răutate, de aceea au şi început să-L roage să arate milă faţă de sărmana femeie: ***"Slobozeşte-o, căci strigă în urma noastră".*** Femeia însă nu şi-a pierdut credinţa, nici nădejdea, nici dragostea. De aceea şi Hristos exclamă: *"O, femeie, mare este credinţa ta, mai mare decât a acestor ucenici ai mei! Ei nu întotdeauna*

reuşesc să scoată diavolii, deşi se socotesc apostoli şi prieteni ai Mei, dar tu, o femeie simplă, prin ceea ce ai făcut tu acum, ai alungat dracii din fiica ta. Du-te şi să-ţi fie ţie după voinţa ta“.

Iată, cred eu, sensul acestei purtări stranii a lui Hristos, purtare care nu te-a smintit doar pe tine, ci chiar şi pe Apostoli. Ea însă a arătat frumuseţea sufletească a acestei femei, a arătat-o cunoscătoare a tainelor dumnezeieşti, căci ea a înţeles vorbirea încifrată a lui Hristos, vorbirea în pilde, pe care nici Apostolii nu o înţelegeau întotdeauna. De data asta ea s-a arătat mai înţeleaptă decât apostolii şi mai credincioasă.

Femeia a înţeles că Hristos doar se preface a fi răutăcios. Hristos, ca un Orator desăvârşit, acum a luat chipul şi felul de a vorbi al celor pe care voia să-I combată: iudeii necredincioşi. Hristos a răspuns în replici tipice evreieşti: “Du-te de aici, numai evreii sunt aleşi şi, dacă se cuvine a ajuta pe cineva, aceştia sunt evreii, nu tu, care eşti o păcătoasă dintre neamuri“. Evreii erau nemilostivi, ei nu ajutau pe nimeni, nici măcar pe fraţii şi părinţii lor, motivând că lucrul, obiectul cerut este închinat Domnului. Aşa face şi Hristos: “Du-te, n-am poruncă să te ajut, numai pentru evrei am poruncă“. Viclenia şi răutatea evreilor era atât de mare, încât Dumnezeu le dă poruncă să nu amâne pe altă dată ajutorul pe care li-l cere cineva, dacă stă în puterea lor: “Nu spune prietenului tău: du-te şi vino iară, mâine îţi voi da, atunci când ai ceea ce-ţi cere“. Iar Hristos, având puterea să o ajute pe femeie, îi zice: “Nu se cuvine“. Sigur că în toată această purtare a Sa, Hristos a desenat un iudeu tipic, pentru ca ei să se vadă dintr-o parte.

Acest fel de a vorbi, ca din gura păcătosului, substituindu-se ascultătorului, a fost pregătit de proroci, în special de Eccleziast, despre care Sfântul Grigorie de Nyssa crede că e Însuşi Hristos. Ecleziastul face de multe ori afirmaţii şocante, contrare înţelepciunii dumnezeieşti, ca de exemplu: ***“Mi s-a părut un lucru bun să mănânce şi să bea cineva şi, cu bucurie, să aibă folos din munca sa“.*** Ca mai încolo să adauge: ***“Mai bine e să mergi la casa de doliu, decât la casa de ospăţ“***. Iată cum dezleagă aceste contradicţii Sfântul Grigorie cel Mare:

“Cartea lui Solomon se numeşte Eccleziast, ceea ce înseamnă, de fapt, orator. Într-un discurs oratoric se fac afirmaţii prin care să fie oprită discordia din sânul unei mulţimi agitate. Cei mulţi au păreri diferite, dar, prin argumentaţia oratorului, sunt conduşi la o singură opinie. Aşadar, cartea se numeşte Orator, pentru că, în ea, Solomon a luat asupra sa modul de a gândi al unei mulţimi revoltate: el cercetează felul în care ar fi tentată să judece o minte nepricepută. Ca într-o anchetă, la câte păreri le dă el naştere, la tot atâtea personaje li se substituie“.

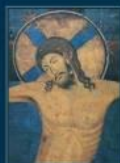
Aşa cred că au fost şi cuvintele şi purtarea Mântuitorului faţă de femeia hananiancă. Prin purtarea Sa, El a manifestat tipul evreului, pe care l-a corectat prin deznodământul neaşteptat. Hristos parcă ar fi spus: "Iată, aşa sunteţi voi, evreii, nemilostivi şi plini de sine, vă lăudaţi cu neamul vostru, însă a arăta dragoste şi a face milă e mai bun. Judecaţi şi voi, din ceea ce aţi văzut: mai întâi, când am fost brutal şi răutăcios, şi mai apoi, când am arătat milă, ce este mai potrivit cu voia lui Dumnezeu? Aşadar, faceţi şi voi cele bune".

Să nu ne mire că Hristos S-a prefăcut, ştiind că prefăcătoria este un păcat. Acesta nu este decât un fel de a comunica, un alt nivel al limbajului, al predicii, pe care Hristos, Eccleziastul desăvârşit, o stăpânea cum nu se poate mai bine. Să nu uităm că Hristos se adresează oamenilor şi singurul lui scop este acela de a se face înţeles. Pe calea spre Emaus, când se arată celor doi ucenici după înviere, evanghelistul Luca ne spune că Hristos "S-a prefăcut că vrea să meargă mai departe", iar ucenicii L-au oprit să rămână la ei. Dar parcă ce poate să însemne mustrarea: ***"O, până când voi fi cu voi şi vă voi răbda pe voi!"*** Oare nu tot El a zis: ***"Şi iată, Eu sunt cu voi până la sfârşitul veacului?"***

Aşa că, mi se pare că dialogul dintre Hristos şi femeia hananiancă n-a fost altceva decât o declaraţie de dragoste reciprocă. Atât doar că ei şi-au vorbit cu cuvinte sucite, ca doi îndrăgostiţi, care nu vor ca şi alţii să le priceapă taina lor. Taina dragostei".

(în: Ieromonah Savatie Bastovoi, Dragostea care ne sminteşte, Editura Marineasa, Timişoara, 2003)

Arhimandritul Simeon Kraiopoulos: „Fie binecuvântat! Oricâte aş pătimi, sunt puţine…” - Noi am rezista precum cananeanca? Cum reacţionăm la jigniri, la încercări, la suferinţe?

În anii prigoanelor, pentru martiri lucrurile erau aşa cum le ştim, iar în veacurile care au urmat pentru anahoreţi deasemenea. În vremurile noastre viaţa este cum ne-o facem, aşadar tu alegi locul şi cum vei trăi, fie că vei merge să vieţuieşti în pustiu, la mânăstire, sau îţi vei întemeia o familie.

Oriunde ne-am afla, însă, toţi vom trece prin lucruri asemănătoare cu cele de care am pomenit [pătimiri, suferinţe, n.n.] şi tot parcursul nostru va fi între limite. Toate acestea sunt inevitabile, cu voia sau fără voia noastră ele vor veni. Adică, nu vom pătimi doar câteva necazuri, acum că suntem pe calea lui Dumnezeu, ci El va îngădui să ni se întâmple mai multe. Este un adevăr mărturisit şi în această însemnare.

Am spus şi altă dată, referindu-ne la femeia cananeancă, că Hristos nu S-ar fi purtat cu altă femeie, aşa cum S-a purtat cu cananeanca, pentru că ştia că n-ar fi îndurat. Pe cananeancă aproape a călcat-o în picioare. A numit-o neam de câine, şi ea a primit mărturisind, confesându-se Domnului: ***„Da, sunt o căţea, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor!” Şi Domnul i-a zis: „o, femeie, mare este credinţa ta, fie ţie după cum voieşti!”***

Mulţi sunt cei care n-ar rezista acestor cuvinte. Deseori realizez că ar fi multe de spus unui suflet sau altuia: ,,De ce faci asta? De ce spui aşa? De ce iei lucrurile în felul acesta?”

Câte n-ar fi de spus cuiva? Dar nu pot fi grăite pentru că omul nu le poate duce.

El vrea să-l iei cu binişorul să nu cumva să-l necăjeşti, să-l sileşti, dar cum se va folosi astfel?

Aşa stând lucrurile, se pare că toţi creştinii îşi plâng soarta. Mai rar să găseşti câte unul care să spună: ,,Binecuvântat fii, Doamne, oricâte am pătimi, sunt puţine. Şi altele ni se cuvin, dar Dumnezeu are milă de oameni şi nu lasă să vină mai multe pe noi!”

Acum îi auzi, tot mai mult, pe creştini zicând: ,,Avem necazuri, strâmtori, ne confruntăm cu această problemă, o avem pe cealaltă! Ah, ce mai pătimesc!”

Ce să facă Dumnezeu cu noi, creştinii de astăzi, care nu îmbrăţişăm deloc duhul creştinesc, adevărul acesta, să ne lăsăm, să ne predăm lui Hristos? S-o facem, fraţilor!

Desigur, aceasta nu înseamnă că în ceasul în care te predai, te pui pe lenevealǎ. Oare te vor lăsa toate aceste griji prin care treci, ca să stai de-o parte? Ele vin una după alta şi te zoresc, de aceea trebuie să crezi, să te rogi mai mult, ca să rezişti, dar să n-o faci patetic, ci pentru că doreşti să te laşi în mâinile lui Dumnezeu.

Cei care doresc, chipurile, să inventeze singuri condiţiile martiriului fac o mare greşeală şi, totodată, un păcat. Asemenea provocări nu sunt acceptate. De aceea, Biserica a interzis să meargă cineva de bunăvoie, cu de la sine putere, la martiriu.

Când eşti chemat să dai mărturie, să primeşti cu mulţumire, dar să nu mergi tu de unul singur. Acest lucru ar fi o exagerare. Şi nu numai atât, ci şi un pericol de a se mândri cineva şi, în cele din urmă, în exaltarea şi în mândria lui, de a lăsa martiriul şi toate celelalte, adică să-L trădeze şi să se lepede de Domnul.

,,Minunat este că Dumnezeu,
acolo unde nu te-ai aşteptat şi n-ai înţeles,
Şi-a vădit iconomia, pogorământul Său,
şi nu ţi-a arătat milă, ci te-a lăsat să suferi şi să pătimeşti mai rău decât durere,

tocmai pentru ca să te miluiască”.

(din: Arhim. Simeon Kraiopoulos, Taina Suferinţei, Editura Bizantină 2007)

(sursa online a transcrierii: Catehetica – Fără cârtire să le primim pe toate ca din mâna lui Dumnezeu)

Pr. Ioan V. Covercă - Predică la Duminica a 17 - a după Rusalii (a femeii cananeence)

Astăzi la Sfânta Liturghie am ascultat o pericopă evanghelică în care s-a vorbit despre o femeie din părţile Tirului şi Sidonului, care a venit la Mântuitorul şi L-a rugat stăruitor să vindece pe fiica ei care era stăpânită de diavol.

Domnul Iisus Hristos trece din Galileea dincolo de Iordan, în Canaan, în vatra unor ţinuturi locuite de păgâni şi pe care Dumnezeu le blestemase pentru idolii lor iar pe locuitorii de acolo îi izgonise când a adus pe israeliţi înapoi din robia egipteană.

Prin aceste ţinuturi a predicat Sfântul apostol Petru cuvântul Sfintei Evanghelii, iar Sfântul apostol Pavel în drumul său spre Ierusalim, a aflat aici mai mulţi creştini (Fapte XXV, 3).

Domnul Iisus nu a intrat în Tir şi Sidon - cetăţile păgâne aşezate la poalele Libanului - ci în împrejurimile lor. Iar acest lucru l-a făcut după ce avusese o discuţie cu fariseii despre lucrurile care îl spurcă pe om şi-l fac neplăcut în faţa lui Dumnezeu.

Scârbit şi saturat de sâcâiala şi invidia fariseilor, Domnul iese din hotarele patriei sale şi întâlneşte o femeie cu care întreţine un dialog de o bogăţie şi frumuseţe fară asemănare şi inegalabil.

Femeia aceasta deşi străină de neam şi de credinţă se apropie de Domnul şi rămâne la oarecare distanţă păstrând buna-cuviinţă a situaţiei sale şi nu numai că se

adresează Domnului, ci strigă din adâncul sufletului, adică îşi exprimă cu glas mare rugăciunea ei fierbinte:„Miluieşte-mă Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de diavol" (Matei XV, 22). Minunat şi plăcut mod de adresare! Acesta dovedeşte credinţa ei că Iisus Cel căruia I se adresează este Mesia, Mântuitorul lumii. Strigătul ei izvora din această credinţă puternică şi mare în Hristos, din durerea ei neostoită de mamă, din nenorocirea cea mare şi din milă faţă de propriul său copil.

Iubiţi fraţi, nu este prima dată când Sfânta Scriptură aminteşte despre demonizaţi. Domnul Hristos a mai vindecat pe îndrăcitul din Capernaum (Marcu I, 21-28), pe îndrăcitul din Gadara (Luca VIII, 26-40) şi pe tânărul lunatic (Matei XVII, 14-21; Marcu IX, 14-29; Luca IX, 37-43). De data aceasta Domnul este rugat să vindece de această cumplită boală pe fiica unei femei străină de neamul şi credinţa evreilor.

Din cuvintele mele de învăţătură despre vindecările celorlalţi îndrăciţi vă amintiţi cât de mult pătimeau şi cât de îngrozitor erau chinuiţi aceşti stăpâniţi de necuratul. Am putut constata că există diferite grade de suferinţă şi de crize pe care le produc duhurile necurate, iar fiica acelei sărmane femei era chinuită în ultimul grad. Starea acestei copile producea mamei o profundă durere. Ştiu prea bine părinţii cât de mult suferă şi ei împreună cu copiii lor.

Femeia aceasta îndurerată de boala fetiţei nu zice: miluieşte pe fiica mea, ci zice: „miluieşte-mă”. Copila într-adevăr suferă, dar eu ard de durere. Nu îndrăzneşte această femeie nici să cheme pe Domnul în casa ei aşa cum o făcuseră alţii şi nici să aducă pe fata ei la Domnul, ci numai strigă „miluieşte-mă”.

Iată un exemplu vrednic de urmat de către toţi părinţii vremurilor noastre care trebuie să se roage permanent pentru copiii lor. Să se roage nu numai pentru tămăduirea lor de bolile trupeşti ci mai ales de bolile lor sufleteşti care devin din ce în ce mai multe, mai mari şi mai grele.

Să nu înceteze părinţii a se ruga „Doctorului sufletelor şi al trupurilor”. De câte ori se roagă părinţii pentru copiii lor: Doamne miluieşte pe fiul meu că rău pătimeşte în păcatul neascultării de părinţi, de profesori, de îndrumătorii lui de bine, de mai marii lui, de conducătorii ţării, de păcatul desfrânării, de păcatul egoismului, al trufiei, al mâniei, al iubirii de ceartă, al nesupunerii, de păcatul iubirii de aur şi de argint nemuncit, de păcatul vrajbei şi al clevetirii, miluieşte-mă şi-l scapă pe el de duhurile necurate şi pierzătoare!

De ce părinţii nu supraveghează cu atenţie pe copiii lor şi nu-i învaţă şi îndrumează să se ferească de aceste păcate pierzătoare de suflet, căci odată cuprinşi de unul din aceste păcate devin robi ai lor şi treptat, treptat, precum fiul risipitor, ajung nişte epave ale societăţii şi un pericol pentru tot poporul dreptcredincios.

Rugăciunile fierbinţi către Dumnezeu, rugăciunile stăruitoare şi grija deosebită faţă de proprii lor copii i-ar îndepărta pe aceştia de microbul răutăţii pe care îl seamănă vicleanul în sufletele lor ca să-i robească prin păcat.

Sunt numeroase cazurile când rugăciunile părinţilor au întors la căinţă pe fiii lor porniţi pe căile pierzării. Să ne amintim numai de Sfânta Monica, cea care prin rugăciunile ei fierbinţi către Dumnezeu a făcut ca fiul ei cel desfrânat şi înrăit în păcate să devină Fericitul Augustin.

La rugăciunile sincere şi stăruitoare Domnul nostru Iisus Hristos a răspuns întotdeauna fiind mişcat de suferinţa oamenilor.

Dar, iată, vedem de data aceasta ceva cu totul neobişnuit. Domnul Cel prea bun şi prea milostiv, arată atâta indiferenţă la rugăciunile fierbinţi ale cananeencii, precum nu se mai găseşte nicăieri în istoria minunilor Sale. „Iar Domnul nu i-a răspuns nici un cuvânt” (Matei XV, 23).

Comentând acest verset Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Domnul aduce la Sine pe iudeii care L-au recunoscut. Când Îl hulesc ei, El îi roagă, când îl ispitesc, El nu-i părăseşte. Pe cananeeancă însă, care aleargă şi-L roagă, fară a se sprijini, nici pe lege, nici pe prooroci, şi care îi arată atâta evlavie, pe ea nu o învredniceşte nici măcar de un răspuns. „Care alta nu s-ar fi smintit, când a văzut că realitatea nu corespunde cu ceea ce gândea ea? Ea auzise că „El mergea prin sate vindecând, iar pe femeia aceasta care venea la El o respinge”.

Nu-i răspunde nici un cuvânt pentru că ştiutorul inimilor cunoştea credinţa puternică din adâncul sufletului ei. O credinţă puternică în stare să suporte orice încercare şi descurajare. Tocmai de aceea femeia aceasta nu se sminteşte, nu se supără, nu se descurajează şi nu se depărtează. Ea nu zice cum poate ar fi fost îndreptăţită: cum acest om atât de vestit prin iubirea sa nemărginită faţă de oameni, arată atâta nepăsare şi indiferenţă faţă de nefericirea mea? Nu rosteşte aceste cuvinte pe care adesea le auzim din gura credincioşilor noştri, ci ea cu şi mai mare încredere în bunătatea lui Dumnezeu îşi arată credinţa ei mare şi puternică prin rugăciunile ei repetate.

Este uşor de înţeles că atât de mult şi stăruitor se ruga această femeie încât a înduioşat şi pe Sfinţii apostoli, încât cu toţii într-un cuget s-au apropiat de învăţătorul lor şi L-au rugat: „Slobozeşte-o că strigă în urma noastră” (Matei XV, 23).

Oare intervenţia ucenicilor Domnului era numai pentru ca să scape de ea, pentru că striga în urma lor? Cu siguranţă că nu. Rugăciunile stăruitoare ale acestei femei i-a impresionat atât de puternic, i-a mişcat atât de mult şi i-a umplut de mirare atitudinea Domnului Hristos, încât nu puteau să tacă; această convorbire ajunsese la o tensiune atât de înaltă, iar durerea sfâşietoare a mamei copilei bolnave a scos pe învăţăceii lui Iisus din cadrul rolului lor încât simţeau ei nevoia imperioasă să-L roage pe Domnul s-o dezlege din legăturile cu care satana legase pe sărmana ei fiică.

Iată răspunsul Domnului: „Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel” (vers. 24). Acest răspuns a amuţit pe ucenici, iar femeii cananeence i-a dat grai. Ea şi mai mult stăruia. Socotind că rugăciunea ei de la distanţă poate este o necuviinţă, iar strigătele ei nu exprimă destulă evlavie, smerenie şi dragoste, se apropie, cade în genunchi la picioarele Domnului şi I se închină zicând: „Doamne ajută-mă” (vers. 25). O rugăciune răbdătoare şi fierbinte care conţine un singur cuvânt: „ajută-mă”. Sufletul ei era atât de plin de simţire încât limba nu putea rosti prea multe cuvinte. Lacrimile care izvorăsc dintr-o inimă zdrobită şi smerită, suspinele fără cuvinte sunt deja de ajuns căci „noi nu ştim să ne rugăm cum trebuie, ci însuşi Duhul se roagă pentru noi cu suspine negrăite” (Romani VIII, 26).

Dealtfel ce alte cuvinte puteau să înlocuiască această scurtă rugăciune? Ea spune totul: Doamne ajută-mă, priveşte-mă ca pe una din făpturile tale. Ajută-mă, fiindcă eu cred că poţi să mă ajuţi, încă mai cred că şi vrei, cu toate că acum mă refuzi. Iată o rugăciune vrednică de urmat, iată curajul, iată speranţa pe care ţi le dă rugăciunea fierbinte!

Minunatul dialog continuă căci Domnul îi răspunde: „Nu este bine să iei pâine de la gura copiilor și să o arunci câinilor.” Dar cu neputinţă de crezut! Nici femeia nu deznădăjduieşte, nu se descurajează, ci dă un răspuns extraordinar, parcă inspirat de Cel în faţa căruia stătea, de Duhul Sfânt care luminează pe cei neştiutori şi întăreşte pe cei slabi. Înţelegerea ei creşte; nu-l mai numeşte pe Mântuitorul „Fiul lui David” ci de data aceasta răspunde: „Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor” (vers. 27). Noi păgânii nu aşteptăm mulţimea de binefaceri pe care le primeşte poporul lui Dumnezeu cel ales, pe care Fiul lui David le revarsă din belşug, ci doar micile fărâmituri care cad de la masa

cea îmbelşugată şi acestea sunt îndeajuns pentru noi neamurile cele înfometate. Iată câtă înţelepciune şi smerenie în acest răspuns al femeii cananeence! Iată că acolo unde există credinţă vie şi adevărată există şi înţelepciune, cum Dumnezeu celor smeriţi le dă înţelepciune iar celor mulţi le dă grai.

Cine ar fi putut să rostească aceste cuvinte pline de har şi de Duhul Sfânt decât cel inspirat de Duhul Sfânt, căci după cuvântul proorocului Isaia „se va odihni peste el Duhul lui Dumnezeu, duhul înţelepciunii şi al înţelegerii, duhul sfatului şi al tăriei, duhul cunoştinţei şi al bunei credinţe" (Isaia XI, 2).

Dacă Mântuitorul a ascultat rugăciunea sutaşului roman din Capernaum şi i-a vindecat slujitorul, a vindecat pe îndrăcitul din Gadara, pe samarineanul bolnav de lepră împreună cu cei nouă, ca şi pe mulţi alţii pe care îi consemnează Sfânta Scriptură, cum ar fi lăsat în zbuciumul durerii şi în ghearele deznădejdii pe această femeie care a dat dovadă de o credinţă mare şi puternică?

Mântuitorul a mai dorit prin aceasta ca religia Sa cea nouă şi dumnezeiască să depăşească hotarele unui popor şi să devină un bun comun al întregului neam omenesc. Aici întrevedem universalismul învăţăturii Mântuitorului, vedem punându-se baza unei religii noi, ale adevăratei religii. Credinţa aceasta mare şi încercată a fost răsplătită de Domnul cu prisosinţă. Pe lângă faptul că o laudă pentru credinţa ei: „O, femeie, mare este credinţa ta" Mântuitorul îşi descoperă bunătatea, dragostea faţă de creaturile Sale şi mila Sa, căci îndată îi îndeplineşte rugăciunea spunându-i: „fie ţie după cum voieşti, şi s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela".

Deşi se văd clar şi alte virtuţi la această femeie cum sunt: smerenia, răbdarea, rugăciunea, bunătatea, dragostea, Domnul laudă credinţa acesteia ca fiind izvorul tuturor celorlalte virtuţi. De aceea în relaţiile omului cu Dumnezeu credinţa este firul de legătură. Fără credinţă nu putem face nimic, iar Sfântul apostol Pavel spune că „fără credinţă nu este cu putinţă să fim plăcuţi lui Dumnezeu" (Evrei XI, 6).

Iată dar cât de mult folos aduce o credinţă smerită, o credinţă fierbinte, mare, puternică, o credinţă stăruitoare în rugăciune. Credinţa mamei a vindecat pe fiică de chinurile groaznice, a învins şi a izgonit pe satana, a biruit refuzul de la început al Domnului şi a devenit pildă pentru toate generaţiile viitoare de creştini.

Să urmăm exemplul femeii cananeence şi să ne rugăm neîncetat lui Dumnezeu să ne întărească în credinţă. Să păstrăm cu sfinţenie nealterată credinţa în care ne-am

născut, şi să ne silim ca această credinţă a noastră să rodească prin fapte bune şi prin dragoste faţă de Dumnezeu şi de aproapele, iar roadele credinţei noastre să fie: „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioşia, blândeţea şi înfrănarea poftelor" (Galateni V, 22-23).

Să rugăm pe Bunul Dumnezeu să reverse harul Său cel ceresc asupra noastră şi asupra tuturor celor ce I se roagă cu credinţă. Să dea pace sufletelor noastre, pace în familiile noastre, pace unuia cu altul la locurile noastre de muncă, pace în întreaga lume, iar între oameni dragoste şi bună înţelegere. Amin.

Sursa: Pr. Ioan V. Covercă (Glasul Bisericii nr.1-3, 1982).

Pr. Eugen Tănăsescu - Dumnezeu nu ne vrea proşti

Textul despre care vorbesc descrie vindecarea fiicei unei femei cananeence, adică de alt neam decât cel evreiesc. Biserica nu-i ştie numele, Evanghelia nu l-a păstrat, dar pentru alesele ei virtuţi o numeşte cu „C” mare, semn al unei personalităţi: Cananeeanca.

Contextul este următorul: această femeie păgână (din punctul de vedere al poporului iudeu, socotit popor ales) vine cu mult curaj la Hristos şi îi cere ajutorul, pentru a-i vindeca fiica, ce era „chinuită de un demon”. Dar nu demonizarea fetei este subiectul principal, ci felul în care ea primeşte ajutorul de la Hristos.

Iniţial, Hristos nu o bagă în seamă, apoi urmează un moment delicat, în care pare că o jigneşte, asemănând-o cu un câine, dar sfârşitul este apoteotic: un simplu răspuns al femeii va smulge admiraţia şi lauda din partea Domnului. Or, ca să ajungă Dumnezeu să te admire, trebuie să ai nişte calităţi. Până la urmă şi noi, oamenii, facem la fel. Admirăm pe cei care ne surprind plăcut prin calităţile lor.

Sunt oameni care nu cred în ajutorul lui Dumnezeu. Li se pare o himeră, o poveste pentru naivi sau, spus mai vulgar, pentru proşti. Alţii cred că Dumnezeu îi poate ajuta, dar se plâng de faptul că nu prea mai simt acest ajutor. În realitate, şi unii şi alţii ignoră un adevăr elementar, aplicabil şi în societate: ca să primeşti un ajutor, trebuie să ştii ce şi cum să ceri. Asta presupunând că, în iarna vrajbei noastre, se mai găsesc oameni care să ajute, întrucât avem de-a face cu o specie pe cale de dispariţie. Sau, mai grav, care transformă ajutorul în trafic de influenţă şi corupţie.

Dialogul dintre Hristos şi cananeeancă ne transmite câteva lucruri despre acest „ce şi cum” să ceri, pe care încerc să le sistematizez.

1. Credinţa presupune, înainte de toate, cunoaşterea lui Dumnezeu. Adică să ştii exact cine este Dumnezeu. Femeia spune: „Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David!”. Scurt, dar de profunzime teologică. Femeia nu apela la Hristos ca la un şaman, ci Îl cunoştea foarte bine, ştia exact cui se adresează: Fiului lui Dumnezeu cel Întrupat, Mesia, numit şi Fiul lui David, cel pe care poporul evreu îl aştepta. Teologic vorbind, femeia era mai cultivată în teologie decât mulţi dintre cei ce pretindeau a fi „aleşi” de Dumnezeu, deşi făcea parte dintr-un alt popor. Ceea ce înseamnă că credinţa, ca şi cunoaştere a lui Dumnezeu sunt universale, aparţinând oricui şi le doreşte, fără discriminare.

2. Rugăciunea trebuie însoţită de stăruinţă. Mărturisirea teologică a femeii este întâmpinată de către Hristos cu o paradoxală răceală. Mai întâi, nu-i răspunde în niciun fel. Imediat intervin ucenicii, care par deranjaţi de insistenţele femeii: „Eliberează-o, că strigă în urma noastră”, asemenea multor oameni, care astăzi sunt deranjaţi de strigarea în public a credinţei şi ar dori-o eliberată, adică scoasă din zona de interes public. Hristos le răspunde cu un aer exclusivist: „Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel”. În realitate, Domnul încerca răbdarea şi stăruinţa acestei femei, nu pentru că ar fi vreun sado-masochist, ci ca să fie mărturie de stăruinţă şi de luptă pentru idealurile înalte, iubirea de mamă fiind ceva unic şi înălţător. Iar femeia confirmă, căci, însoţind credinţa cu stăruinţa, „venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă”. Este cea mai simplă formă de a te adresa divinităţii: te închini şi ceri ajutorul. Mai târziu, înţelegând profunzimea acestui gest, creştinii au început să se salute între ei cu Doamne ajută, semn al dorinţei de bine pentru aproapele tău. De aici însă, lucrurile devin şi mai interesante

3. Credinţa, rugăciunea, cunoaşterea şi stăruinţa trebuie fundamentate pe iubire şi pe smerenie. Ştiindu-i virtuţile alese ale sufletului, Hristos vrea şi mai mult de la femeia păgână. Prin urmare, îi dă o replică ce pare vulgară, jignitoare sau chiar umilitoare: „Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor”. Cum ar veni, îi zice cam aşa: „voi, cananeeni, fiind păgâni, sunteţi ca nişte câini care nu au dreptul de a se hrăni cu pâinea de la masa celor aleşi, cu învăţăturile înalte ale credinţei în Dumnezeu”. Însă femeia dă dovadă de o inteligenţă sclipitoare. Smerindu-se şi trecând peste aparenta jignire (înţelepţii învaţă şi din mustrări, proştii nu pricep nimic nici din laude), ea recunoaşte că, într-adevăr, păgânii nu pot avea acces la credinţa autentică. Dar mai înţelege foarte bine că asta nu se întâmplă din cauza lui Dumnezeu, care iubeşte pe orice om, întrucât este făcut după chipul

Său, ci din cauza alegerii greşite pe care o fac păgânii, de a nu urma adevăratei credinţe. Aşa că replica ei va fi o culme a teologiei creştine: „Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor”. Adică ea îşi recunoaşte păgânismul, dar afirmă că Dumnezeu nu poate fi atât de crud încât să fie indiferent faţă de omul pe care l-a creat. Chiar dacă greşeşte şi alege să devină păgân, omul tot mai are posibilitatea de a se îndrepta. În fond, Hristos este cel ce oferă lumii întregi iertarea şi îndreptarea. Pe care femeia le exemplifică foarte inteligent prin fărâmituri. Aici este maximul teologiei creştine, cum spuneam, pentru că pâinea nu este doar aliment al trupului, ci şi hrană spre viaţă veşnică, Hristos autodefinindu-Se ca Pâinea care s-a coborât din Cer. În acest moment, femeia a teologhisit despre centrul şi esenţa vieţii creştine, Sfânta Împărtăşanie: Trupul şi Sângele Domnului.

4. Ajutorul lui Dumnezeu este doar răsplata comuniunii cu El. Sunt mulţi oameni care cred că ajutorul de la Dumnezeu vine în mod automat, dacă împlineşti anumite ritualuri. Asta este mai mult superstiţie. Ritualurile îşi au rolul lor bine definit, dar nu garantează partea de contribuţie personală a omului în relaţia sa cu Dumnezeu. Comuniunea nu este automatism. Noi ştim foarte bine asta, dar ne încăpăţânăm să uităm sistematic: când dorim comuniunea cu cineva, nu ne mulţumeşte ritualismul, formalismul sau eventualele gesturi frumoase, dacă ele nu vin din inima celui de lângă noi. Prin urmare, ajutorul lui Dumnezeu nu este altceva decât răspunsul Lui la iubirea noastră, la dorinţa noastră de comuniune.

Tocmai de aceea cei care, de regulă, acuză pe credincioşi de habotnicie, superstiţie sau prostie, sunt tocmai cei care au o inimă împietrită, care funcţionează doar automatist. Dar credinţa nu este deloc aşa. Ea este cunoaştere, stăruinţă şi iubire.

Dumnezeu nu ne vrea habotnici, superstiţioşi sau proşti, ci ne vrea fii ai Înţelepciunii şi ai Iubirii stăruitoare.

Pr. Eugeniu Rogoti - Credinţa neaşteptată

14 feb, 2021

Biserica reia astăzi pericopa evanghelică despre femeia cananeeancă din cauza perioadei întinse între Paştile anului trecut şi cel din anul curent.

Pasajul evanghelic ne este prezentat adesea în legătură cu miracolele pe care le aşteptăm de la Dumnezeu şi felul în care ar fi bine să ne raportăm la ele, pentru a şi avea parte de ele. Credinţa fermă a femeii cananeence în faptul că Iisus o va putea vindeca pe fiica sa ne este pusă în faţă la Taina Sfântă a Maslului, atunci când Îi cerem lui Dumnezeu vindecarea trupească.

De fapt, pasajele de la această taină ne îndeamnă să avem credinţă în faptul că Domnul ne poate ajuta, numai să fim şi noi darnici şi ajutători la rândul nostru. Să învăţăm ce înseamnă iubirea aproapelui, iertarea datoriilor, împlinirea misiunii, lepădarea de cele lumeşti care ne trag înapoi, săvârșirea faptelor bune şi lipsa judecării celui de lângă noi, chiar dacă acela ar avea mari probleme cu etica. Pe lângă toate acestea ne este prezentată şi pilda femeii de neam şi credinţă străină care strigă din urma Mântuitorului, acceptă aşa-zisa batjocorire, prin care erau de fapt învăţaţi o lecţie cei care se considerau mai presus de restul lumii.

Femeia acceptă să fie umilită, fără a se supăra şi fără a cere dreptate sau egalitate; acceptă să cerşească doar pentru ca fiica ei să aibă parte de sănătatea atât de importantă pentru tot omul care face umbră acestui pământ. Femeia simbolizează sufletul nostru şi ne arată cum ar trebui să fie acesta dacă doreşte să primească milă de la Dumnezeu. Sufletul plin de smerenie, lipsit de orgoliu, gata să fie umilit sau batjocorit de dragul aproapelui său, din dorinţa de a primi cele bune şi de folos.

În timpul slujbelor la care participăm auzim toate aceste îndemnuri pentru binele şi mântuirea sufletelor noastre, dar adesea ele sună în urechile şi minţile noastre ca nişte poezii frumoase, fără a ni le asuma întru totul. Slujbele ne postează în faţa lui Dumnezeu exact ca pe această femeie cananeeancă, umilă şi cerşetoare, pentru că ea ştie că oricât ar lucra, oricât s-ar strădui sau ar încerca, fără mila primită în dar de la Iisus Mântuitorul nu va putea obţine ceea ce-şi doreşte cel mai mult. Iată că suntem îndemnaţi să cerşim. Mai mult ca oricând, deşi toate slujbele noastre sunt pline de „Doamne, ai milă sau miluieşte-ne pe noi!”.

Pilda vie şi cu persoane în carne şi oase pe care le-o oferă Mântuitorul celor care-L înconjurau, insistând asupra ei, de unde şi părelnica „nebăgare în seamă iniţială”, ne aşază în postura corectă pe care suntem chemaţi să o avem în faţa lui Dumnezeu. Sigur că teologia noastră vorbeşte de îndumnezeire, de înfiere, de lucruri mai presus de cuget, însă toate acestea nu sunt accesibile decât după trecerea prin smerenia însoţită de marea credinţă de care a dat dovadă femeia cananeeancă. Ea a primit izbăvirea şi împlinirea rugăminţii. Noi suntem îndemnaţi să-i urmăm pilda de smerenie, care premerge „bunătăţilor celor viitoare”.

“Sufletul nostru este bolnav, viaţa se veştejeşte, ceva moare în noi, iar noi trebuie să învăţăm de la cananeanca să strigăm din bezna deznădejdii, din adâncul inimii descurajate, din inima necazului ce pare să nu aibă dezlegare; să strigăm şi să plângem Domnului”

14.02.2021

Mitropolitul Antonie de Suroj: Predică la Duminica a 17-a după Rusalii (Femeia cananeancă)

Cananeanca care s-a apropiat de Hristos şi L-a rugat să-i vindece fiica demonizată era o păgână. În vremea aceea, evreii, singurii care crezuseră în singurul Dumnezeu adevărat, nu stabileau relaţii cu păgânii, se fereau şi plecau din calea lor. Dar iată că femeia aceasta se apropie de Hristos. Aceasta ne spune deja că ea a văzut în Domnul ceva ce nu a văzut în alţii, că a simţit ceva în Hristos. Cu intuiţia, cu inima sa a prins ceva ce îi inspiră încredere şi a ridicat de pe umerii ei frica că va fi alungată. Şi cananeanca I s-a adresat Mântuitorului cu cuvintele pe care le găsim şi în Evanghelia după Marcu, în gura orbului Bartimeu: Iisuse, Fiul lui David (Marcu 10, 47). Însăşi adresarea aceasta reprezintă o mărturie de credinţă. Bineînţeles, nu în Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, dar în Mântuitorul ca în Cel născut din viţa regească a lui David, din care urma să se nască Mântuitorul lumii: Miluieşte-mă Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un demon (Matei 15, 22).

Dar Hristos Îşi continuă drumul, fără să răspundă la strigătul ei. Ucenicii însă I-au zis: Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră, urmărindu-ne cu strigătul speranţei şi

deznădejdii sale (cf. Matei 15, 23). „Slobozeşte-o” nu înseamnă „alung-o”, ci „chiar nu-ţi este milă? Şi ea este om sau nu? Sau ar trebui să ne ferim de unii ca aceştia? Oare durerea omenească din inima păgânilor nu este atât de grea, chinuitoare ca şi în noi? Slobozeşte-o, ca să plece în pace…”.

Şi Hristos le zice: Nu sunt trimis decdt către oile cele pierdute ale casei lui Israel (Matei 15,24). Dar cananeanca îi răspunde: Doamne, ajută-mă (Matei 15, 25). Ea nu-i răspunde la remarca făcută ca nu a fost trimis la ea, ci crede pur şi simplu că Domnului I se va face milă de ea. Nici măcar nu-L contrazice, nu afirmă: „Cum aşa, şi eu sunt om!” Nicidecum, cananeanca nu face decât să creadă.

Şi Hristos îi mai încearcă o dată credinţa. Bineînţeles că ştia măsura credinţei ei, precum şi cananeanca ştia că Domnul cunoştea totul dinainte. Însă ucenicii trebuiau să măsoare intensitatea credinţei la care e capabil un păgân.

Aşa că Iisus i-a spus: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi să o arunci la câini (Matei 15,26). Cuvintele acestea ni se par atât de crude şi de necruţătoare… Dar cred că le putem înţelege, dacă ne imaginăm chipul Mântuitorului, care şi-a aplecat privirea atentă, gânditoare şi compătimitoare la ochii ridicaţi ai acelei femei. Ea a ascultat cuvintele acestea, precum a auzit şi alte cuvinte grele, dar le-a ascultat, văzând în acelaşi timp chipul Iubirii dumnezeieşti îndreptate către ea. Şi ea le-a răspuns, oarecum zâmbind: Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor (Matei 15,27). Poţi să spui asemenea cuvinte numai din profunzimea credinţei şi din înţelegerea faptului că cuvintele acelea dure nu vin dintr-o inimă aspră.

Ca şi în alte cazuri, Mântuitorul răspunde aici la credinţă cu iubirea şi puterea Sa de a vindeca, de a milui şi de a mântui: O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Şi s-a tămădduit fiica ei în ceasul acela (Matei 15, 28).

Aici mai vedem o dată în plus că nu există limite ale milostivirii lui Dumnezeu, că El nu-i împarte pe oameni în credincioşi şi necredincioşi, în ai săi şi în străini. Pentru Dumnezeu nu există oameni străini, toţi sunt ai Săi. În plus, Domnul nu aşteaptă şi nici nu ne cere încredere naivă, ci credinţă adevărată, efortul credinţei şi al pregătirii de a ne încredinţa lui Dumnezeu, ba chiar pregătirea să ajungem la Dumnezeu prin strigăte, rugăciune şi credinţă. Iată calităţile pe care trebuie să le învăţăm de la cananeancă. Amin.

11 octombrie 1981

Atât de banală şi de apropiată ni se pare povestirea despre femeia cananeancă, pe care Hristos a auzit-o când cerea cu insistenţă vindecarea copilului ei; şi cât de multe putem învăţa de la ea! Femeia aceasta a venit în zbucium sufletesc, cu inima sfâşiată, fiindcă fiica ei era bolnavă. Şi a putut să ceară vindecarea ei, a putut să mijlocească mila lui Dumnezeu. Dar Hristos Se făcea că nu aude. Iar când aceasta Îi cerea ajutorul în mai multe rânduri şi cu mai multă insistenţă, Mântuitorul i-a răspuns: „Am venit ca să aduc mila şi vindecarea fiilor lui Israel”. Dar femeia L-a privit şi a văzut că pe chipul Său nu există asprime, nici indiferenţă crasă. Probabil că ea a citit un zâmbet pe faţa Domnului, zâmbetul unei iubiri infinit de gingaşe, care-i spunea: „Cere! Insistă! Continuă, fiindcă ai dreptate…”.

Şi cananeanca cerea iarăşi: Da, la masa mănâncă stăpânii, iar câinii se hrănesc din fărâmiturile ce cad de la masa lor! Şi convorbirea aceasta, atât de caldă şi de umană, ne mai arată o dată umanitatea lui Dumnezeu, firea Sa cu adevărat umană, capacitatea Sa de a auzi întotdeauna, de a răspunde cu inima sa şi de a se întoarce către noi cu un zâmbet pe faţă, spunându-ne: „Oare ceri de la Mine cu toată convingerea? Eşti încrezător?”. Iar când Îi zicem: „Da, Doamne, sunt încrezător! Vin la Tine din toată profunzimea nevoii mele, din tot abisul convingerii mele, nu la altcineva, ci la Tine, Domnul şi Dumnezeul meu”, atunci Hristos ne răspunde.

Dar Mântuitorul nu numai că răspunde rugăminţii ei, ci împlineşte mai mult de atât. El îi învaţă pe ucenicii Săi, iar după ei şi pe noi toţi, ceva extrem de important. Din secol în secol auzim povestirea aceasta şi, dacă ne gândim la noi înşine şi la categoriile pe care le-au folosit în antichitate atâţia scriitori atunci când vorbeau despre om, la sufletul său şi la om în general - oare nu putem deprinde ceva concret şi extrem de practic? Venim la Dumnezeu cu nevoia noastră, Îi cerem ajutorul şi ca să ridice de pe umerii noştri povara, da. Dar nu se întâmplă ca după o vreme scurtă să ne abatem, să dăm din umeri şi să spunem: „De ce să venim la Dumnezeu? De ce să ne mai rugăm? Oricum este nepăsător şi nu va răspunde. Nu există nici răspuns, şi nici măcar un ecou. Strig către cerul pustiu, unde este El? Mai merită să mă rog, în general?”

Şi atunci cananeanca ne spune: „Da, merită să ne rugăm deoarece Domnul nu te încearcă din asprime, ci numai te întreabă prin tăcerea Sa: „Crezi cu adevărat? Vrei cu adevărat să te tămăduieşti? Chiar ai venit la Mine? Ai venit la Mine ca la ultima ta nădejde? Eşti pregătit să primeşti ceea ce ceri cu smerenie, nu ca ceva datorat, ce ţi se cuvine pe drept, ci ca pe un dar al milostivirii şi al grijii gingaşe a lui Dumnezeu?”

Acum ne apropiem de săptămânile pregătitoare ale Postului mare. De obicei, în duminica aceasta se citeşte Evanghelia referitoare la orbul Bartimeu. Evangheliştii Marcu şi Luca ne transmit povestirea despre omul acesta orb, care încercase totul ca să se vindece - şi discernământul, şi înţelepciunea altor oameni, precum şi capacităţilor lor, şi nu în zadar.

Pe neaşteptate, s-a întâmplat că Hristos să treacă pe alături. Hristos nu venea la Bartimeu, ci trecea pe calea unde stătea orbul şi cerea milostenie, fiindcă era singurul lucru care îi rămăsese de făcut. Şi Bartimeu nu aştepta mai mult vindecarea, nici nimic altceva, spera numai să supravieţuiască şi să se poată hrăni. Dar pe neaşteptate s-a aprins în inima sa speranţa: Cineva trecea pe alături şi mulţimea părea să sune în mod neobişnuit. Nu era o caravană, şi nu erau doar nişte trecători. Era o mulţime adunată, o mulţime concentrată într-un mod diferit şi neobişnuit. Venindu-şi în fire, orbul i-a întrebat cine trece. Şi când a auzit Cine, a început să strige după ajutor. Şi Hristos i-a oferit ajutorul: i-a întors vederea, a vindecat orbirea sa.

Privind la aceste două pasaje, oare nu putem învăţa ceva foarte important? Sufletul nostru este bolnav, viaţa se veştejeşte - vorbesc despre viaţa veşnică, nici măcar nu mă refer la viaţa trupului nostru; ceva moare în noi, iar noi trebuie să învăţăm de la cananeanca şi de la Bartimeu să strigăm din bezna deznădejdii, din adâncul inimii descurajate, din inima necazului ce pare să nu aibă dezlegare, din întunericul păcatului şi din prăpastia celor care ne distrug; să strigăm şi să plângem, spunând: „Cred în Tine, Doamne, am încredere în tăcerea Ta, aşa cum aş fi crezut şi în cuvântul Tău”. Iar atunci, dacă vom căpăta încrederea aceasta, vom auzi glasul Domnului: „Vezi! Du-te acasă şi nu te mai teme”. Iar „acasă” reprezintă adâncurile fiinţei tale, locul unde eşti viu, fiindcă copilul din tine este viu, sufletul tău este viu şi viaţa s-a întors!

Să păşim în aceste săptămâni de pregătire pentru post cu această însufleţire uimitoare venită de la Domnul, cu această nădejde şi chiar încredere pe care El ne-o oferă. Să păşim pe calea aceasta şi să fim pregătiţi să venim de la orbire la vedere, atunci când va veni postul. Amin.

6 februarie 1989

(Din: Mitropolitul Antonie de Suroj, Predici la Octoih, Editura Egumeniţa, 2020)

Duminica hananeencei - sau cum să ne agăţăm de Hristos cu încredinţare neclătinată

Astăzi auzim la Sfânta Liturghie unul dintre cele mai “tari” texte evanghelice: duminica vindecării fiicei femeii din Canaan (Hanaan). ***După cum ne arată Sfântul Ioan Gură de Aur şi, aproape identic, şi p. Nicolae Steinhardt, textul şochează prin faptul că Iisus pare a respinge, chiar brutal, încercările femeii hananeence de a primi milă şi ajutor. Cu alte cuvinte, parcă nu reuşim să ne recunoaştem Dumnezeul.***

În adevăr, se întâmplă cu totul altceva. Nu reuşim, de fapt, să o înţelegem pe hananeeancă, aşa cum nu reuşim să-L cunoaştem nici pe Dumnezeul nostru.

De aceea, noi suntem străini atât de Dumnezeul nostru, “care dragoste este”, cât şi de această femeie cu o inimă pe măsura Făcătorului său. Dialogul ne este inaccesibil şi stăm şi ne mirăm, ca apostolii sau ca iudei de pe margine.

- *Ne mirăm, pentru că nu pricepem credinţa femeii.*
- *Ne mirăm, pentru că nu pricepem lucrarea lui Dumnezeu cu ea.*
- *Ne mirăm, pentru că vedem că, în loc să hulească pe Domnul, aşa cum femeia lui Iov indemna şi făcea,* ***mai mult Îl iubeşte, cu cât Acesta pare că o respinge.***
- *Ne înspăimântăm, pentru că simţim ca în locul hananeencei am claca, am ceda (şi cedăm!) la mult, mult mai puţin decât încercarea sa.*

O asemenea dragoste neclătinată a avut femeia hananeancă în Hristos, încât nimic nu a putut-o sminti. Ştia, cunoştea, simţea cu toată făptura ei că El este Mântuitorul. De aceea, pentru ea, toate cuvintele lui Iisus au lucrat sfinţenia, şi nu au smintit.

Desigur, nu trebuie să uităm că fiica ei era îndrăcită. ***Cât chin pe această femeie! O mucenicie, aceasta fusese viaţa ei, în aşteptarea nădejdii de mântuire…Şi, când simţi că Moartea îţi stă înfiptă în spate şi că loc de întoarcere nu ai, când vezi că hăul se deschide la picioarele tale şi că văpaia Iadului te înconjoară, atunci cu adevărat poţi spune "şi câinii mănâncă de la masa stăpânilor lor". Pentru că nu mai ai "pretenţii" de la Dumnezeu, ci vrei doar să scapi cu viaţă la "aşternutul picioarelor Lui…":***

Ce înseamnă a te ruga pentru cineva?/ De ce e lumea în criză?/ Fragilitatea omului şi mila lui Dumnezeu/ Cum ne irosim, ucişi de ceea ce n-am trăit… (Recomandări duhovniceşti)

Ziarul de Iaşi: Pr. Constantin Sturzu - Al treilea chip al rugăciunii

Femeia cananeiancă ne învaţă că rugăciunea poate să ia şi un alt chip, al treilea, care este o sinteză a celorlalte două şi, în acelaşi timp, mai presus de ele: să ceri lui Dumnezeu ceva pentru un altul ca pentru tine însuţi.

Multe sunt locurile din Evanghelii care scandalizează logica lumească, dar parcă nici unul nu e mai greu de înţeles pentru un neiniţiat (în sensul duhovnicesc al cuvântului) ca pericopa ce se va rosti mâine în biserici (de la Matei 15, 21-28). Cum să nu te sminteşti când vezi cum Iisus, mult-milostivul iubitor de oameni, refuză a ajuta o femeie disperată, la capătul puterilor, a cărei fiică era "rău chinuită de demon" (v. 22)? Cum să nu empatizezi cu acea cananeiancă zdrobită de durere şi să nu resimţi din plin tăcerea, indiferenţa şi, mai apoi, jignirea aduse de Cel care făcuse atâtea minuni pentru alţii, cu mult mai puţină credinţă şi smerenie decât această femeie. Dar să vedem cum au decurs lucrurile acum aproximativ două mii de ani şi să revedem scena petrecută undeva "în părţile Tirului şi ale Sidonului" (v. 21).

Femeia care s-a apropiat de Domnul era de alt neam, fiind descendentă a lui Canaan. Acest popor era tratat de majoritatea iudeilor din acele timpuri cu dispreţ, fiind un neam idolatru. Lucru deloc surprinzător, de-a lungul istoriei sau chiar în zilele noastre, existând la unele popoare o aversiune şi o desconsiderare a celorlalţi până la a-i trata ca pe animale (a se vedea ce se întâmplă şi acum în unele ţări africane). Această femeie îndrăzneşte să se apropie de un iudeu (Iisus din Nazaret),

convinsă fiind că Acesta o poate izbăvi, precum pe alţii, şi pe fiica sa de demonul ce o chinuia. Cred că nu puţini sunt aceia care au văzut, mai ales la slujba Sfântului Maslu, cât de îngrozitor se manifestă cei îndrăciţi. Cât de dificil este chiar şi să asculţi urletele lor, să vezi o fiinţă umană cum se răneşte, adesea, prin mişcări evident controlate de un duh străin. Ei bine, acea femeie avea în casa ei, zi de zi, parte de astfel de scene care, cu siguranţă, o sleiseră de puteri şi o copleşeau. Mai mult, nimic nu e mai dureros pentru o mamă decât să-şi vadă copilul chinuindu-se în felul acesta, încât la groaza de a sta în casă permanent cu un posedat se adaugă şi suferinţa unei inimi care empatiza întrutotul cu fiica sa. Aşa încât, venirea lui Iisus pe acele meleaguri părea să-i aducă, în sfârşit, o rază de speranţă.

Numai că strigătul ei de ajutor nu găseşte, într-o primă etapă, nici un ecou în inima lui Iisus (sau cel puţin aşa pare). Văzând că insistenţa ei este tratată cu tăcere de Mântuitorul, ucenicii intervin pentru ea: ***"Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră"*** (v. 23). Fie că erau impresionaţi de suferinţa femeii, fie că nu-i mai puteau suporta strigătele de ajutor ce se auzeau în urma lor (căci Iisus continua să meargă, în acest timp, împreună cu însoţitorii), cert e că cei mai apropiaţi ucenici Îl roagă să dea curs acestor insistente rugăminţi. Nici intervenţia lor însă nu-L clinteşte pe Domnul, care pare a se scuza pentru neintervenţia Sa: ***"Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel"*** (v. 24). Cu alte cuvinte, se pliază pe aşteptările iudeilor care vedeau în Mesia un eliberator al poporului ales, nicidecum un Mântuitor al tuturor neamurilor. ***Ucenicii înghit în sec: e adevărat, cam aşa fuseseră ei învăţaţi să gândească, încât e un foarte bun prilej să constate că, totuşi, această atitudine e una inumană. Încă una din multele lecţii pe care le primeau de la Hristos…***

Dar femeia insistă, nici măcar aceste cuvinte rostite de Domnul nu o descurajează. Atunci Iisus vine şi mai "aruncă" un cuvânt, mai greu decât anteriorul, în care sintetizează tot dispreţul iudeilor pentru păgâni: ***"Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor"*** (v. 26). ***Spune apăsat ceea ce mulţi dintre ucenici vor fi gândit sau discutat între ei atunci când venea vorba de cei care nu se închinau Dumnezeului Celui Viu. Iar aceştia se ruşinau deja, ascultând cum Domnul spunea în faţa unei cananeence ceea ce ei doar gândiseră până atunci.***

Cât despre biata femeie, ce mai putea să facă în aceste condiţii când, practic, era redusă la statutul de animal, e drept, unul apropiat omului, dar totuşi un animal căruia nu-i oferi acelaşi tratament pe care-l aplici propriei familii, mai ales copiilor? S-a lăsat ea descurajată? ***S-a întors ea mâhnită de aceste cuvinte jignitoare, dezamăgită că primea un refuz categoric acolo de unde aştepta iubire şi vindecare? Nicicum. Ci din inima ei smerită ţâşneşte un răspuns***

cutremurător: "Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor" (v. 27). Nu neagă, ci îşi asumă statutul de câine şi, astfel, Îl învinge pe Mântuitorul cu propriile Sale cuvinte, căci pare a-I spune: "Dacă eu sunt câine, precum bine zici, de ce nu pot primi nu pâinea întreagă, ci doar nişte fărâmituri, nişte resturi de mâncare? Căci şi acelea sunt bune, mă mulţumesc cu ele."

Două uimiri şi un răspuns

[...] Suntem uimiţi, în faţa acestui episod, uimiţi de două ori.

- *Pe de o parte ni se pare incredibilă insistenţa cananeencei, întrebându-ne de unde a găsit resurse pentru a merge mai departe cu rugămintea ei.*
- *Pe de altă parte, ne uimeşte faptul că cineva L-a putut copleşi pe Dumnezeu şi, mai ales, a putut să primească de la El darul de a i se face "după cum voieşte".*

Cum au devenit posibile aceste lucruri? Ne sunt ele la îndemână şi nouă, celor de astăzi? Răspunsul îl putem afla cercetând modul în care se roagă femeia cananeiancă. Ea nu spune: "Doamne, miluieşte-o pe fiica mea!" sau "Doamne, ajut-o pe fiica mea!", ci "Miluieşte-mă, Doamne!" şi "Doamne, ajută-mă!". Adică se roagă pentru o altă persoană ca şi cum s-ar ruga pentru dânsa. E ca atunci când noi cerem un favor cuiva pentru un al treilea şi-i spunem: "Fă-o ca pentru mine, te rog!" ***Se ştie cât de important este să ne rugăm pentru ceilalţi şi orice om va fi spus, măcar o dată în viaţă, "Doamne ajută-l pe cutare!"***

De asemenea, este la fel de important să ne rugăm pentru noi înşine, mai ales cu rugăciunea ***"Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul/ păcătoasa!"***. Dar ***femeia cananeiancă ne învaţă că rugăciunea poate să ia şi un alt chip, al treilea, care este o sinteză a celorlalte două şi, în acelaşi timp, mai presus de ele: să ceri lui Dumnezeu ceva pentru un altul ca pentru tine însuţi. Asta este rugăciunea pe care Dumnezeu nu numai că o ascultă întotdeauna, dar Îl şi bucură şi Îi deschide cel mai larg baierele harului, copleşind cu daruri pe un astfel de rugător.***

Am găsit şi în zilele noastre aceeaşi reţetă a rugăciunii care nu poate da greş, admirabil gătită de un meşter – bucătar de cuvinte -, despre care v-am mai vorbit de Crăciun: ***Marius Iordachioaia***. Iată şi poemul său, intitulat ***"ce este rugăciunea"***, care ţine loc de concluzie a acestui articol:

“a te ruga pentru cineva înseamnă
a-i îmbrăca sufletul cu carnea ta
a-i încălzi inima cu suflarea ta
a-i hrăni fiinţa cu viaţa ta
a-l vizita în temniţa sa lăuntrică
a-l găzdui peste noapte în inima ta…
a te ruga pentru cineva înseamnă
a-i oferi lui Dumnezeu trupul
cu care să-l poată iubi…”

Oameni şi demoni [Marius Iordachioaia]: mila

“… puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune.”
(2 Corinteni 12, 9)

Toţi cerem milă.
cu disperare, cu teamă ori cu furie
în biserici, pe străzi, în fabrici şi-n cârciumi
din cioburile unei oglinzi ori
dintr-un pat tot mai îngust şi
mai alb de spital.

Strigând, gemând, suspinând, horcăind
alergând până la sufocare după viaţă
sau zăcând beţi pe o bancă în parc
cu inimile ca nişte frunze uscate
toţi cerem milă.

însă puţini o acceptă când vine
ca o nevăzută ploaie de vară;
temându-se să nu le spele
măştile purtate cu dârzenie ca nişte scuturi
grabnic se leapădă de setea
propriilor inimi…

şi dintre creştini
doar câţiva primesc
să poarte crucea
nesfârşitei ei
slăbiciuni….

***

Daruri nedăruite

Mulţi fac milostenie cu banul lor
unii şi cu o bucată din pâinea lor
dar puţini
cu ei înşişi.

“în dar aţi primit, în dar să daţi” nu e
un privilegiu moral
ci legea duioasă a vieţii…

ah, trupurile şi sufletele noastre
daruri nedăruite!
îmbolnăvite uscate
curând ucise pe veci
de frică
de a le pierde !

în mâinile lui Hristos
ar fi săturat întreaga Zidire
dar noi ne ducem puţinele zile şi ne stingem
cu pumnii strânşi şi cu dinţii scrâşnind
zadarnic încercând să păstrăm
ce n-am avut niciodată…
striviţi de ceea
ce n-am dăruit
ucişi
de ceea
ce n-am trăit…

Doxologia: Laurenţiu Gheorghe - Capcana deznădejdii

În acest moment asistăm la un impas al tuturor măsurilor de ieşire din criză. Austeritatea nu dă roade, la fel nici aruncarea pe piaţă a unor sume colosale destinate repornirii economiei. La nivel naţional, nici schimbarea guvernelor, nici păstrarea lor nu dau roade. Puternicii zilei par a nu mai avea nici un as în mânecă şi au început să se certe între ei, într-un joc al acuzaţiilor gratuite despre cine agravează criza. Germania arată spre Statele Unite, Statele Unite spre Germania.

Cei care îşi puseseră speranţele în China acum se tem de prăbuşirea ei catastrofală. Toate busolele fie se învârt haotic fie indică cu obstinaţie dezastrul. Cuvântul speranţă a dispărut din vocabularul tuturor, prezente sunt doar criză, dezastru, crah, disperare.

În acest context cum să mai fii uluit când îi vezi pe stradă pe oameni că nu mai au nădejde, când vezi cum totul s-a oprit şi toţi aşteaptă pasiv deznodământul care pare implacabil, şi cei care cred că va fi mai rău dar şi cei, din ce în ce mai puţini, care cred că va fi mai bine. Nimeni nu face nici o mişcare.

Şi iată de ce stăm pe loc, previzibil ca în povestea cu drobul de sare. Toată agitaţia această aparentă ascunde un adevăr simplu, de fapt toată lumea vrea să stea pe loc. Am ajuns într-un moment faustic în care am strigat clipă opreşte-te şi acum sperăm neîntemeiat că nu va veni Mefistofel să ne ia sufletele. Tragem de mefistofel timp în speranţa că asta este fericirea, că lucrurile trebuie să rămână aşa cum au fost şi până acum, fără să realizăm că aşa ne vindem sufletele, că aşa ne aşezăm confortabil într-un mormânt adânc, fără ieşire.

O lume se va prăbuşi, dar este această lume, lumea reală? Este această lume, lumea corectă, nu aşa s-a întâmplat întotdeauna în istorie, nu toţi au crezut că „nu se vor clinti în veac” nu toţi au crezut că o lume mai bună ca a lor nu va mai exista vreodată? Şi cu toate acestea acum, prost trăind, trăim mai bine decât ei au gândit vreodată. Nu am ajuns şi noi oare la capătul iluziilor noastre de grandoare?

Comunismul credea că va instaura raiul pe pământ, capitalismul promitea paradisul, şi unii şi alţii s-au înşelat. Raiul nu e posibil pe pământ decât dacă oamenii îşi schimbă firea şi fac cele ale binelui şi părăsesc cele ale răului. Dar această opţiune nu depinde de contextul istoric, de câte divizii ai sau de fluxul capitalului mondial. Această opţiune este independentă de context, depinde doar de voinţa ta de a-L urma pe Hristos.

Lumea noastră este în criză din acelaşi motiv din care toate „lumile” anterioare au fost în criză, pentru că s-a depărtat de Adevăr şi şi-a croit o realitate proprie pe care a crezut-o sustenabilă la infinit. Nu este şi nici nu are cum să fie. În loc să ne concentrăm eforturile agitându-ne pentru a sta pe loc, ar trebui să ne eliberăm de iluziile găunoase ale „realităţii” acesteia şi să acceptăm că nu mai merge aşa şi că ar trebui să ne schimbăm, nu cu mijloacele „sistemului”, care se dovedesc acum neputincioase, ci cu mijloacele Adevărului care „niciodată nu vor trece”.

E nevoie de puţin curaj, Dumnezeu e cu noi şi ne spune ***„Îndrăzniţi, Eu am biruit lumea!”.*** Să nu deznădăjduim, lumea va pieri pe graiul ei, dar noi nu vom pieri odată cu ea dacă ne ancorăm ferm în Adevăr, dacă facem binele indiferent de greutăţi şi dacă dăm slavă lui Dumnezeu. E simplu, trebuie doar să crezi.

Nicoleta Ginevra Baciu - Copacii speranţei

Dimineaţa devreme, în curtea Mănăstirii Golia, pe ger. Zăpada îngheţată se aşterne neatinsă pe dalele de piatră şi printre copaci. Doar pe aleea ce duce spre intrarea în biserică sunt întipăriţi câţiva paşi ce-şi păstrează secretul …or fi de bărbat, or fi de femeie… Din biserica înaltă răzbat cântările slujbei, câte o pală de vânt mai face să scârţâie trist copacii desfrunziţi, pe aleea din dreapta curţii se aude un târn măturând regulat zăpada. O femeie în vârstă de tot, aplecată din şale, curăţă încet, fără de nici o grabă, dală după dală. Zici că este Sora Timpului şi odată cu fiecare strat de zăpadă, mătură câte o sută de ani din trecutul împovărat de păcate al lumii: hâşti! o dată, se duce zăpada şi o sută de ani, hâşti! a doua oară, se duce altă zăpadă şi altă sută de ani.

Când deodată, ce să vezi, în toată această nemişcare îngheţată, un copăcel abia iţit pe după alţii, îşi poartă fructele mici şi portocalii cu mândrie, pe ramurile de tot desfrunzite. Ba nu un copăcel, doi. Iată şi perechea lui, chiar peste drum. Şi stând aşa, în stânga şi în dreapta curţii, îşi fac singuri curaj şi-şi apără comoara, globii mici, roşcaţi, ce stau mănunchi pe ram, podoabă minunată de fructe în zăpadă. Cum s-or chema asemenea copaci? O fi ştiind poate Sora Timpului de taina lor?

„Care copaci, maică? A, uite că nici nu i-am observat. Ai dreptate, da chiar au fructe, ca să vezi. Nu sunt maică măceşe, că ăla e arbust. Agrişe? Nici atât. Ei, sunt şi ei aşa maică pe lume, nişte copaci fără nume.”

Un călugăr grăbeşte pe aleea principală spre biserică. Poate ştie ceva de copăceii cu fructe? *„Ştiţi, ăştia sunt copaci din aceia, fără nume.”*

Dinspre birourile editurii, vine un tânăr, suflându-şi în palme de frig. Trece pe lângă copacii cu fructe şi coteşte spre Stăreţie. Ştie el ceva despre numele acestor copaci? *„Vedeţi, ăştia nici nu sunt copaci propriu-zis. Sunt şi ei aşa ceva, fără nume.”*

Copăceii îşi clatină trist colorata podoabă de fructe. Zăpada nu-i sperie. Aşteaptă.

Asemeni lor, întâlneşti câteodată, un om minunat, apărut de niciunde. Cult, inteligent, educat, îşi vrăjeşte ascultătorii cu talentul său de povestitor, pare să nu existe nici un subiect despre care să nu-ţi poată da explicaţii amănunţite. Audienţa pare încremenită, purtată într-un vis frumos, un vis cu oameni eleganţi, cu vorba aleasă, cu purtări delicate. Apoi omul se ridică şi pleacă. L-ai întâlnit la petrecerea de Revelion a cumnatei. Vrei să ştii, cine e, cum îl cheamă pe omul acesta? Nimeni nu-ţi poate răspunde exact, e un amic al nu ştiu cui, de fapt nimeni nu-şi mai aminteşte nici cine l-a invitat, darămite cum îl cheamă. Într-un târziu îşi aminteşte cineva că e vânzător la toneta din colţ, aceea cu lenjerie de lână, dar numele, vezi, chiar îi scapă. „Are facultate?" „Da, sigur. Master sau doctorat, cum îi zice, mă rog chestii de astea moderne, da ce să-i faci, cu vremurile astea…"

Şi ne mai întrebăm cu uimire, unde ne sunt specialiştii? Specialiştii noştri sunt în ţară. E drept, cei mai tineri dintre ei au plecat. Informaticieni cu diplome meritoase culeg afine în Anglia, absolvenţii de drept îngrijesc bătrâni imobilizaţi, în Italia. Dar cei mai mulţi dintre adevăraţii noştri profesionişti de elită sunt în ţară. Vorbitori fluenţi a trei sau patru limbi străine dorm în adăposturi de noapte pentru săraci, doctori în ştiinţe, cu teze foarte bune, fac tehnoredactare în birouri de traduceri, finanţişti cu studii aprofundate vând ciocolate prin magazinul vreunui văr mai înstărit şi mai milos. Şi asta în timp ce, faimoasele criterii autohtone de competenţă, atât de trâmbiţate peste tot, pun în posturi colosale din ierarhiile sociale şi profesionale, oameni care ne reprezintă prin cele Europe şi ne fac pretutindenea, de tot …plânsul.

Adevăraţii specialişti, care şi-au investit ani fără număr în taina cărţii şi a profesiei, rămân doar nişte copaci plini de rod cărora nimeni nu le ştie numele. ***Nişte copaci plini de rod în zăpadă, în zăpada unei societăţi îngheţate, care a hotărât că totul se cumpără şi se vinde, care nu mai găseşte de mult, nici un loc oamenilor ei de valoare.*** Oamenii aceştia, care ar putea să ne reprezinte cu cinste oriunde, în limbi străine vorbite aproape de perfecţiune, care sunt atât de delicaţi încât nu ar putea jigni nici să vrea, ocupă pretutindeni în ţară posturi mult sub nivelul lor de pregătire, trăiesc din salarii mizere şi sunt adesea examinaţi pentru competenţă, de şefi care nu au nici a zecea parte din cunoştinţele lor.

Oamenii aceştia, specialiştii noştri, îşi poartă rodul de cultură şi profesionalism, pe care nu îl mai vrea nimeni, cu simplitate, tristeţe şi decenţă. Trec printre noi, ne înmărmuresc prin erudiţia şi bunul lor gust, apoi îşi continuă existenţa lor cenuşie, fără proteste, fără a se plânge, fără a lăsa în urmă un nume. Cum îl cheamă pe omul acesta? Cum se cheamă copacul acesta? Acesta, cel ce rodeşte în iarnă, cum se numeşte el?

Copăceii din curtea Goliei îşi leagănă grijulii fructul în ger. Privesc întrebători spre Crucea cea mare din vârful turlei, iar Ea le răspunde cu glas de mamă: „Răbdare, răbdare, răbdare...” Şi copăceii aşteaptă, aşteaptă. Aşteaptă Primăvara sau poate, cine ştie, măcar vreun condeier zgribulit care să le dea un nume: Copacii speranţei.

Catehetica: Cât de minunat vindecă Dumnezeu pe Om

Cel mai adesea rostim rugăciunea "Doamne miluieşte" într-un mod sec fără a conştientiza că rostind-o trebuie să fim pe poziţia cerşetorului, a aceluia care este sigur de faptul că are nevoie de milă. Chiar şi în Biserică uneori rostim / cântăm această rugăciune în chip triumfalist. Atunci când suntem în suferinţă avem frângerea inimii şi ne poziţionăm oarecum corect, ne punem în poziţia aceluia care cu adevărat cere, cerşeşte de la Dumnezeu ceva. În alte condiţii însă, când facem pocăinţă pentru vindecarea orbilor propriile păcate şi nemernicii nu ne jelim autentic, nu ne vedem chiar păcătoşi, avem întotdeauna puncte de referinţă către alţi semeni mult mai păcătoşi decât noi. ***Din această perspectivă Simeon Kraiopoulos ne explică cum ne vindecă Dumnezeu, de ce îngăduie suferinţa ca o şcoală peste sufletul nostru. Şi iată ce ne spune sfinţia sa: Întotdeauna Domnul depăşeşte aşteptările noastre.***

N-ar fi mare lucru pentru Dumnezeu ca atunci când venim şi ne ungem, să ne vindece pe toţi fără osebire. N-ar fi mare lucru, dar nici n-ar avea însemnătate, n-ar avea valoare. De altfel, Dumnezeu o va face, aşa cum o şi face. Noi suntem datori să alergăm la harul Lui şi să cerem ceea ce avem nevoie, dar vindecarea aceasta nu are valoare. Are valoare să vii la Sfânta Taină şi să pleci cu încrederea şi cu certitudinea că s-a întâmplat, întocmai, ce ai cerut. Acelaşi lucru este valabil şi pentru cele duhovniceşti.

Omule, este cu neputinţă ca Dumnezeu să te lase în păcat, în patimi, în slăbiciunile tale, cu rănile păcatului. El te va vindeca, dar vrea ca tu să crezi aceasta, chiar înainte de vindecare şi mai ales, să crezi până într-atât, ca şi cum deja te-ai vindecat. Adică, atunci când participi la Taina Sfântului Maslu, în paralel să alergi la Domnul cu rugăciunea şi cu pocăinţa pentru ca să te vindece, să te facă un om nou. Şi crezând că va face aceasta vei rămâne sub harul Lui şi vei pleca la casa ta, ca şi cum aşa s-au întâmplat lucrurile. Cu această certitudine, cu această credinţă să pleci.

Este lucrul de cea mai mare valoare şi este cu neputinţă ca după aceea Dumnezeu să nu-ţi vindece sufletul, să nu-l sature, să nu nască înlăuntrul tău o stare prin care, dacă-mi este îngăduit să vorbesc aşa, să înnebuneşti de mulţumire şi de fericire.

Nu-ţi va veni să-ţi crezi ochilor, tu cel care aveai impresia că niciodată nu vei fi îndreptat, nu vei fi vindecat, nu vei deveni aşa cum vrea Dumnezeu. Vei constata că eşti un om nou, mult mai mult decât puteai să-ţi închipui, să-ţi doreşti, decât reuşeai să cuprinzi cu mintea şi cu dorinţa ta.

Darul pe care-l oferă Dumnezeu sufletului nostru depăşeşte întotdeauna ceea ce cerem, ceea ce nădăjduim, întrece orice aşteptare a noastră.

Însă, şi în neputinţele trupeşti şi în cele sufleteşti Domnul doreşte să vadă credinţa, certitudinea despre care am vorbit.

Dacă primim aceste învăţături, dacă le lăsăm să intre în sufletele noastre şi arătăm credinţă şi certitudine cât timp stăm aici, dar şi după ce plecăm de aici, înţelegeţi ce se va întâmpla în sufletul nostru? Vă daţi seama cât de schimbaţi vom fi, cât de schimbaţi vom pleca şi cât de schimbaţi vom trăi oriunde ne-am afla?

(Taina Suferinţei – Arh. Simeon Kraiopoulos – Editura Bizantină 2007)

Fragilitatea Omului

Omul, odată cu vremea, a simţit cum îi cresc puterile. Ştiinţa şi tehnica, cele două expresii ale geniului său pământean, l-au făcut să se creadă stăpânul lumii, începutul şi sfârşitul lucrurilor, puternicul conducător şi modelator al vieţii. O certitudine desăvârşită părea că l-a cuprins. Dar, când s-a crezut mai tare, a căzut pe sufletul său un grăunte de greutate şi s-a spart ca un porţelan.

Adesea omul îşi uită cine este; se socoteşte Dumnezeu. Cu adevărat el este faţă a lui Dumnezeu, are putere şi lumină, dar are şi slăbiciune, întuneric. Când omul uită aceste lucruri, trece prin grele încercări.

Fiinţa noastră este uneori atât de esenţial lovită, încât ne putem sfărâma. Sunt împrejurări când nu avem nici preţul unei frunze. Fragilitatea fiinţei noastre este o realitate de care trebuie să ţinem seama pentru a putea cultiva frumuseţea şi birui.

(***Îndemn la simplitate – Ernest Bernea – Editua Vremea – Bucureşti – 2006)***

Am putea concluziona fără să greşim că omul devine fragil atunci când se desparte de Dumnezeu. Omul este creat de Dumnezeu după chipul Său, iar asemănarea i-a oferit-o prin virtute. Această luptă a omului de a ajunge la asemănarea cu Dumnezeu îi crează şi puterea de a învinge deoarece prin însăşi lupta sa se

însoţeşte cu Dumnezeu. Omul doar în neputinţă, în boală, în încercări îşi realizează fragilitatea şi atârnarea de Dumnezeu.

Deci omul devine puternic, împăcat, liniştit şi fericit doar când ajunge să se ridice la înălţimea de fiu a lui Dumnezeu şi de împreună stăpânitor. Cât timp nu lucrează poruncile evanghelice se poziţionează ca un uzurpator al stăpânirii lui Dumnezeu. În pilda cu Zaheu Vameşul vedem că Dumnezeu se coboară chiar spre omul cel mai decăzut, cel mai păcătos cu condiţia că acesta în exerciţiul libertăţii să-şi dorească întâlnirea cu El.

Pr. asist. dr. Alexandru Atanase Barna - Evanghelia de Duminică - Pâine și firimituri sau despre teologie

14 feb, 2021

Duminica a 17-a după Rusalii (a Cananeencei) Matei 15, 21-28

Fragmentul evanghelic din această duminică aduce în prim plan un dialog cel puțin neobișnuit. O femeie străină cere cu o insistență ieșită din comun ajutorul Dumnezeirii. La prima vedere putem vedea doar efectele aplicării unei mentalități izvorâte din înțelegerea strictă a Legii Vechi, care limitează accesul străinilor, al neevreilor, la cunoașterea lui Dumnezeu, Cel Unul Adevărat. Dar putem vedea în desfășurarea concretă a evenimentului - înțeles ca dialog și ca minune - și o așezare a Mântuitorului într-o situație inedită, în care ne învață din nou, ca în Predica de pe munte, că Legea Veche se împlinește și se desăvârșește în cea Nouă, cea din urmă depășind-o prin putere și prin lucrare.

Dar putem înțelege și că dialogul evanghelic din această duminică, prin modul în care se desfășoară și prin tensiunea pe care o întreține, nu face altceva decât să ne spună, folosindu-se de exemplul concret al contactului străinilor cu lucrarea lui Dumnezeu, că există granițe clare între ceea ce se poate și ceea ce nu se poate împlini, cunoaște sau spune. Putem înțelege refuzul inițial al Mântuitorului doar ca o șansă acordată străinei din Canaan de a-și mărturisi mai clar credința, încrederea și fidelitatea, dincolo de un refuz inițial categoric.

Un cititor modern simte un șoc atunci când citește în Evanghelie - cartea vieții și a vindecării - un refuz din partea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Dar poate nu este un refuz. Ci o lecție nouă. Rândurile de mai jos pleacă de la invitația de a vedea în refuzul inițial al Mântuitorului mai mult decât o aplicare ad literram a Legii Vechi, ci o lecție inedită de teologie.

Teologia, „pâinea cea de toate zilele”

Frumusețea rezumată a dialogului dintre femeia cananeeancă și Mântuitorul este concentrată în raportul fascinant între posibil și imposibil, între cunoaștere și necunoaștere, între afirmativ și negativ. Din afirmația categorică: „Nu este bine să iei pâinea copiilor și s-o arunci câinilor” ar trebui să învățăm, dincolo de șocul inițial al refuzului, un adevăr teologic și gnoseologic: că există niveluri de viață și cunoaștere, care se împărtășesc omului în mod direct proporțional, ținându-se cont de condiția existențială și morală a fiecăruia.

Putem să înțelegem la o lectură rapidă că străinii sunt câini, dar mai degrabă, la o lectură ancorată în realitatea propriilor noastre neputințe, aflăm că suntem cu toții câini, nu prin apartenența la un neam, la o etnie, ci prin condiția noastră existențială, prin statutul nostru de ființe căzute, legate de pământ și de instinct, cu o cunoaștere limitată și cu multe dependențe și patologii identificabile în viața biologică, psihică și în cea duhovnicească. Iar pâinea - care în viața și în teologia Bisericii este numele Domnului (Ioan 6, 35, 48), al vieții, „pâinea noastră cea de toate zilele” (Matei 6, 11), al Euharistiei (1 Corinteni 10, 16) - nu este doar un drept pe care îl au cei egali în demnități, ci pentru noi, oamenii, este un dar, pe care îl putem primi în funcție de condiția noastră existențială și de nivelul nostru duhovnicesc.

O exegeză spirituală a acestui fragment are în vedere sensul pâinii înțeleasă ca teologie. Teologia deplină - cunoașterea cea mai profundă, neintermediată, nelimitată și nesfârșită - nu ne este accesibilă. Aceasta nu reprezintă un fapt scandalos, ci o realitate firească în tradiția biblică, apostolică și în cea patristică, pe scurt, în teologia Bisericii Ortodoxe.

În teologie cunoaștem adevărul revelat, exprimat în Sfânta Scriptură, în teologia patristică, în mărturisirile de credință ale Bisericii, dar există și un mai mult care nu ne este accesibil. Există multă necunoaștere, în sensul de depășire a ceea ce se poate cunoaște. Ceea ce cunoaștem se numește teologie catafatică (sau afirmativă), iar ceea ce nu putem cunoaște, decât prin depășirea prin experiență a ceea ce se cunoaște obiectiv, se numește teologie apofatică (sau negativă).

Masa Stăpânilor

Ceea ce cunoaștem în teologie sunt firimiturile care cad de la masa comuniunii supracerești a Sfintei Treimi, a Adevăraților noștri Stăpâni - Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, comuniune la care sfinții, copiii, prin depășirea condiției păcătoase, au acces.

Mărturisirea fascinantă a străinei din fragmentul evanghelic din această duminică: „Dar și câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa stăpânilor lor" aduce în lumina acestei exegeze o nuanță deosebit de impresionantă. În fond, dă sens vieții noastre în Biserică și teologiei pe care noi o studiem și o trăim. Fără a anula diferența dintre ceea ce se poate cunoaște și ceea ce nu se poate cunoaște, dintre catafatic și apofatic, dintre posibil și imposibil, dintre masă și pământ, femeia cananeeancă mărturisește că, deși rămânem străini, adică în condiția noastră căzută, avem șansa de a cunoaște și de a ne hrăni din Adevăr. Firimiturile la care avem acces în cunoașterea lui Dumnezeu din timpul acestei vieți reprezintă teologia așa cum o putem cunoaște și trăi acum și aici, o teologie care este pentru noi în egală măsură hrănitoare, mântuitoare și adevărată. Chiar dacă este puțin, chiar dacă sunt mici fragmente de cunoaștere, firimituri din pâinea Adevărului, ele ne hrănesc cu aceeași intensitate și putere a „pâinii Vieții", pentru că ele sunt pentru noi în mod deplin „pâinea Vieții", așa cum poate fi ea împărtășită unor oameni care încă simt, trăiesc, gândesc și lucrează prea puțin ceresc și mult prea legat de pământ.

Gândire unitară vs gândire împrăștiată

Semantica firimiturilor (le putem înțelege ca bucăți din pâinea cerească a teologiei, care nu se schimbă din punct de vedere al naturii sau al conținutului prin faptul că devin firimituri, ci doar se lasă împărtășite, împrăștiate și căzute pe pământ, în mințile și inimile noastre, în forma în care pâinea cerească poate fi primită de către noi) este legată de modul neunitar (segregat, împrăștiat) în care noi gândim și cunoaștem.

Sfântul Maxim mărturisitorul se exprimă în felul următor: „Cuvântul simplu și desăvârșit al cunoștinței este împărțit în multe firimituri, potrivit cu starea duhovnicească a celor ce îl primesc" (Întrebări și nedumeriri, 168). Teologia unitară (în care toate se unesc într-o singură cunoaștere, pâinea care unește în ea toate firimiturile) este accesibilă numai celor desăvârșiți, copiilor sfințeniei, sau celor îndumnezeiți. Nouă, celor care suntem pe cale, ne rămâne urmarea teologiei ca hrană și cunoaștere, ce-i drept împrăștiată și împărțită în multe cuvinte și forme, în multe firimituri, dar nu mai puțin adevărate și nu mai puțin vindecătoare.

Teologia este vindecătoare

Atunci când înțelegem viața din perspectiva relației dintre pâine și firimituri, dintre masa stăpânilor și statutul nostru teluric, vedem că oamenii pot acționa în mai multe moduri. Ei pot lua cu asalt masa cerului într-o revoluție a necredinței. Sau pot izola și absolutiza fiecare firimitură de Adevăr la care au acces, într-o revoluție a științei.

Ceea ce ne învață Sfânta Evanghelie din această duminică este caracterul salvator și vindecător al teologiei la care noi avem acces, al asumării statutului de oameni care cunosc parțial Adevărul, sub forma firimiturilor, dar care se vindecă prin Acesta de nefirescul demoniac al lumii. Când femeia cananeeancă și-a declarat condiția de om căzut atent la lucrarea Revelației, credința ei a fost recunoscută, „O, femeie, mare este credința ta”, iar fiica ei s-a tămăduit pe loc de lucrarea posesivă și rău chinuitoare a diavolului.

Femeia și fiica sa sunt două lumi. Lumea teologiei așa cum o cunoaștem noi astăzi și lumea așa-zis normală, dar, de fapt, secularizată, nonteologică. Dacă teologia (femeia cananeeancă) este corect ancorată la izvoarele cunoașterii adevărate - prin asumarea și primirea cu credință a firimiturilor ca dar al unei realități superioare - și dacă iubește cu iubire de mamă cealaltă lume (fiica), aceasta din urmă se va vindeca de domnia „stăpânitorului lumii acesteia” (Ioan 16, 11), se va îmbiserici.

Dacă acceptăm, în mod corect, marele dar (aparent) mic al lui Dumnezeu oferit nouă, firimiturile cunoașterii celei adevărate, fără să limităm adevărul la ceea ce știm noi și să greșim prin aceasta, ca o absolutizare a firimiturii, și fără să refuzăm cunoașterea Adevărului doar pentru că nu putem exprima mai mult, atunci ne vindecăm în primul rând mintea și inima de modul lor de a fi străine față de Dumnezeu și de a gândi și simți împotriva lui Dumnezeu, în logica diavolului care îl separă și îl înstrăinează pe om de Dumnezeu. Și apoi, dezpătimind-o și eliberând-o, vindecăm și lumea, cu sufletul și cu toate iubirile ei.

Ierom. Maxim Morariu - Ruga unei inimi de mamă

feb. 13, 2021

Plasată în cel de-al cincisprezecelea capitol al relatării evanghelice a lui Matei, pericopa la care suntem îndemnați să meditām astăzi, este una complexă și cu un mesaj peren. O zdravănă răfuială cu fariseii vine să deschidă unitatea tematică. O banală spălare rituală pe mâini, reproșată ucenicilor lui Hristos, Îl determină pe Învățător să rostească cuvinte grele la adresa lor. Undeva, înspre sfârșitul conversației, va spune despre ei că sunt: „călăuze oarbe, orbilor; şi dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă”.

Deosebit de interesante sunt accentele pe care, ca de obicei, Fiul lui Dumnezeu le pune. Cum face îndeobște, reproșează tagmei celor ce se pretindeau a fi împlinitorii Legii, lipsa unei dimensiuni mistice a vieții lor. Golite de apetența înspre așa ceva, comportamentele religioase nu sunt altceva decât forme de manifestare a bigotismului.Salvarea vine din interiorizarea învățăturilor sfinte. Trecerea lor prin filtrul inimii, înainte de transformarea în fapte sociale. Interesante sunt analogiile folosite de Dânsul pentru a ilustra acest aspect. Bun biolog, prezintă aspecte de natură practică, vizibile cu ochiul liber, pentru ca apoi să insiste asupra faptului că inima poate fi deopotrivă punctul de start al mântuirii, sau al pierzaniei. „Căci din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule.”, zice Domnul.

Supărat pe opacitatea inimii reprezentanților religiei iudaice a vremii, Hristos va pleca în părțile Tirului și ale Sidonului. E important de notat starea sufletească în

care se găsea. E posibil să fie chiar legată de atitudinea inițială a Învățătorului. Aici, o femeie a locului, care era însă păgână, Îl va interpela. Nu în mod civilizat, ci strigând în urma Lui.

Celălalt sau adevărata împlinire a dragostei

Mesajul ei era unul clar. Îl rostise în puține cuvinte, spre a nu-I răpi Celui ce trecea pe cale timp prețios: „ Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un demon". Scriptura ne învață că adevărata împlinire a dragostei se realizează tot mereu prin celălalt. Hristos vorbește chiar despre superlativul iubirii, ce constă în jertfirea pentru aproapele. Din acest punct de vedere, ea era așadar întru totul în concordanță cu Învățătura Lui. Și totuși, Domnul îi dă, cel puțin în aparență, ignore. Se preface că nu vrea să aibă de-a face cu ea.

Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră!

Cei care mediază o întrevedere cu El sunt ucenicii. Nu pentru că ar fi înțeles ceva din discuția anterioară cu fariseii. Pentru că le era rușine. Erau extrem de stânjeniți de neobrăzarea femeii, care se ținea după ei strigând. Într-un mod asemănător celui cu care, unii dintre cerșetori ne obosesc în locuri mai mult sau mai puțin aglomerate, cu strigătele și plânsetele lor. Lumea începuse să-i privească și de bună seamă, să-i judece. Așa se face că ei i se vor adresa lui Iisus cu celebrele cuvinte: „Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră". Deși știau că are puterea de a o tămădui, nu erau siguri că o va și face. Din nesiguranța cu care o spun reiese acest fapt. Își doreau totuși, să-și poată continua călătoria în liniște, fără a mai fi hărțuiți de strigătele gălăgioasei urmăritoare.

Ce-i drept, Hristos însuși se arată destul de țepos. Le răspunde, poate că nu fără o notă de ironie în glas, că e trimis doar către oile pierdute ale casei lui Israel. Or ea era cananeeancă. Nu era fiică a poporului ales și firește, nu-i împărtășea credința și năzuințele cu caracter mesianic.

Pâinea - între copii și câini

Totuși, discuția cu ucenicii duce la o ușoară încetinire a pasului. Iar acest lucru îi permite femeii să-L ajungă din urmă. Reverențios, cum era altminteri firesc într-o societate ce nu se sinchisea prea mult de chestiunile privitoare la gender equality, femeia i se închină, ca unui Om mare, și-L numește: „Doamne!" De această dată, Cel în cauză nu o mustră pentru titlu, cum făcuse cu alții ce nu-și găsiseră cuvintele potrivite. Ține însă să-și delimiteze clar aria căreia i se adresează. O face ca un

evreu veritabil. Ca un fariseu, s-ar putea spune: „Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor”.

Scopul Lui nu este acela de a o jigni. De aceea, pasajul trebuie privit în context. În limbajul vremii, oamenii operau cu imagini și comparații. Conceptele vor veni mai târziu să le încarce inimile și să le dezvolte limbajul. De aceea, ea înțelege clar spusele lui. Intră în logica Mântuitorului și răspunde într-un mod care aproape că-L lasă perplex. Știe cum îi vedeau evreii pe cei dintre neamuri și nu-I reproșează „epitetul” de câine. Dar, de această dată, nu-L lasă pe El să pună accentele. O face ea. Îi arată că nu statutul e important, ci fapta. „Și câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor”, îi va răspunde. Va arăta prin aceasta că nu-I cere luna de pe cer. Nu are pretenția de a fi ridicată la demnitatea de fiică. Nici de a sminti. Dar îi vorbește dintr-o inimă de mamă. Căci numai o mamă ar fi capabilă să se lase atât de călcată în picioare.

Dialogul a făcut obiectul multor creații artistice și va mai face. E păcat că nu s-a bucurat de o reprezentare cu receptare pe măsura celei a fiului risipitor!

O mamă îngenuncheată nu-l poate lăsa indiferent pe Dumnezeu. Să nu uităm că și Fiul are una. Și știe ce înseamnă iubirea ei. Ca atare, după o aparentă respingere, îi oferă nu doar cele solicitate, ci și recunoașterea credinței. Nu a celei instituționale, ci a nimbului de căldură și apetență mistică ce-i dogorea sufletul. Unul pe care, în ciuda corectitudinii lor dogmatice, fariseii nu-l aveau.

Universalitatea chemării creștine

Dincolo de tămăduirea în sine, episodul reprezintă și unul dintre momentele în care Hristos enunță universalitatea chemării mântuitoare. Odată ce a început a face minuni și pentru neamuri, va mai face. Ba mai mult, devreme ce i-a lăudat credința femeii, va lăuda și credința neamurilor ce-L vor urma. Episodul este așadar unul cu valoare ecumenică și-ar merita o lectură atentă și în această cheie. Din motive de spațiu și timp, ne vom limita însă doar la semnalarea acestei dimensiuni.

În loc de concluzii - despre actualitatea mesajului pericopei

Dimensiunea ecumenică este și unul dintre aspectele ce-i dau actualitate pericopei. Un accent bine pus este acela că nu corectitudinea dogmatică mântuiește, ci modul în care este ea implementată în viață. Uneori, deși incorecți din punct de vedere doctrinar, anumiți oameni pot fi mai aproape de Dumnezeu prin ceea ce trăiesc. Pot aduce o mărturie frumoasă.

Pe de altă parte, aspectul emoțional nu este nici el neglijabil. În centrul povestirii se găsește rugăciunea unei mame. Nu pentru oricine, ci pentru fiica bolnavă. Și e una pe care Dumnezeu nu o refuză. Cum nu face cu nicio mamă de pe cuprinsul pământului. Din smerenia demnă și consecvența femeii cananeence am putea învăța și noi. Ce anume? Să insistăm în rugăciune, să nu ne simțim jigniți, sau răniți în amorul propriu de anumite refuzuri și să ne vedem lungul nasului în relația cu Divinul. Cum a făcut ea. Și dacă am reuși să transformăm orice strigăt către cer într-o rugă a inimii de mamă, bine-ar mai fi! Îndrăzniți!

Vasile-Robert Nechifor - Cananeeanca sau paradoxul ridicării prin coborâre

12 feb, 2021

Discursul teologic ortodox nu încearcă să restrângă adevărul de credinţă, să îl circumscrie unui concept, ci, mai degrabă, contemplă măreţia lui Dumnezeu spre conştientizarea nimicniciei noastre. Deşi smerenia este înţeleasă uneori ca umilinţă, ajungând să capete chiar sens peiorativ, atunci când vorbim despre adevărata smerenie, întrevedem starea omului liber sau eliberat de patimi în faţa lui Dumnezeu.

Într-o formulare corectă, Dicţionarul Explicativ al Limbii Române intuieşte această nuanţă, definind smerenia ca „o atitudine plină de bună-cuviinţă” (DEX, 1998, p. 997). Această stare corespunde unei înţelepciuni proprii firii libere, deoarece presupune privirea dincolo de orice prejudecată şi patimă şi identificarea măsurii corecte în relaţia cu Dumnezeu şi cu oamenii. Omul smerit nu este omul fără iniţiativă sau sărăcit din punct de vedere social, ci, dimpotrivă, este omul care, din iubire faţă de Dumnezeu şi de semeni, nu îşi dă lui întâietate, ci se face tuturor toate, după îndemnul şi exemplul Sfântului apostol Pavel (I Cor. 9, 22). Măsura iubirii dă măsura smereniei de care e capabil fiecare om.

Cazul femeii cananeence din Evanghelia Duminicii a 17-a după Rusalii este edificator în acest sens. Iubirea faţă de fiica ei, greu chinuită de diavol, o pune pe femeie într-o stare de profundă smerenie. Deşi Mântuitorul a refuzat iniţial să o asculte, credinţa femeii a rămas adamantică, iar nădejdea sa, de neclintit. Cunoscându-i inima, Hristos o încearcă, oferindu-i şansa să se smerească treptat, căci mai

întâi nu-i răspunde, apoi spune ucenicilor că nu este trimis să se îngrijească decât de fiii lui Israel, pentru ca, la final, să îi spună femeii direct, asemănând-o cu un câine, că nu merită să se înfrupte de la masa stăpânilor. Femeia îşi asumă acest coborâş fără să cârtească, pentru a primi la urmă cununa aprecierii Mântuitorului, care exclamă: „O, femeie, mare este credinţa ta!" (Matei 15, 28)

Precum aurul în topitoare, la fel a fost lămurită şi credinţa acestei femei, împlinindu-se cuvântul lui Hristos că: „oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa" (Luca 18, 14).

La finalul pasajului evanghelic, Sfântul apostol Matei concluzionează că „s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela" (Matei 15, 28). Mântuitorul nu porunceşte demonului să iasă din copilă, nici nu spune „să se vindece fiica ta", ci doar „fie ţie cum voieşti!", arătând prin aceasta că smerenia este o armă puternică împotriva duhurilor necurate.

De altfel, vieţile sfinţilor, mai ales ale vieţuitorilor în pustie, sunt pline de mărturii privind puterea smereniei pentru înfruntarea şi înfrângerea diavolului.

Într-o lume în care orice remarcă poate fi considerată ofensatoare şi condamnabilă, exemplul cananeencei străbate istoria, fiind pildă de nesfârşită iubire, neştirbită nădejde şi nestrămutată credinţă. Cananeeanca rămâne exemplu de râvnă, care nu şi-a încetat rugăciunea, deşi părea că toată lumea îi era împotrivă. Nu a fost descurajată nici de tăcerea lui Hristos, nici de ocara apostolilor, nici de dojana Mântuitorului, ci pe toate le-a îndurat fără să deznădăjduiască. Îndrăzneala i-a fost socotită rugăciune, iar smerenia i-a adus laudă. Din acest motiv, ceea este paradoxal în cazul adevăratei smerenii este taina înălţării prin coborâre neîncetată.

Constantin Rus - Evanghelia de Duminică - Cananeeanca, o credință vie într-o smerenie desăvârșită

10 feb, 2019

Duminica a 17-a după Rusalii (a Cananeencei) Matei 15, 21-28

A fost odată un tânăr chemat să aibă grijă de un bătrân bolnav și, uneori, foarte dificil, care era pe moarte. Acest tânăr nu avea experiență în astfel de cazuri, dar căuta cu nerăbdare să-l ajute pe bătrân, încercând întotdeauna să-și păstreze bunăvoința și îngrijorarea în inima sa pentru cel muribund.

Într-o zi, când bătrânul se apropia de moarte, acesta a început să fie deosebit de agresiv verbal, aproape aducându-l pe tânăr în pragul disperării. Într-un moment de neînțelegere, cel mai vârstnic a început să îl mustre pe tânăr până la lacrimi, aproape lovindu-l. Tânărul a fugit, simțind că a avut loc o mare nedreptate. După ce a plâns timp de vreo oră, revenindu-și din șoc, tânărul și-a dat seama că nu era cu putință să „câștige". Bătrânul avea nevoie de ajutor și singurul mod în care putea să-l ajute în continuare era să-i ceară iertare și să-l accepte ca atare.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, tânărul s-a întors în camera unde se afla muribundul și i-a cerut iertare pentru ce s-a întâmplat.

La aceasta, bătrânul i-a spus ceva care l-a surprins și l-a uimit... Privindu-l atent în timp ce tușea, bătrânul zise: „Dacă poți cere iertare chiar și atunci când nu ești de vină, va exista întotdeauna speranță pentru tine...”

Și tăcerea poate fi un răspuns

De multe ori în viețile noastre suferim ceea ce par a fi nedreptăți. Fie din diferite împrejurări ale vieții, fie că este vorba de alți oameni. Ne îmbolnăvim, suferim, ne pierdem slujbele, unii ne urăsc și ne vorbesc de rău, iar această listă ar putea continua. Și poate părea uneori că, din cauza unei pierderi majore din viața noastră (poate a unui om iubit), chiar Dumnezeu Însuși este nedrept...

În Evanghelia de astăzi, auzim o istorisire minunată și totuși neobișnuită a unei femei din părțile Tirului și ale Sidonului, femeie ce îi simbolizează pe cei care nu sunt evrei și care totuși doresc să vină la Hristos. Ea vorbește despre o mare neonrocire din viața ei: fiica ei, pe care o iubea ca pe ochii din cap, era posedată de un demon, o stare care poate fi înțeleasă numai de cei care au experimentat-o sau văzut-o. După ce Domnul a auzit-o, Evanghelia spune cu uimire că „El nu i-a răspuns nici un cuvânt”.

De câte ori nu ni s-a întâmplat și nouă aceasta? Îl implorăm pe Dumnezeu să ne ajute, îi spunem durerile noastre cumplite, greutățile, pierderile sau nedreptățile și, totuși, El nu ne răspunde. Limbajul pe care Dumnezeu îl folosește adesea când ne vorbește personal este unul al tăcerii. Este un limbaj care trebuie să genereze un răspuns special dacă dorim să continuăm conversația noastră cu Dumnezeu: umilința și perseverența stăruitoare.

Adesea, Dumnezeu ne oferă o perioadă de așteptare pentru a ne arăta nouă și celor de lângă noi cum reacționăm în fața greutăților, deoarece virtuțile atunci se manifestă. Dumnezeu ne iubește „cu o iubire veșnică” și din cauza acestei iubiri ne face să așteptăm, „păstrându-ne bunătatea Sa” (Ieremia 31, 3). Trăim într-o lume în care este pentru aproape orice un „buton de comandă”, în care se cumpără de pe internet, o societate de consum cu ritm alert, care uneori ne condiționează de niște așteptări nerezonabile. Totuși, așa cum ne amintește Domnul, „Căile Mele nu sunt ca și căile voastre și gândurile Mele nu sunt ca și gândurile voastre” (Isaia 55, 8).

Ce oare L-a determinat pe Mântuitorul s-o laude în cele din urmă pe aceasta: „O, femeie, mare este credința ta”, și ce anume ar trebui să învățăm noi de la ea? Ei bine, trei lucruri cred că ar trebui să râvnim la această păgână, socotită prea ușor de 'poporul ales” câine: credința ei, deși mentalitatea vremii îi era potrivnică; stă-

ruința, în pofida „ignorării” și „jignirii” cu care a fost tratată aparent până și de Hristos; și înțelepciunea, cu care ne-a cucerit pe toți. Ea își va fi zis, în simplitatea ei, dar cu intenția omului care se agață plin de speranță de orice simte că i-ar putea aduce împlinirea rugăciunii: „Nu-i adevărat, acest Mesia pe care eu L-am văzut că învață atât de înțelept și de puternic trebuie să fi fost trimis și pentru mine, și pentru poporul meu. Dacă este Dumnezeu, trebuie să fie și al nostru, al tuturor, pentru că nu putem avea fiecare Dumnezeul său”.

Rugăciunea, dezlegarea cea bună a necazurilor

Stăruință! ... Spun unii: L-am rugat o dată, de două ori, de trei ori, de zece ori, de o sută de ori și nu am primit ceea ce L-am rugat. Nu înceta de a-L ruga până ce primești. Oriunde ai fi, de-L chemi, El te aude. Darul pune capăt rugăciunii. Atunci să sfârșești rugăciunea, când primești ceea ce ceri; dar mai bine spus, nici atunci, ci chiar și atunci să stărui în rugăciune. De nu primești, cere ca să primești! De primești, mulțumește că ai primit! Rugăciunea e singura dezlegare, cea mai bună, a necazurilor ce ni se întâmplă. Prin stăruință ajungem vrednici de ceea ce nu suntem vrednici.

Avem multe pilde de stăruință în rugăciune. Pe cananeeancă, pe vameș, pe tâlharul de pe cruce, pe prietenul din pildă, care a cerut trei pâini, pe care nu le-a dobândit atât pentru prietenie, cât pentru stăruință. Fiecare dintre aceștia, dacă ar fi spus: „Sunt păcătos, mi-e rușine, așa că nu trebuie să mă duc să mă rog”, n-ar fi dobândit nimic. Dar pentru că fiecare dintre ei nu s-a uitat la mărimea păcatelor lor, ci la bogăția iubirii de oameni a lui Dumnezeu, a îndrăznit, a prins curaj și, deși era păcătos, a cerut mai mult decât merita, și fiecare a dobândit ceea ce a voit. Puternică este arma rugăciunii.

Înțelepciunea!... A știut să răspundă înțelept, nu obraznic. Femeia răspunde cu o înțelepciune care-L „cucerește” și pe Mântuitorul Hristos, dar și pe noi. Era înțeleaptă: „Da, Doamne, așa este, cum zici Tu, dar și câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa stăpânilor lor, și pentru aceasta Te rog, dă-mi și mie o fărâmitură pentru copilul meu”.

Calea spre Dumnezeu, dacă noi într-adevăr dorim să-L cunoaștem, este calea de jos. Cuvântul „cananeeancă” înseamnă „umilință”, iar femeia cananeeancă devine o femeie a umilinței (o imagine a coborârii), după ce a primit tăcerea Domnului, dar totuși stăruiește în cererea ei, nu pentru ea, ci pentru fiica ei, plină de credință, iar pentru aceasta Domnul o mustră, spunând: „Nu este bine să iei pâinea copiilor

şi s-o arunci câinilor”, la care ea îi răspunde: „Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor”.

Acest dialog ne-ar putea părea unul nebunesc și chiar o oarecare indignare poate apărea în inimile noastre când îl citim. Cu toate acestea, un principiu spiritual foarte profund ne este dezvăluit dacă dorim să-l înțelegem și să-l asimilăm: acest fel de umilință este o virtute divină.

Răsplata vine pe măsura examenului pe care l-ai trecut

Umilința, ne spune Sfântul Siluan Athonitul, este lumina în care privim Lumina neacoperită, care este Dumnezeu. Întocmai vieții înseși, smerenia ne poate fi dată numai din afara noastră, de obicei prin umilire. Orice s-ar întâmpla în viața noastră, dacă putem să întâmpinăm acel lucru cu umilință și certitudinea că Dumnezeu ne iubește, că Dumnezeu vrea mântuirea noastră și că într-un fel El deține controlul deplin (chiar și asupra lucrurilor rele), atunci vom putea să primim acel dar prețios al smereniei care ne permite să credem că rugăciunile noastre sunt ascultate înaintea lui Dumnezeu, întocmai ca ale femeii cananeence.

După ce femeia își înclină capul în smerenie la această incredibilă mustrare, Domnul o binecuvântează și îi spune: „O, femeie, mare este credința ta! Fie ție după cum voiești! Și s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela”. Hristos a iubit-o suficient pentru a o testa, pentru a o smeri. Cananeeanca e răsplătită în conformitate și proporțional cu greutatea examenului la care a fost supusă și potrivit calității răspunsurilor date. Domnul pare a fi voit să-i spună: „Aferim! Așa te-am vrut!”

Și noi, când suntem zdrobiți și când ne pare că durerea și suferinţa se abat asupra noastră fără încetare, trebuie să perseverăm în dialogul nostru cu Domnul. Doar printr-o acceptare umilă a împrejurărilor din viața noastră și o voință de a ne asuma responsabilitatea pentru tot ce ni se întâmplă, pentru toate eșecurile, nenorocirile și necazurile noastre, numai astfel ni se va da puterea de a le birui și, prin mila lui Dumnezeu, de a urca pe scara virtuților prin ele. Hristos nu voia să rămână ascunsă virtutea femeii. Deci n-a spus cuvintele acelea ca s-o ocărască, ci ca s-o atragă și să descopere comoara ascunsă în inima ei.

Lucrurile de care trebuie să fim siguri privind pe Dumnezeu

Pe de altă parte, nici nu trebuie să deznădăjduim gândindu-ne că Dumnezeu ne va abandona și că El este nemilos și nu ne iubește. Mesajul creştin este opus mesajului lumii: Sfântul apostol Pavel ne spune că cel pe care-l iubește Domnul îl ceartă

(Evrei 12, 6), adică, face ca drumul să-i fie mai greu, mai anevoios în viață, asemenea lui Iov, pentru a ne aduce la o cunoaștere mai profundă a noastră înșine, la o asemănare mai mare cu Fiul Său, care este imaginea întruchipată a smereniei, și, de asemenea, pentru a contribui la o mai mare compasiune și iubire față de semenii noștri care trec prin încercări asemănătoare. Pentru că există două lucruri de care trebuie să fim întotdeauna siguri: Dumnezeu ne iubește și vrea să fim mântuiți, îngăduind întotdeauna în viața noastră acele lucruri care ne apropie de El și de mântuire.

În mod cert, nedreptatea nu va lipsi din viața noastră. Dumnezeu ne va vorbi deseori prin tăcere. Cu toate acestea, dacă ne putem pleca capul și persevera în smerenie, încrezându-ne în iubirea lui Dumnezeu, care este în Iisus Hristos, Domnul nostru, va exista mereu speranță pentru noi.

Într-adevăr, va exista întotdeauna speranță pentru noi dacă, aflându-ne în mijlocul unei nedreptăți aparente, ne putem înfrâna mândria și asuma responsabilitatea, cel mai adesea cerând iertare de la Dumnezeu și de la semeni, chiar dacă nu este vina noastră. A-i învinovăți pe alții este calea lumii căzute, dar asumarea vinovăției este calea lui Hristos care ne conduce la viață. Într-adevăr, nu există cuvânt mai mare sau mai puternic care să reprezinte mai bine profunzimea nemărginită a umilinței decât 'Iartă-mă”, urmat de „Ajută-mă”.

Aceasta a venit Mântuitorul să ne învețe: cum să fim mai buni. Cum să bată inima noastră pentru alții. Ați observat desigur toți, ascultând Evanghelia, că femeia cananeeancă nu a zis: „Doamne, ajută pe fiica mea”, ci a zis: „Doamne, ajută-mă”, pe mine, gândindu-se la fiica ei. Când vom fi și noi în stare să zicem: „Doamne, ajută-mă ca părinții mei, fratele meu, vecinul meu, cutare să se însănătoșească, sau să aibă parte de bine”, și aceasta să fie ca și când Dumnezeu ne-ar ajuta pe noi? La o astfel de rugăciune vom auzi și noi răspunsul: „Mare este credința ta, fie ție precum voiești”. Amin!

PS Sebastian al Slatinei şi Romanaţilor - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii – Femeia cananeiancă - credinţă, stăruinţă şi înţelepciune

Dreptmăritori creştini, Evanghelia de astăzi ne relatează că într-o zi Mântuitorul Iisus Hristos a venit să propovăduiască în părţile Tirului şi ale Sidonului, iar aici a întâlnit o femeie cananeiancă ce l-a strigat cu durere: ***„Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon."*** Avea o fiică demonizată. Domnul, însă, ca şi cum nu ar fi auzit-o, nu i-a răspuns nici un cuvânt, aşa încât ucenicii au simţit nevoia să intervină, mijlocind la învăţătorul lor: ***„Miluieşte-o, Doamne, că strigă în urma noastră!"***

Ei bine, spre uimirea ucenicilor şi a noastră, Hristos a dat atunci un răspuns cât se poate de surprinzător: ***„Nu sunt trimis decât numai pentru oile cele pierdute a lui Israel!…"*** Adică…, a fost trimis doar pentru evrei!…

Să fie oare chiar aşa? Nu, ci Iisus Hristos a venit în lume pentru întreg neamul omenesc, nu numai pentru evrei, greci, ruşi, sau mai ştiu eu care alţii se pretind aleşi în chip special de Dumnezeu. El S-a întrupat pentru toţi oamenii deopotrivă, indiferent de neam sau rasă: deci şi pentru români, şi pentru ţigani, şi pentru africani, şi pentru australieni, pentru toţi. De ce, atunci, a răspuns aşa?! Ei bine, răspunzând astfel, Hristos nu a făcut decât să evidenţieze mentalitatea iudeilor din vremea aceea, care se aşteptau ca Mesia să vină numai pentru ei, în timp ce pe ceilalţi îi considerau „spurcaţi" şi deci nedemni de chemarea sfântă la mântuire. După ce a adus în discuţie această concepţie egoistă însă, Domnul a demonstrat-o

într-un mod care nu a mai lăsat loc la nici un comentariu în mintea celor ce au fost martori minunii de astăzi. Vom vedea mai jos!

Auzind femeia afirmaţia aceasta, care de altfel îi era cunoscută, şi intuind universalitatea misiunii lui Hristos, a insistat şi, apropiindu-se, L-a rugat: ***,,Doamne, ajută-mă".*** Şi atunci Domnul ne mai uimeşte o dată… După ce „a ignorat-o", prefăcându-Se că nu o ia în seamă, preluând aceeiaşi mentalitate a iudeilor o numeşte,,câine": ***,,nu este bine să iei pâinea copiilor şi să o arunci câinilor".***Şi aceasta nu pentru că aşa o considera El, ci pentru a sublinia acelaşi dispreţ al ,,celor aleşi" faţă de neiudei, mentalitate pe care, de asemenea o va respinge prin ceea ce a urmat.

De reţinut că Domnul nu a vorbit de la Sine; nu Şi-a exprimat propriul crez, ci a dat glas acelei mentalităţi potrivit căreia toţi cei care nu făceau parte din poporul ales erau consideraţi spurcaţi şi, pentru aceasta, erau numiţi ,,câini".
Iubiţi credincioşi, toate aceste afirmaţii şi cuvinte, aparent scandaloase şi jignitoare, nu vor decât să evidenţieze o mentalitate egoistă, dispreţuitoare şi, pentru aceasta, nedreaptă, care însă va face să strălucească şi mai mult credinţa şi stăruinţa acestei femei, ce nu se lasă impresionată de concepţia condamnabilă a iudeilor, potrivit căreia cananeienii nu puteau spera nici o clipă la Mesia. Ea nu se lasă intimidată, ci stăruie şi dă Mântuitorului un răspuns care arată că nu era numai credincioasă, ci şi înţeleaptă: ,,Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor".

Vedeţi ce înţeleaptă a fost femeia? Ea nu s-a lăsat cuprinsă de orgoliul rănit al omului jignit; ştia foarte bine care era crezul iudeilor despre cananeieni. Nu s-a simţit izgonită şi respinsă. A simţit ce?… Să stăruiască; să insiste, rugându-L iar: ,,Doamne, ajută-mă", în ciuda dispreţului iudeilor aflaţi de faţă. ,,Ajută-mă!"… cu disperare şi cu dragostea pe care numai o mamă o poate simţi faţă de propriul copil.

Ei bine, atât de impresionat a fost Hristos de credinţa, stăruinţa şi înţelepciunea acestei femei, precum şi de faptul că nu s-a supărat şi că nu s-a simţit jignită, încât i-a spus: ***,,O, femeie, mare e credinţa ta! Fie ţie după cum voieşti!"*** Şi mai adaugă evanghelia că ***,,s-a tămăduit fiica ei în chiar ceasul acela".***

Aceasta este pericopa evanghelică de astăzi şi cred că învăţămintele ce se impun sunt uşor de deprins de fiecare dintre noi. Şi noi putem fi uneori femeia aceasta care a alergat după Iisus. Câţi nu avem de cerut de la El: fie îndreptarea unui copil care nu ne mai ascultă, fie reîntoarcerea cu dragoste a soţului sau a soţiei în

familie, fie înţelepţirea unui vecin care ne mută hoţeşte hotarul, fie îmblânzirea duşmanului care ne ponegreşte ori ne bârfeşte, sau mai ştiu eu ce alte situaţii ne pot aduce în viaţă în postura femeii cananeience.

Ce oare L-a determinat pe Hristos s-o laude în cele din urmă pe aceasta: ,,O, femeie, mare este credinţa ta" şi ce anume ar trebui să învăţăm noi de la ea? Ei bine, trei lucruri cred că ar trebui să râvnim la această păgână, socotită prea uşor de,,poporul ales" câine:

- ***credinţa ei****, deşi mentalitatea vremii îi era potrivnică,*
- ***stăruinţa****, în pofida ,,ignorării" şi ,,jignirii" cu care a fost tratată aparent până şi de Hristos, şi*
- ***înţelepciunea****,cu care până la urmă ne-a cucerit pe toţi.*

Ea îşi va fi zis, în simplitatea ei, dar cu intuiţia omului care se agaţă plin de speranţă de orice simte că i-ar putea aduce împlinirea rugăciunii:,,Nu-i adevărat, acest Mesia pe care eu L-am văzut că învaţă atât de înţelept şi de puternic trebuie să fi fost trimis şi pentru mine şi pentru poporul meu. Dacă este Dumnezeu, trebuie să fie şi al nostru, al tuturor, pentru că nu putem avea fiecare Dumnezeul său".

Stăruinţa!… Sunt între noi oameni credincioşi care dacă nu li s-a împlinit astăzi rugăciunea, mâine nu se mai roagă… Păi, dacă nu s-a împlinit?… A venit cineva cu pomelnic la altar şi a plătit rugăciuni. Şi, dacă a văzut că nu i s-a împlinit ,,rugăciunea", după aceea a venit şi i-a cerut banii înapoi, pentru că nu i-a fost ascultată cererea, ca şi cum ar fi fost vorba de nelivrarea unui simplu ,,produs" achitat. Ei bine, femeia de astăzi nu a făcut aşa! A insistat. A stăruit. Şi o să vă mai spun ceva: cred că Hristos a aceptat să intre pentru câteva momente în jocul mentalităţii evreilor şi pentru a-i încerca stăruinţa şi credinţa acestei femei. Să vadă, îşi iubeşte îndeajuns de mult fiica, ori se va supăra şi va pune mai presus de dragostea ei de mamă orgoliul rănit de ,,jignirea" cu care, de altfel, ar fi trebuit să fi fost deja familiarizată?

Sunt între noi oameni care ar dori să ,,negocieze" cu Dumnezeu, eventual de pe poziţii egale! Oameni care, dacă au avut într-o zi ghinion şi s-a întâmplat să nu fie serviţi cum se cuvine de doamna de la lumânări, ori părintele a fost prea ocupat sau insuficient de dispus să-i asculte şi nu le-a citit rugăciunea când au vrut ei, au făcut stânga împrejur, le-au întors spatele, au plecat şi pe la biserică nu au mai dat.

Ce face femeia de astăzi? Ea stăruie. Nici gând să se simtă jignită! Ea nu ştie ce este acela orgoliu, căci iubirea jertfelnică alungă mândria. Ea o ţine una şi bună:,,Doamne, Te rog să mă ajuţi! Ştiu că poţi, pentru că eşti Mesia, Te rog să mă

ajuţi!" Şi insistenţa şi stăruinţa ei L-au determinat pe Hristos să-i împlinească rugăciunea în faţa tuturor, chiar dacă nu era din neamul ales al lui Israel.

Înţelepciunea!… A ştiut să răspundă înţelept, nu obraznic, cum facem noi adeseori: suntem jigniţi, jignim şi noi; m-ai făcut ,,câine", mă voi răzbuna pentru asta! Femeia răspunde cu o înţeleciune care-L,, cucereşte" şi pe Mântuitorul Hristos, dar şi pe noi. Era înţeleaptă: ,,Da, Doamne, aşa este, cum zici Tu, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa stăpânilor lor, şi pentru aceasta Te rog, dă-mi şi mie o fărâmitură pentru copilul meu"…

Iată, dragii mei, câte lucruri putem învăţa de la o păgână care, potrivit mentalităţii vremii, nici nu avea ce căuta în faţa lui Iisus, căci aceasta era crezul iudeilor despre cananeieni. Un ,,câine"! Un ,,gunoi"! Şi totuşi, această femeie vine şi ne îndeamnă pe noi astăzi la credinţă, stăruinţă şi înţelepciune, iar nu să ne supărăm atunci când nu suntem ascultaţi de Dumnezeu. În prima fază nici ea nu a fost ascultată. Hristos părea că nu o aude, pentru ca apoi, la atenţionarea ucenicilor, să spună poporului rătăcit în egoism şi naţionalism: ,,Nu, nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale lui Israel; n-am nici o treabă cu cananeienii", iar în cele din urmă să dea glas concepţiei absolute intolerabile a iudeilor despre păgâni. Aceasta era mentalitatea, iar Hristos a reacţionat astfel ca să le arate iudeilor că şi El este din neamul lor şi că vine pe filiera Legii lor, pentru ca apoi să poată aduce ,,deschiderea" necesară Legii, spre înţelegerea şi îmbrăţişarea şi a cananeienilor, şi a samarinenilor, şi a păgânilor de tot felul, adică a întregului neam omenesc.

Învăţăm, aşadar, din evanghelia de astăzi, cum stăm faţă de Dumnezeu. Înţelegem că nu avem voie să ne supărăm pe El atunci când nu ne ascultă sau întârzie să ne împlinească cererea, ci doar să insistăm. Nu avem voie să ne simţim jigniţi de faptul că El pare a nu ne auzi. Noi doar să stăruim! Nu m-a ascultat astăzi? Nu mă duc să-i cer banii părintelui înapoi, ci voi înteţi rugăciunea şi mă voi ruga şi mâine şi poimâine ş.a.m.d., pentru că s-ar putea ca Dumnezeu să dorească să-mi încerce credinţa, aşa cum a încercat-o şi pe a cananeiencii astăzi. S-a prefăcut că nu o aude: ,,Ia să vedem, stăruie în credinţă, sau pleacă şi nu vrea să mai Mă vadă în veci!" Aceiaşi atitudine să o avem şi noi faţă de Dumnezeu, pentru că El uneori ne încearcă, dorind să vadă dacă avem credinţă, iar apoi dacă aceasta este dublată şi de răbdare şi stăruinţă, ori este încununată şi de înţelepciune…Ştim să stăruim? Sau doar să cerem, ba încă ne lipseşte şi răbdarea de a aştepta să ni se împlinească rugăciunea? Suntem înţelepţi, sau ne supărăm precum copiii şi nu mai venim la biserică pentru că nu m-a mulţumit atitudinea părintelui într-o zi sau alta?…

Să-L rugăm pe Dumnezeu, deci, să ne dea şi nouă aceste virtuţi ale femeii cananeience de astăzi: credinţa puternică, stăruinţa în rugăciune, dar şi înţelepciunea şi puterea de a nu ne supăra vreodată pe Dumnezeu sau pe oamenii din jurul nostru, ci să le găsim totdeauna acestora scuze. Este o mare virtute să le găseşti oamenilor scuze atunci când ei nu şi le cer. Să te gândeşti aşa: ,,Poate că a fost indispus vecinul şi de aceea mi-a vorbit aşa de glacial astăzi. Poate că a fost ocupat şi de aceea nu a avut vreme şi pentru mine prietenul meu. Poate că m-a confundat, şi de aceea mi-a vorbit aşa de urât persoana aceea".Scuze de tot felul, care pot menţine şi susţine relaţiile dintre noi, aşa încât să nu ne supărăm neînţelepţeşte unii pe alţii. Să ne scuzăm şi să ne iertăm unii pe alţii, ca să rămânem în comuniune şi să ne laude şi pe noi Dumnezeu aşa cum a lăudat-o pe femeia cananeiancă astăzi:,,Omule, sau femeie, mare este credinţa ta. Fie ţie după cum voieşti", Amin!

Înaltpreasfințitul Ioachim, arhiepiscop al Romanului și Bacăului - Firmiturile Cinei celei de Taină vor hrăni toate popoarele lumii

În Duminica a XVII-a după Rusalii, Sfânta Biserică ne invită să urmăm exemplul vieții virtuoase a femeii cananeence care, asumându-și suferința fiicei sale posedate de diavol, se ruga cu smerenie și nădejde Fiului lui David, mărturisind totodată dumnezeirea Sa.

Sfântul evanghelist Matei ne relatează în capitolul al XV-lea al evangheliei sale faptul că Iisus, înconjurat de Sfinții apostoli, se afla „în părțile Tirului și ale Sidonului”, porturi feniciene situate pe țărmul de Est al Mării Mediterane locuite de păgâni, care se închinau idolilor Baal și Astarta. Ajuns în afara hotarelor Țării Sfinte, Hristos Domnul transmite apostolilor care erau educați în spiritul Legii Mozaice un mesaj misionar și anume faptul că Evangelia are valoare universală, iar venirea Sa în lume, ca Fiul al lui Dumnezeu, nu era circumscrisă geografic granițelor Palestinei și valabilă doar pentru cei ce își revendicau originea ca popor născut din patriarhul Avraam.

De altfel, textul scripturistic ne relatează în repetate rânduri întâlnirea dintre Hristos Domnul și oameni de alte credințe decât cea mozaică, cărora le laudă puterea credinței și pe care îi arată ca exemple de urmat pentru cei care, deși făceau parte din poporul ales, pierdeau din vedere esențialul Legii și valoarea spiritului ei, rămânând captivi literei și împlinirii formale a preceptelor. Nu atingerea de corpurile celor decedați sau dialogul cu închinătorii la idoli întinează, ci formalismul și fariseismul, nu praful de pe sandale trebuie scuturat, ci de închistarea în

prejudecăți trebuie să ne eliberăm. Acesta este motivul pentru care Hristos spune, nu de puține ori, că noul popor ales născut din credința în adevăratul Dumnezeu va cuprinde nu doar pe fiii lui Israel, ci și pe „mulți de la răsărit și de la apus care vor veni și vor sta la masă cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov în Împărăția cerurilor. Iar fiii împărăției vor fi aruncați în întunericul cel mai dinafară” (Matei 8, 11-12).

Cuvinte mărturisitoare

De data acesta, în ținuturile locuite de păgâni, Hristos este întâmpinat de o femeie cananeeancă ce striga: „Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un diavol”.

Nu este prima dată când Hristos Domnul aude pe cineva numindu-l astfel.

- ✓ *Bartimeu, orbul, rostește cuvinte asemănătoare, arătând că vedea mai bine esența lucrurilor decât liderii religioși ai lui Israel, pentru care Iisus era doar un Învățător din Nazaret.*
- ✓ *La rândul său, femeia cananeeancă, stăpânită de suferința pentru fiica ei care era posedată de diavol și de neputința vindecării acesteia, striga aceste cuvinte arătând că recunoștea în Iisus pe Fiul lui David, adică pe Mesia cel prezis de profeți, singurul capabil să aline suferința oamenilor și să vindece rana mereu deschisă a umanității înstrăinate de Dumnezeu. Cuvintele sale pline de speranță erau o mărturisire de credință. Doar Iisus, Fiul lui David îi putea vindeca fiica posedată de diavol.*

De altfel, această pericopă evanghelică împlinește tripticul duminicilor care zugrăvesc chipuri de oameni înzestrați cu virtuți profunde dincolo de statutul, de înfățișarea sau de numele lor și care înțeleg să depună un efort personal suplimentar pentru a putea fi ascultați de Dumnezeu și a fi dați astfel ca exemplu de viețuire și de mărturisire a credinței și creștinilor de astăzi în vederea trăirii autentice a perioadei liturgice a Triodului care va începe cu Duminica Vameșului și Fariseului.

Și vameșul Zaheu care mărturisește din sicomor dumnezeirea lui Hristos și pocăința pentru nedreptățile săvârșite, dar și Bartimeu, orbul, care vede în Iisus pe Fiul lui David și strigă cu atât mai tare cu cât cei prezenți încercau să-l oprească, sunt exemple care, alături de femeia cananeeancă, ne motivează să ne smerim și să fim mărturisitori ai credinței, dacă dorim cu adevărat să ne schimbăm viața și să fim în comuniune cu Dumnezeu.

Revenind la relatarea textului Evangheliei de astăzi, observăm că Iisus, auzind cuvintele rostite de această femeie, întârzie să îi răspundă, dar procedează astfel nu pentru că în calitate de evreu nu trebuia să se oprească din drumul său pentru a vorbi cu un străin care era și păgân, ci pentru a arăta ucenicilor credința adevărată, mărturisitoare a acestei străine, intensitatea rugăciunii și stăruința ei.

Darul lui Dumnezeu nu poate fi trăit egoist

A lăsat-o pe femeie să strige în urma lor până ce ucenicii lui au intervenit pentru a cere ei înșiși lui Hristos să Se oprească, spre a răspunde rugăciunii disperate a acesteia. Însă, oprindu-Se, Hristos nu răspunde femeii, ci rostește o sentință care concentra în ea mesajul exclusivist al mentalității iudaice și pretenția de superioritate a credinței mozaice: „nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel” (Matei 15, 24).

Făcând această remarcă, Hristos vrea să arate ucenicilor unde poate conduce înțelegerea unilaterală a preceptelor Legii și trăirea egoistă a darului lui Dumnezeu, de aceea, în continuarea pericopei evanghelice, răspunzând rugăciunii stăruitoare a femeii, Hristos Domnul îi spune: „Nu este bine să iei pâinea copiilor și s-o arunci câinilor” (Matei 15, 26).

Atitudinea Mântuitorului Iisus Hristos de până la acest moment și cuvintele rostite arată de fapt mentalitate specifică fiilor lui Israel, pretenția de superioritate față de celelalte popoare și modul în care erau evaluați închinătorii la idoli.

Cuvintele adresate femeii de către Mântuitorul sunt dure, ele arătând faptul că cei care nu se închinau adevăratului Dumnezeu erau considerați de către evrei ca făcând parte din rândul animalelor, al necuvântătoarelor. Acest este motivul pentru care Hristos, prin atitudine și cuvinte, urmând logica preceptelor iudaice, arată o oarecare detașare față de problemele femeii de neam străin care cerea ajutorul unui evreu. De altfel, până în acest punct al Evangheliei se poate observa un permanent dialog între mentalitatea iudaică și credința și dorința popoarelor străine de a cunoaște pe Dumnezeu, între permanenta atenție a Domnului față de cei de alt neam și necesitatea integrării lor, lucru pe care apostolii îl observă și pe care îl vor pune în practică după Rusalii.

Motivația prezenței lui Hristos în tinutul Tirului și al Sidonului este așadar dorința de a arăta apostolilor un exemplu de credință profundă mărturisită de un păgân, universalitatea mesajului evangheliei și necesitatea recuperării celor înstrăinați de Dumnezeu.

Ascultând cuvintele aspre ale Mântuitorului, femeia cananeeancă nu s-a simțit jignită, nu s-a tulburat, ci a acceptat ceea ce a afirmat Hristos, adică superioritatea credinței evreilor și nedesăvârșita credință a conaționalilor ei, spunând: „Da, Doamne”. Prin aceste cuvinte femeia a arătat că, alături de credință și răbdare, avea și înțelepciune și smerenie. Ea se recunoaște inferioară evreilor care aveau Legea descoperită de Dumnezeu și care, pe drept, se puteau numi fii ai lui Dumnezeu, chemați să cineze în Împărăția cerurilor la masă cu patriarhii Vechiului Testament, gustând din pâinea nemuririi, însă dorea să fie părtașă și ea la această cină, fie și în postura celui care se mulțumea cu ceea ce prisosea mesenilor: „dar și câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa stăpânilor lor” (Matei 15, 27). Era conștientă de valoarea Dumnezeului lui Israel, dorea vindecarea fiicei ei și trăirea bucuriei de a fi în comuniune cu Fiul lui David.

Fără a fi teolog, cananeeanca afirmă profetic un adevăr de credință pe care Hristos îl va împărtăși ucenicilor la Cina cea de Taină, atunci când a săvârșit prima Sfântă Liturghie. ***Firmiturile Cinei celei de Taină vor hrăni toate popoarele lumii, așezându-L pe Hristos în inima umanității întregi, pentru a o elibera de sub stăpânirea patimilor și a o uni cu Dumnezeu.*** La această cină, femeia cananeeancă devenea părtașă încă de pe acum, împărtășindu-se în mod plenar din firimiturile cuvântului lui Dumnezeu, care i-au vindecat sufletul și propriul copil.

Aceste cuvinte ale femeii sunt punctul culminant al unui dialog ce arată permanenta discrepanță între pretenția de superioritate a evreilor căzuți în formalismul Legii, care nu puteau recunoaște în Iisus pe Mesia cel prezis de profeți, și mărturisirile de credință ale păgânilor care vedeau în Iisus pe Fiul lui Dumnezeu întrupat.

De altfel, nu este singura mărturisire de credință venită din partea unui păgân, și sutașul din Capernaum (Matei 8, 5-10), dar și femeia samarineancă (Ioan 4, 5-42) Îl uimesc pe Hristos cu credința lor și Îl fac să exclame: „la nimeni în Israel, n-am găsit atâta credință” (Matei 8, 10).

Să ne rugăm unii pentru alții

De altfel, cananeeanca este un model pentru cei care înțeleg să găsească în Dumnezeu izvorul vindecării propriilor neputințe și hrana pentru viața veșnică. Iubirea profundă pentru fiica ei, puterea de a se jertfi și a lua asupra ei suferința propriului copil, stăruința în a cere ajutorul lui Dumnezeu fără a-și pierde speranța, mijlocirea ajutorului și milei lui Dumnezeu în numele copilei care, posedată fiind, nu se mai putea ruga pentru sine, smerenia profundă, recunoașterea propriei neputințe, cre-

dința puternică și vie în ajutorul Fiului lui David, umilința în fața judecății lui Dumnezeu și nădejdea în iubirea milostivă a lui Dumnezeu sunt tot atâtea virtuți care înnobilează chipul topit de suferință al cananeencei din evanghelie.

Suferința fiicei devenise propria ei suferință, își asumase viața copilului ei, de aceea când cere de la Hristos milă, nu-I spune: „Doamne, ajută pe fiica mea!” sau „Doamne, ai milă de fiica mea!”, ci Îi spune: „Miluiește-mă, Doamne!” sau „Doamne, ajută-mă!”. Toate aceste cuvinte nu erau născute din faptul că își dorea să fie eliberată de povara suferinței pe care boala copilului o așezase pe umerii ei, ci din neputința unei mame care își vedea copilul suferind fără a putea face ceva pentru vindecarea lui. Nu cerea nimic pentru ea, ci tot efortul îl depune pentru reabilitarea copilului bolnav, în cuvintele ei recunoscându-se fiecare mamă care cere ceea ce numai Dumnezeu poate oferi: bucuria viețuirii împreună sub ocrotire divină.

Cuvintele smerite ale femeii cananeence nu au rămas fără ecou în inima Fiului lui David, care, lăudând marea ei credință, i-a împlinit rugăciunea vindecându-i fiica: „O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voiești! Și s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela” (Matei 15, 21-28). La rugăciunile cananeencei pline de iubire milostivă pentru fiica ei a răspuns iubirea lui Dumnezeu, care i-a vindecat copila chiar în ceasul acela, fără a-i cerceta credința și a-i vedea chipul, arătându-ne importanța rugăciunii unora pentru alții și valoarea credinței curate.

Totodată, intervenția apostolilor și stăruința rugăciunii femeii cananeence, ne duc cu mintea la rolul mijlocitor al sfinților și al Bisericii care, în fiecare Sfântă Liturghie, se roagă pentru cei în suferință și pentru cei pentru care nu are cine să se mai roage.

Neliniștile și rugăciunile femeii din Evanghelie ne fac să ne gândim la cei care sunt în suferință și care nu se mai pot ruga pentru ei înșiși, la cei care sunt în spitale, la cei pe care boala îi face să nu mai poată comunica cu membrii familiei, la cei abandonați. În toate aceste situații, dar și în multe altele, rugăciunea și împreuna pătimire cu cel suferind poate aduce ca răspuns iubirea milostivă a lui Dumnezeu și vindecarea celui bolnav.

Să reținem așadar din pericopa evanghelică citită astăzi că mântuirea nu îi este refuzată nici unui om, indiferent de neamul din care provine, câtă vreme îl caută cu credință pe adevăratul Dumnezeu, cel „Care voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină” (Timotei I, 2, 4) sau câtă vreme ne rugăm unii pentru alții, cu credință, nădejde și dragoste!

Sursa: eprb.ro

Înaltpreasfințitul Calinic, arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților: „Rugăciunea sârguitoare Îl sensibilizează pe Dumnezeu”

Preacuvioşi şi prea cucernici părinţi, iubiţi credincioşi şi credincioase, cititori şi cititoare, episodul cu femeia canaaneancă, de etnie siro-feniciană, adeptă a unei religii păgâne, este relatat de Sfinţii evanghelişti Matei (15, 21-28) şi Marcu (7, 24-30).

Canaanenii erau cei despre care se spune că locuiau „întru întuneric” şi „în latura umbrei morţii” (Isaia 9, 1), adică, spune Sfântul evanghelist Luca, erau păgâni; se închinau la idoli (cf. Luca 7, 26).

Aşadar, după ce Iisus, în Ghenizaret, a vorbit despre cele care spurcă pe om (Matei 15, 1-20), a fost nevoit să părăsească hotarele Ţării Sfinte pentru că fariseii şi cărturarii s-au scandalizat de cele auzite. Astfel, El a preferat ţinuturile învecinate ale Tirului şi Sidonului (Matei 15, 21), două oraşele străvechi ale Feniciei.

Plecarea s-a produs în perioada unor evenimente care, de altfel, cereau singurătate; printre acestea, se numără: mărturisirea lui Petru, Schimbarea la Faţă ş.a. Mai mult, atitudinea fariseilor şi cărturarilor faţă de Iisus prevestea începutul Săptămânii Sfintelor Sale Pătimiri.

Tirul era un centru comercial, asediat de-a lungul timpului fie de Salmanasar (721 î.Hr.), fie de Nabucodonosor (588 î.Hr.), fie de Alexandru Macedon (332 î.Hr.). Abia pe la 126 î.Hr. a intrat sub stăpânire grecească. Sidonul - numele i se trage de

la Sidon, nepotul lui Noe (Facerea 10, 15-19) - era de asemenea un centru comercial, fiind chiar mai vechi decât Tirul.

Deşi erau păgâni, vestea despre Hristos ajunsese şi la canaaneni. Se răspândise în toată Siria, spune Sfântul evanghelist Matei (4, 24). Deci, ajunsese şi în ţinuturile Feniciei, de unde provenea şi femeia adusă în discuţia textului biblic.

Fenicia se afla pe atunci în provincia romană a Siriei. ***Tradiţia spune că femeia se numea Iusta, iar fiica ei se numea Veronica.*** Atunci când L-a văzut pe Domnul trecând cu Sfinţii Săi apostoli pe cale, canaaneanca s-a manifestat întocmai orbului de la Ierihon. A început să strige în urma lor: „Miluieşte-mă, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un demon.” (Matei 15, 22)

Sfântul evanghelist Marcu spune că episodul s-a petrecut pe când Mântuitorul era în casă, pentru că voia ca nimeni să nu ştie despre prezenţa Sa (7, 24). Cu toate că S-a ascuns, El nu putea să rămână tăinuit. Credinţa femeii L-a descoperit. Locul în care s-a petrecut minunea contează mai puţin; important este faptul că femeia nu a încetat să ceară, tot mai stăruitor, ajutorul Lui. Suferinţa fiicei sale devenise suferinţa ei. Era resimţită intens de ea, ca mamă. Sigur, se subînţelege că mila cerută de ea consta în vindecarea fiicei sale.

La strigătul femeii, Mântuitorul a fost aparent insensibil. Spune referatul: „nu i-a răspuns nici un cuvânt” (Matei 15, 23). Femeia s-a întâlnit cu un refuz categoric; dureros de categoric. Se pare că Iisus a dorit ca atitudinea Lui să fie mijlocul prin care să se descopere mulţimii prezente credinţa femeii. Ca şi în alte dăţi, şi acum Mântuitorul a vrut să sublinieze stăruinţa omului, care stă la începutul oricărei transformări spirituale.

Apostolii, sensibilizaţi de suferinţa prin care trecea femeia pentru fiica ei, dar şi agasaţi de insuportabilului ei strigăt, s-au apropiat de Iisus şi i-au zis: „Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră” (Matei 15, 23). Adică, mai pe înţelesul nostru, dă-i ce-Ţi cere şi să ne lase în pace.

Însă, cu toate insistenţele lor, şi de această dată Mântuitorul a vrut să lase impresia că toate chinurile pe care le îndura copila nu intrau în sfera activităţii Sale. De aceea, El a răspuns: „Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel” (Matei 15, 24). A vorbit pe limba iudeilor.

Cum adică, să fi fost trimis doar pentru păcătoşii din Israel? În acest caz, ce va fi căutat Iisus în afara hotarelor lui Israel?

Se pare că pedagogia înţelepciunii dumnezeieşti este dincolo de puterea de înţelegere a omului. Sigur, opera Sa mântuitoare a început în Israel, dar nu putea fi limitată doar la fiii lui Israel. El Însuşi a spus: „Am şi alte oi care nu sunt din staulul acesta. Şi pe acelea trebuie să le aduc, şi vor auzi glasul Meu şi va fi o turmă şi un păstor" (Ioan 10, 16).

Nu venise încă timpul ca să se facă din cele două lumi una, cum spune Sfântul apostol Pavel (cf. Efeseni 2, 14).

Aşadar, începutul Evangheliei către neamuri îl face Însuşi Hristos. Nu ştim în ce măsură femeia va fi auzit cuvintele Mântuitorului: „Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel", însă ştim că ea a continuat tenace să-i ceară ajutorul. Nu putea să scape ocazia.

Psalmistul David zice: „Săracul acesta a strigat şi Domnul l-a auzit pe el şi din toate necazurile lui l-a izbăvit" (Psalmii 33, 6). Credea în milostivirea lui Dumnezeu, încredinţată fiind şi de întâmplări similare, şi, ajungându-L, I-a alergat în faţă, a căzut în genunchi şi s-a închinat Lui, zicând: „Doamne, ajută-mă!" (Matei 15, 25). Rugăciunea i-a fost însoţită de gesturi liturgice. O rugăciune pe cât de scurtă, pe atât de profundă.

Profunzimea rugăciunii constă în dorinţa femeii ca Hristos să o facă părtaşă ajutorului Său cel atotputernic. Rugăciunea este o rezultantă a credinţei dar, în acelaşi timp, ea este cea care întreţine credinţa.

El însă, şi de această dată, i-a răspuns dureros de jignitor: „Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor" (Matei 15, 26). Răspunsul lui Iisus viza nu atât pe femeie, cât pe toţi cei din neamul său. Iudeii se credeau fiii lui Avraam şi, implicit, fiii Împărăţiei. Or, toţi cei care nu erau evrei, şi mai ales urmaşii celor ce nu au crezut în Lege, erau socotiţi a fi asemenea câinilor. Erau consideraţi fără o conduită morală sănătoasă.

Femeia, a cărei credinţă a fost dublată de o imbatabilă insistenţă, a zis: „Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor" (Matei 15, 27). Interesant este că femeia nu a contestat spusele Mântuitorului ci, dimpotrivă, le-a confirmat, spunând: „Da, Doamne" şi celelalte. Însă ea, făcând parte din categoria celor care iau Împărăţia cu sila (Matei 11, 12), a continuat să insiste.

Deşi recunoştea întâietatea iudeilor în catalogul lui Dumnezeu, femeia îndrăzneşte să-I amintească lui Hristos că şi câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa aşa-zişilor copii. Vorbea, de fapt, în numele neamului său, perceput ca abandonat de Dumnezeu.

Atunci Iisus, impresionat de stăruinţa femeii, i-a zis: „O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti!” (Matei 15, 28). Iisus a apreciat sinceritatea şi statornicia credinţei ei. Nu se putea ca insistenţele ei să rămână fără răspuns. Mântuitorul Însuşi a spus: „Şi toate câte veţi cere, rugându-vă cu credinţă, veţi primi” (Matei 21, 22).

În acest caz, era rugăciunea unei mame sfâşiate sufleteşte de durerea fiicei ei. De aceea, neîntârziat i-a fost împlinită cererea pe care I-a adresat-o Mântuitorului: „Şi s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela” (Matei 15, 28). Când s-a întors acasă, spune Sfântul evanghelist Marcu, „a găsit pe copilă culcată în pat, iar demonul ieşise” (Marcu 7, 30).

Vindecarea s-a săvârşit de la distanţă. Demonul a ieşit chiar în momentul în care Mântuitorul i-a spus: „Fie ţie după cum voieşti” (Matei 15, 28). Însă, odată cu vindecarea fiicei sale, şi femeia a fost integrată în rândul copiilor adevăraţi ai lui Dumnezeu. De altfel, păgânii, prin minunile săvârşite de Iisus în ţinutul lor, au fost cei dintâi care au grăbit lucrarea mântuirii în rândul neamurilor, aceasta fiindu-le dăruită de Însuşi Hristos.

După aceasta, Hristos, ieşind din părţile Tirului, s-a dus prin Sidon, la Marea Galileii, trecând şi prin hotarele Decapolei, unde a vindecat un surdo-mut, încât toţi erau uimiţi peste măsură: „Toate le-a făcut bine: pe surzi îi face să audă şi pe muţi să vorbească” (Marcu 7, 31-37).

Fie ca şi noi, asemenea canaanencei, adumbriţi de lumina smereniei, să ne hrănim din fărâmiturile milostivirii lui Dumnezeu căzute din Pâinea Vieţii - Hristos!

În aşteptarea acestora, să priveghem şi să fim tari în credinţă (cf. I Corinteni 16, 13), întocmai femeii a cărei cerere de trei ori a fost respinsă, dar care tot de atâtea ori a stăruit.

Sursa: Arhiepiscopia Sucevei

PS Varlaam indică sursa salutului creştin „Doamne ajută!”

Iulian Dumitraşcu
14.02.2021

Preasfinţitul părinte Varlaam Ploieşteanul a indicat duminică la Catedrala Patriarhală una din sursele salutului creştin „Doamne ajută!”.

În predica sa, episcopul vicar patriarhal a scos în evidenţă că aceste cuvinte, „Doamne ajută”, reprezintă cea de a doua rugăciune a femeii cananeence către Mântuitorul Hristos.

„A devenit un salut foarte frecvent întâlnit între creştini, dorind ca nu numai pe noi să ne ajute Dumnezeu, ci şi persoanele pe care le întâlnim în drumul nostru”, a explicat Preasfinţia sa.

Prima ei rugăciune, Miluieşte-mă, Doamne sau Doamne miluieşte, a devenit „respiraţia fiecărui creştin care are o viaţă duhovnicească aleasă, fiind cea mai repetată rugăciune în cântările Bisericii”, a mai spus ierarhul.

Laolaltă, cele două rugăciuni au devenit, potrivit părintelui episcop, „foarte frecvente şi populare” în spiritualitatea creştină.

Virtuţile cananeencei

PS Varlaam Ploieşteanul a vorbit şi despre virtuţile principale ale cananeencei. Credinţa puternică. Ea strigă către Hristos cerând ajutor în favoarea fiicei sale mila de mamă. O virtute apreciată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos de fiecare dată când a întâlnit o mamă sau un tată în suferinţă pentru suferinţele îndurate de copiii lor. Şi pentru această femeie suferinţa fiicei sale a devenit propria suferinţă.

Cunoaşterea identităţii Celui căruia I se adresează. Dacă pentru mulţi dintre iudei Iisus era Nazarineanul sau Fiul lui Iosif, iată că pentru această femeie păgână care nu-L întâlnise niciodată pe Iisus, El este descris ca fiind Fiul lui Dumnezeu.

Dialogul Mântuitorului

În ceea ce priveşte tactica duhovnicească a Mântuitorului Hristos, utilizată la întâlnirea cu femeia cananeancă, episcopul a pus în lumină cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur.

„Evanghelia ne pune înaintea conştiinţei şi inimii noastre icoana unei femei provenind din păgâni, dar care are un suflet plin de virtuţi, pe care a dorit să le cunoască şi cei care erau împreună cu El”.

„De aceea, Sfântul Ioan Gură de Aur tâlcuieşte tăcerea de mai întâi şi mai apoi dialogul Mântuitorului, destul de dur din această perspectivă, cu femeia cananeancă”.

„El a tăcut la început, iar mai apoi a încercat să o respingă pe această femeie, ştiind băgăţia duhovnicească a sufletului ei şi dorind ca evreii care erau împreună cu El să vadă cum şi în sufletul unui păgân poate străluci virtuţi esenţiale care îl pun pe om într-o legătură specială cu Dumnezeu”.

Episcopul vicar patriarhal a lansat îndemnul de a ne însuşi valorile sufleteşti ale cananeencei.

„Ne rămâne datoria să imităm în viaţa noastră virtuţile acestei femei pe care Evanghelia a reţinut-o tocmai cu scopul de a fi model şi dascăl pentru noi, spre slava lui Dumnezeu şi spre a noastră mântuire. Amin”.

Ips Timotei - Atitudinea Mântuitorului Hristos, modelul generozității fără margini

† Timotei Prahoveanul,
episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor
11 feb, 2021

Evanghelia Duminicii a 17-a după Rusalii ne propune întâlnirea cu smerenia autentică și stăruința, virtuți revelate prin dragostea și nespusa grijă a unei mame față de fiica ei bolnavă, aprig chinuită.

Avea mare nădejde că Fiul lui Dumnezeu îi va vindeca fiica. Auzise, asemenea altora, despre minunile nenumărate și cuvintele înălțătoare pe care Domnul le rostea. Și-a pus ultima speranță în milostivirea lui Dumnezeu. Ieșind din hotarele ținutului ei, L-a întâmpinat cu nădejde și a strigat către El: Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David, fiica mea rău este chinuită de un demon (Matei 15, 22).

Cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur referitoare la această pericopă evanghelică, roade ale inspirației divine, sunt pline de înțelepciune.

Dumnezeiescul Hrisostom ne spune de ce s-a dus Hristos la păgâni, deși spusese ucenicilor Săi: În calea păgânilor să nu mergeţi, şi în vreo cetate de samarineni să nu intraţi (Matei 10, 5). Hristos nu era obligat să împlinească ce le ceruse ucenicilor. El, ducându-se în acel ținut, S-a ascuns, dar nu S-a putut tăinui, pentru că a intrat într-o casă, iar oamenii, aflând, au venit la El. După cum nu era în ordinea

firească a lucrurilor ca Domnul să Se ducă să propovăduiască mai întâi păgânilor, tot așa nu era propriu iubirii Sale de oameni să alunge pe cei care se apropiau către El.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne îndeamnă să ne uităm cât de mult merita această femeie cananeeancă să i se facă binele, mai precis să i se răspundă la cererea-i de mamă. N-a îndrăznit să se ducă la Ierusalim, se temea și se socotea nevrednică. Dacă nu ar fi fost această smerenie, s-ar fi dus și la Ierusalim. Se vede aceasta din tăria rugăminții ei, din decizia de a ieși din hotarele în care locuia. Hristos a ieșit din hotarele Lui, iar femeia din hotarele ei. Așa au putut să se întâlnească, spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

Evanghelistul o învinuiește pe femeie pentru a pune în lumină minunea și a o putea lăuda mai mult. Când auzi de cananeeancă, te gândești la popoarele pline de fărădelegi, care au răsturnat legile lui Dumnezeu. Aducându-ți aminte de ele, gândește-te și la puterea venirii lui Hristos în locul acela.

Cananeenii au fost îndepărtați din mijlocul iudeilor pentru a nu-i strica, dar ei s-au arătat mai înțelepți decât iudeii, că au ieșit din hotarele lor și s-au apropiat de Hristos.

Miluiește-mă, miluiește-mă! Strigătul ei a strâns împrejur mulțime de lume, o priveliște care stoarce lacrimi. Să vezi o femeie strigând cu asemenea sfâșiere de inimă, o mamă rugându-se pentru fiica ei, iar fiica, atât de greu bolnavă! Mama nu a îndrăznit s-o aducă pe îndrăcită înaintea Învățătorului. A lăsat-o acasă și a venit ea să se roage. Îi spune numai boala, fără să mai adauge ceva. Nu spune Miluiește pe fiica mea, ci Miluiește-mă, ai milă, Doamne, de mine! Fata nu-și dădea seama de grozăvia bolii. Ea suferea, însă, mii și mii de dureri, ne spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

Pe iudeii nerecunoscători Domnul îi miluia necontenit, pe cei care Îl huleau nu-i părăsește, iar pe femeia cananeeancă care aleargă către El, care I se închină și arată multă credință, deși nu fusese crescută în spiritul Legii și al Profeților, Mântuitorul nu-i oferă răspuns, chiar o respinge. Pe care om nu l-ar fi înduioșat boala fetei sau rugămintea mamei făcută pentru suferința și încercarea ei?

Cananeeanca, însă, nu s-a scandalizat. Ucenicii, deși au suferit pentru nenorocirea femeii, nu au îndrăznit să-I spună miluiește-o, ci L-au rugat: Slobozește-o că strigă în urma noastră!

Când a auzit cuvintele: Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel (Matei 15, 24), femeia a tăcut și a plecat? Nu! A stăruit mai mult! Noi nu facem așa. Când nu dobândim ce cerem, încetăm a ne ruga, dar ar trebui tocmai atunci să stăruim mai mult.

Femeia n-a deznădăjduit! Când a văzut că mijlocitorii nu aveau putere, s-a folosit de o nerușinare vrednică de laudă, spune Sfântul Ioan Gură de Aur. Mai întâi nici nu îndrăznea să vină în fața lui Iisus, dar apoi I-a zis: Doamne, ajută-mă! Ce înseamnă asta? Ai mai multă îndrăznire decât apostolii? Ai, oare, mai multă putere? Nu am nici îndrăznire și nici putere și chiar sunt plină de rușine! Dar îndrăznirea nerușinată I-o pun în față, în loc de rugăciune! Poate va avea milă de îndrăznirea mea!

După acest dialog, femeia își pregătește apărarea, slujindu-se de cuvintele Domnului. Cananeeanca rabdă, crede, deși este ocărâtă. Alții, deși au fost tămăduiți, L-au răsplătit pe Domnul cu lucruri potrivnice. Femeia, însă, a avut atitudinea sutașului slujitor al armatei imperiale, care a zis și el: Nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu (Luca 7, 6).

Hristos nu a vrut să rămână ascunsă virtutea femeii! Domnul nu a spus cuvinte pentru mustrarea mamei îndurerate, ci pentru a atrage și a descoperi comoara ascunsă în inima ei...

Femeia cananeeancă avea înlăuntrul inimii ei comoara răbdării, smereniei și rugăciunii. A înțeles mai mult decât cei care cunoșteau Legea și mergeau la templu să se roage. A înțeles că și câinii, în traducerea Sfântului Ioan Gură de Aur cățeii, mănâncă din firimiturile care cad de la masa domnilor, a stăpânilor lor.

Ea mărturisea că face parte din seminția lui Avraam și nu a fost niciodată roaba nimănui. Din Dumnezeu suntem născuți. Atunci când Domnul a spus: O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti! (Matei 15, 28), a încununat-o, după ce-i testase și, totodată, îi vădise răbdarea, credința, smerenia și nădejdea că Domnul o va vindeca.

Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela (Matei 15, 28). Altădată, tot față de un străin de Legea celor aleși, Domnul a spus: Nici în Israel n-am văzut atâta credință (Luca 7, 9).

Sunt exemple de oameni care, întâlnindu-L pe Mântuitorul Iisus Hristos, au primit belșug de binecuvântări. Disprețuiți în ochii unora, erau apreciați de Domnul, iar pilda sau tăria credinței lor a rămas pilduitoare peste veacuri.

Apostolii au fost biruiți atunci în încercarea lor! Nu au reușit nimic! Iar femeia cananeeancă a reușit! Atât de puternică este rugăciunea stăruitoare, spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

Hristos vrea ca pentru nevoile noastre să ne rugăm mai degrabă noi înșine, decât alții pentru noi. Apostolii aveau mare îndrăznire, dar cananeeanca a arătat mare stăruință.

Referindu-se la aceeași pericopă evanghelică, Sfântul Teofilact, arhiepiscopul Bulgariei, spune că ucenicii, împovărați de strigătele femeii, Îl roagă s-o slobozească. Ei nu vorbeau ca niște nemilostivi, ci mai mult ca să-L înduplece pe Domnul, iar El răspunde că este trimis numai pentru iudeii care sunt oi pierdute, din pricina răutății celor cărora au fost încredințate, iar prin aceasta vădește sau arată și mai mult credința femeii.

Mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti (Matei 15, 28) arată că de nu ar fi avut credință, nu ar fi dobândit împlinirea cererii. Așadar, cananeeanca este și semn al Bisericii dintre păgâni, spune Sfântul Teofilact. Pentru că și păgânii, lepădați fiind mai înainte, mai pe urmă s-au înălțat întru rânduiala fiilor și de Pâine s-au învrednicit, adică de Trupul Domnului. Eu sunt pâinea vieţii; cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce va crede în Mine nu va înseta niciodată (Ioan 6, 35). Alții câini s-au făcut, părându-li-se că din firimituri se hrănesc, adică din micimea și simplitatea slovei. Țineau mai mult la literă decât la cuvântul care dă viață. Tirul înseamnă ținere, Sidonul, vânător, iar cananeeanca, gătită spre smerenie.

Cuvintele înseamnă foarte mult pentru vremurile de acum, când întâlnim persoane disprețuite, puțin apreciate pentru viața lor, credința și atitudinea pe care o au față de Evanghelie. Unora, însă, li se poate întâmpla ca prin credință puternică să ajungă în aceeași stare în care s-a aflat la întâlnirea cu Domnul femeia din neamul cananeenilor (cananeiților).

S-ar putea întâlni și în vremea noastră, ca și în alte vremuri, oameni care oferă exemple de urmat celor care se consideră drepți. Păcătoși la prima vedere, oameni care se luptă sau nu înțeleg încă lupta duhovnicească, dar care se schimbă mai mult decât ceilalți, când se întâlnesc cu Domnul și cu tainele credinței.

Femeia cananeeancă este un exemplu plin de nădejde pentru cei care au credință și-L caută pe Domnul, pentru cei care, aflându-se învolburați de valurile vieții și încercări, se străduiesc să primească milă, chiar dacă nu o merită.

Măcar că suntem nevrednici, credința și stăruința noastră să fie asemenea femeii cananeence.

Fericiți sunt oamenii a căror credință poate muta munții împotrivirilor și ai despărțirilor, prăpăstiile care s-ar putea umple ca rod al credinței și întoarcerii către Dumnezeu.

Preafericitul părinte patriarh Daniel - Predică la Duminica a XVII-a după Rusalii - Credinţă tare izvorâtă din iubire îndurerată

Sfânta Evanghelie din Duminica a XVII-a după Rusalii, numită şi Duminica femeii cananeence, ne învaţă multe adevăruri despre puterea credinţei şi despre lucrarea lui Dumnezeu în viaţa oamenilor.

Femeia cananeeancă era de alt neam şi de altă credinţă decât evreii. Tirul şi Sidonul erau porturi situate pe ţărmul de est al Mării Mediterane, făcând parte din Fenicia, astăzi ele se află pe teritoriul Libanului. Deci, aceste oraşe nu făceau parte din Palestina sau Ţara Sfântă, iar faptul însuşi că Mântuitorul Iisus Hristos trece dincolo de graniţele ţării Sale natale are o semnificaţie deosebită. Deşi spune ***'nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel'*** (Matei 15, 24), totuşi, Iisus iese din teritoriul Ţării Sfinte şi merge către două oraşe-state sau cetăţi locuite de păgâni, care se închinau nu adevăratului Dumnezeu mărturisit de evrei, ci unor idoli, cei mai renumiţi fiind Baal şi Astarta. Ieşirea Mântuitorului Iisus Hristos dincolo de pământul lui Israel este deja o prefigurare a faptului că Evanghelia Sa va fi propovăduită nu numai poporului evreu, ci şi altor neamuri sau popoare. ***Prezenţa lui Iisus în părţile Tirului şi ale Sidonului este, aşadar, o anticipaţie a predicării Evangheliei Sale şi printre păgâni, deoarece Dumnezeu cheamă toate popoarele la mântuire în Iisus Hristos.***

Hristos descoperă credinţă mare la o femeie dintr-un popor păgân

Întrucât Mântuitorul Iisus Hristos a întâlnit adesea ostilitatea unora dintre evrei şi o lipsă de receptivitate a acestora faţă de Evanghelia Sa, El vrea să arate ucenicilor Săi că poate descoperi credinţă acolo unde evreii nu se aşteaptă.

Înţelepciunea şi atitudinea misionară a lui Iisus se arată în faptul că, pe de o parte, El trece hotarele Palestinei şi ajunge în patria femeii păgâne, iar pe de altă parte, refuză să-i răspundă acesteia la prima cerere a ei de-a vindeca pe fiica sa bolnavă, chinuită de diavol. ***Sfântul Ioan Gură de Aur spune că atât tăcerea Mântuitorului, cât şi întârzierea Sa în a da un răspuns favorabil acestei femei de alt neam şi de altă religie decât evreii ascund intenţia Lui de a evidenţia mai bine credinţa mare pe care o avea ea.*** Dacă El nu lăsa femeia să insiste atât de mult, să stăruie îndelung în rugăciunea ei, ucenicii Săi nu ar fi putut vedea atât de clar trei mari calităţi sau virtuţi ale acestei femei cananeence, şi anume: credinţa puternică, smerenia adâncă şi rugăciunea stăruitoare.

Credinţa vie se dovedeşte prin stăruinţa în rugăciune

După felul cum Îl roagă pe Iisus, zicând: ***'Miluieşte-mă, Doamne, Fiule al lui David!'*** (Matei 15, 22), această femeie mărturisea credinţa ei că în Iisus din neamul lui David lucrează puterea lui Dumnezeu, că în El se săvârşeşte lucrarea vindecării sau eliberării oamenilor de păcate, de boli şi de diavoli. Întrucât auzise că Iisus din Nazaret este prooroc, ca şi David, şi mai ales că este un mare doctor vindecător de suflete şi de trupuri, femeia caneeancă mărturisea credinţa ei vie că numai Iisus poate vindeca pe fiica ei bolnavă şi, ca atare, Îl ruga, zicând: 'Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David!'

După ce Iisus vede că femeia cananeeancă se închină Lui şi-L roagă, zicând: ***'Doamne, ajută-mă!'***, El doreşte să arate celor din jur şi smerenia ei, zicând către femeie: ***'Nu este bine să iei pâinea copiilor şi să o arunci câinilor!'*** (Matei 15, 26). Prin aceasta Iisus exprimă, de fapt, mentalitatea oricărui evreu din timpul Său, adică pretenţia evreilor de-a fi superiori tuturor popoarelor. În acest sens, se pare că mulţi dintre evreii din timpul Mântuitorului considerau popoarele din jur ca fiind un fel de 'câini', adică mai mult animale domestice decât fiinţe umane. La prima vedere, Mântuitorul dă impresia că intră în logica evreilor sau a conaţionalilor Săi, nu însă pentru a dispreţui pe femeia cananeeancă, ci pentru ca toţi să poată vedea smerenia şi răbdarea ei.

De fapt, Mântuitorul Iisus Hristos vrea să pună în contrast orgoliul şi pretenţia de superioritate a evreilor cu realitatea credinţei smerite pe care o are o femeie de neam păgân. Din smerenie, femeia cananeeancă a îndurat pretenţia de superioritate a evreilor, şi anume că ei sunt fii ai casei lui Dumnezeu, iar popoarele păgâne sunt 'câini'. Auzind aceste cuvinte aspre, femeia nu se tulbură şi nici nu Îl contrazice pe Mântuitorul Iisus Hristos, ci, având o smerenie uimitor de profundă, Îi răspunde, zicând: 'Aşa este, Doamne!' (Matei 15, 27). Totuşi, vedem că în marea şi adânca

smerenie a femeii acesteia nu se află nici un semn de descurajare, ci foarte multă înţelepciune. Întrucât era o femeie smerită şi mult răbdătoare, ea a găsit un răspuns înţelept pentru a dobândi, totuşi, vindecarea fiicei sale. De aceea a zis: ***'Aşa este, Doamne!'***, şi îndată a mai adăugat: ***'dar şi câinii se satură din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor'*** (Matei 15, 27). ***Văzând credinţa ei vie, stăruinţa ei în rugăciune, multa ei smerenie, şi primind un răspuns neaşteptat de înţelept din partea acestei femei de alt neam şi de altă religie decât evreii, Hristos Domnul a exclamat, în semn de preţuire, zicând: 'O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti! Iar Evanghelia precizează: Şi s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela'*** (Matei 15, 28). Astfel făcând, Iisus a ajuns la scopul urmărit de El, şi anume, a arătat ucenicilor Săi că păgânii vor crede în numele Lui mai uşor decât mulţi dintre evrei.

Femeia cananeeancă – pildă de credinţă, smerenie şi rugăciune pentru toţi oamenii

Arătând ucenicilor Săi marea credinţă a femeii cananeence, Mântuitorul şi Învăţătorul Iisus Hristos o prezintă pe aceasta ca fiind un dascăl pilduitor pentru toţi oamenii. ***Ce a învăţat Biserica de la această femeie cananeeancă?***

Mai întâi, iubirea milostivă faţă de oamenii care suferă. Ea se ruga, zicând: ***'Miluieşte-mă, Doamne…, fiica mea este rău chinuită de diavol'*** (Matei 15, 22). Deci, femeia nu zicea: 'Doamne, miluieşte pe fiica mea!', ci 'Miluieşte-mă!', adică 'Ai milă de mine!'. De ce? Deoarece ea s-a identificat pe deplin cu suferinţa fiicei sale şi devenise glasul fiicei sale care nu se mai putea ruga, întrucât era posedată de un demon.

Iată de ce rugăciunea ei, 'Miluieşte-mă, Doamne' sau 'Doamne, miluieşte-mă!', a devenit rugăciunea cea mai scurtă şi cea mai frecventă a Bisericii, adică rugăciunea ritmică a Bisericii sau respiraţia spirituală a ei ca Trup tainic al lui Hristos Cel Înviat, plin de Duh Sfânt. În mod paradoxal, această rugăciune este cea mai concentrată şi cea mai cuprinzătoare rugăciune a Bisericii, deoarece ***mila lui Dumnezeu înseamnă iubirea Lui smerită şi milostivă, vindecătoare şi mântuitoare pentru toţi oamenii.***

De la această femeie cananeeancă mai învăţăm şi o altă rugăciune, şi anume, rugăciunea 'Doamne, ajută-mă!'. Este rugăciunea izvorâtă din adâncul inimii, mai ales când omul simte că nici unul dintre oameni nu-l mai poate ajuta, ci numai Preamilostivul Dumnezeu Cel atotputernic. Prin această rugăciune, omul exprimă,

în acelaşi timp, limita puterilor sale omeneşti şi speranţa izvorâtă din credinţa că numai Dumnezeu îl poate salva dintr-o situaţie de limită între viaţă şi moarte.

Prin rugăciunea pentru alţii ne întâlnim cu Hristos

'Ajutorul meu (este) de la Domnul, Cel ce a făcut cerul şi pământul' – spune psalmistul (Psalmul 120, 2). Deşi nu se ruga folosind cuvinte din psalmi, femeia cananeeancă a intuit, totuşi, esenţa psalmilor, întrucât ea cerea ajutor de la Iisus din Nazaret în Care era prezent şi lucrător Dumnezeu şi putea să vindece pe fiica ei. ***Din credinţa vie, smerenia adâncă şi rugăciunea stăruitore a femeii cananeence, învăţăm şi noi cât de mare este nevoia de a ne ruga pentru alţii.*** Ca mamă îndurerată, ea se ruga, zicând: 'Doamne, miluieşte-mă!' şi 'Doamne, ajută-mă!'. Nu cerea nimic pentru ea însăşi, ci totul pentru fiica ei rău chinuită de diavol. Atât de mult se identifica mama îndurerată cu suferinţa fiicei sale bolnave, încât suferinţa fiicei sale a devenit suferinţa sa proprie. Aici vedem cum se manifestă iubirea milostivă, compătimirea sau împreună-pătimirea cu omul suferind. Acestei iubiri milostive şi smerite a mamei îndurerate a răspuns iubirea milostivă, smerită şi vindecătoare a lui Iisus Hristos, Mântuitorul lumii.

Evanghelia ne arată că există situaţii în viaţa omului când el nu se mai poate ruga pentru sine însuşi: fie că nu mai are luciditatea minţii pentru a formula o rugăciune, fie că e copleşit de prea multă suferinţă. În astfel de situaţii, este o mare binecuvântare să ai mamă credincioasă sau tată credincios, soţie credincioasă sau soţ credincios, copii credincioşi sau prieteni credincioşi, care se roagă stăruitor pentru tine.

În femeia cananeeancă din Evanghelia de astăzi vedem o prefigurare a Bisericii lui Hristos, care se roagă pentru toţi oamenii aflaţi în boală şi în nevoi. Niciodată Biserica nu se roagă numai pentru sine, ci şi 'pentru pacea a toată lumea', 'pentru îmbelşugarea roadelor pământului', 'pentru vremuri cu pace', pentru cei bolnavi, pentru cei robiţi, pentru cei în necazuri şi în nevoi etc. ***Biserica invocă harul sau ajutorul lui Dumnezeu pentru întreaga lume, deoarece lumea întreagă există prin mila sau iubirea milostivă a lui Dumnezeu.*** Din rugăciunea femeii cananeence pentru fiica ei, vedem puterea rugăciunii fiecărui credincios pentru cei care se află în suferinţă, 'pentru cei care nu ştiu, nu vor sau nu mai pot să se roage pentru ei înşişi', după cum spunea vrednicul de pomenire Justinian Patriarhul României în timpul regimului comunist.

Şi astăzi este mare nevoie de rugăciune pentru alţii, nu numai pentru noi înşine; mai ales rugăciune pentru oamenii care se află în suferinţă, 'pentru tot sufletul

necăjit şi întristat‘, cum se spune în rugăciunile noastre bisericeşti. Maica Domnului Rugătoarea (Oranta) este icoana Bisericii în stare de rugăciune, pentru că ea este ‘iubire cu smerenie pentru cei pe care nu îi mai iubeşte nimeni‘, cum se spune în rugăciunea finală din Acatistul Bunei-Vestiri. Ca atare, Biserica în totalitatea ei trebuie să fie iubire cu smerenie sau iubire smerită şi milostivă, mai ales pentru cei pe care nu îi mai iubeşte nimeni sau nu mai au pe nimeni care să-i ajute.

Aşadar, ***din Evanghelia de astăzi învăţăm că fiecare om care se apropie de Iisus Hristos, în stare de credinţă, smerenie şi rugăciune, va fi ascultat de El, mai ales când acesta se roagă pentru cei care nu se mai pot ruga pentru ei înşişi.*** Un astfel de om milostiv şi rugător va simţi bucuria pe care a primit-o în suflet femeia cananeeancă atunci când Mântuitorul Iisus Hristos i-a zis: ***‘mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti!‘*** (Matei 15, 28). La iubirea smerită şi milostivă a celui ce se roagă pentru cei care suferă răspunde Hristos-Domnul prin iubirea Sa smerită şi milostivă, vindecătoare şi dătătoare de bucurie, spre slava lui Dumnezeu şi mântuirea oamenilor. Amin!

„Credinţa vie se arată prin stăruinţa în rugăciune”

Ioan Bușagă
- 30 ian, 2017

„Când Dumnezeu nu răspunde imediat la rugăciunea noastră şi tace, nu înseamnă că este indiferent, ci nu răspunde imediat pentru ca noi să creştem în duhul rugăciunii”, a spus patriarhul Bisericii Ortodoxe Române ieri, 29 ianuarie, în cuvântul de învăţătură. Preafericirea sa a participat la Sfânta Liturghie, săvârşită în Paraclisul „Sfântul Grigorie Luminătorul” din Reşedinţa Patriarhală.

Evanghelia Duminicii a 17-a după Rusalii (Matei 15, 21-28, „a Cananeencei”) relatează vindecarea pe care Mântuitorul Iisus Hristos o săvârşeşte faţă de o fiică chinuită de diavol la cererea mamei sale, o femei cananeancă, străină de neam şi de credinţă în raport cu iudeii. Mântuitorul Iisus Hristos a ieşit din hotarele Ţării Sfinte, în părţile Tirului şi ale Sidonului, atât pentru a prefigura propovăduirea Evangheliei Sale la toate popoarele, cât şi pentru a arăta ucenicilor Săi că poate găsi între păgâni oameni foarte credincioşi. Astfel, o femeie din acele ţinuturi a strigat către Domnul Hristos, cerând vindecarea fiicei sale rău chinuite de diavol. Însă Mântuitorul nu a răspuns imediat cererii femeii cananeence, nu pentru că ar fi dispreţuit-o, ci pentru a arăta ucenicilor virtuţile ei, şi anume credinţa vie, smerenia adâncă şi rugăciunea stăruitoare.

„Totdeauna credinţa vie se arată prin stăruinţa în rugăciune. Când Dumnezeu nu răspunde imediat la rugăciunea noastră şi tace, nu înseamnă că este indiferent, ci

nu răspunde imediat pentru ca noi să creştem în duhul rugăciunii, să stăruim, să insistăm. Darurile primite de la El, cum sunt viaţa, sănătatea, vindecarea, sunt daruri scumpe, iar darurile scumpe se obţin cu osteneală, cu stăruinţă, cu insistenţă. Dumnezeu doar amână răspunsul, nu-l refuză. El nu răspunde imediat, nu răspunde nici când este solicitat de ucenicii Săi, ca să arate şi mai mult cât de adâncă este smerenia, cât de adâncă este credinţa acestei femei cananeence, de neam păgân, şi cât de stăruitoare este rugăciunea ei”, a explicat părintele patriarh Daniel.

În rugăciunea femeii cananeence, şi anume „Doamne miluieşte-mă!”, este concentrată cererea cea mai importantă, deoarece „mila lui Dumnezeu este iubirea Lui milostivă, vindecătoare, sfinţitoare, dătătoare de sănătate, bucurie, viaţă şi mântuire. Din această rugăciune a femeii îndurerate şi smerite învăţăm şi noi că, atunci când avem lucruri mari de rezolvat, nu trebuie să înmulţim rugăciunea prin cuvinte multe, ci să o intensificăm, să o facem fierbinte, să strigăm din adâncul sufletului cu tot cugetul nostru, cu toată simţirea noastră, cu toată puterea noastră duhovnicească «Doamne, fie-Ţi milă de noi!». De asemenea, învăţăm de la această femeie, care a devenit dascăl al credinţei, formula de rugăciune «Doamne, ajută-mă!». Prin aceasta se vede recunoaşterea limitelor puterilor omeneşti, dar şi speranţa că putem rezolva o situaţie dificilă, de limită între viaţă şi moarte, numai cu ajutorul lui Dumnezeu”, a spus prea fericitul părinte patriarh.

Rugăciunea femeii cananeence este şi model de rugăciune pentru cei aflaţi în suferinţă, pentru că durerea ei s-a identificat cu suferinţa fiicei sale, devenind atât glasul durerii fiicei ei chinuite de demoni, cât şi rugătoare pentru ea. În rugăciunea pentru alţii, pentru cei care nu se mai pot ruga, a subliniat patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Domnul Hristos răspunde cu iubirea Sa smerită, milostivă şi vindecătoare. „Fiecare om care se apropie de Iisus Hristos cu credinţă vie, smerenie adâncă şi rugăciune stăruitoare va fi ascultat de El, mai ales când acesta se roagă pentru cei care nu se mai pot ruga pentru ei înşişi. Astfel vom simţi şi noi bucuria în suflet pe care a simţit-o femeia cananeancă când Domnul Iisus i-a spus: «Mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti!»” (Matei cap. 15, vers. 28).

Icoane

VINDECAREA FIICEI
FEMEII CANANEENCE

Reminiscere
miseracionũ
tuarum dñe
et misericordie tue que a se
culo sunt ne unq̃m domi
nentur inimici nr̃i libera
nos deus israel ex omnib;
angustijs nr̃is. psalmus

RUGA FEMEII HANANEENCE

HRISTOS VINDECÂND FIICA CANANEENCEI
IC XC
©doxologia.ro

2000-е гг. Исцеление кровоточивой. Ирина Горбунова-Ломакс.

Бельгия. art-sobor.ru, 2010..